

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-03/20-01/92

URBROJ: 65-20-08

Zagreb, 5. studenoga 2020.

Hs**NP*022-03/20-01/92*65-20-08**Hs

P.Z.E. br. 12

ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA

PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA

Na temelju članaka 178. i 192. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem ***Konačni prijedlog zakona o strancima***, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 5. studenoga 2020. godine.

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njejoj usklađenosti s pravnom stečevinom Europske unije.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra unutarnjih poslova dr. sc. Davora Božinovića i državne tajnike Tereziju Gras, Žarka Katića i dr. sc. Irenu Petrijevićanin Vuksanović.

PREDSJEDNIK
Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/20-01/98
URBROJ: 50301-21/22-20-11

Zagreb, 5. studenoga 2020.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Konačni prijedlog zakona o strancima

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 – pročišćeni tekst i 5/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 172. u vezi s člankom 190. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/13, 113/16, 69/17, 29/18, 53/20 i 119/20 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske), Vlada Republike Hrvatske podnosi Konačni prijedlog zakona o strancima.

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njegovoj usklađenosti s pravnom stečevinom Europske unije.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra unutarnjih poslova dr. sc. Davora Božinovića te državne tajnike Tereziju Gras, Žarka Katića i dr. sc. Irenu Petrijevićanin Vuksanović.

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O STRANCIMA

Zagreb, studeni 2020.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O STRANCIMA

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(1) Ovim se Zakonom propisuju uvjeti ulaska, kretanja, boravka i rada stranaca koji su državljani trećih zemalja (u daljnjem tekstu: državljani trećih zemalja) u Republici Hrvatskoj.

(2) Odredbe ovoga Zakona koje se odnose na boravak i rad državljanina trećih zemalja ne primjenjuju se na članove diplomatskih misija, konzularnih ureda, članove misija organizacija Ujedinjenih naroda i drugih specijaliziranih ustanova Ujedinjenih naroda, zaposlenike institucija Europske unije, članove misija međunarodnih organizacija akreditiranih u Republici Hrvatskoj te članove njihovih obitelji odnosno zajedničkog kućanstva, kojima ministarstvo nadležno za vanjske poslove izdaje posebne osobne iskaznice te osobe koje u okviru NATO aktivnosti mogu boraviti u Republici Hrvatskoj kao i članovi njihovih obitelji.

(3) Odredbe ovoga Zakona ne primjenjuju se na državljane treće zemlje članove posade broda u međunarodnoj plovidbi hrvatske državne pripadnosti dok plovi izvan granica Republike Hrvatske.

(4) Državljanini treće zemlje na privremenom, dugotrajnom boravištu ili stalnom boravku, dužni su regulirati obvezno zdravstveno osiguranje sukladno propisima koji uređuju obvezno zdravstveno osiguranje i zdravstvenu zaštitu stranaca u Republici Hrvatskoj, ako tim propisima nije drugačije određeno.

(5) Osobe koje imaju utvrđen status Hrvata bez hrvatskog državljanstva ne smatraju se strancima u smislu ovoga Zakona te ostvaruju status i prava sukladno posebnom propisu o odnosima Republike Hrvatske s Hrvatima izvan Republike Hrvatske.

Članak 2.

(1) Ovim se Zakonom u hrvatsko zakonodavstvo preuzimaju sljedeći akti Europske unije:

- Preporuka Vijeća od 27. rujna 1996. glede borbe protiv ilegalnog zapošljavanja državljanina trećih zemalja (SL C 304, 14. 10. 1996.)
- Rezolucija Vijeća 97/C 382/01 od 4. prosinca 1997. o mjerama koje se trebaju prihvatiti kako bi se suzbili brakovi iz računa (SL C 382, 16. 12. 1997.)
- Direktiva Vijeća 2001/40/EZ od 28. svibnja 2001. o uzajamnom priznavanju odluka o protjerivanju državljanina trećih država (SL L 149, 2. 6. 2001.)
- Direktiva Vijeća 2001/51/EZ od 28. lipnja 2001. kojom se dopunjuju odredbe članka 26. Konvencije o primjeni Sporazuma iz Schengena od 14. lipnja 1985. (SL L 187, 10. 7. 2001.)
- Direktiva Vijeća 2002/90/EZ od 28. studenoga 2002. kojom se definira pomaganje neovlaštenog ulaska, tranzita i boravka (SL L 328, 5. 12. 2002.)
- Okvirna odluka Vijeća od 28. studenoga 2002. o jačanju kaznenog okvira za sprečavanje pomaganja neovlaštenog ulaska, tranzita i boravka (2002/946/PUP) (SL L 328, 5. 12. 2002.)
- Direktiva Vijeća 2003/86/EZ od 22. rujna 2003. o pravu na spajanje obitelji (SL L 251, 3. 10. 2003.)
- Direktiva Vijeća 2003/110/EZ od 25. studenoga 2003. o pomoći u slučajevima tranzita u svrhe udaljavanja zračnim putem (SL L 321, 6. 12. 2003.)

- Direktiva Vijeća 2003/109/EZ od 25. studenog 2003. o statusu državljana trećih država s dugotrajnim boravištem (SL L 16, 23. 1. 2004.)
- Odluka Vijeća od 23. veljače 2004. o utvrđivanju kriterija i praktičnih rješenja za nadoknadu zbog financijskih neravnoteža nastalih primjenom Direktive 2001/40/EZ o uzajamnome priznavanju odluka o protjerivanju državljana trećih zemalja (2004/7191/EZ) (SL L 60, 27. 2. 2004.)
- Direktiva Vijeća 2004/81/EZ od 29. travnja 2004. o odobrenju boravka državljanima trećih zemalja koji su žrtve trgovine ljudima ili im je pružena pomoć da ilegalno imigriraju, a surađuju s nadležnim tijelima (SL L 261, 6. 8. 2004.)
- Odluka Vijeća od 29. travnja 2004. o organizaciji zajedničkih letova za udaljavanje, s državnog područja dviju ili više država članica, državljana trećih zemalja protiv kojih su doneseni pojedinačni nalozi za udaljavanje (2004/573/EZ) (SL L 261, 6. 8. 2004.)
- Direktiva 2008/115/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o zajedničkim standardima i postupanjima država članica za vraćanje državljana trećih zemalja čiji je boravak nezakonit (SL L 348, 24. 12. 2008.)
- Direktiva Vijeća 2009/50/EZ od 25. svibnja 2009. o uvjetima ulaska i boravka državljana trećih država u svrhu zapošljavanja visokokvalificirane radne snage (SL L 155, 18. 6. 2009.)
- Direktiva 2009/52/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 18. lipnja 2009. o minimalnim standardima za sankcije i mjere za poslodavce državljana trećih zemalja s nezakonitim boravkom (SL L 168, 30. 6. 2009.)
- Direktiva 2011/51/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2011. o izmjeni Direktive Vijeća 2003/109/EZ za proširenje njezinog područja djelovanja na korisnike međunarodne zaštite (Tekst značajan za EGP) (SL L 132, 19. 5. 2011.)
- Direktiva 2011/95/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o standardima za kvalifikaciju državljana trećih zemalja ili osoba bez državljanstva za ostvarivanje međunarodne zaštite, za jedinstveni status izbjeglica ili osoba koje ispunjavaju uvjete za supsidijarnu zaštitu te za sadržaj odobrene zaštite (SL L 337, 20. 12. 2011.)
- Direktiva 2011/98/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o jedinstvenom postupku obrade zahtjeva za izdavanje jedinstvene dozvole za boravak i rad državljanima trećih zemalja na državnom području države članice i o zajedničkom skupu prava za radnike iz trećih zemalja koji zakonito borave u državi članici (SL L 343, 23. 12. 2011.)
- Direktiva 2014/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u svrhu zapošljavanja u statusu sezonskih radnika (SL L 94, 28. 3. 2014.)
- Direktiva 2014/66/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u okviru premještaja unutar društva (SL L 157, 27. 5. 2014.)
- Direktiva EU 2016/801 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o uvjetima ulaska i boravka državljana trećih zemalja u svrhu istraživanja, studija, osposobljavanja, volonterstva, razmjene učenika ili obrazovnih projekata i obavljanja poslova au pair (SL L 132, 21. 5. 2016.).

(2) Ovim Zakonom osigurava se provedba sljedećih akata Europske unije:

- Uredba Vijeća (EZ) br. 1683/95 od 29. svibnja 1995. o utvrđivanju jedinstvenog obrasca za vize (SL L 164, 29. 5. 1995.) kako je posljednji put izmijenjena Uredbom (EU)

- 2017/1370 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2017. o izmjeni Uredbe Vijeća (EZ) br. 1683/95 o utvrđivanju jedinstvenog obrasca za vize (SL L 198, 28.07.2017.)
- Uredba Vijeća (EZ) br. 333/2002 od 18. veljače 2002. o jedinstvenom obliku obrazaca za unošenje vize koju države članice izdaju nositeljima putnih isprava koje država članica koja sastavlja obrazac ne priznaje (SL L 53, 23. 2. 2002.)
  - Uredba (EZ) br. 810/2009 Europskoga parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. kojom se uspostavlja Zakonik Zajednice o vizama (Zakonik o vizama); (SL L 243, 15. 9. 2009.) kako je posljednji put izmijenjena Uredbom (EU) 2016/399 Europskoga parlamenta i Vijeća od 9. ožujka 2016. o Zakoniku Unije o pravilima kojima se uređuje kretanje osoba preko granica (Zakonik o schengenskim granicama) 8SL L 77, 23.3.2016.)
  - Uredba (EU) br. 265/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. ožujka 2010. o izmjeni Konvencije o provedbi Schengenskog sporazuma i Uredbe (EZ) br. 562/2006 u vezi s kretanjem osoba s vizom za dugotrajni boravak (SL L 85/1, 31.03.2010.) kako je posljednji put izmijenjena Uredbom (EU) 2016/399 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. ožujka 2016. o Zakoniku Unije o pravilima kojima se uređuje kretanje osoba preko granica (Zakonik o schengenskim granicama) 8SL L 77, 23.3.2016.)
  - Uredba (EU) 2016/399 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. ožujka 2016. o Zakoniku Unije o pravilima kojima se uređuje kretanje osoba preko granica (Zakonik o schengenskim granicama) (SL L 77, 23. 3. 2016.)
  - Uredba (EU) 2016/1953 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. listopada 2016. o uspostavi europske putne isprave za vraćanje državljana trećih zemalja s nezakonitim boravkom i stavljanju izvan snage Preporuke Vijeća od 30. studenoga 1994. (SL L 311, 17. 11. 2016.)
  - Uredba (EU) br. 2018/1806 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. studenoga 2018. o popisu trećih zemalja čiji državljani moraju imati vizu pri prelasku vanjskih granica i zemalja čiji su državljani izuzeti od tog zahtjeva (SL L 303/39 od 28.11.2018.)
  - Uredba (EU) 2019/818 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2019. o uspostavi okvira za interoperabilnost informacijskih sustava EU-a u području policijske i pravosudne suradnje, azila i migracija i izmjeni uredaba (EU) 2018/1726, (EU) 2018/1862 i (EU) 2019/816 (SL L 135 od 22.5.2019).

Pojmovnik

Članak 3.

(1) Pojedini pojmovi, u smislu ovoga Zakona, imaju sljedeće značenje:

- 1) *osoba bez državljanstva* je osoba koju ni jedna država sukladno svom nacionalnom zakonodavstvu ne smatra svojim državljaninom
- 2) *državljanin države članice Europskoga gospodarskog prostora* (u daljnjem tekstu: EGP-a) je osoba koja ima državljanstvo jedne od država članica EGP-a
- 3) *državljanin treće zemlje* je osoba koja nema državljanstvo države članice EGP-a ili Švicarske Konfederacije, a ima državljanstvo treće zemlje ili je osoba bez državljanstva
- 4) *treća zemlja* je država koja nije država članica EGP-a niti Švicarska Konfederacija
- 5) *stranac* je osoba koja nema hrvatsko državljanstvo
- 6) *putna isprava* je strana putna isprava i putna isprava za državljanina treće zemlje
- 7) *strana putna isprava* je isprava koju nadležno tijelo druge države izdaje svojim državljanima ili drugim osobama za putovanje u inozemstvo
- 8) *putna isprava za državljanina treće zemlje* je putni list za državljanina treće zemlje, posebna putna isprava za državljanina treće zemlje, putna isprava za osobe bez državljanstva,

putna isprava za azilanta izdana sukladno propisu kojim se uređuje izdavanje isprava azilantima i isprave koje se izdaju na temelju međunarodnih ugovora

9) *biometrijska dozvola boravka* je isprava koju državljaninu treće zemlje na odobrenom privremenom boravku, dugotrajnom boravištu ili stalnom boravku izdaje Ministarstvo unutarnjih poslova (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) putem policijske uprave odnosno policijske postaje, a koja mu omogućuje ulazak i boravak u Republici Hrvatskoj sukladno navedenoj svrsi

10) *poslodavac* je pravna ili fizička osoba koja je s državljaninom treće zemlje zasnovala radni odnos ili se koristi njegovim radom

11) *podizvođač* je poslodavac – pravna ili fizička osoba koja ima sklopljen ugovor o podizvođenju radova s drugom pravnom ili fizičkom osobom i koja je s državljaninom treće zemlje zasnovala radni odnos ili se koristi njegovim radom

12) *sezonski radnik* je državljanin treće zemlje koji zadržava svoje prebivalište u trećoj zemlji te zakonito i privremeno boravi u Republici Hrvatskoj kako bi obavljao posao koji ovisi o izmjeni godišnjih doba u okviru jednog ili više ugovora o radu na određeno vrijeme koje je izravno sklopio s poslodavcem s poslovnim nastanom u Republici Hrvatskoj

13) *djelatnost koja ovisi o izmjeni godišnjih doba* je djelatnost koja je vezana uz određeno doba godine određenim ponavljajućim događajem ili nizom događaja koji su povezani sa sezonskim uvjetima, tijekom kojih razina potrebne radne snage znatno nadilazi razinu radne snage potrebne za uobičajeno tekuće poslovanje, a djelatnosti u kojima je dozvoljeno zapošljavanje sezonskih radnika su poljoprivreda i šumarstvo te turizam i ugostiteljstvo

14) *premještaj unutar društva* je privremeno upućivanje radi profesionalnih potreba ili radi osposobljavanja državljanina treće zemlje iz trgovačkog društva s poslovnim nastanom izvan EGP-a s kojim državljanin treće zemlje ima sklopljen ugovor o radu u subjekt s poslovnim nastanom u Republici Hrvatskoj koji pripada istom trgovačkom društvu ili skupini trgovačkih društava te, kada je to primjenjivo, mobilnost između subjekata s poslovnim nastanom u državi članici EGP-a

15) *povezana društva* su dva ili više trgovačkih društava povezanih na sljedeće načine:

– trgovačko društvo u odnosu na drugo trgovačko društvo, izravno ili neizravno, drži većinu upisanog kapitala

– trgovačko društvo kontrolira većinu glasova drugog trgovačkog društva koji su povezani s kapitalom tog trgovačkog društva izdanog u dionicama

– trgovačko društvo ima pravo imenovati više od polovice članova upravnog, rukovodećeg ili nadzornog tijela drugog trgovačkog društva ili se trgovačka društva nalaze pod jedinstvenom upravom matičnog društva

16) *kvalifikacija razine visokog obrazovanja* je kvalifikacija koja se stječe završetkom studijskih programa na visokom učilištu

17) *visokokvalificirani radnik* je državljanin treće zemlje koji je u Republici Hrvatskoj zaposlen sukladno posebnim propisima kojima se uređuju radno-pravni odnosi u Republici Hrvatskoj, za taj rad je plaćen i ima potrebnu, odnosno odgovarajuću i posebnu stručnost koja se stječe završetkom studijskih programa na visokom učilištu

18) *EU plava karta* je dozvola za boravak i rad koja ovlašćuje visokokvalificiranog nositelja na privremeni boravak i rad u Republici Hrvatskoj, a u biometrijsku dozvolu boravka unijet će se napomena „EU plava karta“

19) *dugotrajno boravište* je zakoniti boravak kojeg državljanin treće zemlje stječe, ako do dana podnošenja zahtjeva u Republici Hrvatskoj, ima neprekidno pet godina odobren privremeni boravak, azil ili supsidijarnu zaštitu te ispunjava ostale uvjete propisane ovim Zakonom

20) *stalni boravak* je zakoniti boravak koji se odobrava određenim kategorijama državljanina trećih zemlji koji borave u Republici Hrvatskoj u trajanju kraćem od pet godina

- 21) *osoba s dugotrajnim boravištem* je državljanin treće zemlje koji je nositelj dozvole boravka koju je, na propisanom obrascu, izdala policijska uprava odnosno policijska postaja ili druga država članica EGP-a u kojem je uneseno da se radi o državljaninu treće zemlje na dugotrajnom boravištu
- 22) *osoba sa stalnim boravkom* je državljanin treće zemlje koji je nositelj dozvole boravka koju je, na propisanom obrascu, izdala policijska uprava odnosno policijska postaja u kojem je uneseno da se radi o državljaninu treće zemlje na stalnom boravku
- 23) *opasnost za javno zdravlje* je svaka zarazna bolest s epidemijskim potencijalom koja, sukladno propisima Republike Hrvatske i mjerodavnim dokumentima Svjetske zdravstvene organizacije, zahtijeva poduzimanje određenih protuepidemijskih mjera i aktivnosti u svrhu njezina sprječavanja i suzbijanja među stanovništvom Republike Hrvatske
- 24) *povratak* je dragovoljni odlazak ili prisilno udaljenje državljanina treće zemlje koji nezakonito boravi u Republici Hrvatskoj u treću zemlju
- 25) *maloljetnik bez pratnje* je državljanin treće zemlje mlađi od 18 godina koji na teritorij Republike Hrvatske dolazi bez pratnje odrasle osobe koja je odgovorna za njega, u skladu sa zakonom ili običajima, tako dugo dok se za njega zaista ne počne brinuti takva osoba ili maloljetnik koji je ostao bez pratnje nakon ulaska na teritorij Republike Hrvatske
- 26) *prijevoznik* je fizička ili pravna osoba koja ima registriranu djelatnost pružanja usluga prijevoza osoba
- 27) *agencija za privremeno zapošljavanje* koja je registrirana prema posebnom propisu i upisana u evidenciju ministarstva nadležnog za rad, je poslodavac koji zapošljava radnike radi ustupanja korisniku i koja pod uvjetima propisanim općim propisom o radu i ovim Zakonom može zasnivati radni odnos s državljaninom treće zemlje te ga ustupiti drugom poslodavcu (korisniku) na temelju ugovora o ustupanju radnika, za privremeno obavljanje poslova
- 28) *istraživač* je državljanin treće zemlje koji je stekao akademski stupanj doktora znanosti ili odgovarajuću kvalifikaciju razine visokog obrazovanja koja tom državljaninu treće zemlje omogućuje pristup doktorskim programima, kojega izabire istraživačka organizacija i kojemu je odobren prihvata u svrhu provođenja istraživačkih aktivnosti
- 29) *student* je državljanin treće zemlje koji je ostvario pravo na upis na studij i kojemu je odobren prihvata kako bi studirao u punoj nastavnoj satnici te stekao kvalifikaciju razine visokog obrazovanja, u skladu s propisom kojim se uređuje visoko obrazovanje
- 30) *učenik* je državljanin treće zemlje kojemu je odobren prihvata kako bi pohađao priznati program srednjoškolskog obrazovanja u kontekstu programa razmjene učenika ili obrazovnog projekta kojim upravlja obrazovna ustanova u skladu s propisom kojim se uređuje srednjoškolsko obrazovanje
- 31) *pripravnik* je državljanin treće zemlje koji je stekao kvalifikaciju razine visokog obrazovanja ili studira u trećoj zemlji s ciljem stjecanja kvalifikacije razine visokog obrazovanja i kojemu je odobren prihvata za sudjelovanje u programu osposobljavanja u svrhu stjecanja znanja, prakse i iskustva u profesionalnom okruženju
- 32) *volonter* je državljanin treće zemlje kojemu je odobren prihvata u svrhu sudjelovanja u volonterskom programu
- 33) *volonterski program* je program aktivnosti praktične solidarnosti koji se temelji na propisu kojim se uređuje volontiranje ili programu Unije, čiji su ciljevi od općeg interesa u neprofitne svrhe te u kojemu aktivnosti nisu plaćene, osim za naknadu troškova i/ili džeparac
- 34) *istraživanje* je sustavan stvaralački rad kojim se nastoji povećati znanje, uključujući znanje o čovjeku, kulturi i društvu, kao i korištenje toga znanja u svrhu pronalazjenja novih mogućnosti za primjenu
- 35) *istraživačka organizacija* je svaka javna ili privatna organizacija koja provodi istraživanje
- 36) *obrazovna ustanova* je javna ili privatna srednjoškolska ustanova koja je priznata sukladno propisu kojim se uređuje srednjoškolsko obrazovanje ili čiji su obrazovni programi

priznati u skladu s propisom kojim se uređuje obrazovanje, na temelju transparentnih kriterija te koja sudjeluje u programu razmjene učenika ili obrazovnom projektu

37) *obrazovni projekt* je skup obrazovnih aktivnosti koje razvija obrazovna ustanova u suradnji sa sličnim ustanovama u trećoj zemlji s ciljem kulturne razmjene i razmjene znanja

38) *visoko učilište* je svaka vrsta visokog učilišta koje u skladu s propisom kojim se uređuje visoko obrazovanje dodjeljuje priznate kvalifikacije razine visokog obrazovanja ili druge priznate kvalifikacije na razini tercijarnog obrazovanja

39) *subjekt domaćin* je istraživačka organizacija, visoko učilište, obrazovna ustanova, organizacija odgovorna za volonterski program ili pravna ili fizička osoba kod koje dolazi pripravnik

40) *programi Unije ili multilateralni programi* koji uključuju mjere mobilnosti su programi koje financira Unija ili države članice kojima se promiče mobilnost državljanina trećih zemalja u Uniji ili u državama članicama koje sudjeluju u dotičnim programima

41) *međunarodna zaštita* je zaštita koja se odobrava državljaninu treće zemlje ili osobi bez državljanstva te obuhvaća azil i supsidijarnu zaštitu sukladno propisu kojim se uređuje međunarodna zaštita

42) *pomorac* je svaka osoba koja je zaposlena, uzeta u službu ili radi u bilo kojem svojstvu na brodu u pomorskoj plovidbi ili u unutarnjoj plovidbi

43) *digitalni nomad* je državljanin treće zemlje koji je zaposlen ili obavlja poslove putem komunikacijske tehnologije za tvrtku ili vlastitu tvrtku koja nije registrirana u Republici Hrvatskoj i ne obavlja poslove ili pruža usluge poslodavcima na području Republike Hrvatske.

(2) Izrazi koji se koriste u ovome Zakonu, a imaju rodno značenje odnose se jednako na muški i ženski rod.

Služenje stranom putnom ispravom i izdavanje posebnih osobnih iskaznica

Članak 4.

(1) Državljanin treće zemlje koji ima višestruko državljanstvo dužan je za vrijeme boravka služiti se i izaći iz Republike Hrvatske s putnom ispravom s kojom je ušao u Republiku Hrvatsku.

(2) Ministarstvo nadležno za vanjske poslove nadležno je za izdavanje posebnih osobnih iskaznica članovima diplomatskih misija odnosno konzularnih ureda, članovima misija organizacija Ujedinjenih naroda i drugih specijaliziranih ustanova Ujedinjenih naroda, zaposlenicima institucija Europske unije, članovima misija međunarodnih organizacija akreditiranih u Republici Hrvatskoj te članovima njihovih obitelji odnosno zajedničkog kućanstva i osoblja iz članka 1. stavka 2. ovoga Zakona.

(3) O vrsti, uvjetima i načinu izdavanja, obrascima posebnih osobnih iskaznica i obrascima zahtjeva za njezino izdavanje te o načinu vođenja evidencije o zaprimljenim zahtjevima i izdanim posebnim osobnim iskaznicama ministar nadležan za vanjske poslove, uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za unutarnje poslove (u daljnjem tekstu: ministar), donosi pravilnik.

*Provođenje sigurnosne provjere za državljanina treće zemlje
i pridržavanje pozitivnih propisa u Republici Hrvatskoj*

Članak 5.

- (1) Sigurnosnu provjeru za državljanina treće zemlje u svrhu utvrđivanja razloga nacionalne sigurnosti provodi Sigurnosno-obavještajna agencija sukladno propisu kojim se uređuje provođenje sigurnosnih provjera.
- (2) U odlukama koje se donose sukladno odredbama ovoga Zakona, na temelju sigurnosne provjere u svrhu utvrđivanja razloga nacionalne sigurnosti, navest će se zakonska odredba te oni podaci čije otkrivanje ne bi moglo ugroziti interese nacionalne sigurnosti.
- (3) Državljanin treće zemlje dužan je za vrijeme kretanja i boravka u Republici Hrvatskoj pridržavati se zakona i propisa te odluka državnih tijela Republike Hrvatske.
- (4) Državljanin treće zemlje kojemu je bilateralnim međunarodnim ugovorom ograničeno kretanje na određenom području u određenom vremenu, smije se kretati samo na tom području i u vremenu koje je određeno.

II. PUTNE ISPRAVE ZA DRŽAVLJANE TREĆIH ZEMALJA

Vrste putnih isprava za državljane trećih zemalja

Članak 6.

- (1) Putne isprave za državljane trećih zemalja u smislu odredbi ovoga Zakona su:
  1. putni list za državljanina treće zemlje
  2. posebna putna isprava za državljanina treće zemlje
  3. putna isprava za osobe bez državljanstva
  4. isprave koje se izdaju na temelju međunarodnih ugovora.
- (2) Putni list za državljanina treće zemlje izdaje se s rokom važenja do 30 dana.
- (3) Posebna putna isprava za državljanina treće zemlje izdaje se s rokom važenja do dvije godine.
- (4) Putna isprava za osobe bez državljanstva izdaje se s rokom važenja do pet godina.
- (5) Isprave koje se izdaju na temelju međunarodnih ugovora izdaju se pod uvjetima utvrđenima tim međunarodnim ugovorima.
- (6) Ministar, pravilnikom kojim se uređuju boravci i rad državljanina trećih zemalja u Republici Hrvatskoj, propisuje dokumentaciju koja se prilaže zahtjevu za izdavanje putne isprave za državljanina treće zemlje, izgled i sadržaj obrazaca te cijenu izrade putnih isprava iz stavka 1. ovoga članka.

*Izdavanje putnog lista za državljanina treće zemlje***Članak 7.**

- (1) Putni list izdaje se državljaninu treće zemlje koji nema stranu putnu ispravu.
- (2) Zahtjev za izdavanje putnog lista podnosi se u policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji prema boravištu odnosno prebivalištu državljanina treće zemlje ili u diplomatskoj misiji odnosno konzularnom uredu Republike Hrvatske.
- (3) Putni list za odlazak u inozemstvo izdaje Ministarstvo putem policijske uprave odnosno policijske postaje prema boravištu odnosno prebivalištu državljanina treće zemlje, ako:
1. je državljaninu treće zemlje prestalo hrvatsko državljanstvo
  2. država čiji je državljanin nema svoju diplomatsku misiju odnosno konzularni ured u Republici Hrvatskoj niti njezine interese zastupa druga država ili
  3. za to postoje drugi opravdani razlozi.
- (4) Putni list za povratak u Republiku Hrvatsku izdaje diplomatska misija odnosno konzularni ured Republike Hrvatske, uz prethodnu suglasnost Ministarstva, ako:
1. je državljanin treće zemlje u inozemstvu izgubio putnu ispravu za azilanta, posebnu putnu ispravu za državljanina treće zemlje ili putnu ispravu za osobe bez državljanstva koju je izdalo Ministarstvo ili
  2. za to postoje drugi opravdani razlozi.
- (5) Putni list za državljanina treće zemlje može se izdati za:
1. jedan izlazak iz Republike Hrvatske
  2. jedan ulazak u Republiku Hrvatsku
  3. jedan izlazak i ulazak u Republiku Hrvatsku.
- (6) Protiv rješenja iz stavka 3. i 4. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

*Posebna putna isprava za državljanina treće zemlje***Članak 8.**

- (1) Posebna putna isprava za državljanina treće zemlje može se izdati državljaninu treće zemlje koji u Republici Hrvatskoj ima status supsidijarne zaštite sukladno propisu kojim se uređuje međunarodna zaštita, a koji bez svoje krivnje nije u mogućnosti pribaviti stranu putnu ispravu.
- (2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, putna isprava može se izdati i državljaninu treće zemlje koji ima odobren privremeni boravak, dugotrajno boravište ili stalni boravak i kojem je istekao rok važenja strane putne isprave, radi odlaska u diplomatsku misiju odnosno konzularni ured u inozemstvu radi ishoda nove strane putne isprave ili kojem je prestalo

državljanstvo treće zemlje na temelju izdanog zajamčenja za primitak u hrvatsko državljanstvo.

(3) Državljanin treće zemlje po ishodu valjane strane putne isprave ili koji je primljen u hrvatsko državljanstvo ili kojem je prestala supsidijarna zaštita ili mu je prestao boravak iz stavka 2. ovoga članka dužan je, nadležnoj policijskoj upravi odnosno postaji, vratiti posebnu putnu ispravu za državljanina treće zemlje u roku od 30 dana od dana nastupa navedenih okolnosti.

(4) Zahtjev za izdavanje posebne putne isprave podnosi se policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji prema boravištu odnosno prebivalištu državljanina treće zemlje, koja odlučuje o zahtjevu.

(5) Protiv rješenja iz stavka 4. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Putna isprava za osobe bez državljanstva

Članak 9.

(1) Putna isprava za osobe bez državljanstva može se izdati osobi bez državljanstva pod uvjetima utvrđenim Konvencijom o statusu osoba bez državljanstva od 28.9.1954., ako ima odobren privremeni boravak, dugotrajno boravište ili stalni boravak.

(2) Zahtjev za izdavanje putne isprave za osobe bez državljanstva podnosi se u policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji prema boravištu odnosno prebivalištu državljanina treće zemlje.

(3) Protiv rješenja iz stavka 2. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(4) Državljanin treće zemlje po ishodu valjane strane putne isprave ili koji je primljen u hrvatsko državljanstvo ili kojem je prestao boravak iz stavka 1. ovoga članka dužan je nadležnoj policijskoj upravi odnosno postaji vratiti putnu ispravu za osobe bez državljanstva u roku od 30 dana od dana nastupa navedenih okolnosti.

Odbijanje zahtjeva za izdavanja putne isprave za državljanina treće zemlje

Članak 10.

(1) Ministarstvo, putem policijske uprave odnosno policijske postaje, odbit će zahtjev za izdavanje putne isprave državljaninu treće zemlje:

1. protiv kojeg se vodi kazneni ili prekršajni postupak, osim ako postoji suglasnost javnopravnog tijela koje vodi postupak
2. koji je osuđen na kaznu zatvora ili mu je izrečena novčana kazna u prekršajnom ili kaznenom postupku, dok kaznu ne izdrži, odnosno dok ne plati novčanu kaznu
3. koji nije regulirao svoju dospjelu imovinsko-pravnu obvezu za koju postoji ovršni naslov
4. ako to zahtijevaju razlozi zaštite javnog poretka, nacionalne sigurnosti ili javnog zdravlja.

(2) Državljaninu treće zemlje koji je u postupku prisilnog udaljenja može se izdati putni list neovisno od postojanja okolnosti iz stavka 1. točaka 1., 2. i 3. ovoga članka.

(3) Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Oduzimanje putne isprave za državljanina treće zemlje

Članak 11.

(1) Ministarstvo, putem policijske uprave odnosno policijske postaje, može, po službenoj dužnosti, oduzeti putnu ispravu za državljanina treće zemlje ako:

1. postoji neki od razloga iz članka 10. stavka 1. ovoga Zakona
2. se državljanin treće zemlje kreće izvan određenog područja i izvan određenog vremena dozvoljenog međunarodnim ugovorom na temelju kojeg je izdana isprava.

(2) Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(3) Putna isprava za državljanina treće zemlje može se na njegov zahtjev, vratiti državljaninu treće zemlje ako su prestali razlozi iz stavka 1. ovoga članka.

III. VIZE

Viza za kratkotrajni boravak

Članak 12.

(1) Viza za kratkotrajni boravak je odobrenje za:

1. tranzit kroz područje Republike Hrvatske ili boravak na području Republike Hrvatske u najduljem trajanju od 90 dana u bilo kojem razdoblju od 180 dana
2. tranzit kroz međunarodni tranzitni prostor zračne luke.

(2) Na temelju vize za kratkotrajni boravak državljanin treće zemlje ne može raditi na području Republike Hrvatske.

(3) Vlada Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Vlada), na prijedlog ministarstva nadležnog za vanjske poslove, uredbom propisuje vizni sustav Republike Hrvatske u skladu s člankom 4. Uredbe Vijeća (EU) 2018/1806 od 14. studenoga 2018. o popisu trećih zemalja čiji državljani moraju imati vizu pri prelasku vanjskih granica i zemalja čiji su državljani izuzeti od tog zahtjeva (SL L 303/39 od 28.11.2018.).

(4) Ministarstvo nadležno za vanjske poslove je središnje tijelo državne uprave za pitanja viza.

*Vrste viza za kratkotrajni boravak***Članak 13.**

Vrste viza za kratkotrajni boravak su:

1. zrakoplovno-tranzitna viza (viza A)
2. kratkotrajna viza (viza C).

*Zrakoplovno-tranzitna viza (viza A)***Članak 14.**

(1) Državljanin treće zemlje koji za vrijeme međupristajanja u zračnoj luci u Republici Hrvatskoj ili na međunarodnim letovima ne napušta međunarodni tranzitni prostor, ne treba vizu.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, Vlada može odrediti da državljani određenih država te nositelji putnih isprava koje su izdala nadležna tijela tih država trebaju zrakoplovno-tranzitnu vizu, u skladu s člankom 3. stavkom 2. i 3. Uredbe (EZ) br. 810/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. kojom se uspostavlja Zakonik Zajednice o vizama (Zakonik o vizama); (SL L 243, 15.09.2009.).

(3) Zrakoplovno-tranzitna viza izdaje se za jedan, dva ili više prolazaka kroz međunarodni tranzitni prostor zračne luke.

(4) Rok valjanosti zrakoplovno-tranzitne vize obuhvaća i dodatno vrijeme od 15 dana.

(5) Iznimno od stavka 4. ovoga članka dodatno vrijeme neće se odobriti ako to zahtijevaju razlozi zaštite javnog poretka.

(6) Višekratna zrakoplovno-tranzitna viza izdaje se s rokom valjanosti do šest mjeseci.

*Kratkotrajna viza (viza C)***Članak 15.**

(1) Kratkotrajna viza izdaje se u svrhu tranzita kroz Republiku Hrvatsku ili u svrhu boravka na području Republike Hrvatske.

(2) Kratkotrajna viza izdaje se za jedan, dva ili više ulazaka u Republiku Hrvatsku.

(3) Rok valjanosti kratkotrajne vize ne može biti dulji od pet godina.

(4) Kratkotrajna viza za višekratni ulazak izdaje se s rokom valjanosti između šest mjeseci i pet godina ako je državljaniin treće zemlje dokazao:

1. potrebu ili opravdao namjeru da često i/ili redovito putuje, osobito iz poslovnih ili obiteljskih razloga i

2. svoje poštenje i pouzdanost, osobito zakonitim korištenjem prethodno izdanih viza, svojom financijskom situacijom u zemlji podrijetla i stvarnom namjerom da napusti područje Republike Hrvatske prije isteka vize koju je zatražio.

(5) U slučaju tranzita duljina odobrenog boravka odgovara vremenu potrebnom za tranzit.

(6) Rok valjanosti kratkotrajne vize za jedan ulazak obuhvaća i dodatno vrijeme od 15 dana.

(7) Iznimno od stavka 6. ovoga članka dodatno vrijeme neće se odobriti, ako to zahtijevaju razlozi zaštite javnog poretka Republike Hrvatske.

(8) Izdana viza nije jamstvo da će državljaninu treće zemlje biti odobren ulazak u Republiku Hrvatsku.

Suradnja s komercijalnim posrednikom i vanjskim pružateljem usluga

Članak 16.

(1) Komercijalni posrednik i/ili vanjski pružatelj usluga može sudjelovati u prikupljanju zahtjeva za izdavanje vize na način propisan pravilnikom kojim se uređuje izdavanje viza koji donosi ministar nadležan za vanjske poslove.

(2) Vanjski pružatelj usluga može prikupljati i biometrijske podatke od podnositelja zahtjeva za izdavanje vize na način propisan pravilnikom iz stavka 1. ovoga članka.

Nadležnost za izdavanje vize za kratkotrajni boravak

Članak 17.

(1) Državljanin treće zemlje kojemu je za ulazak u Republiku Hrvatsku potrebna viza, dužan je pribaviti vizu prije ulaska u Republiku Hrvatsku.

(2) Vizu za kratkotrajni boravak izdaje diplomatska misija odnosno konzularni ured Republike Hrvatske, a može je izdati i diplomatska misija odnosno konzularni ured druge države s kojom je Republika Hrvatska sklopila ugovor o zastupanju u izdavanju viza.

(3) Prije izdavanja vize za kratkotrajni boravak diplomatska misija odnosno konzularni ured dužan je, u slučajevima utvrđenim podzakonskim propisima, zatražiti prethodnu suglasnost ministarstva nadležnog za vanjske poslove.

(4) Prije davanja suglasnosti iz stavka 3. ovoga članka ministarstvo nadležno za vanjske poslove dužno je, u slučajevima utvrđenim provedbenim propisima, zatražiti mišljenja Ministarstva i Sigurnosno-obavještajne agencije koja su obvezujuća.

(5) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, vizu za kratkotrajni boravak može izdati policijska postaja nadležna za kontrolu prelaska državne granice, sukladno članku 26. ovoga Zakona.

Podnošenje zahtjeva za izdavanje vize za kratkotrajni boravak

Članak 18.

- (1) Državljanin treće zemlje podnosi zahtjev za izdavanje vize za kratkotrajni boravak na propisanom obrascu.
- (2) Državljanin treće zemlje koji je upisan u putnu ispravu državljanina treće zemlje koji podnosi zahtjev za izdavanje vize za kratkotrajni boravak, podnosi na zasebnom obrascu iz stavka 1. ovoga članka.
- (3) Zahtjev za izdavanje vize za kratkotrajni boravak podnosi se najranije šest mjeseci, a za pomorce koji obavljaju svoje dužnosti, najranije devet mjeseci prije početka namjeravanoga putovanja te u pravilu najkasnije 15 kalendarskih dana prije početka namjeravanoga putovanja, a iznimno, u opravdanim pojedinačnim hitnim slučajevima može se omogućiti podnošenje zahtjeva manje od 15 kalendarskih dana prije početka namjeravanoga putovanja.
- (4) Uz zahtjev za izdavanje vize za kratkotrajni boravak prilažu se isprave o svrsi i uvjetima tranzita ili boravka u Republici Hrvatskoj.
- (5) Od državljanina treće zemlje koji dolazi u privatni ili poslovni posjet fizičkoj ili pravnoj osobi u Republici Hrvatskoj može se zatražiti da priloži jamstveno pismo i/ili drugi dokaz da će ta fizička ili pravna osoba snositi troškove njegova boravka u Republici Hrvatskoj, uključujući i troškove smještaja i uzdržavanja te troškove napuštanja Republike Hrvatske.
- (6) Postupak naplate troškova iz stavka 5. ovoga članka u nadležnosti je Ministarstva.
- (7) Obrazac iz stavka 1. ovoga članka, isprave iz stavka 4. ovoga članka i jamstveno pismo te druge dokaze iz stavka 5. ovoga članka propisuju se pravilnikom iz članka 16. stavka 1. ovoga Zakona.

Unošenje vize

Članak 19.

- (1) Viza se unosi u valjanu putnu ispravu u obliku naljepnice, kako je propisano Uredbom Vijeća (EZ) br. 1683/95 od 29. svibnja 1995. o utvrđivanju jedinstvenog obrasca za vize (SL L 164, 29.05.1995).
- (2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka ako to zahtijevaju humanitarni razlozi ili nacionalni interes Republike Hrvatske, a putna isprava se ne priznaje valjanom za prelazak državne granice i unošenje vize, viza za kratkotrajni boravak se unosi u obrazac za unošenje vize, kako je propisano Uredbom Vijeća (EZ) br. 333/2002 od 18. veljače 2002. o jedinstvenom obliku obrazaca za unošenje vize koja države članice izdaju nositeljima putnih isprava koje država članica koja sastavlja obrazac ne priznaje (SL L 53, od 23. 02. 2002).
- (3) Obrazac iz stavka 2. ovoga članka izdaje diplomatska misija odnosno konzularni ured Republike Hrvatske ili policijska postaja nadležna za kontrolu prelaska državne granice.

*Putno zdravstveno osiguranje***Članak 20.**

(1) Državljanin treće zemlje koji podnosi zahtjev za izdavanje kratkotrajne vize za jedan ili dva ulaska dužan je dokazati da ima odgovarajuće i valjano putno zdravstveno osiguranje za pokriće troškova koji mogu nastati tijekom njegova boravka u Republici Hrvatskoj zbog:

1. hitne medicinske pomoći i/ili hitnog bolničkog liječenja ili
2. povratka u državu stalnog boravka zbog zdravstvenih razloga ili
3. prijevoza u slučaju smrti.

(2) Državljanin treće zemlje koji podnosi zahtjev za izdavanje kratkotrajne vize za višekratni ulazak dužan je dokazati da ima odgovarajuće i valjano putno zdravstveno osiguranje koje pokriva vrijeme njegova prvog namjeravanog posjeta i potpisati izjavu o obvezi posjedovanja putnog zdravstvenog osiguranja za kasnije posjete.

(3) Iznimno od stavka 1. i 2. ovoga članka dokaz o putnom zdravstvenom osiguranju nisu dužni priložiti:

1. nositelji diplomatskih putovnica
2. pomorci i druge profesionalne skupine, koji već imaju putno zdravstveno osiguranje zbog svoje profesionalne djelatnosti.

*Hrvatski vizni informacijski sustav***Članak 21.**

(1) Zahtjevi za izdavanje vize za kratkotrajni boravak i podaci prikupljeni od državljanina treće zemlje i fizičke ili pravne osobe iz članka 18. stavka 4. ovoga Zakona pohranjuju se i obrađuju u Hrvatskom viznom informacijskom sustavu (u daljnjem tekstu: HVIS), u skladu s uredbom Vlade kojom se uređuje HVIS i propisima kojim se uređuje zaštita osobnih podataka.

(2) U slučaju da državljanin treće zemlje odustane od zahtjeva iz stavka 1. ovoga članka prije donošenja odluke o njemu, podaci o obustavi postupka unose se u HVIS u skladu s uredbom kojom se uređuje HVIS.

(3) Podaci o izdanim, produljenim, odbijenim, poništenim i ukinutim vizama unose se u HVIS, u skladu s uredbom kojom se uređuje HVIS.

*Prikupljanje biometrijskih podataka***Članak 22.**

(1) Državljanin treće zemlje koji prvi put podnosi zahtjev za izdavanje kratkotrajne vize mora se osobno javiti u diplomatsku misiju odnosno konzularni ured Republike Hrvatske radi uzimanja biometrijskih podataka:

1. fotografije skenirane ili snimljene u trenutku podnošenja zahtjeva u skladu s pravilnikom kojim se uređuje izdavanje viza i

2. otisaka 10 prstiju koji se uzimaju s ravno položenih prstiju i digitalno pohranjuju, u skladu s uredbom kojom se uređuje HVIS.

(2) Biometrijski podaci iz stavka 1. ovoga članka unose se u HVIS.

(3) Ako su otisci prstiju državljanina treće zemlje, iz stavka 1. ovoga članka, prvi put uneseni u HVIS prije manje od 59 mjeseci od dana novog zahtjeva, kopiraju se u sljedeći zahtjev, osim ako postoji opravdana sumnja u identitet podnositelja. Ako se u trenutku podnošenja zahtjeva ne može odmah potvrditi da su otisci prstiju uzeti u razdoblju manjem od 59 mjeseci od dana novog zahtjeva, državljanin treće zemlje može zahtijevati njihovo uzimanje.

(4) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, otisci prstiju ne uzimaju se od:

1. djece mlađe od 12 godina

2. osoba od kojih je uzimanje otisaka prstiju fizički nemoguće, a ako nije moguće uzimanje otisaka svih 10 prstiju, uzima se najveći mogući broj otisaka prstiju, te je u slučaju privremene nemogućnosti državljanin treće zemlje dužan dati otiske prstiju prilikom podnošenja sljedećeg zahtjeva

3. čelnika države i članova vlade i bračnih drugova u njihovoj pratnji te članova izaslanstava ako ih je Vlada ili međunarodna organizacija pozvala u službeni posjet

4. vladara i drugih visokih članova vladarske obitelji, ako ih je Vlada ili međunarodna organizacija pozvala u službeni posjet.

Dopuštenost zahtjeva za izdavanje vize za kratkotrajni boravak

Članak 23.

(1) Zahtjev za izdavanje vize za kratkotrajni boravak je dopušten ako:

1. je podnesen u roku iz članka 18. stavka 3. ovoga Zakona

2. je podnesen na obrascu iz članka 18. stavka 1. ovoga Zakona

3. je uz njega predložena putna isprava u skladu s člankom 25. stavkom 1. ovoga Zakona

4. je priložena fotografija

5. su prikupljeni biometrijski podaci

6. je uplaćena propisana upravna pristojba.

(2) Ako nisu ispunjeni uvjeti iz stavka 1. ovoga članka, zahtjev je nedopušten i državljaninu treće zemlje bez odgode se vraćaju obrazac zahtjeva i sve isprave koje je priložio, uništavaju se prikupljeni biometrijski podaci i vraća se iznos uplaćene upravne pristojbe te se zahtjev ne razmatra.

(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, zahtjev koji ne ispunjava uvjete iz stavka 1. ovoga članka može se smatrati dopuštenim ako postoje humanitarni razlozi, nacionalni interes Republike Hrvatske ili zbog međunarodnih obveza Republike Hrvatske.

*Rok za odlučivanje o zahtjevu za izdavanje vize za kratkotrajni boravak***Članak 24.**

- (1) O zahtjevu za izdavanje vize za kratkotrajni boravak koji je dopušten odlučuje se u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva.
- (2) Rok iz stavka 1. ovoga članka može se produljiti do najviše 45 dana, ako za to postoje opravdani razlozi.
- (3) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, u opravdanim pojedinačnim hitnim slučajevima, o zahtjevu odlučuje se bez odgode.

*Putna isprava***Članak 25.**

- (1) Viza se unosi u putnu ispravu koja ispunjava sljedeće uvjete:
1. vrijedi još najmanje tri mjeseca nakon namjeravanog dana odlaska iz Republike Hrvatske ili u slučaju nekoliko posjeta, nakon posljednjeg namjeravanog dana odlaska iz Republike Hrvatske
  2. sadrži najmanje dvije prazne stranice
  3. izdana je u posljednjih deset godina.
- (2) Iznimno od stavka 1. točke 1. ovoga članka, u opravdanim slučajevima žurnosti, viza se može unijeti u putnu ispravu čiji je rok valjanosti kraći.

*Izdavanje kratkotrajne vize na graničnom prijelazu***Članak 26.**

Na graničnom prijelazu kratkotrajna viza može se izdati na zahtjev državljanina treće zemlje:

1. za boravak do 15 dana
2. u svrhu tranzita
3. pomorcu u svrhu tranzita.

*Uvjeti izdavanja kratkotrajne vize na graničnom prijelazu***Članak 27.**

Kratkotrajna viza može se izdati na graničnom prijelazu, ako državljanin treće zemlje ispunjava sljedeće uvjete:

1. ima valjanu putnu ispravu ili drugu ispravu propisanu za prelazak državne granice
2. opravda svrhu i ima dostatna sredstva za uzdržavanje tijekom boravka u Republici Hrvatskoj i povratak u državu iz koje je došao ili za putovanje u treću državu
3. njegov je povratak u državu podrijetla ili boravišta ili tranzit ocijenjen sigurnim

4. nema zabranu ulaska i boravka u Republici Hrvatskoj, nije izdano upozorenje u Schengenskom informacijskom sustavu (u daljnjem tekstu: SIS) u svrhu zabrane ulaska i nije obuhvaćen međunarodnim mjerama ograničavanja ulaska koje obvezuju Republiku Hrvatsku
5. ne predstavlja prijetnju javnom poretku, nacionalnoj sigurnosti ili javnom zdravlju Republike Hrvatske.

Razlozi izdavanja kratkotrajne vize na graničnom prijelazu

Članak 28.

Viza iz članka 27. ovoga Zakona može se izdati, ako državljanin treće zemlje nije bio u mogućnosti unaprijed podnijeti zahtjev za izdavanje vize u diplomatskoj misiji odnosno konzularnom uredu Republike Hrvatske te je priložio, ako je to potrebno, isprave kojima se dokazuju nepredviđeni i neodložni razlozi za ulazak u Republiku Hrvatsku.

Izdavanje kratkotrajne vize na graničnom prijelazu pomorcu

Članak 29.

Kratkotrajna viza u svrhu tranzita na graničnom prijelazu izdat će se na zahtjev pomorca ako:

1. je nositelj pomorske knjižice ili druge isprave koja se priznaje kao identifikacijska isprava pomorca sukladno odredbama međunarodnih ugovora
2. ispunjava uvjete iz članaka 27. i 28. ovoga Zakona te prelazi državnu granicu zbog ukrcaja, ponovnog ukrcaja ili iskrcaja s plovila na kojem radi, radit će ili je radio u svojstvu pomorca.

Odbijanje izdavanja kratkotrajne vize na graničnom prijelazu

Članak 30.

(1) Izdavanje kratkotrajne vize na graničnom prijelazu odbit će se, ako nisu ispunjeni uvjeti iz članaka 27. i 28. ovoga Zakona ili postoje razlozi iz članka 32. stavka 1. ovoga Zakona.

(2) Odluka o odbijanju vize dostavlja se državljaninu treće zemlje na propisanom obrascu.

(3) Protiv odluke iz stavka 2. ovoga članka državljanin treće zemlje ima pravo izjaviti žalbu putem nadležne diplomatske misije odnosno konzularnog ureda Republike Hrvatske, a o žalbi odlučuje ministarstvo nadležno za vanjske poslove.

Produljenje kratkotrajne vize

Članak 31.

(1) Produljenu kratkotrajnu vizu na zahtjev državljanina treće zemlje izdaje Ministarstvo putem policijske uprave odnosno policijske postaje.

(2) Prije produljenja izdane kratkotrajne vize policijska uprava odnosno policijska postaja dužna je zatražiti prethodnu suglasnost Ministarstva, koje o zahtjevu odlučuje u roku od sedam dana.

(3) Prije davanja suglasnosti iz stavka 2. ovoga članka Ministarstvo je dužno zatražiti mišljenja ministarstva nadležnog za vanjske poslove i Sigurnosno-obavještajne agencije koja su obvezujuća.

(4) Rok valjanosti kratkotrajne vize i/ili trajanje boravka odobrenog na temelju izdane kratkotrajne vize može se produljiti, ako Ministarstvo smatra da je nositelj kratkotrajne vize dostavio dokaz o:

1. višoj sili ili humanitarnim razlozima koji ga sprječavaju u napuštanju područja Republike Hrvatske prije isteka roka valjanosti ili trajanja boravka odobrenog vizom
2. postojanju ozbiljnih osobnih razloga koji opravdavaju produljenje roka valjanosti ili trajanja boravka.

(5) Zahtjev za produljenje roka valjanosti kratkotrajne vize i/ili trajanja boravka podnosi se u policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji prije isteka valjanosti kratkotrajne vize i/ili trajanja boravka odobrenog na temelju izdane kratkotrajne vize.

(6) Do donošenja odluke o produljenju kratkotrajne vize državljanin treće zemlje može boraviti na području Republike Hrvatske.

(7) Kratkotrajna viza produljuje se izdavanjem nove naljepnice vize.

(8) Produljenje kratkotrajne vize odbit će se sukladno odredbi članka 32. stavka 1. ovoga Zakona.

(9) Odluka o odbijanju produljenja kratkotrajne vize i razlozi na kojima je zasnovana dostavlja se državljaninu treće zemlje na propisanom obrascu.

(10) Protiv odluke o odbijanju produljenja kratkotrajne vize, državljanin treće zemlje ima pravo izjaviti žalbu u roku od 15 dana od dana dostave odluke, putem nadležne diplomatske misije odnosno konzularnog ureda Republike Hrvatske.

(11) O žalbi iz stavka 10. ovoga članka odlučuje ministarstvo nadležno za vanjske poslove.

(12) Žalba ne odgađa izvršenje odluke iz stavka 9. ovoga članka.

(13) Podaci o produljenoj kratkotrajnoj vizi i/ili trajanju boravka, o odbijenom zahtjevu za produljenje kratkotrajne vize i/ili trajanja boravka te o odustanku stranke od zahtjeva za produljenje (obustavi postupka), unose se u HVIS u skladu s uredbom kojom se uređuje HVIS.

Odbijanje zahtjeva za izdavanje zrakoplovno-tranzitne i kratkotrajne vize

Članak 32.

(1) Zahtjev za izdavanje zrakoplovno-tranzitne vize i kratkotrajne vize odbit će se:

1. ako državljanin treće zemlje:
- predoči oštećenu, krivotvorenu ili tuđu putnu ispravu

- ne opravda svrhu i uvjete namjeravanoga boravka
  - ne opravda svrhu i uvjete namjeravanoga zrakoplovnoga tranzita
  - ne posjeduje dostatna sredstva za uzdržavanje za vrijeme namjeravanog boravka u Republici Hrvatskoj, za povratak u državu njegova podrijetla ili boravišta, ili za tranzit u treću državu koja ga prihvaća, ili nije u mogućnosti zakonito pribaviti ta sredstva
  - je već boravio 90 dana tijekom tekućeg razdoblja od 180 dana u Republici Hrvatskoj na osnovi izdane kratkotrajne vize
  - ima zabranu ulaska i boravka u Republiku Hrvatsku, izdano upozorenje u SIS-u u svrhu zabrane ulaska ili je obuhvaćen međunarodnim mjerama ograničavanja ulaska koje obvezuju Republiku Hrvatsku
  - predstavlja prijetnju javnom poretku, nacionalnoj sigurnosti ili javnom zdravlju Republike Hrvatske
  - ne dokaže da ima odgovarajuće i valjano putno zdravstveno osiguranje, ako je potrebno ili
2. ako postoji opravdana sumnja u vjerodostojnost priloženih isprava i njihova sadržaja, istinitost izjava državljanina treće zemlje ili u njegovu namjeru da će napustiti područje Republike Hrvatske prije isteka roka važenja zatražene vize.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, viza za kratkotrajni boravak može se izdati, ako to zahtijevaju humanitarni razlozi, nacionalni interes ili međunarodne obveze Republike Hrvatske.

(3) Odluka o odbijanju zahtjeva za izdavanje vize za kratkotrajni boravak i razlozi na kojima je zasnovana dostavlja se državljaninu treće zemlje na propisanom obrascu.

(4) Protiv odluke iz stavka 3. ovoga članka državljanin treće zemlje ima pravo izjaviti žalbu u roku od 15 dana od dana dostave odluke, putem nadležne diplomatske misije odnosno konzularnog ureda Republike Hrvatske.

(5) O žalbi iz stavka 4. ovoga članka odlučuje ministarstvo nadležno za vanjske poslove.

(6) Žalba ne odgađa izvršenje odluke iz stavka 3. ovoga članka.

Ispunjavanje naljepnice vize

Članak 33.

(1) Svi unosi na naljepnicu vize se tiskaju te se ne smiju unositi ručne ispravke u otisnutu naljepnicu vize.

(2) Naljepnica vize može se popunjavati ručno samo u slučaju tehničkih teškoća uslijed više sile, a ručno ispunjena naljepnica vize ne smije se mijenjati.

Poništenje i ukidanje vize za kratkotrajni boravak

Članak 34.

(1) Viza za kratkotrajni boravak će se poništiti ako se naknadno utvrdi da nisu bili ispunjeni uvjeti za njezino izdavanje ili ako postoje ozbiljni razlozi za sumnju da je ishođena na prijevaran način.

- (2) Viza za kratkotrajni boravak će se ukinuti ako se utvrdi da više nisu ispunjeni uvjeti za njezino izdavanje.
- (3) Vizu za kratkotrajni boravak može poništiti ili ukinuti diplomatska misija odnosno konzularni ured Republike Hrvatske na temelju odluke Ministarstva donesene putem policijske uprave odnosno policijske postaje.
- (4) Odluka o poništenju ili ukidanju vize za kratkotrajni boravak i razlozi na kojima je zasnovana dostavlja se državljaninu treće zemlje na propisanom obrascu.
- (5) Protiv odluke iz stavka 4. ovoga članka državljanin treće zemlje ima pravo izjaviti žalbu u roku od 15 dana od dana dostave odluke putem nadležne diplomatske misije odnosno konzularnog ureda Republike Hrvatske.
- (6) O žalbi iz stavka 5. ovoga članka odlučuje ministarstvo nadležno za vanjske poslove.
- (7) Žalba ne odgađa izvršenje odluke iz stavka 4. ovoga članka.
- (8) Viza za kratkotrajni boravak se može ukinuti i na zahtjev državljanina treće zemlje kojemu je viza izdana, u kojem slučaju žalba nije dopuštena.

Dugotrajna viza (viza D)

Članak 35.

- (1) Dugotrajna viza je odobrenje za boravak na području Republike Hrvatske do 30 dana, ako je državljaninu treće zemlje odobren privremeni boravak u svrhe iz članka 57. ovoga Zakona, odnosno izdana dozvola za boravak i rad i ako mu je za ulazak u Republiku Hrvatsku potrebna kratkotrajna viza.
- (2) Dugotrajna viza izdaje se državljaninu treće zemlje za jedan ili više ulazaka.
- (3) Rok valjanosti dugotrajne vize ne može biti dulji od šest mjeseci.
- (4) Početak valjanosti dugotrajne vize ne može biti raniji od početka roka valjanosti odobrenog privremenog boravka odnosno izdane dozvole za boravak i rad u Republici Hrvatskoj.
- (5) Dugotrajna viza unosi se u valjanu putnu ispravu u obliku naljepnice, kako je propisano Uredbom Vijeća (EZ) br. 1683/95 od 29. svibnja 1995. o utvrđivanju jedinstvenog obrasca za vize (SL L 164, 29.05.1995), a u rubriku „Vrsta vize“ upisuje se slovo „D“.
- (6) Državljanin treće zemlje iz stavka 1. ovoga članka dužan je pribaviti dugotrajnu vizu prije ulaska u Republiku Hrvatsku.

Nadležnost za izdavanje dugotrajne vize

Članak 36.

- (1) Dugotrajnu vizu izdaje diplomatska misija odnosno konzularni ured Republike Hrvatske.

(2) Prije izdavanja dugotrajne vize diplomatska misija odnosno konzularni ured dužan je zatražiti prethodnu suglasnost ministarstva nadležnog za vanjske poslove.

(3) Prije davanja suglasnosti iz stavka 2. ovoga članka ministarstvo nadležno za vanjske poslove dužno je zatražiti mišljenja Ministarstva i Sigurnosno-obavještajne agencije koja su obvezujuća.

Podnošenje zahtjeva za izdavanje dugotrajne vize

Članak 37.

(1) Državljanin treće zemlje podnosi zahtjev za izdavanje dugotrajne vize na propisanom obrascu.

(2) Državljanin treće zemlje dužan je osobno podnijeti zahtjev za izdavanje dugotrajne vize u diplomatskoj misiji odnosno konzularnom uredu Republike Hrvatske radi uzimanja biometrijskih podataka u skladu s člankom 22. ovoga Zakona.

(3) Zahtjev za izdavanje dugotrajne vize podnosi se najranije dva mjeseca prije, a najkasnije dva mjeseca nakon početka valjanosti privremenoga boravka odnosno izdane dozvole za boravak i rad u Republici Hrvatskoj.

(4) Nadležna policijska uprava odnosno policijska postaja dužna je po odobrenju privremenog boravka odnosno izdavanja dozvole za boravak i rad, obavijest o tome dostaviti diplomatskoj misiji odnosno konzularnom uredu, u kojem će državljani treće zemlje podnijeti zahtjev za izdavanje dugotrajne vize.

(5) Obrazac iz stavka 1. ovoga članka, propisuje se pravilnikom iz članka 16. stavka 1. ovoga Zakona.

Dopuštenost zahtjeva za izdavanje dugotrajne vize

Članak 38.

(1) Zahtjev za izdavanje dugotrajne vize dopušten je ako:

1. je podnesen u roku iz članka 37. stavak 3. ovoga Zakona
2. je podnesen na propisanom obrascu
3. je uz njega predložena putna isprava sukladno članku 61. stavku 2. ovoga Zakona
4. je priložena fotografija
5. državljani treće zemlje ima odobren privremeni boravak ili izdanu dozvolu za boravak i rad u Republici Hrvatskoj
6. je uplaćena propisana upravna pristojba
7. su prikupljeni biometrijski podaci.

(2) Ako nisu ispunjeni uvjeti iz stavka 1. ovoga članka, zahtjev za izdavanje dugotrajne vize je nedopušten i državljani treće zemlje se vraćaju sve isprave koje je priložio, uništavaju se prikupljeni biometrijski podaci i vraća se iznos uplaćene upravne pristojbe.

*Pohrana podataka za izdavanje dugotrajne vize***Članak 39.**

(1) Zahtjevi za izdavanje dugotrajne vize i podaci prikupljeni od državljanina treće zemlje pohranjuju se i obrađuju u skladu s uredbom kojom se uređuje HVIS i propisima kojim se uređuje zaštita osobnih podataka.

(2) U slučaju da državljanin treće zemlje odustane od zahtjeva iz stavka 1. ovoga članka prije donošenja odluke o njemu, podaci o obustavi postupka unose se u HVIS u skladu s uredbom s kojom se uređuje HVIS.

(3) Podaci o izdanim, odbijenim, poništenim i ukinutim dugotrajnim vizama unose se u HVIS, u skladu s uredbom kojom se uređuje HVIS.

*Izdavanje dugotrajne vize***Članak 40.**

(1) Dugotrajna viza može se izdati ako državljanin treće zemlje:

1. ima odobrenje privremenog boravka odnosno izdanu dozvolu za boravak i rad u Republici Hrvatskoj
2. ima odgovarajuće putno zdravstveno osiguranje
3. nema zabranu ulaska i boravka u Republici Hrvatskoj ili izdano upozorenje u SIS-u u svrhu zabrane ulaska
4. ne predstavlja opasnost za javni poredak, nacionalnu sigurnost ili javno zdravlje.

(2) Državljanin treće zemlje kojem je izdana dugotrajna viza dužan je u roku od 30 dana od početka valjanosti vize, obratiti se nadležnoj policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji radi prijave boravišta i izrade biometrijske dozvole boravka.

*Odbijanje zahtjeva za izdavanje dugotrajne vize***Članak 41.**

(1) Diplomatska misija odnosno konzularni ured Republike Hrvatske odbit će zahtjev za izdavanje dugotrajne vize ako:

- nisu ispunjeni uvjeti iz članka 40. ovoga Zakona
- je priložena dokumentacija prijeverno stečena ili krivotvorena.

(2) Odluka o odbijanju zahtjeva za izdavanje dugotrajne vize i razlozi na kojima je odluka zasnovana dostavlja se državljaninu treće zemlje na obrascu propisanim pravilnikom kojim se uređuje izdavanje viza.

*Poništenje i ukidanje dugotrajne vize***Članak 42.**

(1) Dugotrajna viza poništiti će se ako se naknadno utvrdi:

- da nisu bili ispunjeni uvjeti za njezino izdavanje
- ako postoje ozbiljni razlozi za sumnju da je ishođena na prijevaran način
- je priložena dokumentacija prijevarno stečena ili krivotvorena.

(2) Dugotrajna viza ukinut će se ako se utvrdi da više nisu ispunjeni uvjeti za njezino izdavanje.

(3) Dugotrajna viza može se ukinuti i na zahtjev državljanina treće zemlje kojemu je viza izdana, u kojem slučaju žalba nije dopuštena.

(4) Dugotrajnu vizu može poništiti ili ukinuti diplomatska misija odnosno konzularni ured Republike Hrvatske ili Ministarstvo, putem policijske uprave odnosno policijske postaje.

(5) Odluka o poništenju ili ukidanju vize i razlozi na kojima je odluka zasnovana dostavlja se državljaninu treće zemlje na obrascu propisanim pravilnikom kojim se uređuje izdavanje viza.

*Pravni lijek***Članak 43.**

(1) Državljanin treće zemlje koji nije ušao u Republiku Hrvatsku može protiv odluke o odbijanju, poništenju ili ukidanju dugotrajne vize izjaviti žalbu u roku od 15 dana od dana dostave odluke putem nadležne diplomatske misije odnosno konzularnog ureda Republike Hrvatske.

(2) O žalbi iz stavka 1. ovoga članka odlučuje ministarstvo nadležno za vanjske poslove.

(3) Žalba ne odgađa izvršenje odluke iz stavka 1. ovoga članka.

(4) Državljaninu treće zemlje koji je na temelju izdane dugotrajne vize ušao u Republiku Hrvatsku, nadležna policijska uprava odnosno policijska postaja može poništiti ili ukinuti dugotrajnu vizu.

(5) Protiv odluke iz stavka 4. ovoga članka, nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

IV. ULAZAK I IZLAZAK DRŽAVLJANINA TREĆE ZEMLJE*Ulazak državljanina treće zemlje u Republiku Hrvatsku***Članak 44.**

Državljanin treće zemlje je ušao u Republiku Hrvatsku kada je prešao državnu granicu.

Nezakoniti ulazak državljanina treće zemlje u Republiku Hrvatsku

Članak 45.

Nezakonitim ulaskom u Republiku Hrvatsku smatra se, ako državljanin treće zemlje:

1. prijeđe državnu granicu izvan mjesta ili vremena određenog za prelazak državne granice
2. izbjegne graničnu kontrolu
3. uđe prije isteka zabrane ulaska i boravka u Republici Hrvatskoj odnosno u EGP-u
4. uđe na temelju tuđe ili krivotvorene putne ili druge isprave koja služi za prelazak državne granice, odnosno vize ili odobrenja boravka.

Putna isprava državljanina treće zemlje

Članak 46.

Državljanin treće zemlje koji je upisan u putnu ispravu druge osobe može ulaziti i izlaziti iz Republike Hrvatske samo s osobom u čiju je putnu ispravu upisan.

Odobrenje ulaska državljaninu treće zemlje u Republiku Hrvatsku

Članak 47.

Državljaninu treće zemlje koji ispunjava uvjete za ulazak propisane Zakonikom o schengenskim granicama odobrit će se ulazak u Republiku Hrvatsku.

Odobrenje ulaska na temelju posebnih okolnosti

Članak 48.

(1) Državljaninu treće zemlje koji ne ispunjava uvjete za ulazak propisane Zakonikom o schengenskim granicama može se odobriti ulazak u Republiku Hrvatsku na određenom graničnom prijelazu, ako to zahtijevaju ozbiljni humanitarni razlozi, međunarodne obveze ili interes Republike Hrvatske.

(2) O odobrenju ulaska iz stavka 1. ovoga članka Ministarstvo, putem policijske postaje nadležne za kontrolu prelaska državne granice, donosi rješenje.

(3) Rješenjem iz stavka 2. ovoga članka odredit će se svrha boravka, mjesto i adresa smještaja, vrijeme u kojem može zakonito boraviti u Republici Hrvatskoj, granični prijelaz na kojem mora izaći iz Republike Hrvatske te dužnost predaje rješenja policijskom službeniku koji obavlja graničnu kontrolu prilikom izlaska iz Republike Hrvatske.

(4) Rješenje iz stavka 2. ovoga članka donosi se bez saslušanja državljanina treće zemlje, osim ako se radi o maloljetniku bez pratnje.

(5) Protiv rješenja iz stavka 2. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(6) U slučaju iz članka 205. stavka 7. ovoga Zakona državljaninu treće zemlje ulazak se odobrava na temelju zahtjeva države članice EGP-a ili Švicarske Konfederacije.

Ulazak i izlazak državljanina treće zemlje na temelju odluke Vlade

Članak 49.

(1) Vlada odlukom može odrediti da državljani pojedinih država mogu ulaziti i izlaziti iz Republike Hrvatske i s valjanom osobnom iskaznicom, odnosno drugom ispravom kojom se dokazuje identitet i državljanstvo, ako ispunjavaju uvjete propisane Zakonikom o schengenskim granicama.

(2) Vlada odlukom može odrediti da, pod određenim uvjetima, državljani trećih zemalja mogu ulaziti i izlaziti iz Republike Hrvatske uz posjedovanje:

1. valjane putne isprave i dozvole boravka koju je izdala jedna od država potpisnica Schengenskog provedbenog sporazuma
2. valjane putne isprave u koju je unesena valjana jedinstvena ili dugotrajna viza (viza D) koju je izdala jedna od država potpisnica Schengenskog provedbenog sporazuma
3. valjane putne isprave i dozvole boravka koju je izdala jedna od država članica Europske unije koja još u potpunosti ne primjenjuje schengensku pravnu stečevinu
4. valjane putne isprave u koju je unesena nacionalna viza koju je izdala jedna od država članica Europske unije koja još u potpunosti ne primjenjuje schengensku pravnu stečevinu.

Odbijanje ulaska državljanina treće zemlje u Republiku Hrvatsku

Članak 50.

(1) Državljaninu treće zemlje koji ne ispunjava uvjete za ulazak propisane Zakonikom o schengenskim granicama odbit će se ulazak u Republiku Hrvatsku o čemu Ministarstvo, putem policijske postaje nadležne za kontrolu prelaska državne granice, donosi rješenje.

(2) Rješenje iz stavka 1. ovoga članka donosi se bez saslušanja državljanina treće zemlje, osim ako se radi o maloljetniku bez pratnje.

(3) Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(4) Ako odlazak državljanina treće zemlje iz stavka 1. ovoga članka s graničnog prijelaza u treću zemlju nije moguć ni nakon osam dana od dana dolaska na granični prijelaz, primijenit će se mjere za osiguranje povratka.

(5) Ministar pravilnikom propisuje način postupanja prema državljanima trećih zemalja te izgled i sadržaj obrasca rješenja o odbijanju ulaska i tehničkim uvjetima za boravak na graničnom prijelazu.

*Izlazak državljanina treće zemlje iz Republike Hrvatske***Članak 51.**

(1) Državljanin treće zemlje može slobodno izaći iz Republike Hrvatske.

(2) Državljaninu treće zemlje odbit će se izlazak iz Republike Hrvatske ako:

1. ne posjeduje valjanu putnu ili drugu ispravu koja služi za prelazak državne granice, osim ako će mu biti odobren ulazak u susjednu državu
2. prilikom izlaska iz Republike Hrvatske upotrijebi tuđu ili krivotvorenu putnu ili drugu ispravu koja služi za prelazak državne granice
3. postoji opravdana sumnja da namjerava izbjeći kazneno ili prekršajno gonjenje, uhićenje, privođenje, dovođenje ili izvršenje kazne zatvora
4. to zahtijeva sud.

*Obveze prijevoznika***Članak 52.**

(1) Prijevoznik može dovesti državljanina treće zemlje na granični prijelaz ili u Republiku Hrvatsku ako državljanin treće zemlje ima valjanu putnu ispravu ili drugu ispravu koja služi za prelazak državne granice, valjanu vizu, ako mu je potrebna ili odobrenje boravka.

(2) Ako je državljaninu treće zemlje odbijen ulazak prijevoznik iz stavka 1. ovoga članka, koji ga je dovezao dužan ga je bez odgađanja i na svoj trošak odvesti s graničnog prijelaza ili iz Republike Hrvatske, a ukoliko to nije moguće, prijevoznik je dužan na vlastiti trošak pronaći drugi način prijevoza ili ako drugi način prijevoza nije odmah moguć, preuzeti troškove koji nastanu prilikom boravka i povratka državljanina treće zemlje.

(3) Odredba stavka 1. ovoga članka odnosi se i na prijevoznika koji je dovezao državljanina treće zemlje u tranzitu:

1. ako ga je prijevoznik, koji ga je trebao prevesti u državu odredišta, odbio prevesti ili
2. ako mu je zabranjen ulazak u državu odredišta.

(4) Odredbe ovoga članka odnose se i na zapovjednika plovila za sport i razonodu.

*Zabrana pomaganja državljaninu treće zemlje
u nezakonitom prelasku, tranzitu i boravku***Članak 53.**

(1) Zabranjeno je pomaganje i pokušaj pomaganja državljaninu treće zemlje u nezakonitom prelasku državne granice, u tranzitu preko državnog područja ako je državljanin treće zemlje nezakonito ušao u Republiku Hrvatsku te u nezakonitom boravku.

(2) Ne smatra se pomaganjem u smislu stavka 1. ovoga članka:

- pomaganje iz članaka 197. i 198. ovoga Zakona
- pomaganje u nezakonitom prelasku državne granice radi spašavanja života, sprječavanja ozljeđivanja, pružanja hitne medicinske pomoći i pružanja humanitarne pomoći sukladno zakonima kojima se uređuje humanitarna pomoć i zračni promet, uredbi kojom se propisuju uvjeti i način obavljanja potrage i spašavanja zrakoplova te međunarodnim konvencijama o traganju i spašavanju na moru i o međunarodnom civilnom zrakoplovstvu
- pomaganje u nezakonitom boravku iz humanitarnih razloga i bez namjere sprječavanja ili odgađanja poduzimanja mjera za osiguranje povratka.

V. BORAVAK DRŽAVLJANINA TREĆE ZEMLJE

Vrste boravka

Članak 54.

Državljanin treće zemlje može boraviti u Republici Hrvatskoj na kratkotrajnom boravku, privremenom boravku, dugotrajnom boravištu ili stalnom boravku.

Kratkotrajni boravak

Članak 55.

(1) Kratkotrajni boravak je boravak državljanina treće zemlje određen člankom 6. Zakonika o schengenskim granicama.

(2) Državljanin treće zemlje nije na kratkotrajnom boravku ako:

1. je nezakonito ušao u Republiku Hrvatsku
2. nema vizu, ako mu je viza potrebna
3. je iskoristio vizu ili je rok važenja vize istekao
4. je u prethodnih 180 dana boravio dulje od 90 dana ili ako je nezakonito boravio
5. je vraćen u Republiku Hrvatsku na temelju readmisijskog ugovora
6. je izručen u Republiku Hrvatsku na temelju međunarodnog ugovora o izručenju
7. je s graničnog prijelaza doveden u prostorije suda radi provođenja kaznenog ili prekršajnog postupka, a nije mu odobren ulazak u Republiku Hrvatsku
8. ima zabranu ulaska i boravka u EGP-u odnosno u Republici Hrvatskoj.

(3) Na državljane trećih zemalja koji su imali odobren privremeni boravak, dugotrajno boravište odnosno stalni boravak ne odnosi se stavak 2. točka 4. ovoga članka.

Otkaz kratkotrajnog boravka

Članak 56.

(1) Ministarstvo, putem policijske uprave odnosno policijske postaje, po službenoj dužnosti rješenjem će otkazati kratkotrajni boravak državljaninu treće zemlje ako:

1. ne posjeduje valjanu putnu ispravu ili drugu ispravu koja služi za prelazak državne granice
2. ne opravda svrhu i uvjete ulaska i kratkotrajnog boravka

3. ne posjeduje sredstva za uzdržavanje za vrijeme kratkotrajnog boravka u Republici Hrvatskoj i za povratak u državu iz koje je došao ili za putovanje u treću zemlju, a za navedene izdatke ne postoji jamstvo iz članka 18. stavka 5. ovoga Zakona
4. ne podmiri dospjele financijske obveze prema Republici Hrvatskoj
5. postoji opravdana sumnja da kratkotrajni boravak nije koristio u namjeravanu svrhu.

(2) Rješenjem iz stavka 1. ovoga članka, određuje se zabrana ulaska i boravka u Republici Hrvatskoj u trajanju od jednog do tri mjeseca.

(3) Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Privremeni boravak

Članak 57.

(1) Privremeni boravak odobrava se državljaninu treće zemlje koji namjerava boraviti ili boravi u Republici Hrvatskoj u svrhu:

1. spajanja obitelji
2. srednjoškolskog obrazovanja
3. studiranja
4. istraživanja
5. humanitarnog razloga
6. životnog partnerstva
7. rada
8. rada upućenog radnika
9. boravka osobe s dugotrajnim boravištem u drugoj državi članici EGP-a
10. u druge svrhe
11. boravka digitalnih nomada.

(2) Privremeni boravak u svrhu rada iz stavka 1. točke 7. ovoga članka izdaje se kao dozvola za boravak i rad.

(3) Privremeni boravak u svrhu rada upućenog radnika može se odobriti državljaninu treće zemlje ako ispunjava uvjete iz članka 59. ovoga Zakona i ispunjava uvjete za rad upućenog radnika.

(4) Zahtjev za reguliranje privremenog boravka u druge svrhe ili svrhu boravka digitalnih nomada državljanin treće zemlje može podnijeti nakon isteka roka od šest mjeseci od isteka važenja privremenog boravka koji je bio odobren u druge svrhe ili svrhu boravka digitalnih nomada.

(5) Privremeni boravak može se odobriti i kao autonomni boravak u trajanju do godine dana sukladno članku 69. ovoga Zakona.

(6) Ministar, pravilnikom iz članka 6. stavka 6. ovoga Zakona, propisuje tehničke uvjete izdavanja dozvole boravka državljanima trećih zemalja iz stavka 1. ovoga članka i dokumentaciju koja se prilaže zahtjevu.

Podnošenje zahtjeva za izdavanje odobrenja za privremeni boravak

Članak 58.

(1) Zahtjev za izdavanje odobrenja za privremeni boravak podnosi se u diplomatskoj misiji odnosno konzularnom uredu Republike Hrvatske.

(2) Zahtjev za odobrenje privremenog boravka državljanin treće zemlje kojemu za ulazak u Republiku Hrvatsku nije potrebna viza, može podnijeti i u policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji prema mjestu namjeravanog boravka državljanina treće zemlje.

(3) Iznimno od stavka 1. ovoga članka državljanin treće zemlje kojem je za ulazak u Republiku Hrvatsku potrebna viza može zahtjev za odobrenje privremenog boravka podnijeti u policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji ako:

1. je član uže obitelji hrvatskog državljanina
2. je životni ili neformalni životni partner hrvatskog državljanina
3. dolazi radi studiranja na visokom učilištu, na preddiplomskoj, diplomskoj i poslijediplomskoj razini
4. je istraživač koji dolazi na temelju ugovora o gostovanju
5. je član uže obitelji državljanina treće zemlje iz točaka 3. i 4. ovoga stavka
6. podnosi zahtjev za odobrenje privremenog boravka iz humanitarnih razloga iz članka 79. ovoga Zakona
7. je član obitelji nositelja „EU plave karte“.

(4) Državljanin treće zemlje iz stavaka 2. i 3. ovoga članka koji u policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji podnese zahtjev za odobrenje privremenog boravka prije isteka kratkotrajnog boravka može ostati u Republici Hrvatskoj do izvršnosti odluke o zahtjevu.

(5) Ako je državljaninu treće zemlje iz stavaka 2. i 3. ovoga članka odbijen zahtjev za odobrenje privremenog boravka, a državljanin treće zemlje namjerava ponovno ući i boraviti u Republici Hrvatskoj na kratkotrajnom boravku, vrijeme tijekom rješavanja zahtjeva računa se kao kratkotrajni boravak.

(6) Zahtjev za izdavanje odobrenja privremenog boravka podnesen u policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji bit će odbačen ako ga je suprotno stavcima 2. i 3. ovoga članka podnio državljanin treće zemlje kojemu treba viza za ulazak u Republiku Hrvatsku.

(7) Državljanin treće zemlje nema pravo podnijeti zahtjev za odobrenje privremenog boravka u svrhu srednjoškolskog obrazovanja, studiranja, istraživanja ili izdavanja dozvole za boravak i rad kao volonter ili pripravnik ako mu je određen rok za dragovoljni odlazak, odobreno produljenje roka za dragovoljni odlazak, određeno prisilno udaljenje ili ako je doneseno rješenje o privremenoj odgodi prisilnog udaljenja.

Uvjeti za odobrenje privremenog boravka

Članak 59.

(1) Državljaninu treće zemlje odobrit će se privremeni boravak ako:

1. dokaže svrhu privremenog boravka
2. ima valjanu stranu putnu ispravu
3. ima sredstva za uzdržavanje
4. ima zdravstveno osiguranje
5. uz zahtjev za odobrenje prvog privremenog boravka priloži dokaz da nije pravomoćno osuđen za kaznena djela iz matične države ili države u kojoj je boravio duže od godine dana neposredno prije dolaska u Republiku Hrvatsku, osim ako je upućeni radnik, odnosno student, istraživač ili osoba premještena unutar društva koja se koristi mobilnošću iz druge države članice EGP-a
6. nema zabranu ulaska i boravka u Republici Hrvatskoj ili izdano upozorenje u SIS-u u svrhu zabrane ulaska
7. ne predstavlja opasnost za javni poredak, nacionalnu sigurnost ili javno zdravlje.

(2) Zahtjev za odobrenje privremenog boravka odbit će se, ako nisu ispunjeni uvjeti iz stavka 1. ovoga članka ili ako:

1. je priložena dokumentacija prijeverno stečena ili krivotvorena ili
2. postoje dokazi ili ozbiljni i objektivni razlozi da bi državljanin treće zemlje boravio u Republici Hrvatskoj u svrhu različitu od one zbog koje podnosi zahtjev za odobrenje privremenog boravka.

(3) Zahtjevu za odobrenje privremenog boravka u svrhu rada na temelju sklopljenog ugovora o radu s poslodavcem u Republici Hrvatskoj ne prilaže se dokaz o zdravstvenom osiguranju.

(4) Državljanin trećih zemalja koji sudjeluje u programu za obrazovanje, osposobljavanje, mlade i sport Erasmus+ nisu dužni priložiti dokaz o zdravstvenom osiguranju, osim ako drugačije propisuju programska pravila.

(5) Vlada uredbom propisuje način izračuna i visinu sredstava za uzdržavanje državljanina treće zemlje i članove njegove obitelji za odobrenje privremenog boravka.

Odlučivanje o zahtjevu za odobrenje privremenog boravka

Članak 60.

(1) O zahtjevu za odobrenje privremenog boravka odlučuje Ministarstvo, putem policijske uprave odnosno policijske postaje prema mjestu boravišta odnosno namjeravanog boravka državljanina treće zemlje.

(2) Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Rok važenja privremenog boravka

Članak 61.

(1) Odobrenje za privremeni boravak izdaje se na rok važenja do godine dana.

(2) Rok važenja strane putne isprave mora biti tri mjeseca duži od razdoblja valjanosti privremenog boravka.

(3) Državljaninu treće zemlje koji nema valjanu stranu putnu ispravu, a zahtjev za privremeni boravak podnese u Republici Hrvatskoj, izdaje se rješenje o odobrenju privremenog boravka.

(4) Državljanin treće zemlje iz stavka 3. ovoga članka zahtjevu za produljenje privremenog boravka dužan je priložiti valjanu stranu putnu ispravu.

(5) Odobrenje za privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji izdaje se s rokom važenja do godine dana odnosno do isteka roka važenja odobrenja privremenog boravka državljanina treće zemlje s kojim se traži spajanje obitelji.

(6) Državljaninu treće zemlje odobrenje privremenog boravka u svrhu spajanja obitelji s hrvatskim državljaninom ili životnog partnerstva s hrvatskim državljaninom izdaje se s rokom važenja do dvije godine.

Produljenje privremenog boravka

Članak 62.

(1) Zahtjev za produljenje odobrenja privremenog boravka podnosi se najkasnije 60 dana prije isteka roka važećeg odobrenja za privremeni boravak, u policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji prema mjestu boravišta državljanina treće zemlje.

(2) Državljanin treće zemlje koji je podnio zahtjev za produljenje odobrenja privremenog boravka prije isteka roka važećeg privremenog boravka može ostati u Republici Hrvatskoj do izvršnosti odluke o zahtjevu.

(3) Ministarstvo, putem policijske uprave odnosno policijske postaje, dužno je o zahtjevu za produljenje privremenog boravka odlučiti prije isteka roka važećeg odobrenja za privremeni boravak.

(4) Protiv rješenja iz stavka 3. ovoga članka, nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji

Članak 63.

(1) Privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji može se odobriti državljaninu treće zemlje koji ispunjava uvjete iz članka 59. ovoga Zakona i koji je član uže obitelji:

1. hrvatskog državljanina
2. državljanina treće zemlje koji ima odobreno dugotrajno boravište
3. državljanina treće zemlje koji ima odobren stalni boravak
4. državljanina treće zemlje koji ima odobren privremeni boravak
5. državljanina treće zemlje kojemu je odobren azil ili supsidijarna zaštita sukladno propisu kojim se uređuje međunarodna zaštita.

(2) Iznimno od stavka 1. točke 4. ovoga članka članu obitelji državljanina treće zemlje koji u Republici Hrvatskoj boravi na temelju važeće dozvole za boravak i rad izdane sukladno članku 97. ovoga Zakona odobrene na godinu dana, može se odobriti privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji samo ako je državljanin treće zemlje s kojim se traži spajanje obitelji u Republici Hrvatskoj imao neprekidno najmanje godinu dana odobren privremeni boravak.

(3) Privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji neće se odobriti članu obitelji državljanina treće zemlje kojem je izdana dozvola za boravak i rad za sezonski rad, kao pružatelju usluga, upućenom radniku ili kojem je odobren privremeni boravak u druge svrhe.

(4) Članu obitelji državljanina treće zemlje rješenje o odbijanju zahtjeva za produljenje privremenog boravka kao i rješenje kojom se određuje protjerivanje iz Republike Hrvatske ne smije se temeljiti isključivo iz razloga koji su nastali zbog bolesti ili invalidnosti člana obitelji pretrpljene nakon odobrenja privremenog boravka.

Članovi obitelji

Članak 64.

(1) Član uže obitelji u smislu ovoga Zakona je:

1. bračni drug

2. izvanbračni drug

3. maloljetno zajedničko dijete bračnih i izvanbračnih drugova, životnih partnera ili neformalnih životnih partnera te maloljetno dijete svakog od njih, njihovo maloljetno zajednički posvojeno dijete, odnosno maloljetno posvojeno dijete svakog od njih koje nije u braku, kao i maloljetno dijete životnog ili neformalnog životnog partnera ili njegovo maloljetno posvojeno dijete koje nije u braku

4. roditelj ili posvojitelj maloljetnog djeteta hrvatskog državljanina, državljanina treće zemlje kojem je odobreno dugotrajno boravište ili stalni boravak, azil ili supsidijarna zaštita.

(2) Članom obitelji hrvatskog državljanina, državljanina treće zemlje kojem je odobren privremeni boravak, dugotrajno boravište, stalni boravak, azil ili supsidijarna zaštita može se smatrati i drugi srodnik, ako postoje posebni osobni ili ozbiljni humanitarni razlozi za spajanje obitelji u Republici Hrvatskoj.

(3) Prilikom rješavanja zahtjeva za odobrenje privremenog boravka Ministarstvo, putem policijske uprave odnosno policijske postaje, dužno je uzeti u obzir najbolji interes djece iz stavka 1. točaka 3. i 4. ovoga članka.

(4) U slučaju poligamnog braka, spajanje obitelji na području Republike Hrvatske odobrit će se samo jednom bračnom drugu.

(5) Privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji neće se odobriti ako bračni drug ili izvanbračni drug već ima zaključenu bračnu zajednicu ili je u dugotrajnoj vezi s drugom osobom ili ne žive u stvarnom bračnom ili izvanbračnom odnosu.

(6) Izvanbračni drug iz stavka 1. točke 2. ovoga članka je osoba koja živi u izvanbračnoj zajednici sukladno posebnom propisu koji uređuje obiteljske odnose.

*Reguliranje privremenog boravka za člana uže
obitelji hrvatskog državljanina*

Članak 65.

(1) Član uže obitelji hrvatskog državljanina iz članka 64. stavka 1. ovoga Zakona za odobrenje privremenog boravka u svrhu spajanja obitelji ne mora dokazivati osigurana sredstva za uzdržavanje.

(2) Državljanin treće zemlje iz stavka 1. ovoga članka iznimno ne mora dostaviti valjanu stranu putnu ispravu ako je ne može pribaviti u diplomatsko-konzularnom predstavništvu strane države u Republici Hrvatskoj, a njegov identitet je moguće nedvojbeno utvrditi na drugi način.

*Reguliranje privremenog boravka za člana obitelji državljanina treće zemlje
koji ima zaštitu sukladno propisu kojim se uređuje međunarodna zaštita*

Članak 66.

(1) Član uže obitelji državljanina treće zemlje kojem je odobren azil ili supsidijarna zaštita sukladno propisu kojim se uređuje međunarodna zaštita, za odobrenje privremenog boravka u svrhu spajanja obitelji ne mora pružiti dokaz o zdravstvenom osiguranju i dokaz o osiguranim sredstvima za uzdržavanje.

(2) Članu uže obitelji iz stavka 1. ovoga članka koji u postupku odobrenja privremenog boravka ne može pružiti dokaz o postojanju određenog obiteljskog odnosa s državljaninom treće zemlje kojem je odobrena zaštita sukladno propisu kojim se uređuje međunarodna zaštita, mogu se uzeti u obzir i drugi dokazi o postojanju takvog odnosa, koji se procjenjuju sukladno propisu kojim se uređuje opći upravni postupak.

Reguliranje privremenog boravka djece rođene u Republici Hrvatskoj

Članak 67.

(1) Roditelj ili skrbnik djeteta rođenog na području Republike Hrvatske dužan je do navršenih tri mjeseca života djeteta podnijeti zahtjev za odobrenje privremenog boravka za dijete.

(2) Uz zahtjev iz stavka 1. ovoga članka ne prilaže se valjana putna isprava djeteta ni dokaz o zdravstvenom osiguranju.

(3) Privremeni boravak iz stavka 1. ovoga članka može se odobriti na vrijeme na koje je odobren privremeni boravak jednom roditelju ili skrbniku djeteta, odnosno do godine dana ako je jedan od roditelja ili skrbnik državljanin treće zemlje na dugotrajnom boravištu odnosno stalnom boravku.

*Brak iz koristi***Članak 68.**

(1) Odobrenje za privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji neće se odobriti ako je brak sklopljen iz koristi.

(2) Brakom iz koristi, u smislu ovoga Zakona, smatra se brak koji je sklopljen radi izbjegavanja uvjeta koji su potrebni za ulazak i boravak državljanina treće zemlje.

(3) Okolnosti koje mogu ukazivati na zaključenje braka iz koristi su da:

1. bračni drugovi ne održavaju bračnu zajednicu
2. bračni drugovi ne izvršavaju obveze koje proizlaze iz braka
3. bračni drugovi se nisu upoznali prije sklapanja braka
4. bračni drugovi ne pružaju dosljedne osobne podatke
5. bračni drugovi ne govore jezik koji oboje razumiju
6. bračni drugovi su za sklapanje braka dali materijalna sredstva, osim ako se ne radi o sredstvima koja se daju kao miraz, a supružnici dolaze iz zemalja u kojim je davanje miraza običaj
7. postoje dokazi ranijih brakova iz koristi na strani bilo kojeg bračnog druga u Republici Hrvatskoj ili inozemstvu.

(4) Odredbe ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju i na izvanbračnu zajednicu i životno ili neformalno životno partnerstvo, te u postupcima odobrenja dugotrajnog boravišta, stalnog boravka i autonomnog boravka.

*Autonomni boravak***Članak 69.**

(1) Državljaninu treće zemlje koji je imao odobren privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji u neprekidnom trajanju od tri godine, kao bračni, izvanbračni, životni ili neformalni životni partner kao i djetetu koje je postalo punoljetno, može se odobriti autonomni boravak ako ispunjava uvjete iz članka 59. stavka 1. točaka 2. do 4. te točaka 6. i 7. ovoga Zakona.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, državljaninu treće zemlje može se odobriti autonomni boravak ako ispunjava uvjete iz članka 59. stavka 1. točaka 2. do 4., te točaka 6. i 7. ovoga Zakona i ako ima odobren privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji ili u svrhu životnog partnerstva u neprekidnom trajanju od tri godine u slučaju da je osoba na temelju koje mu je odobren privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji umrla.

*Reguliranje privremenog boravka u svrhu životnog partnerstva***Članak 70.**

(1) Privremeni boravak u svrhu životnog partnerstva može se odobriti državljaninu treće zemlje koji ispunjava uvjete iz članka 59. ovoga Zakona, koji je u životnom ili neformalnom životnom partnerstvu s hrvatskim državljaninom, državljaninom treće zemlje koji ima

odobreno dugotrajno boravište, stalni boravak ili privremeni boravak ili kojem je odobren azil ili supsidijarna zaštita sukladno propisu kojim se uređuje međunarodna zaštita.

(2) Životni ili neformalni partner hrvatskog državljanina stavka 1. ovoga članka za odobrenje privremenog boravka u svrhu životnog partnerstva, ne mora dokazivati osigurana sredstva za uzdržavanje.

(3) Na državljanina treće zemlje kojem je odobren privremeni boravak u svrhu životnog partnerstva na odgovarajući način primjenjuju se članci 69. i 71. ovoga Zakona.

(4) Privremeni boravak u svrhu životnog partnerstva neće se odobriti ako životni ili neformalni životni partner već ima zaključeno životno partnerstvo ili je u neformalnom životnom partnerstvu s drugom osobom odnosno ne žive u stvarnom životnom partnerstvu ili neformalnom životnom partnerstvu.

*Prava državljanina treće zemlje na privremenom boravku
u svrhu spajanja obitelji i autonomnog boravka*

Članak 71.

Državljanin treće zemlje kojem je odobren privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji ili autonomni boravak iz članka 69. ovoga Zakona ostvaruje pravo na obrazovanje, usavršavanje, rad i samozapošljavanje sukladno odredbama ovoga Zakona.

Privremeni boravak u svrhu srednjoškolskog obrazovanja

Članak 72.

(1) Privremeni boravak u svrhu srednjoškolskog obrazovanja odobrit će se državljaninu treće zemlje koji uz uvjete iz članka 59. ovoga Zakona, ispunjava i sljedeće uvjete:

1. nije stariji od 18 godina života ukoliko upisuje zadnju godinu obrazovanja
2. upisan je u srednjoškolsku ustanovu
3. sudjeluje u priznatom državnom ili regionalnom obrazovnom programu razmjene učenika koje je odobrilo ministarstvo nadležno za obrazovanje ili u obrazovnom projektu koji vodi obrazovna ustanova
4. priloži suglasnost roditelja ili skrbnika za planirani boravak u svrhu srednjoškolskog obrazovanja u Republici Hrvatskoj
5. obrazovna ustanova ili organizacija koja provodi program razmjene učenika prihvaća odgovornost za državljanina treće zemlje tijekom boravka u Republici Hrvatskoj, osobito glede troškova školovanja i
6. da će državljanin treće zemlje tijekom boravka imati osiguran smještaj u obitelji, u prostoru za smještaj unutar obrazovne ustanove ili, ako je predviđeno posebnim propisima, u drugom odabranom prostoru koji je u skladu s pravilima programa razmjene učenika ili obrazovnog projekta u kojem državljanin treće zemlje sudjeluje.

(2) Odobrenje za privremeni boravak u svrhu srednjoškolskog obrazovanja izdaje se s rokom važenja do godine dana.

(3) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, privremeni boravak u svrhu srednjoškolskog obrazovanja odobrit će se državljaninu treće zemlje koji ispunjava uvjete iz članka 59. ovoga Zakona te koji ima suglasnost ministarstva nadležnog za znanost i obrazovanje radi pohađanja srednjoškolske ustanove u Republici Hrvatskoj.

(4) Zahtjevu za privremeni boravak u svrhu srednjoškolskog obrazovanja iz stavka 3. ovoga članka potrebno je dostaviti suglasnost roditelja ili skrbnika kao i podatke o osobi koja se skrbi o maloljetniku za vrijeme pohađanja srednjoškolske ustanove u Republici Hrvatskoj.

(5) Na temelju odobrenog privremenog boravka državljaninu treće zemlje iz stavka 3. ovoga članka ne može se članovima njegove obitelji odobriti privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji.

(6) Ministar nadležan za znanost i obrazovanje, uz prethodnu suglasnost ministra, donosi pravilnik o uvjetima za odobrenje uključivanja učenika u srednjoškolsko obrazovanje kroz programe razmijene učenika.

(7) Vlada uredbom propisuje način izračuna i visinu sredstava za uzdržavanje učenika.

Privremeni boravak u svrhu studiranja

Članak 73.

(1) Privremeni boravak u svrhu studiranja odobrit će se državljaninu treće zemlje koji ispunjava uvjete iz članka 59. ovoga Zakona, studira na visokom učilištu u Republici Hrvatskoj i ima dovoljna sredstva za povratak.

(2) Odobrenje za privremeni boravak u svrhu studiranja izdaje se s rokom važenja do godine dana, odnosno do kraja akademske godine.

(3) Studentu koji je obuhvaćen programima Unije ili multilateralnim programima koji obuhvaćaju mjere mobilnosti ili sporazumom između dvaju i više visokih učilišta odobrenje privremenog boravka u svrhu studiranja izdaje se s rokom važenja do dvije godine ili na vrijeme trajanja studija, ako je ono kraće.

(4) Student koji dolazi na praksu do 90 dana putem ovlaštene organizacije ili na temelju programa Unije ili multilateralnih programa koji obuhvaćaju mjere mobilnosti ili međusveučilišnih programa, ne mora regulirati privremeni boravak u svrhu studiranja i može raditi bez dozvole za boravak i rad odnosno potvrde o prijavi rada, a za obavljanje prakse duže od 90 dana student je dužan regulirati privremeni boravak sukladno stavku 1. ovoga članka.

(5) Student koji ima važeće odobrenje koje je izdala druga država članica EGP-a i koji je obuhvaćen programom Unije ili multilateralnim programom koji uključuje mjere mobilnosti ili sporazumom između dvaju ili više visokih učilišta, može provesti dio svog studija na visokom učilištu u Republici Hrvatskoj tijekom razdoblja od najviše 360 dana, bez obveze reguliranja privremenog boravka u svrhu studiranja, ako ne predstavlja opasnost za javni poredak, nacionalnu sigurnost i javno zdravlje, a o namjeri boravka student će obavijestiti nadležnu policijsku upravu odnosno policijsku postaju prema mjestu boravka prilikom prijave kratkotrajnog boravka.

(6) Student koji ima važeće odobrenje koje je izdala druga država članica EGP-a, a nije obuhvaćen programom Unije ili multilateralnim programom koji uključuje mjere mobilnosti ili sporazumom između dvaju ili više visokih učilišta, dužan je podnijeti zahtjev iz stavka 1. ovoga članka kako bi proveo dio svog studija na visokom učilištu u Republici Hrvatskoj.

(7) O odobrenju privremenog boravka, produljenju ili odluci na temelju koje je student dužan napustiti Republiku Hrvatsku, obavijestit će se nadležno tijelo druge države članice EGP-a u kojoj student ima valjano odobrenje boravka sukladno članku 78. ovoga Zakona.

(8) Na zahtjev druge države članice EGP-a, bez odgađanja dopustit će se ponovni ulazak studentu kojem je u Republici Hrvatskoj odobren privremeni boravak, ako mu je:

- u drugoj državi članici EGP-a prestao boravak koji mu je odobren na temelju mobilnosti
- prestao važiti privremeni boravak u Republici Hrvatskoj, a student je u drugoj državi članici EGP-a boravio tijekom razdoblja mobilnosti.

(9) Vlada uredbom propisuje način izračuna i visinu sredstava za uzdržavanje studenta kao i sredstava za povratak.

Privremeni boravak u svrhu istraživanja

Članak 74.

(1) Privremeni boravak u svrhu istraživanja odobrit će se:

1. državljaninu treće zemlje koji ima ugovor o gostovanju i ispunjava uvjete iz članka 59. ovoga Zakona
2. državljaninu treće zemlje koji ima ugovor o gostovanju sklopljen s pravnom osobom koja ima akreditaciju za ugošćavanje istraživača u trajanju od pet godina i ispunjava uvjete iz članka 59. stavka 1. točaka 1. do 3. , točaka 5. do 7. te članka 59. stavka 2. ovoga Zakona.

(2) Odobrenje za privremeni boravak u svrhu istraživanja izdaje se s rokom važenja do godine dana, a odobrenje za privremeni boravak za istraživače koji su obuhvaćeni programima Unije ili multilateralnim programima koji obuhvaćaju mjere mobilnosti izdaje se s rokom važenja do dvije godine.

(3) Istraživač koji je sklopio ugovor o gostovanju u državi članici EGP-a i na temelju kojeg ima odobren boravak u toj državi, može radi provođenja istraživanja raditi u Republici Hrvatskoj na temelju kratkoročne mobilnosti najduže 180 dana u bilo kojem razdoblju od 360 dana bez odobrenja privremenog boravka u svrhu istraživanja, dozvole za boravak i rad odnosno potvrde o prijavi rada, ako ne predstavlja opasnost za javni poredak, nacionalnu sigurnost i javno zdravlje.

(4) O namjeri boravka istraživač iz stavka 3. ovoga članka obavijestit će nadležnu policijsku upravu odnosno policijsku postaju prema mjestu boravka prilikom prijave kratkotrajnog boravka.

(5) Istraživač koji je sklopio ugovor o gostovanju u drugoj državi članici EGP-a i na temelju kojeg ima odobren boravak u toj državi, ako želi radi provođenja istraživanja raditi u Republici Hrvatskoj dulje od 180 dana na temelju dugoročne mobilnosti, dužan je regulirati

privremeni boravak u svrhu istraživanja na temelju dugoročne mobilnosti sukladno stavku 1. ovoga članka i priložiti važeće odobrenje boravka koje je izdala druga država članica EGP-a i ugovor o gostovanju sklopljen s istraživačkom organizacijom u Republici Hrvatskoj.

(6) Odobrenje privremenog boravka u svrhu istraživanja na temelju dugoročne mobilnosti izdaje se s rokom važenja do godine dana, odnosno do dana isteka odobrenja boravka koje je izdala druga država članica EGP-a, ako je isto kraće od godine dana.

(7) Istraživaču je dopušteno provoditi istraživanje u Republici Hrvatskoj do donošenja odluke o odobrenju privremenog boravka iz stavka 5. ovoga članka ako nije proteklo razdoblje od 180 dana u bilo kojem razdoblju od 360 dana ni važenje odobrenja boravka izdano od druge države članice EGP-a.

(8) Državljaninu treće zemlje odbit će se zahtjev iz stavka 5. ovoga članka ako je odobrenje boravka u drugoj državi članici EGP-a isteklo tijekom postupka.

(9) Istraživač kojem je odobren privremeni boravak u svrhu istraživanja i istraživač iz stavaka 3. i 5. ovoga članka može podučavati na istraživačkoj ustanovi koja ga ugošćuje, koja može odrediti maksimalni broj sati ili dana podučavanja.

(10) Član obitelji istraživača iz stavka 1. ovoga članka može regulirati privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji sukladno članku 63. stavku 1. točki 4. ovoga Zakona.

(11) Ministarstvo će, putem policijske uprave odnosno policijske postaje, rješavati zahtjev za odobrenje privremenog boravka istraživaču istodobno kada i zahtjev za odobrenje privremenog boravka u svrhu spajanja obitelji iz stavka 10. ovoga članka, ako su navedeni zahtjevi podneseni istodobno.

(12) Član obitelji istraživača iz stavka 3. ovoga članka koji sam ima važeću dozvolu boravka izdanu u drugoj državi članici EGP-a može boraviti u pratnji istraživača najduže 180 dana u bilo kojem razdoblju od 360 dana bez odobrenja privremenog boravka, ako ne predstavlja opasnost za javni poredak, nacionalnu sigurnost i javno zdravlje.

(13) O namjeri boravka član obitelji iz stavka 12. ovoga članka obavijestit će nadležnu policijsku upravu odnosno policijsku postaju prema mjestu boravka prilikom prijave kratkotrajnog boravka.

(14) Član obitelji istraživača iz stavka 5. ovoga članka koji sam ima važeću dozvolu boravka izdanu u drugoj državi članici EGP-a može regulirati privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji za dugoročnu mobilnost sukladno članku 63. stavku 1. točki 4. ovoga Zakona ako priloži dokaz da je boravio s istraživačem u drugoj državi članici EGP-a.

(15) Ako istraživač ima reguliran privremeni boravak sukladno članku 76. ovoga Zakona, član njegove obitelji može regulirati privremeni boravak u druge svrhe sukladno članku 57. stavku 1. točki 10. ovoga Zakona.

(16) O odobrenju privremenog boravka, produljenju ili odluci na temelju koje je istraživač dužan napustiti Republiku Hrvatsku, obavijestit će se nadležno tijelo druge države članice EGP-a u kojoj istraživač ima izdanu valjanu dozvolu boravka sukladno članku 78. ovoga Zakona.

(17) Republika Hrvatska, na zahtjev druge države članice EGP-a, bez odgađanja dopustit će ponovni ulazak istraživaču kojem je u Republici Hrvatskoj odobren privremeni boravak kao i članovima njegove obitelji, ako mu je:

- u drugoj državi članici EGP-a prestao boravak koji mu je odobren na temelju mobilnosti
- prestao važiti privremeni boravak u Republici Hrvatskoj, a istraživač je u drugoj državi članici EGP-a boravio tijekom razdoblja mobilnosti.

(18) Ministar nadležan za znanost i obrazovanje, uz prethodnu suglasnost ministra, pravilnikom propisuje način sklapanja ugovora o gostovanju.

Prava istraživača, studenata, pripravnika, volontera i učenika

Članak 75.

(1) Istraživači imaju jednaka prava kao i hrvatski državljani u odnosu na:

1. radne uvjete, uključujući plaću i prestanak ugovora o radu, kao i sigurnosne zahtjeve na mjestu rada
2. slobodu sindikalnog organiziranja i članstva u sindikatu ili u bilo kojoj strukovnoj organizaciji, kao i na prava i povlastice koje pružaju te organizacije, uključujući pravo na kolektivno pregovaranje i sklapanje kolektivnog ugovora
3. opće i strukovno obrazovanje
4. priznavanje obrazovnih i stručnih kvalifikacija
5. grane socijalne sigurnosti kako je definirano Uredbom (EZ) br. 883/2004
6. porezne olakšice, u mjeri u kojoj se radnik smatra rezidentom u porezne svrhe u Republici Hrvatskoj
7. pristup robi i uslugama i opskrbi robom i uslugama koji su dani na raspolaganje javnosti, uključujući postupke za dobivanje subvencioniranih smještaja sukladno posebnim propisima koji uređuju navedena područja, ne dovodeći u pitanje slobodu ugovora u skladu s pravom Unije i Republike Hrvatske
8. usluge savjetovanja koje pružaju javni zavodi za zapošljavanje.

(2) Istraživači koji se sele u treću zemlju ili njihovi preživjeli uzdržavani članovi obitelji koji borave u trećoj zemlji i na koje se prenose prava tih osoba primaju, glede starosti, invalidnosti i smrti, mirovine na temelju prethodnog zaposlenja tih osoba stečene u skladu sa zakonodavstvom iz članka 3. Uredbe (EZ) br. 883/2004 na temelju istih uvjeta kao i državljani Republike Hrvatske kada se sele u treću zemlju.

(3) Državljanima trećih zemalja koji studiraju u Republici Hrvatskoj prava iz ovoga članka ostvaruju sukladno posebnim propisima Republike Hrvatske kojima se uređuju prava studenata iz studentskog standarda.

(4) Pripravnici, volonteri i učenici imaju pravo na jednako postupanje u vezi s pristupom robi i uslugama te opskrbom proizvodima i uslugama stavljenima na raspolaganje javnosti, sukladno posebnim propisima, kao i, ako je primjenjivo, u vezi s priznavanjem inozemnih obrazovnih i stručnih kvalifikacija.

(5) Državljeni trećih zemalja iz ovoga članka ostvaruju prava sukladno propisima Republike Hrvatske kojima se uređuju pojedina područja.

Privremeni boravak u druge svrhe za istraživače i studente

Članak 76.

(1) Privremeni boravak u druge svrhe radi traženja zaposlenja ili osnivanja trgovačkog društva ili registracije obrta može se odobriti istraživaču i državljaninu treće zemlje s kvalifikacijom razine visokog obrazovanja koji uz ispunjenje uvjeta iz članka 59. ovoga Zakona priloži i dokaz o završetku istraživačkih aktivnosti u Republici Hrvatskoj odnosno dokaz o stečenoj kvalifikaciji razine visokog obrazovanja u Republici Hrvatskoj.

(2) Iznimno od članka 57. stavka 4. ovoga Zakona zahtjev za produljenje privremenog boravka iz stavka 1. ovoga članka podnosi se najkasnije 60 dana prije isteka roka važećeg odobrenja privremenog boravka

(3) Privremeni boravak iz stavka 2. ovoga članka može se odobriti na rok do godinu dana i ne može se produljiti.

(4) Iznimno od članka 63. stavka 3. ovoga Zakona, članovima obitelji državljana trećih zemalja koji su regulirali privremeni boravak u druge svrhe sukladno odredbi ovoga članka, može se odobriti privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji.

*Ulazak i boravak državljanina treće zemlje s
dozvolom izdanom u drugoj državi članici EGP-a*

Članak 77.

(1) Student i istraživač koji ima valjanu dozvolu koju je izdala država članica EGP-a koja ne primjenjuje u potpunosti Schengensku pravnu stečevinu, kada uđe u Republiku Hrvatsku u okviru mobilnosti, dužan je policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji dostaviti važeće odobrenje boravka iz druge države članice EGP-a, kao i dokaz da student provodi dio studija u Republici Hrvatskoj u okviru programa Unije ili multilateralnog programa koji uključuje mjere mobilnosti ili sporazuma između dvaju ili više visokih učilišta, a istraživač će dostaviti ugovor o gostovanju u kojem su navedene pojedinosti o mobilnosti istraživača ili, ako te pojedinosti o mobilnosti nisu navedene u ugovoru o gostovanju, pismo istraživačke organizacije iz druge države članice EGP-a u kojem se navodi trajanje mobilnosti i lokacija istraživačke organizacije u Republici Hrvatskoj.

(2) U slučaju članova obitelji istraživača policijska uprava odnosno policijska postaja će kao dokaz o mobilnosti zatražiti valjano odobrenje boravka koje je izdala druga država članica EGP-a i dokaz da su u pratnji istraživača.

(3) Istraživač i student koji imaju dozvolu boravka izdanu u drugoj državi članici EGP-a, a u Republici Hrvatskoj borave u okviru mobilnosti, dužni su obavijestiti policijsku upravu odnosno policijsku postaju o prestanku postojanja uvjeta pod kojima je mobilnost dopuštena u roku od osam dana od nastupa tih okolnosti.

(4) Državljanina treće zemlje iz stavka 1. ovoga članka kod prelaska granice provjerava se u SIS-u, a ulazak će se odbiti ili uložiti prigovor na mobilnost državljanina treće zemlje za kojeg je u SIS-u izdano upozorenje za potrebe odbijanja ulaska.

Imenovanje kontaktne točke i dostava statističkih podataka

Članak 78.

(1) Ministarstvo će imenovati kontaktnu točku odgovornu za primanje i prosljeđivanje informacija iz članka 73. i 74. ovoga Zakona elektroničkim putem.

(2) Kontaktna točka iz stavka 1. ovoga članka obavješćuje druge države članice EGP-a putem njihovih nacionalnih kontaktnih točaka o:

1. postupcima koji se primjenjuju na mobilnost iz članka 73. i 74. ovoga Zakona
2. dopuštenosti prihvata studenata i istraživača putem odobrenih istraživačkih organizacija ili visokih učilišta
3. multilateralnim programima za studente i istraživače koji uključuju mjere mobilnosti i sporazume između dvaju ili više visokih učilišta.

(3) Ministarstvo dostavlja Europskoj komisiji statističke podatke o broju privremenih boravka za studente, istraživače i članove obitelji istraživača izdanih po prvi put, kao i o broju privremenih boravaka koji su produljeni, ukinuti ili poništeni.

(4) Statistički podaci iz stavka 3. ovoga članka razvrstavaju se prema državljanstvu i prema razdoblju valjanosti privremenog boravka.

Privremeni boravak iz humanitarnih razloga

Članak 79.

(1) Privremeni boravak iz humanitarnih razloga odobrit će se državljaninu treće zemlje u sljedećim slučajevima:

1. ako je kao žrtva trgovanja ljudima (u daljnjem tekstu: žrtva) prihvatio program pomoći i zaštite
2. ako je maloljetnik koji je napušten ili je žrtva organiziranog kriminala ili je iz drugih razloga ostao bez roditeljske zaštite, skrbništva ili bez pratnje
3. pripadnicima hrvatskog naroda sa stranim državljanstvom ili bez državljanstva koji imaju potvrdu tijela državne uprave nadležnog za odnose s Hrvatima izvan Republike Hrvatske
4. državljaninu treće zemlje koji je do dana podnošenja zahtjeva najmanje 10 godina bio u statusu izbjeglice ili koji je obuhvaćen programom obnove ili povratka ili stambenog zbrinjavanja izbjeglica iz Republike Hrvatske, što se dokazuje potvrdom tijela državne uprave nadležnog za stambeno zbrinjavanje
5. ako surađuje s nadležnim tijelima i njegovo je sudjelovanje neophodno u kaznenom postupku koji se vodi protiv poslodavca koji ga je nezakonito zapošljavao
6. iz ozbiljnih opravdanih razloga humanitarne prirode.

(2) Državljanin treće zemlje iz stavka 1. ovoga članka uz zahtjev za odobrenje privremenog boravka ne mora prilagati dokaz o osiguranim sredstvima za uzdržavanje i dokaz o zdravstvenom osiguranju.

(3) Državljaninu treće zemlje iz stavka 1. točke 3. ovoga članka može se odobriti privremeni boravak bez prilaganja strane putne isprave, uz suglasnost tijela državne uprave nadležnog za odnose s Hrvatima izvan Republike Hrvatske.

(4) Prije izdavanja odobrenja za privremeni boravak iz stavka 1. točke 6. ovoga članka policijska uprava odnosno policijska postaja dužna je zatražiti suglasnost Ministarstva.

Žrtva trgovanja ljudima

Članak 80.

(1) Identifikaciju žrtve obavlja Ministarstvo u suradnji s organizacijama civilnog društva, a kada se radi o maloljetnoj žrtvi trgovanja ljudima, Ministarstvo je dužno surađivati i s ministarstvom nadležnim za socijalnu skrb.

(2) O žrtvinom prihvaćanju programa pomoći i zaštite Operativni tim Nacionalnog odbora za suzbijanje trgovanja ljudima (u daljnjem tekstu: Operativni tim) obavještava Ministarstvo.

(3) Program pomoći i zaštite obuhvaća zdravstvenu i psihosocijalnu zaštitu, siguran smještaj, usluge prevođenja i tumačenja, pravnu pomoć te siguran povratak u državu podrijetla.

(4) Osoba gubi pravo na pomoć i zaštitu, ako je iskaz temeljila na lažnim činjenicama, ako su prestale okolnosti radi kojih je ostvarila pravo na pomoć i zaštitu ili ako se ponaša suprotno pravilima utvrđenim programom pomoći i zaštite, a o gubitku prava na pomoć i zaštitu Operativni tim obavještava Ministarstvo.

Program pomoći i zaštite

Članak 81.

(1) Državljanin treće zemlje identificiran kao žrtva ima pravo u roku od 60 dana odlučiti o svom sudjelovanju u programu pomoći i zaštite.

(2) Skrbnik maloljetnika koji je identificiran kao žrtva trgovanja ljudima ima pravo, uz suglasnost centra za socijalnu skrb u roku od 90 dana odlučiti o sudjelovanju u programu pomoći i zaštite, vodeći računa o najboljem interesu maloljetne žrtve trgovanja ljudima te uvažavajući mišljenje maloljetnika.

(3) Rok iz stavka 1. ovoga članka neće se primijeniti ako se utvrdi da državljani treće zemlje identificiran kao žrtva nije žrtva ili ako je aktivno, dragovoljno i na osobnu inicijativu obnovio kontakte s počiniteljima kaznenih djela i ako to zahtijevaju razlozi zaštite javnog poretka i nacionalne sigurnosti, osim ako je riječ o maloljetniku žrtvi trgovanja ljudima.

*Prava žrtve trgovanja ljudima***Članak 82.**

- (1) Žrtva kojoj je odobren privremeni boravak ima pravo na siguran smještaj, zdravstvenu zaštitu, prava iz sustava socijalne skrbi, obrazovanje i rad.
- (2) Sigurnim smještajem smatra se mjesto gdje je žrtva zaštićena od utjecaja osobe osumnjičene za počinjenje kaznenog djela.
- (3) Posebna skrb vodit će se o trudnicama i osobama s invaliditetom kao posebno ranjivim skupinama žrtava.
- (4) Državljanin treće zemlje kojem je odobren privremeni boravak iz humanitarnih razloga sukladno članku 79. stavku 1. točki 5. ovoga Zakona ostvaruje prava iz stavka 1. ovoga članka.

*Maloljetna žrtva trgovanja ljudima***Članak 83.**

- (1) Sva tijela uključena u program pomoći i zaštite maloljetnoj žrtvi trgovanja ljudima dužna su voditi računa o najboljem interesu maloljetnika.
- (2) Za maloljetnu žrtvu trgovanja ljudima iz stavka 1. ovoga članka, potrebne mjere za utvrđivanje identiteta, državljanstva te pronalaženja ostalih članova obitelji, provest će Ministarstvo.
- (3) Maloljetnoj žrtvi trgovanja ljudima nadležno tijelo za socijalnu skrb imenovat će posebnog skrbnika.

*Povratak žrtve trgovanja ljudima***Članak 84.**

- (1) Siguran povratak državljanina treće zemlje koji ima status žrtve provodi Ministarstvo vodeći računa o njegovim pravima, sigurnosti i dostojanstvu, a povratak po mogućnosti treba biti dragovoljan.
- (2) Maloljetne žrtve trgovanja ljudima neće biti vraćene ni u jednu državu, ako nakon procjene opasnosti i sigurnosti postoji indicija da takav povratak ne bi bio u najboljem interesu maloljetnika.

*Ukidanje privremenog boravka iz humanitarnog razloga
žrtvi trgovanja ljudima***Članak 85.**

- (1) Ministarstvo, putem policijske uprave odnosno policijske postaje donijet će rješenje o ukidanju privremenog boravka iz humanitarnih razloga žrtvi ako:

1. je izgubila status žrtve
2. se utvrdi da zloupotrebljava status žrtve
3. to zahtijevaju razlozi zaštite javnog poretka, nacionalne sigurnosti ili javnog zdravlja.

(2) Prilikom odlučivanja o prestanku privremenog boravka maloljetne žrtve trgovanja ljudima zatražit će se mišljenje nadležnog centra za socijalnu skrb.

(3) Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

*Pravo državljanina trećih zemalja kojem je odobren
privremeni boravak iz humanitarnih razloga*

Članak 86.

Državljanin treće zemlje kojem je odobren privremeni boravak iz humanitarnih razloga sukladno odredbi članka 79. ovoga Zakona, ima pravo rada bez dozvole za boravak i rad odnosno potvrde o prijavi rada, pravo na pohađanje tečaja, strukovne izobrazbe, obrazovanje i studiranje.

Ukidanje odobrenja privremenog boravka

Članak 87.

(1) Ministarstvo, putem policijske uprave odnosno policijske postaje, ukinut će privremeni boravak državljaninu treće zemlje ako:

1. prestanu postojati uvjeti za odobrenje privremenog boravka
2. ima zabranu ulaska i boravka u Republici Hrvatskoj ili izdano upozorenje u SIS-u u svrhu zabrane ulaska
3. u roku od 30 dana nakon odobrenja privremenog boravka ili izdavanja dugotrajne vize ne prijavi svoje boravište policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji
4. odjavi boravište iz Republike Hrvatske na vlastiti zahtjev
5. od dana odobrenja privremenog boravka odobrenog na rok do godine dana boravi u inozemstvu višekratno duže od 90 dana ukupno ili duže od 30 dana jednokratno
6. od dana odobrenja privremenog boravka odobrenog na rok do dvije godine boravi u inozemstvu višekratno duže od 180 dana ukupno ili duže od 60 dana jednokratno
7. boravi u Republici Hrvatskoj suprotno svrsi odobrenja privremenog boravka
8. bračni ili izvanbračni drug odnosno životni ili neformalni životni partneri ne žive u stvarnom bračnom ili izvanbračnom odnosu ili životnom partnerstvu ili neformalnom životnom partnerstvu, a privremeni boravak je odobren u svrhu spajanja obitelji odnosno životnog partnerstva.

(2) Iznimno, stavak 1. točke 5. i 6. ovoga članka neće se primijeniti na istraživače i studente, ako borave u drugoj državi članici EGP-a na temelju kratkoročne ili dugoročne mobilnosti kao i za državljanina treće zemlje kojem je odobrena dozvola za boravak i rad, a upućen je na radu u drugu državu članicu EGP-a.

(3) Ministarstvo, putem policijske uprave odnosno policijske postaje, ne donosi rješenje o ukidanju privremenog boravka, ako je zabrana ulaska i boravka iz stavka 1. točke 2. ovoga članka izrečena rješenjem o protjerivanju.

(4) Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(5) Iznimno od stavka 1. točaka 5. i 6. ovoga članka, državljaninu treće zemlje koji jednokratno do 90 dana iz opravdanih razloga izbiva iz Republike Hrvatske neće se ukinuti privremeni boravak, ako o odlasku iz Republike Hrvatske prethodno obavijesti nadležnu policijsku upravu odnosno policijsku postaju, a ako nakon odlaska iz Republike Hrvatske nastanu izvanredne okolnosti, državljanin treće zemlje je dužan u roku od 30 dana od nastanka tih okolnosti obavijestiti diplomatsku misiju odnosno konzularni ured Republike Hrvatske.

VI. RAD DRŽAVLJANA TREĆIH ZEMALJA

Opće odredbe o dozvoli za boravak i rad

Članak 88.

(1) Državljanin treće zemlje u Republici Hrvatskoj može raditi na temelju izdane dozvole za boravak i rad ili potvrde o prijavi rada osim ako ovim Zakonom nije drugačije propisano.

(2) Radom se, u smislu ovoga Zakona, ne smatra obavljanje prethodnih radnji za osnivanje i registraciju trgovačkog društva ili obrta.

(3) Državljanin treće zemlje može raditi u Republici Hrvatskoj samo na onim poslovima za koje mu je izdana dozvola za boravak i rad ili potvrda o prijavi rada i samo kod onog poslodavca za kojeg mu je izdana dozvola za boravak i rad ili potvrda o prijavi rada i s kojim je zasnovao radni odnos ako ovim Zakonom nije drugačije propisano.

(4) Poslodavac može zaposliti ili se koristiti radom državljanina treće zemlje samo na onim poslovima za koje mu je izdana dozvola za boravak i rad odnosno potvrda o prijavi rada ako ovim Zakonom nije drugačije propisano.

(5) Poslodavac ne smije zapošljavati državljanina treće zemlje koji nezakonito boravi u Republici Hrvatskoj niti se koristiti njegovim radom.

(6) Prije zasnivanja radnog odnosa poslodavac mora od državljanina treće zemlje iz članka 89. stavka 1. ovoga Zakona, zatražiti na uvid valjano odobrenje boravka u Republici Hrvatskoj.

(7) Ako je državljanin treće zemlje predočio nevaljanu dozvolu iz stavka 6. ovoga članka, poslodavac se neće smatrati odgovornim za zapošljavanje državljanina treće zemlje koji nezakonito boravi u Republici Hrvatskoj osim ako je poslodavac znao da je dokument koji je predočen kao dozvola iz stavka 6. ovoga članka bio krivotvoren.

(8) Odredbe ovoga članka koje se odnose na poslodavca na odgovarajući način se primjenjuju i na podizvođača.

*Rad bez dozvole za boravak i rad ili
potvrde o prijavi rada*

Članak 89.

(1) Bez dozvole za boravak i rad ili potvrde o prijavi rada može raditi državljanin treće zemlje koji u Republici Hrvatskoj ima odobren:

1. privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji s hrvatskim državljaninom, državljaninom treće zemlje na dugotrajnom boravištu, stalnom boravku, odobrenom azilu ili supsidijarnoj zaštiti sukladno propisu kojim se uređuje međunarodna zaštita
2. privremeni boravak u svrhu životnog partnerstva s hrvatskim državljaninom, državljaninom treće zemlje na dugotrajnom boravištu, stalnom boravku, azilu ili supsidijarnoj zaštiti sukladno propisu kojim se uređuje međunarodna zaštita
3. privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji ili životnog partnerstva s državljaninom treće zemlje kojem je izdana „EU plava karta“ ili dozvola za boravak i rad za premještaj unutar društva
4. privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji ili životnog partnerstva s državljaninom treće zemlje koji ima odobrenje dugotrajnog boravišta u drugoj državi članici EGP-a
5. privremeni boravak iz humanitarnih razloga
6. autonomni boravak
7. privremeni boravak kao upućeni radnik
8. privremeni boravak u svrhu istraživanja iz članka 74. ovoga Zakona
9. privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji ili životnog partnerstva s istraživačem iz članka 74. ovoga Zakona
10. privremeni boravak u svrhu studiranja, ako radi ili se samozapošljava najviše 20 sati tjedno, osim u slučaju kad je studentska praksa sastavni dio studijskoga programa
11. status redovitog učenika kada obavlja poslove posredstvom ovlaštenih posrednika, bez zasnivanja radnog odnosa najviše 20 sati tjedno
12. privremeni boravak u svrhu boravka osobe s dugotrajnim boravištem u drugoj državi članici EGP-a
13. azil ili supsidijarnu zaštitu ili je tražitelj međunarodne zaštite sukladno propisu kojim se uređuje međunarodna zaštita
14. dugotrajno boravište
15. stalni boravak.

(2) Državljanin trećih zemalja koji u Republici Hrvatskoj nastupaju na sportskim priredbama i natjecanjima kao predstavnici stranih ekipa, klubova ili državnih reprezentacija nisu dužni ishoditi dozvolu za boravak i rad odnosno potvrdu o prijavi rada.

(3) Student iz članka 73. stavaka 5. i 6. ovoga Zakona može raditi i samozapošljavati se najviše 20 sati tjedno bez obveze ishođenja dozvole za boravak i rad ili potvrde o prijavi rada.

(4) Poslodavac koji zapošljava državljanina treće zemlje iz stavka 1. ovoga članka dužan je u roku od osam dana od dana zasnivanja radnog odnosa ili početka rada državljanina treće zemlje, o tome obavijestiti nadležnu policijsku upravu odnosno policijsku postaju prema mjestu boravišta državljanina treće zemlje.

Podnošenje zahtjeva za izdavanje dozvole za boravak i rad

Članak 90.

(1) Zahtjev za izdavanje dozvole za boravak i rad može podnijeti državljanin treće zemlje sukladno članku 58. ovoga Zakona ili poslodavac u policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji prema mjestu namjeravanog boravka ili rada državljanina treće zemlje ili sjedištu poslodavca.

(2) Agencija za privremeno zapošljavanje uz zahtjev za izdavanje dozvole za boravak i rad dužna je priložiti i ugovor o ustupanju radnika krajnjem korisniku.

Odlučivanje o zahtjevu za izdavanje dozvole za boravak i rad

Članak 91.

(1) O zahtjevu za izdavanje dozvole za boravak i rad rješenjem odlučuje Ministarstvo putem policijske uprave odnosno policijske postaje prema mjestu boravišta odnosno namjeravanog boravka državljanina treće zemlje.

(2) Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(3) Dozvola za boravak i rad izdaje se državljaninu treće zemlje na vrijeme koje je potrebno za obavljanje posla, odnosno vrijeme na koje je sklopljen ugovor o radu, a najduže na godinu dana.

(4) Iznimno od stavka 3. ovoga članka, dozvola za boravak i rad državljaninu treće zemlje koji dolazi raditi kao neophodna osoba sukladno Protokolu o pristupanju Republike Hrvatske Marakeškom ugovoru o osnivanju Svjetske trgovinske organizacije izdaje se s rokom važenja od dvije godine ukoliko nije zatraženo kraće razdoblje izdavanja dozvole za boravak i rad.

(5) O zahtjevu za izdavanje dozvole za boravak i rad sukladno članku 97. ovoga Zakona, policijska uprava odnosno policijska postaja dužna je odlučiti u roku od petnaest dana od dana podnošenja urednog zahtjeva.

(6) U slučaju odustajanja od zahtjeva iz stavka 1. ovoga članka, postupak će se obustaviti u obliku zabilješke u spisu.

Produljenje dozvole za boravak i rad

Članak 92.

(1) Zahtjev za produljenjem dozvole za boravak i rad podnosi se najkasnije 30 dana prije isteka važenja dozvole za boravak i rad u policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji prema mjestu boravišta državljanina treće zemlje, koja i odlučuje o produljenju.

(2) Ministarstvo, putem policijske uprave odnosno policijske postaje dužno je odlučiti o zahtjevu za produljenje iz stavka 1. ovoga članka prije isteka roka važeće dozvole za boravak i rad.

(3) Protiv rješenja iz stavka 2. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(4) U slučaju odustajanja od zahtjeva iz stavka 1. ovoga članka, postupak će se obustaviti u obliku zabilješke u spisu.

Odbijanje izdavanja dozvole za boravak i rad

Članak 93.

(1) Ministarstvo, putem policijske uprave odnosno policijske postaje može odbiti zahtjev za izdavanje dozvole za boravak i rad ako:

1. poslodavac odnosno subjekt domaćin ne ispunjava obveze u odnosu na socijalnu sigurnost, prava radnika, uvjete rada i zapošljavanja te porezne obveze odnosno kolektivni ugovor koji obvezuje poslodavca
2. je za poslodavca odnosno subjekta domaćina otvoren stečajni postupak ili postupak likvidacije sukladno propisu kojim se uređuje stečaj ili likvidacija
3. poslodavac odnosno subjekt domaćin ne obavlja gospodarsku aktivnost u djelatnosti registriranoj u Republici Hrvatskoj
4. poslodavac odnosno subjekt domaćin je pravomoćno osuđen za kaznena djela iz područja radnih odnosa i socijalnog osiguranja
5. je glavna svrha osnivanja ili djelovanja poslodavca odnosno subjekta domaćina olakšavanje ulaska državljana trećih zemalja
6. državljanin treće zemlje nije podmirio izrečenu novčanu kaznu
7. državljanin treće zemlje krši odredbe ovoga Zakona koje se odnose na ulazak, boravak ili rad
8. je poslodavac sankcioniran zbog neprijavljenog rada i/ili nezakonitog zapošljavanja
9. se tijekom postupka produženja dozvole za boravak i rad za premještaj unutar društva utvrdi da državljanin treće zemlje boravi suprotno odobrenoj dozvoli.

(2) Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Ukidanje dozvole za boravak i rad

Članak 94.

(1) Ministarstvo, putem policijske uprave odnosno policijske postaje po službenoj dužnosti ukinut će dozvolu za boravak i rad, ako:

1. su ispunjeni uvjeti iz članka 87. stavka 1. ovoga Zakona
2. su prestali postojati uvjeti na temelju kojih je izdana
3. poslodavac više ne ispunjava uvjete iz članka 99. stavka 1. ovoga Zakona
4. državljanin treće zemlje obavlja poslove za koje mu nije izdana dozvola za boravak i rad

5. državljanin treće zemlje radi za poslodavca za kojeg mu nije izdana dozvola za boravak i rad
6. se provjerom u Poreznoj upravi ili u Središnjem registru osiguranika utvrdi da poslodavac ne isplaćuje plaću i/ili doprinose
7. državljanin treće zemlje ili poslodavac ne poštuje propise o radu, obveznom zdravstvenom i mirovinskom osiguranju te druge propise u skladu s kojima se djelatnost mora obavljati
8. je prijedlog za ukidanjem podnio poslodavac ili državljanin treće zemlje
9. je poslodavac sankcioniran zbog neprijavljenog rada i/ili nezakonitog zapošljavanja.

(2) Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(3) Ministarstvo, putem policijske uprave odnosno policijske postaje, ne donosi rješenje o ukidanju dozvole za boravak i rad, ako je zabrana ulaska i boravka iz članka 87. stavka 1. točke 2. ovoga Zakona izrečena rješenjem o protjerivanju.

(4) Postupak ukidanja dozvole za boravak i rad iz stavka 1. točke 8. ovoga članka, dovršit će se u obliku zabilješke u spisu, ako postoji suglasnost stranaka.

*Obveze poslodavca i državljanina treće zemlje u slučaju
prestanka uvjeta za vrijeme važenja dozvole za boravak rad*

Članak 95.

U slučaju prestanka ugovora o radu ili prestanka postojanja drugih uvjeta na temelju kojih je izdana dozvola za boravak i rad, poslodavac i državljanin treće zemlje dužni su obavijestiti policijsku upravu odnosno policijsku postaju u roku od 15 dana od dana nastupa tih okolnosti.

Dostava dozvole za boravak i rad

Članak 96.

(1) Dozvolu za boravak i rad policijska uprava odnosno policijska postaja dostavit će:

1. državljaninu treće zemlje
2. poslodavcu.

(2) Policijska uprava odnosno policijska postaja obavijest o izdanoj dozvoli za boravak i rad elektroničkim putem dostavit će:

1. područnoj službi odnosno uredu Hrvatskog zavoda za zapošljavanje prema mjestu rada državljanina treće zemlje
2. područnom uredu ili ispostavi Porezne uprave nadležnoj prema mjestu rada državljanina treće zemlje
3. područnoj službi ili područnom uredu ili ispostavi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje prema mjestu rada državljanina treće zemlje
4. regionalnom uredu ili područnoj službi ili ispostavi Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje prema mjestu rada državljanina treće zemlje i
5. područnom uredu Državnog inspektorata prema mjestu rada državljanina treće zemlje.

(3) Nadležna tijela iz stavka 2. ovoga članka dužna su o uočenim kršenjima pozitivnih propisa iz svojih nadležnosti bez odgode obavijestiti nadležnu policijsku upravu odnosno policijsku postaju.

*Izdavanje dozvole za boravak i rad na temelju
mišljenja Hrvatskog zavoda za zapošljavanje*

Članak 97.

(1) Ministarstvo, putem policijske uprave odnosno policijske postaje može izdati dozvolu za boravak i rad državljaninu treće zemlje koji ispunjava uvjete iz članka 59. ovoga Zakona, a na temelju pozitivnog mišljenja Hrvatskog zavoda za zapošljavanje (u daljnjem tekstu: područna služba odnosno ured Hrvatskog zavoda za zapošljavanje).

(2) Ministarstvo, putem policijske uprave odnosno policijske postaje po službenoj dužnosti će od područne službe odnosno ureda Hrvatskog zavoda za zapošljavanje zatražiti mišljenje iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Zahtjevu za izdavanje dozvole za boravak i rad iz stavka 1. ovoga članka prilaže se:

1. ugovor o radu

2. dokaz o ispunjavanju zahtjeva poslodavaca traženih u testu tržišta rada koji se odnose na razinu obrazovanja, obrazovnu kvalifikaciju, radno iskustvo i sve druge uvjete koje zahtijeva poslodavac.

(4) Uz dokaze iz stavka 3. ovoga članka, zahtjevu se prilaže i rješenje o priznavanju inozemne stručne kvalifikacije sukladno posebnom propisu ako se radi o zapošljavanju državljanina treće zemlje koji će obavljati reguliranu profesiju prema popisu reguliranih profesija u Republici Hrvatskoj.

(5) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, dozvola za boravak i rad može se izdati bez provedbe testa tržišta rada i mišljenja područne službe odnosno ureda Hrvatskog zavoda za zapošljavanje ako se radi o zapošljavanju sezonskog radnika u poljoprivredi, šumarstvu, ugostiteljstvu i turizmu na području Republike Hrvatske u trajanju do 90 dana tijekom kalendarske godine ili ako se radi o produljenju dozvole za boravak i rad za istog poslodavca i istog državljanina treće zemlje.

Test tržišta rada

Članak 98.

(1) Prije podnošenja zahtjeva za izdavanje dozvole za boravak i rad, poslodavac je dužan zatražiti provedbu testa tržišta rada kod područne službe odnosno ureda Hrvatskog zavoda za zapošljavanje osim u slučajevima iz članka 92. ovoga Zakona ako se radi o produljenju dozvole za boravak i rad za istog poslodavca i istog državljanina treće zemlje, članka 101., članka 104. stavka 2. i članka 110. ovoga Zakona.

(2) Test tržišta rada iz stavka 1. ovoga članka obuhvaća provjeru stanja u evidenciji nezaposlenih osoba i postupak posredovanja u cilju zapošljavanja radnika s nacionalnog tržišta rada.

(3) Područna služba odnosno ured Hrvatskog zavoda za zapošljavanje provest će postupak posredovanja, ako u evidenciji nezaposlenih osoba ima osoba koje ispunjavaju zahtjeve poslodavca za zapošljavanje.

(4) O rezultatu testa tržišta rada područna služba odnosno ured Hrvatskog zavoda za zapošljavanje obavijestit će poslodavca najkasnije u roku od 15 dana od dana traženja poslodavca.

(5) Ako je test tržišta rada pokazao da u evidenciji nezaposlenih osoba nema raspoloživih osoba koje ispunjavaju zahtjeve poslodavca za zapošljavanje ili se oni ne mogu ispuniti migracijama nezaposlenih osoba u zemlji, poslodavac može zatražiti dozvolu za boravak i rad, u roku od 90 dana od dana zaprimanja obavijesti o rezultatu testa tržišta rada.

(6) Ministar nadležan za rad pravilnikom koji uređuje vođenje evidencija Hrvatskog zavoda za zapošljavanje propisuje način, sadržaj i postupak izdavanja obavijesti o rezultatu testa tržišta rada.

Mišljenje Hrvatskog zavoda za zapošljavanje

Članak 99.

(1) Pozitivno mišljenje područne službe odnosno ureda Hrvatskog zavoda za zapošljavanje iz članka 97. stavka 1. ovoga Zakona dostavit će se nadležnoj policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji, ako su ispunjeni uvjeti iz članka 97. stavka 3. ovoga Zakona i poslodavac:

1. obavlja gospodarsku aktivnost u djelatnosti registriranoj u Republici Hrvatskoj
2. ima podmirene obveze po osnovi javnih davanja o kojima službenu evidenciju vodi ministarstvo nadležno za financije
3. u zadnjih šest mjeseci, ima zaposlenog najmanje jednog radnika državljanina Republike Hrvatske odnosno državljanina države članice EGP-a ili Švicarske Konfederacije na neodređeno i puno radno vrijeme na području Republike Hrvatske i
4. nije pravomoćno osuđen za kaznena djela iz područja radnih odnosa i socijalnog osiguranja.

(2) U smislu odredbe stavka 1. točke 2. ovoga članka smatra se da poslodavac ima podmirene obveze po osnovi javnih davanja ako nema evidentiranog dugovanja po osnovi poreza na dohodak i doprinosa za obvezna osiguranja.

(3) Iznimno od odredbe stavka 1. točke 3. ovoga članka poslodavac – fizička osoba čiji obrt posluje sezonski mora zapošljavati na području Republike Hrvatske najmanje jednog radnika državljanina Republike Hrvatske odnosno državljanina države članice EGP-a ili Švicarske Konfederacije u prethodnoj sezoni.

(4) U smislu ovoga Zakona, poslodavac - fizička osoba ubraja se u broj zaposlenih iz stavka 1. točke 3. i stavka 3. ovoga članka.

(5) Dokaze iz stavka 1. ovoga članka područna služba odnosno ured Hrvatskog zavoda za zapošljavanje pribavit će po službenoj dužnosti i/ili od poslodavca.

(6) Dokaz o podmirenim obvezama iz stavka 1. točke 2. ovoga članka utvrdit će se na temelju potvrde o stanju duga po osnovi javnih davanja o kojima službenu evidenciju vodi Ministarstvo financija, Porezna uprava.

(7) Na zahtjev područne službe odnosno ureda Hrvatskog zavoda za zapošljavanje ministarstvo nadležno za pravosuđe dužno je dostaviti dokaze o činjenicama iz stavka 1. točke 4. ovoga članka.

(8) Područna služba odnosno ured Hrvatskog zavoda za zapošljavanje neće izdati pozitivno mišljenje, ako je broj zaposlenih radnika državljana Republike Hrvatske odnosno državljana države članice EGP-a ili Švicarske Konfederacije kod poslodavca manji od 1/4 ukupno zaposlenih.

(9) Ministar nadležan za rad pravilnikom koji uređuje vođenje evidencija Hrvatskog zavoda za zapošljavanje propisuje način, sadržaj i postupak izdavanja mišljenja iz stavka 1. ovoga članka.

Agencije za privremeno zapošljavanje

Članak 100.

(1) U slučaju da je poslodavac agencija za privremeno zapošljavanje prema općem propisu o radu, agencija je dužna, uz dokaze iz članka 97. stavka 3. ovoga Zakona, dostaviti i ugovor o ustupanju radnika sklopljen između agencije i korisnika.

(2) Agenciji za privremeno zapošljavanje iz stavka 1. ovoga članka izdat će se dozvola za boravak i rad iz članka 97. stavka 1. ovoga Zakona, ako korisnik ispunjava uvjete iz članka 99. stavka 1. ovoga Zakona.

(3) Ako se promijeni korisnik iz stavka 1. ovoga članka, agencija za privremeno zapošljavanje dužna je nadležnoj policijskoj upravi odnosno postaji dostaviti novi ugovor o ustupanju radnika.

(4) Agenciji za privremeno zapošljavanje iz stavka 1. ovoga članka izdat će se dozvola za boravak i rad iz članka 97. stavka 1. ovoga Zakona, ako korisnik iz stavka 3. ovoga članka ispunjava uvjete iz članka 99. stavak 1. ovoga Zakona.

Iznimka od provedbe testa tržišta rada

Članak 101.

(1) Na temelju stanja na nacionalnom, regionalnom i lokalnom tržištu rada u pogledu broja i strukture nezaposlenih osoba te potreba pojedinih gospodarskih djelatnosti, Upravno vijeće Hrvatskog zavoda za zapošljavanje donijet će odluku o zanimanjima za koje poslodavac nije dužan zatražiti provedbu testa tržišta rada iz članka 98. stavka 1. ovoga Zakona i ispunjavati uvjet iz članka 99. stavka 8. ovoga Zakona.

(2) Procjena stanja i potreba iz stavka 1. ovoga članka utvrđivat će se na temelju kriterija koji se odnose na:

1. zanimanja koja nedostaju na nacionalnom, regionalnom i lokalnom tržištu rada, a ne mogu se nadomjestiti migracijama u zemlji
2. provedbu strateških i investicijskih projekata i
3. druge okolnosti važne za gospodarski rast i održivi razvoj.

(3) Upravno vijeće Hrvatskog zavoda za zapošljavanje dužno je pratiti stanje i potrebe iz stavka 1. ovoga članka i u skladu s tim, bez odgode, izvršiti izmjene i dopune Odluke iz stavka 1. ovoga članka.

(4) Odluka iz stavka 1. ovoga članka objavit će se na mrežnim stranicama Hrvatskog zavoda za zapošljavanje.

Obavijest o neispunjavanju uvjeta

Članak 102.

Područna služba odnosno ured Hrvatskog zavoda za zapošljavanje dužni su, bez odgode, obavijestiti nadležnu policijsku upravu odnosno policijsku postaju koja je izdala dozvolu za boravak i rad ako:

1. državljanin treće zemlje ne obavlja poslove za koje je sklopio ugovor o radu ili
2. poslodavac više ne ispunjava uvjete iz članka 99. stavka 1. ovoga Zakona.

Utvrđivanje neispunjavanja uvjeta

Članak 103.

Okolnosti iz članka 102. ovoga Zakona mogu se utvrditi u inspekcijskom nadzoru tijela državne uprave nadležnog za poslove inspekcije ili u okviru redovnih aktivnosti područne službe odnosno ureda Hrvatskog zavoda za zapošljavanje odnosno na drugi odgovarajući način.

Dozvola za boravak i rad za sezonske radnike

Članak 104.

(1) Državljaninu treće zemlje može se odobriti dozvola za boravak i rad kao sezonskom radniku, ako ispunjava uvjete iz članaka 59. i 97. ovoga Zakona.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka u poljoprivredi, šumarstvu, ugostiteljstvu i turizmu do 90 dana, kad nije potrebna provedba testa tržišta rada i mišljenje područne službe odnosno ureda Hrvatskog zavoda za zapošljavanje.

(3) Sezonski radnik može raditi na temelju dozvole za boravak i rad za sezonski rad do 90 dana ili do šest mjeseci.

(4) Državljanin treće zemlje koji dolazi raditi kao sezonski radnik do 90 dana nije dužan ishoditi dozvolu boravka sukladno članku 168. ovoga Zakona.

(5) Dozvola za boravak i rad za sezonski rad može se odobriti sezonskom radniku ako:

1. ima valjanu stranu putnu ispravu za vrijeme važenja dozvole za boravak i rad
2. ima valjani ugovor o radu
3. ima osiguran primjeren smještaj
4. ne predstavlja opasnost za javni poredak, nacionalnu sigurnost i javno zdravlje
5. nema zabranu ulaska i boravka u Republici Hrvatskoj ili izdano upozorenje u SIS-u u svrhu zabrane ulaska.

(6) Obvezno zdravstveno osiguranje za sezonskog radnika dokazuje se ugovorom o radu na temelju kojeg ga poslodavac prijavljuje regionalnim uredima ili područnim službama ili ispostavama Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje radi ostvarivanja prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja sukladno propisu kojim se uređuje obvezno zdravstveno osiguranje u Republici Hrvatskoj.

(7) Uvjeti za odobrenje dozvole za boravak i rad za sezonski rad iz stavka 5. točaka 2. i 3. ovoga članka moraju biti u skladu s propisima Republike Hrvatske i kolektivnim ugovorom koji obvezuje poslodavca.

(8) Sezonski radnik kojem je najmanje jednom tijekom prethodnih pet godina izdana dozvola za boravak i rad za sezonski rad i koji nije postupao suprotno odredbama ovoga Zakona koje se odnose na sezonske radnike ne mora ispunjavati uvjet iz stavka 5. točke 3. ovoga članka za odobrenje dozvole za boravak i rad za sezonski rad.

(9) Pod osiguranim primjerenim smještajem za odobrenje dozvole za boravak i rad za sezonski rad smatra se smještaj koji sezonskom radniku osigurava primjeren životni standard tijekom cjelokupnog boravka, a o svakoj promjeni smještaja sezonski radnik i poslodavac iz stavka 10. ovoga članka obavještava policijsku upravu odnosno policijsku postaju u roku od osam dana od dana promjene.

(10) Kada je poslodavac osigurao smještaj ili je on posrednik u osiguravanju smještaja:

1. od sezonskog radnika može se zahtijevati plaćanje najamnine čiji iznos nije previsok u usporedbi s njegovim neto primicima od rada i u usporedbi s kvalitetom smještaja, a takva se najamnina ne smije automatski odbijati od plaće sezonskog radnika
2. poslodavac sezonskom radniku dostavlja ugovor o najmu ili istovrijedan dokument u kojem su jasno navedeni uvjeti najma za smještaj
3. poslodavac osigurava da smještaj zadovoljava opće zdravstvene i sigurnosne norme koje su na snazi u Republici Hrvatskoj.

(11) Protiv rješenja iz stavka 5. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(12) Ministar, pravilnikom iz članka 6. stavka 6. ovoga Zakona, propisuje tehničke uvjete primjerenog smještaja, način plaćanja najamnine za smještaj sezonskog radnika te dokumentaciju koju je potrebno priložiti zahtjevu iz ovoga članka.

*Odbijanje dozvole za boravak i rad za sezonski rad***Članak 105.**

(1) Zahtjev za odobrenje dozvole za boravak i rad za sezonski rad odbit će se:

1. ako je priložena dokumentacija prijevarno stečena ili krivotvorena
2. ako se utvrdi da će sezonski radnik postati teret za sustav socijalne skrbi, predstavljati rizik u pogledu nezakonitog useljavanja ili da ne namjerava napustiti Republiku Hrvatsku najkasnije na dan prestanka važenja dozvole.

(2) Zahtjev za odobrenje dozvole za boravak i rad za sezonski rad može se odbiti:

1. ako sezonski radnik nije poštovao obveze iz prethodne dozvole za boravak i rad za sezonski rad
2. ako je poslodavac u razdoblju 12 mjeseci koji izravno prethode danu podnošenja zahtjeva za dozvole za boravak i rad za sezonski rad, poslovno uvjetovanim otkazom otkazao radniku na istim poslovima na kojima zapošljava sezonskog radnika za kojega se podnosi zahtjev za odobrenje za dozvole za boravak i rad na sezonski rad.

(3) Protiv rješenja iz stavka 1. i 2. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

*Produljenje dozvole za boravak i rad za sezonski rad***Članak 106.**

(1) Sezonski radnik na temelju dozvole za boravak i rad za sezonski rad može raditi u Republici Hrvatskoj najdulje šest mjeseci godišnje nakon čega mora napustiti Republiku Hrvatsku.

(2) Unutar roka od šest mjeseci godišnje sezonski radnik može jednom produljiti važenje dozvole za boravak i rad za sezonski rad kod istog ili drugog poslodavca.

(3) Sezonski radnik iz stavka 2. ovoga članka koji ima važeću dozvolu za boravak i rad i za kojeg je u nadležnoj policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji podnesen zahtjev za produženjem dozvole za boravak i rad za istog poslodavca, može nastaviti boraviti i raditi do okončanja postupka.

(4) Sezonski radnik iz stavka 2. ovoga članka koji ima važeću dozvolu za boravak i rad za kojeg je novi poslodavac u nadležnoj policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji podnio zahtjev za izdavanjem dozvole za boravak i rad, može nastaviti boraviti i raditi za novog poslodavca do okončanja postupka.

(5) Zahtjev za produljenje dozvole za boravak i rad za sezonski rad podnosi se policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji najkasnije 15 dana prije isteka roka važenja navedene dozvole.

(6) Ministarstvo putem policijske uprave odnosno policijske postaje dužno je rješenjem odlučiti o zahtjevu iz stavka 5. ovoga članka u roku od tri dana od dana podnošenja urednog zahtjeva.

(7) Protiv rješenja iz stavka 6. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

*Ukidanje dozvole za boravak i rad
za sezonski rad*

Članak 107.

(1) Ministarstvo, putem policijske uprave odnosno policijske postaje, će ukinuti dozvolu za boravak i rad za sezonski rad ako:

1. sezonski radnik obavlja poslove za koje mu nije izdana dozvola za boravak i rad za sezonski rad
2. sezonski radnik radi za poslodavca za kojeg mu nije izdana dozvola za boravak i rad za sezonski rad
3. prestanu postojati uvjeti za izdavanje dozvole za boravak i rad za sezonski rad.

(2) Ministarstvo putem policijske uprave odnosno policijske postaje može ukinuti dozvolu za boravak i rad za sezonski rad ako:

1. poslodavac ne ispunjava obveze u odnosu na socijalnu sigurnost, prava radnika, uvjete rada i zapošljavanja te porezne obveze, koje je dužan ispunjavati sukladno propisima Republike Hrvatske i kolektivnom ugovoru koji obvezuje poslodavca, ako takav postoji
2. je za poslodavca otvoren stečajni ili likvidacijski postupak ili je poslodavac bio u stečajnom postupku sukladno propisu kojim se uređuje stečaj ili likvidacija ili ne obavlja gospodarsku aktivnost.

(3) Ministarstvo, putem policijske uprave odnosno policijske postaje, ukinut će dozvolu za boravak i rad za sezonski rad ako sezonski radnik ima zabranu ulaska i boravka u Republici Hrvatskoj ili izdano upozorenje u SIS-u u svrhu zabrane ulaska.

(4) Odredbe o ukidanju dozvole za boravak i rad za sezonski rad ne primjenjuje se na sezonskog radnika koji podnosi zahtjev za izdavanje dozvole za boravak i rad za sezonski rad kod drugog poslodavca ako:

- poslodavac postupa suprotno odredbama Zakona o radu i podzakonskih propisa donesenih na temelju njega odnosno odredbama ovoga Zakona koje se odnose na rad
- je za poslodavca otvoren postupak stečaja ili likvidacija sukladno propisu kojim se uređuje stečaj ili likvidacija
- je poslodavac bio u stečajnom ili likvidacijskom postupku
- poslodavac ne obavlja gospodarsku aktivnost.

(5) Protiv rješenja iz stavka 1., 2. i 3. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(6) Ako je dozvola za boravak i rad za sezonski rad ukinuta na temelju stavka 2. ovoga članka, poslodavac je odgovoran sezonskom radniku isplatiti naknade kao i sve nepodmirene obveze sukladno propisima kojima se uređuje područje radnih odnosa.

(7) Poslodavcu koji u prethodnih godinu dana više od dva puta nije ispunio svoje obveze koje proizlaze iz stavka 2. točke 1. ovoga članka neće se izdati dozvola za boravak i rad za sezonski rad.

(8) Kada je poslodavac kao podizvođač prekršio obveze iz stavka 2. točke 1. ovoga članka, a glavni izvođač i posrednički podizvođač nisu ispunili obveze dužne pažnje kako je određeno propisom kojim se uređuje predmetna djelatnost, na glavnog izvođača i eventualno posredničkog podizvođača može se primijeniti odredba stavka 7. ovoga članka.

(9) U slučaju iz stavka 8. ovoga članka glavni izvođač i eventualni posrednički podizvođač mogu zajedno s poslodavcem ili umjesto poslodavca, biti odgovorni platiti naknadu sezonskom radniku koja mu pripada u skladu sa stavkom 6. ovoga članka odnosno zajedno s poslodavcem ili umjesto poslodavca biti odgovorni platiti zaostale isplate sezonskom radniku koje mu pripadaju sukladno propisu kojim se uređuje isplata plaća.

Prava sezonskog radnika

Članak 108.

(1) Sezonski radnici imaju jednaka prava kao i hrvatski državljani u odnosu na:

1. uvjete zapošljavanja, uključujući najnižu dob za zaposlenje, i radne uvjete, uključujući plaću i prestanak ugovora o radu, radno vrijeme, odmore, dopuste, blagdane i neradne dane, kao i zdravstvene i sigurnosne zahtjeve na mjestu rada i zaštitu prava iz radnog odnosa u skladu s općim propisom o radu.
2. pravo na sudjelovanje u štrajku i industrijskoj akciji, na slobodu sindikalnog organiziranja i članstva u sindikatu ili u bilo kojoj strukovnoj organizaciji, kao i na prava i povlastice koje pružaju te organizacije, uključujući pravo na kolektivno pregovaranje i sklapanje kolektivnog ugovora
3. zaostale isplate od poslodavaca, u vezi s eventualnim nepodmirenim primicima od rada, prema državljaninu treće zemlje
4. grane socijalne sigurnosti, kako su određene u članku 3. Uredbe (EZ) br. 883/2004
5. pristup robi i uslugama te ponudi robe i usluga koje su dostupne javnosti, osim stanovanja ne dovodeći u pitanje slobodu sklapanja ugovora u skladu s pravom Unije i nacionalnim pravom
6. usluge savjetovanja o sezonskom radu koje pruža nadležna javna služba zapošljavanja
7. obrazovanje i strukovno osposobljavanje
8. priznavanja diploma, potvrda i drugih stručnih kvalifikacija sukladno propisu kojim se uređuje priznavanje inozemnih stručnih kvalifikacija
9. porezne povlastice, u mjeri u kojoj se smatra da sezonski radnik za porezne svrhe ima boravište u Republici Hrvatskoj.

(2) Sezonski radnici koji se presele u treću zemlju, ili nadživjele osobe takvih sezonskih radnika koje borave u trećoj zemlji te koje su stekle prava od sezonskih radnika, primaju mirovine na temelju prethodnog zaposlenja sezonskog radnika i koje su stečene u skladu sa zakonodavstvom navedenim u članku 3. Uredbe (EZ) br. 883/2004 pod istim uvjetima kao hrvatski državljani kada se presele u treću zemlju.

(3) Sezonski radnik ostvaruje prava sukladno propisima Republike Hrvatske i kolektivnom ugovoru koji obvezuje poslodavca, ako takav postoji, a kojima se uređuju pojedina područja iz ovoga članka.

Zaštita povrijeđenih prava sezonskih radnika

Članak 109.

(1) Sezonski radnik koji smatra da mu je povrijeđeno neko pravo zajamčeno ovim Zakonom može, radi zaštite i ostvarivanja tih prava, protiv poslodavca pokrenuti odgovarajući postupak pred nadležnim sudom, državnim tijelima ili pravnim osobama s javnim ovlastima u Republici Hrvatskoj, u skladu s propisima Republike Hrvatske.

(2) Sezonski radnik može i nakon prestanka radnoga odnosa s poslodavcem pokrenuti postupak iz stavka 1. ovoga članka, u skladu s propisima Republike Hrvatske.

(3) Sezonski radnik koji je pokrenuo postupak zaštite prava iz stavka 1. ovoga članka ne smije zbog toga biti stavljen u nepovoljniji položaj od drugih radnika zaposlenih kod poslodavca niti ta okolnost smije štetno utjecati na ostvarenje njegovih prava iz radnoga odnosa.

(4) U postupku zaštite prava iz stavka 1. ovoga članka, sezonskog radnika, osim osoba ovlaštenih za zastupanje, ako su iste određene, sezonskog radnika mogu po njegovom ovlaštenju zastupati i osobe ovlaštene za pružanje pravne pomoći odnosno udruge ili druge organizacije koje za to imaju ovlaštenje.

*Izdavanje dozvole za boravak i rad bez testa tržišta rada i mišljenja
Hrvatskog zavoda za zapošljavanje*

Članak 110.

Bez provedbe testa tržišta rada iz članka 98. ovoga Zakona i bez mišljenja područne službe odnosno ureda Hrvatskog zavoda za zapošljavanje iz članka 99. ovoga Zakona, a na zahtjev državljanina treće zemlje ili poslodavca, Ministarstvo, putem policijske uprave odnosno policijske postaje, može izdati dozvolu za boravak i rad:

1. stranom dopisniku, akreditiranom u Republici Hrvatskoj ili izvjestitelju stranih medija
2. ključnom osoblju u trgovačkim društvima, podružnicama i predstavništvima
3. državljaninu treće zemlje radi samozapošljavanja u trgovačkom društvu u kojem ima vlasnički udio najmanje 51% ili u obrtu u kojem ima vlasnički udio najmanje 51%
4. visokokvalificiranom državljaninu treće zemlje koji ispunjavaju uvjete za izdavanje EU plave karte
5. državljaninu treće zemlje pružatelju usluga u ime ili za inozemnog poslodavca koji nema pravo poslovnog nastana u državi članici EGP-a i ne radi se o povezanim društvima kako je propisano člankom 3. stavkom 1. točkom 15. ovoga Zakona
6. učiteljima i nastavnicima radi izvođenja nastave u školskim ustanovama na jeziku i pismu nacionalnih manjina
7. profesionalnim sportašima ili sportskim djelatnicima
8. umjetnicima za rad u ustanovama u kulturi, stručnjacima na području zaštite kulturne baštine, knjižničarstva i arhivistike u Republici Hrvatskoj
9. državljanima trećih zemalja koji su zasnovali radni odnos u stranim udrugama koje su registrirane kao strana udruga u Republici Hrvatskoj i još najmanje tri države
10. državljanima trećih zemalja koji su članovi zakladnih tijela predstavništava stranih zaklada i fundacija upisanih u Upisnik predstavništava stranih zaklada i fundacija u Republici Hrvatskoj

11. radi provedbe programa mobilnosti djece i mladih koje Republika Hrvatska provodi u suradnji s drugim državama
12. znanstvenim istraživačima koji se zapošljavaju na znanstvena, znanstveno – nastavna ili druga istraživačka radna mjesta u znanstvenim pravnim osobama
13. profesorima – izvornim govornicima stranih jezika, lektorima i drugim nastavnicima koji izvode nastavu na hrvatskim visokim učilištima i drugim obrazovnim ustanovama ili registriranim međunarodnim školama i školama stranih jezika
14. državljanima trećih zemalja radi provođenja međunarodnog ugovora
15. državljaninu treće zemlje koji je rukovoditelj, stručnjak ili pripravnik premješten unutar društva
16. državljaninu treće zemlje premještenom unutar društva u svrhu dugoročne mobilnosti
17. državljanima trećih zemalja koji dolaze na određeno razdoblje za obavljanje određenih poslova sukladno sporazumima koje je Vlada zaključila s trećim zemljama
18. državljaninu treće zemlje koji je na specijalizaciji u Republici Hrvatskoj u djelatnosti zdravstva sukladno propisima koji uređuju područje zdravstva
19. državljaninu treće zemlje koji dolazi radi provođenja strateških investicijskih projekata ili je nositelj poticajnih mjera sukladno propisu o poticanju ulaganja
20. civilnom i vojnom dužnosniku vlada drugih zemalja koji u Republiku Hrvatsku dolaze raditi na temelju ugovora o suradnji s Vladom
21. predstavniku ili osoblju vjerskih zajednica koji obavljaju isključivo vjerske ili karitativne poslove
22. državljaninu treće zemlje radi obavljanja prakse u diplomatskoj misiji odnosno konzularnom uredu akreditiranom u Republici Hrvatskoj
23. volonteru na temelju programa međunarodne razmjene i suradnje volontera, a ako volontira izvan programa međunarodne razmjene, mora imati suglasnost tijela nadležnog za provođenje volonterskog programa
24. državljaninu treće zemlje u svrhu pripravnštva kod subjekta domaćina na temelju Sporazuma o osposobljavanju
25. državljaninu treće zemlje radi obavljanje stručne prakse, usavršavanja ili volontiranja u okviru Programa Unije, programa za obrazovanje, osposobljavanje, mlade i sport Erasmus+ i njegovih slijednika, programa Europskih snaga solidarnosti kao i ostalih međunarodnih programa te ostalih programa i inicijativa koje provode ministarstva nadležna za obrazovanje, znanost te volonterstvo, koji ne moraju priložiti dokaz da je subjekt domaćin u posjedu police osiguranja od odgovornosti prema trećih osobama
26. državljaninu treće zemlje radi obavljanja poslova na plovilima i koji je upisan u popis posade
27. osobama koje obavljaju poslove nadzora i inspekcije remonta i izgradnje brodova, odnosno poslove nadzora ili inspekcije proizvodnje, montaže opreme, strojeva i drugih postrojenja na temelju ugovora o izvozu ili narudžbi stranog naručitelja u području brodogradnje
28. upravnom osoblju, stručnjaku, nastavniku i predavaču stranih kulturnih, obrazovnih i znanstvenih institucija koji u Republici Hrvatskoj obavljaju poslove u okviru programa kulturne i obrazovne suradnje, kao i upravnom osoblju, stručnjaku, nastavniku i predavaču stranih kulturnih, obrazovnih i znanstvenih institucija koje u Republici Hrvatskoj imaju svoje podružnice, ako dolaze iz matične institucije
29. umjetniku, autoru, tehničkom i ostalom neophodnom osoblju koje sudjeluje na snimanju zahtjevnih audiovizualnih djela
30. ostalim neophodnim osobama, osim osoba koje su premještene unutar društava, kako je definirano Protokolom o pristupanju Republike Hrvatske Marakeškom ugovoru o osnivanju Svjetske trgovinske organizacije.

*Uvjeti za izdavanje dozvole za boravak i rad bez testa tržišta rada i mišljenja
Hrvatskog zavoda za zapošljavanje*

Članak 111.

(1) Dozvola za boravak i rad iz članka 110. ovoga Zakona može se izdati državljaninu treće zemlje koji ispunjava uvjete iz članka 59. ovoga Zakona, te priloži:

1. ugovor o radu
2. dokaz o stečenoj obrazovnoj kvalifikaciji.

(2) Uz dokaz o stečenoj obrazovnoj kvalifikaciji iz stavka 1. točke 2. ovoga članka, zahtjevu se prilaže i rješenje o priznavanju inozemne stručne kvalifikacije sukladno posebnom propisu ako se radi o zapošljavanju državljanina treće zemlje koji će obavljati reguliranu profesiju prema popisu reguliranih profesija u Republici Hrvatskoj.

(3) Dokaze o registraciji trgovačkog društva, podružnice, predstavništva, obrta, obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva, zadruge, udruge ili ustanove registriranim u Republici Hrvatskoj policijska uprava odnosno policijska postaja pribavit će po službenoj dužnosti ili od poslodavca ili državljanina treće zemlje.

(4) Državljanin treće zemlje koji se samozapošljavanja u vlastitom obrtu, uz zahtjev za izdavanje dozvole za boravak i rad, nije dužan priložiti dokaz iz stavka 1. točke 1. ovoga članka.

*Obavljanje poslova ključnog osoblja u trgovačkim društvima,
podružnici ili predstavništvu u Republici Hrvatskoj*

Članak 112.

Državljaninom treće zemlje koji obavlja ključne poslove u trgovačkom društvu, podružnici ili predstavništvu stranog trgovačkog društva u smislu članka 110. točke 2. ovoga Zakona smatra se:

1. osoba koja u trgovačkom društvu, podružnici ili predstavništvu ima viši položaj, osoba koja upravlja poslovanjem, osoba koja se nalazi pod općim nadzorom ili rukovodstvom uprave ili dioničara, odnosno članova trgovačkog društva te osoba koja obnaša neku istovjetnu dužnost uključujući:

- upravljanje radom odjela ili pododjela društva
- praćenje i nadziranje rada drugih radnika, odnosno obavljanje nadzornih ili voditeljskih poslova
- ovlaštenje za odlučivanje o zapošljavanju i otpuštanju radnika, odnosno davanje preporuka vezanih uz zapošljavanje, otpuštanje ili druge kadrovske poslove

2. visokokvalificirana osoba koja radi u trgovačkom društvu, podružnici ili predstavništvu, koja posjeduje posebna stručna znanja i/ili ovlasti prijeko potrebne za pružanje usluga, služenje opremom za istraživanje, primjenu tehnika ili vođenje poslovanja trgovačkog društva, podružnice ili predstavništva.

*Izdavanje dozvole za boravak i rad za ključno osoblje i
državljanke trećih zemalja koji se samozapošljavaju*

Članak 113.

(1) Državljaninu treće zemlje iz članka 110. točke 2. ovoga Zakona može se izdati dozvola za boravak i rad ako su ispunjeni uvjeti iz članka 111. ovoga Zakona i dokaže da:

1. vrijednost temeljnog kapitala trgovačkog društva, odnosno imovina komanditnog ili javnog trgovačkog društva prelazi iznos od 200.000,00 kuna
2. su u trgovačkom društvu, podružnici ili predstavništvu stranog trgovačkog društva zaposlena na neodređeno i puno radno vrijeme najmanje 3 hrvatska državljanina na poslovima različitim od poslova prokurista, člana uprave ili nadzornog odbora, a čija bruto plaća iznosi najmanje visinu prosječne bruto isplaćene plaće u Republici Hrvatskoj u protekloj godini prema službeno objavljenom podatku tijela državne uprave nadležnog za statistiku
3. njegova bruto plaća iznosi najmanje 1,5 prosječne bruto isplaćene plaće u Republici Hrvatskoj u protekloj godini prema službeno objavljenom podatku tijela državne uprave nadležnog za statistiku.

(2) Ako više državljanina trećih zemalja iz stavka 1. ovoga članka obavlja ključne poslove za istog poslodavca, dozvola za boravak i rad može se izdati ako:

1. vrijednost temeljnog kapitala trgovačkog društva, odnosno imovina komanditnog ili javnog trgovačkog društva prelazi iznos od 200.000,00 kuna
2. je na svakog zaposlenog državljanina treće zemlje zaposleno najmanje 3 hrvatska državljanina na neodređeno i puno radno vrijeme na poslovima različitim od poslova prokurista, člana uprave ili nadzornog odbora, a čija bruto plaća iznosi najmanje visinu prosječne bruto isplaćene plaće u Republici Hrvatskoj u protekloj godini prema službeno objavljenom podatku tijela državne uprave nadležnog za statistiku
3. njihova bruto plaća iznosi najmanje 1,5 prosječne bruto isplaćene plaće u Republici Hrvatskoj u protekloj godini prema službeno objavljenom podatku tijela državne uprave nadležnog za statistiku.

(3) Državljaninu treće zemlje koji se samozapošljava u trgovačkom društvu ili obrtu u kojem je jedini vlasnik iz članka 110. točke 3. ovoga Zakona, dozvola za boravak i rad može se izdati ako ispunjava uvjete iz članka 111. ovoga Zakona i ako:

1. je u osnivanje trgovačkog društva ili obrta uložio najmanje 200.000,00 kuna
2. su na neodređeno i puno radno vrijeme zaposlena najmanje 3 hrvatska državljanina, a čija bruto plaća iznosi najmanje visinu prosječne bruto isplaćene plaće u Republici Hrvatskoj u protekloj godini prema službeno objavljenom podatku tijela državne uprave nadležnog za statistiku
3. njegova mjesečna bruto plaća iznosi najmanje 1,5 prosječne mjesečne bruto isplaćene plaće u Republici Hrvatskoj prema posljednjem službeno objavljenom podatku tijela državne uprave nadležnog za statistiku, dok državljanin treće zemlje koji se samozapošljava u vlastitom obrtu mora dokazati da iznos ostvaren dohotkom od samostalne djelatnosti iznosi najmanje 1,5 prosječne mjesečne neto isplaćene plaće u Republici Hrvatskoj prema posljednjem službeno objavljenom podatku tijela državne uprave nadležnog za statistiku.

(4) Državljanin treće zemlje koji je upisan kao osoba ovlaštena za zastupanje trgovačkog društva, podružnice ili predstavništva dužan je regulirati dozvolu za boravak i rad sukladno stavcima 1. i 2. ovoga članka, te mu se za isto trgovačko društvo, podružnicu ili predstavništvo ne može izdati dozvola za boravak i rad sukladno članku 97. ovoga Zakona.

(5) Državljanin treće zemlje koji je upisan kao osnivač trgovačkog društva ili u kojem ima vlasnički udio najmanje 51 % ili u obrtu u kojem ima vlasnički udio najmanje 51%, dužan je regulirati dozvolu za boravak i rad sukladno stavku 3. ovoga članka, te mu se za isto trgovačko društvo ili obrt ne može izdati dozvola za boravak i rad sukladno članku 97. ovoga Zakona.

Dozvola za boravak i rad za pružanje usluga

Članak 114.

Državljaninu treće zemlje iz članka 110. točke 5. ovoga Zakona može se izdati dozvola za boravak i rad ako ispunjava uvjete iz članka 59. ovoga Zakona i ako:

1. je pružatelj usluge zaposlen kod inozemnog poslodavca i ima odgovarajuće kvalifikacije i
2. inozemni poslodavac ima sklopljen ugovor s trgovačkim društvom odnosno obrtnikom registriranim u Republici Hrvatskoj, pod uvjetom da se radi o specifičnom pružanju usluga na području visoke tehnologije.

Dozvola za boravak i rad za provođenje strateških investicijskih projekata

Članak 115.

(1) Državljaninu treće zemlje iz članka 110. točke 19. ovoga Zakona može se izdati dozvola za boravak i rad ako ispunjava uvjete iz članka 59. ovoga Zakona i ako:

1. u trgovačkom društvu obavlja ključne poslove sukladno članku 112. ovoga Zakona ili u tom trgovačkom društvu ima vlasnički udio od najmanje 51 %, a trgovačko društvo je nositelj poticajnih mjera sukladno propisu o poticanju ulaganja ili provodi strateške investicijske projekte sukladno propisu o strateškim investicijskim projektima Republike Hrvatske
2. u Republici Hrvatskoj obavlja poslove ili provodi projekte na temelju međunarodnih ugovora o stručno-tehničkoj pomoći, koje je Republika Hrvatska sklopila s međunarodnom organizacijom.

(2) O zahtjevu za izdavanje dozvole za boravak i rad državljaninu treće zemlje iz ovoga članka Ministarstvo, putem policijske uprave odnosno policijske postaje, dužno je odlučiti u roku od petnaest dana od dana podnošenja urednog zahtjeva.

Premještaj unutar društva

Članak 116.

(1) Državljanin treće zemlje koja se premješta unutar društva je osoba koja obavlja poslove rukovoditelja, stručnjaka ili pripravnika i ima ugovor o radu s trgovačkim društvom, podružnicom ili predstavništvom koje ima poslovni nastan u trećoj zemlji koje ga privremeno

premješta za profesionalne potrebe ili za potrebe osposobljavanja u trgovačko društvo, podružnicu ili predstavništvo s poslovnim nastanom u Republici Hrvatskoj (u daljnjem tekstu: subjekt) koji pripada istom trgovačkom društvu ili povezanim društvima.

(2) Osoba premještena unutar društva je:

1. rukovoditelj – osoba na vodećem položaju koja upravlja poslovanjem subjekta s poslovnim nastanom u Republici Hrvatskoj i koja se nalazi pod općim nadzorom ili prima smjernice od uprave ili dioničara trgovačkog društva ili osobe koja obnaša istovjetnu dužnost, a taj položaj obuhvaća: upravljanje subjektom ili pojedinim njegovim dijelom, nadzor i kontrolu rada drugog nadzornog, stručnog ili rukovodećeg osoblja te ovlast za odlučivanje o pravima i obvezama iz radnog odnosa u vezi s osobljem
2. stručnjak – osoba koja posjeduje kompetencije od ključne važnosti za područje djelovanja, tehnike ili rukovođenje subjekta s poslovnim nastanom u Republici Hrvatskoj. Pri procjeni kompetencije uzima se u obzir ne samo znanje specifično za subjekt s poslovnim nastanom već i ima li ta osoba posebnu stručnost koja se dokazuje stručnim kvalifikacijama, uključujući odgovarajuće stručno iskustvo za vrstu posla ili aktivnost koja zahtijeva specifično tehničko znanje, uključujući moguće članstvo u ovlaštenoj strukovnoj udruzi
3. pripravnik – osoba koja posjeduje diplomu visokog učilišta, a koja je premještena u subjekt s poslovnim nastanom u Republici Hrvatskoj u svrhu karijernog razvoja ili kako bi sudjelovala u osposobljavanju u poslovnim tehnikama ili metodama i plaćena je za vrijeme tog premještaja.

Dozvola za boravak i rad za premještaj unutar društva

Članak 117.

(1) Ministarstvo putem nadležne policijske uprave odnosno policijske postaje može izdati dozvolu za boravak i rad za premještaj unutar društva državljaninu treće zemlje kao osobi koja se premješta unutar društva koja ispunjava uvjete iz članka 59. ovoga Zakona i ako:

1. subjekt s poslovnim nastanom u Republici Hrvatskoj i trgovačko društvo s poslovnim nastanom u trećoj zemlji pripadaju istom trgovačkom društvu ili povezanim društvima
2. je rukovoditelj ili stručnjak zaposlen unutar istog trgovačkog društva ili skupine trgovačkih društava u neprekidnom razdoblju najmanje devet mjeseci neposredno prije dana premještaja unutar društva odnosno u neprekidnom razdoblju najmanje šest mjeseci ako se radi o pripravniku
3. priloži ugovor o radu i potvrdu o premještaju iz koje su vidljivi: detalji o trajanju premještaja i lokacija jednog ili više subjekata; dokaz da će u jednom ili više subjekata preuzeti funkciju rukovoditelja, stručnjaka ili pripravnika; plaća, kao i ostali uvjeti zaposlenja koji su osigurani za vrijeme premještaja unutar društva i dokaz da će se po završetku premještaja unutar društva moći premjestiti natrag u trgovačko društvo, podružnicu ili predstavništvo koje ima poslovni nastan u trećoj zemlji, a iz priloženog ugovora o radu odnosno potvrde o premještaju mora biti vidljivo da ima zajamčene sljedeće uvjete rada:
  - propisano najduže trajanje radnog vremena i najkraće trajanje odmora
  - najkraće trajanje plaćenog godišnjeg odmora
  - povećanu plaću za prekovremeni rad
  - zaštita zdravlja i sigurnost na radu
  - zabrana diskriminacije

- zaštitne mjere za rad trudnica, žena koje su nedavno rodile, odnosno doje i maloljetnih radnika, a navedeni uvjeti rada jamče se na razini prava utvrđenih pravnim propisima Republike Hrvatske, odnosno kolektivnim ugovorima čija je primjena na temelju posebnog propisa proširena na sve poslodavce i radnike na određenom području, grani ili djelatnosti

4. rukovoditelj ili stručnjak ima potrebne stručne kvalifikacije i iskustvo potrebno za rad u subjektu s poslovnim nastanom u Republici Hrvatskoj u koji treba biti premješten, a pripravnik diplomu visokog učilišta

5. plaća koju prima nije manja od plaće koju primaju zaposleni u Republici Hrvatskoj koji rade na usporedivim radnim mjestima u skladu s primjenjivim zakonima ili kolektivnim ugovorima

6. glavna svrha osnivanja subjekta u Republici Hrvatskoj nije olakšavanje reguliranja boravka osoba premještenih unutar društva

7. premještaj unutar društva za rukovoditelje i stručnjake nije duži od tri godine odnosno jedne godine za pripravnike.

(2) U slučaju prestanka postojanja uvjeta na temelju kojih je izdana dozvola za boravak i rad za premještaj unutar društva, poslodavac i osoba premještena unutar društva dužni su obavijestiti policijsku upravu odnosno policijsku postaju, u roku od 15 dana od dana nastupa tih okolnosti.

(3) Najdulje trajanje premještaja za rukovoditelje i stručnjake je tri godine, a za pripravnike godina dana, nakon čega su dužni napustiti Republiku Hrvatsku, osim ako reguliraju boravak po drugoj osnovi.

(4) Nakon isteka najduljeg trajanja premještaja, kako je određeno stavkom 3. ovoga članka, zahtjev za odobrenje nove dozvole za boravak i rad za osobu premještenu unutar društva može se podnijeti nakon isteka roka od šest mjeseci.

(5) Državljanin treće zemlje koji se premješta na rad u više država članica EGP-a zahtjev za dozvolu za boravak i rad iz stavka 1. ovoga članka podnosi policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji ako je trajanje premještaja u Republici Hrvatskoj dulje od trajanja premještaja u drugim državama članicama EGP-a.

(6) Osoba premještena unutar društva na temelju odobrene dozvole za boravak i rad može raditi u svakom subjektu s poslovnim nastanom u Republici Hrvatskoj koji pripada trgovačkom društvu ili povezanim društvima u trećoj zemlji.

(7) Osoba premještena unutar društva ima prava iz stavka 1. točke 3. ovoga članka, kao i pravo na slobodu sindikalnog udruživanja i članstva u sindikatu ili u bilo kojoj strukovnoj organizaciji, kao i na prava i povlastice koje pružaju te organizacije, uključujući pravo na kolektivno pregovaranje i sklapanje kolektivnog ugovora.

(8) Član obitelji osobe premještena unutar društva može regulirati privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji sukladno članku 57. stavku 1. točki 1. ovoga Zakona, a ostvaruje pravo na rad i samozapošljavanje sukladno odredbama ovoga Zakona.

(9) Ministarstvo će, putem policijske uprave odnosno policijske postaje, rješavati zahtjev za odobrenje dozvole za boravak i rad osobe premještena unutar društva istodobno kada i zahtjev za odobrenje privremenog boravka u svrhu spajanja obitelji, ako su navedeni zahtjevi podneseni istodobno.

(10) Republika Hrvatska, na zahtjev druge države članice EGP-a, bez odgađanja dopustit će ponovni ulazak osobi premještenoj unutar društva kojoj je u Republici Hrvatskoj odobrena dozvola za boravak i rad iz stavka 1. ovoga članka i članovima njezine obitelji ako joj je:

- u drugoj državi članici EGP-a prestao boravak koji joj je odobren na temelju mobilnosti
- prestala važiti dozvola za boravak i rad u Republici Hrvatskoj, a osoba je u drugoj državi članici EGP-a boravila tijekom razdoblja mobilnosti.

(11) Osobe premještene unutar društva ostvaruju prava sukladno propisima Republike Hrvatske te kolektivnim ugovorom koji obvezuje poslodavca, ako takav postoji, a kojima se uređuju pojedina područja iz stavka 1. točke 3. i stavka 7. ovoga članka.

(12) Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

*Odbijanje zahtjeva za izdavanje dozvole za boravak i rad
za premještaj unutar društva*

Članak 118.

(1) Ministarstvo, putem policijske uprave odnosno policijske postaje, odbit će zahtjev za izdavanje dozvole za boravak i rad iz članka 117. ovoga Zakona, ako je priložena dokumentacija prijeverno stečena ili krivotvorena.

(2) Ministarstvo, putem policijske uprave odnosno policijske postaje, može odbiti zahtjev za izdavanje dozvole za boravak i rad za premještaj unutar društva iz članka 117. ovoga Zakona ako:

1. poslodavac ne ispunjava obveze u odnosu na socijalnu sigurnost, prava radnika, uvjete rada i zapošljavanja te porezne obveze, koje je dužan ispunjavati sukladno propisima Republike Hrvatske i kolektivnom ugovoru koji obvezuje poslodavca, ako takav postoji
2. je za poslodavca otvoren stečajni ili likvidacijski postupak sukladno propisu kojim se uređuje stečaj ili likvidacija ili ne obavlja gospodarsku aktivnost.

(3) Protiv rješenja iz ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Kratkoročna mobilnost osobe premještene unutar društva

Članak 119.

Državljanin treće zemlje koji ima valjanu dozvolu izdanu u svrhu premještaja unutar društva, koju je izdala druga država članica EGP-a, može raditi u subjektu s poslovnim nastanom u Republici Hrvatskoj koji pripada istom trgovačkom društvu ili povezanim društvima u razdoblju do 90 dana u bilo kojem razdoblju od 180 dana, bez obveze ishođenja dozvole za boravak i rad ili potvrde o prijavi rada.

*Dugoročna mobilnost osobe premještene unutar društva***Članak 120.**

(1) Državljaninu treće zemlje koji ima valjanu dozvolu izdanu u svrhu premještaja unutar društva, a koju je izdala druga država članica EGP-a i koji namjerava raditi dulje od 90 dana u subjektu s poslovnim nastanom u Republici Hrvatskoj koji pripada istom trgovačkom društvu ili povezanim društvima, može se izdati dozvola za boravak i rad za dugoročnu mobilnost.

(2) Državljanin treće zemlje iz stavka 1. ovoga članka podnosi zahtjev za izdavanje dozvole za boravak i rad za dugoročnu mobilnost u policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji prema mjestu boravka ili u diplomatskoj misiji odnosno konzularnom uredu Republike Hrvatske.

(3) Ministarstvo, putem policijske uprave odnosno policijske postaje, može odobriti državljaniu treće zemlje dozvolu za boravak i rad ako:

1. ima valjanu stranu putnu ispravu i dokaz o zdravstvenom osiguranju
2. subjekt s poslovnim nastanom u Republici Hrvatskoj i trgovačko društvo s poslovnim nastanom u trećoj zemlji pripadaju istom trgovačkom društvu ili povezanim društvima
3. priloži ugovor o radu i potvrdu o premještaju kako je propisano člankom 117. stavkom 1. točkom 3. ovoga Zakona
4. dostavi adresu stanovanja u Republici Hrvatskoj
5. nema zabranu ulaska i boravka u Republici Hrvatskoj ili izdano upozorenje u SIS-u u svrhu zabrane ulaska
6. ne predstavlja opasnost za javni poredak, nacionalnu sigurnost ili javno zdravlje.

(4) Protiv rješenja Ministarstva donesenog putem policijske uprave odnosno policijske postaje iz stavka 3. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(5) Državljanin treće zemlje može raditi u Republici Hrvatskoj dok se ne odluči o zahtjevu za izdavanje dozvole za boravak i rad iz stavka 2. ovoga članka, ako je zahtjev podnesen prije isteka kratkotrajnog boravka i ima valjanu dozvolu izdanu u svrhu premještaja unutar društva koju je izdala druga država članica EGP-a.

(6) U slučaju prestanka postojanja uvjeta na temelju kojih je izdana dozvola za boravak i rad za dugoročnu mobilnost, poslodavac i državljani treće zemlje dužni su obavijestiti policijsku upravu odnosno policijsku postaju, u roku od 15 dana od dana nastupa tih okolnosti.

(7) Ministarstvo će imenovati kontaktnu točku odgovornu za primanje i prosljeđivanje informacija elektroničkim putem o izdanim dozvolama za boravak i rad za dugoročnu mobilnost, njihovom produljenju i odlukama na temelju kojih su državljani treće zemlje dužni napustiti Republiku Hrvatsku.

(8) Ministarstvo dostavlja Europskoj komisiji statističke podatke o broju dozvola za boravak i rad izdanim osobama premještenim unutar društva i broju dozvola za boravak i rad za dugoročnu mobilnost izdanih po prvi put, kao i o broju dozvola za boravak i rad koje su produljene, ukinute ili poništene.

(9) Statistički podaci iz stavka 8. ovoga članka razvrstavaju se prema državljanstvu i prema razdoblju valjanosti dozvola za boravak i rad, te prema gospodarskom sektoru i položaju premještenih osoba.

*Odbijanje zahtjeva za izdavanje dozvole za
boravak i rad za dugoročnu mobilnost*

Članak 121.

(1) Ministarstvo, putem policijske uprave odnosno policijske postaje, donijet će rješenje o odbijanju zahtjeva za izdavanjem dozvole za boravak i rad za dugoročnu mobilnost ako:

1. je priložena dokumentacija prijevarno stečena ili krivotvorena
2. državljanin treće zemlje ne ispunjava uvjete iz članka 117. stavka 1. točke 3. ovoga Zakona
3. je premještaj unutar društva dulji od tri godine za rukovoditelje i stručnjake te dulji od godine dana za pripravnike
4. je dozvola u svrhu premještaja unutar društva izdana u drugoj državi članici EGP-a istekla tijekom postupka.

(2) Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Prava osoba premještenih unutar društva

Članak 122.

(1) Osobe premještene unutar društva imaju jednaka prava kao i hrvatski državljani u odnosu na:

1. pravo na sudjelovanje u štrajku i industrijskoj akciji, na slobodu sindikalnog organiziranja i članstva u sindikatu ili u bilo kojoj strukovnoj organizaciji, kao i na prava i povlastice koje pružaju te organizacije, uključujući pravo na kolektivno pregovaranje i sklapanje kolektivnog ugovora,
2. priznavanje diploma, potvrda i drugih stručnih kvalifikacija
3. pristup robi i uslugama te ponudu robe i usluga koje su dostupne javnosti, osim postupaka za ostvarenje smještaja kako je predviđeno posebnim propisima, ne dovodeći u pitanje slobodu ugovaranja u skladu s pravom Unije i nacionalnim pravom, te usluge koje pružaju javni uredi za zapošljavanje.

(2) Osobe premještene unutar društva ostvaruju prava sukladno propisima Republike Hrvatske te kolektivnim ugovorom koji obvezuje poslodavca, ako takav postoji, a kojima se uređuju pojedina područja iz stavka 1. ovoga članka.

*Ukidanje i poništavanje dozvole za boravak i rad izdane za
premještaj unutar društva i dugoročnu mobilnost*

Članak 123.

(1) Ministarstvo će, putem nadležne policijske uprave odnosno policijske postaje, ukinuti dozvolu za boravak i rad za premještaj unutar društva ako:

1. osoba premještena unutar društva obavlja poslove za koje mu nije izdana dozvola za boravak i rad za premještaj unutar društva
2. osoba premještena unutar društva radi za poslodavca za kojeg mu nije izdana dozvola za boravak i rad za premještaj unutar društva
3. prestanu postojati uvjeti za izdavanje dozvole za boravak i rad za premještaj unutar društva
4. je poslodavac sankcioniran zbog neprijavljenog rada ili nezakonitog zapošljavanja.

(2) Ministarstvo, putem nadležne policijske uprave odnosno policijske postaje, može ukinuti dozvolu za boravak i rad za premještaj unutar društva ako:

1. poslodavac ne ispunjava obveze u odnosu na socijalnu sigurnost, prava radnika, uvjete rada i zapošljavanja te porezne obveze, koje je dužan ispunjavati sukladno propisima Republike Hrvatske i kolektivnom ugovoru koji obvezuje poslodavca, ako takav postoji
2. je za poslodavca otvoren stečajni ili likvidacijski postupak sukladno propisu kojim se uređuje stečaj ili likvidacija
3. ne obavlja gospodarsku aktivnost.

(3) Ministarstvo će, putem nadležne policijske uprave odnosno policijske postaje, ukinuti dozvolu za boravak i rad za premještaj unutar društva, ako osoba premještena unutar društva ima zabranu ulaska i boravka u Republici Hrvatskoj ili izdano upozorenje u SIS-u u svrhu zabrane ulaska.

(4) Ministarstvo će, putem nadležne policijske uprave odnosno policijske postaje, poništiti dozvolu za boravak i rad izdanu na temelju članaka 117. i 120. ovoga Zakona, ako se utvrdi da je glavna svrha osnivanja ili djelovanja poslodavca odnosno subjekta domaćina u Republici Hrvatskoj olakšavanje ulaska državljanina trećih zemalja.

(5) Ministarstvo će, putem nadležne policijske uprave odnosno policijske postaje, ukinuti dozvolu za boravak i rad za dugoročnu mobilnost, ako:

1. osoba premještena unutar društva obavlja poslove za koje mu nije izdana dozvola za boravak i rad za dugoročnu mobilnost
2. osoba premještena unutar društva radi za poslodavca za kojeg mu nije izdana dozvola za boravak i rad za dugoročnu mobilnost
3. prestanu postojati uvjeti na temelju kojih je izdana.

(6) Protiv rješenja iz ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Ulazak državljanina treće zemlje s dozvolom izdanom u drugoj državi članici EGP-a

Članak 124.

(1) Državljanin treće zemlje koji ima valjanu dozvolu izdanu u svrhu premještaja unutar društva, koju je izdala država članica EGP-a koja ne primjenjuje u potpunosti schengensku pravnu stečevinu, kada uđe u Republiku Hrvatsku za potrebe premještaja unutar društva dužan je policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji dostaviti potvrdu trgovačkog društva, podružnice ili predstavništva iz druge države EGP-a u kojoj su navedeni podaci o trajanju mobilnosti te lokacija subjekta ili subjekata u Republici Hrvatskoj.

(2) Državljanina treće zemlje iz stavka 1. ovoga članka kod prelaska granice provjerava se u SIS-u, a ulazak će se odbiti ili uložiti prigovor na mobilnost državljanina treće zemlje za kojeg je u SIS-u izdano upozorenje za potrebe odbijanja ulaska.

Dozvola za boravak i rad za volontere i pripravnike

Članak 125.

(1) Na zahtjev državljanina treće zemlje iz članka 110. točke 23. ovoga Zakona može se izdati dozvola za boravak i rad ako ispunjava uvjete iz članka 59. ovoga Zakona i ako priloži:

1. sporazum sa subjektom domaćinom koji je registriran u Republici Hrvatskoj mora sadržavati: opis volonterskog programa; trajanje volonterstva; uvjete provođenja i nadziranja volonterstva; sate volonterstva; resurse dostupne za pokriće troškova boravka i smještaja državljanina treće zemlje, najmanji iznos džeparca tijekom boravka i osposobljavanje za rad s djecom i ranjivim skupinama kako je propisano propisom kojim se uređuje volonterstvo i
2. dokaz da je subjekt domaćin u posjedu police osiguranja od odgovornosti prema trećim osobama osim ako dolazi u okviru Europske volonterske službe (EVS).

(2) Dozvola za boravak i rad volonteru iz stavka 1. ovoga članka može se odobriti na rok važenja do godine dana, a iznimno se može produljiti na još 12 mjeseci, ako je isto odobreno EU programima za rad i volontiranje.

(3) Iznimno od stavka 1. ovoga članka dozvola za boravak i rad može se izdati državljaninu treće zemlje iz članka 110. točke 23. ovoga Zakona, ako ispunjava uvjete iz članka 59. ovoga Zakona, koji nisu obuhvaćeni programom međunarodne razmjene i suradnje volontera, ako priloži ugovor o volonterstvu sukladno propisu kojim se uređuje volonterstvo i uz suglasnost tijela nadležnog za provođenje volonterskog programa.

(4) Dozvola za boravak i rad volonteru iz stavka 3. ovoga članka može se odobriti na rok važenja do godinu dana, a iznimno se može produljiti još šest mjeseci, ako to zahtijeva volonterski program.

(5) Na zahtjev državljanina treće zemlje iz članka 110. točke 24. ovoga Zakona može se izdati dozvola za boravak i rad ako ispunjava uvjete iz članka 59. ovoga Zakona i ako priloži:

- sporazum o osposobljavanju sa subjektom domaćinom koji je registriran u Republici Hrvatskoj kojim se predviđa teoretsko i praktično osposobljavanje koji sadržava: opis programa osposobljavanja, uključujući obrazovni cilj ili komponente učenja, trajanje pripravnništva, uvjete provođenja i nadzora pripravnništva, sate pripravnništva i pravni odnos između pripravnika i subjekta domaćina i
- dokaz o stjecanju kvalifikacije razine visokog obrazovanja unutar dvije godine koje prethode danu podnošenja zahtjeva ili dokaz o trenutačnom studiranju s ciljem stjecanja kvalifikacije razine visokog obrazovanja.

(6) Dozvola za boravak i rad izdaje se pripravniku s rokom važenja do šest mjeseci te se može produljiti najdulje još šest mjeseci, ako je to potrebno za završetak pripravnništva.

*Izdavanje dozvole boravka i rada „EU plave karte“***Članak 126.**

(1) Zahtjev za izdavanjem dozvole boravka i rada „EU plave karte“ može podnijeti visokokvalificiran državljanin treće zemlje u diplomatskoj misiji odnosno konzularnom uredu Republike Hrvatske ili policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji prema mjestu boravka.

(2) Zahtjev iz stavka 1. ovoga članka može podnijeti i poslodavac visokokvalificiranog državljanina treće zemlje u policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji prema sjedištu poslodavca ili mjestu rada državljanina treće zemlje.

(3) Dozvola boravka i rada „EU plava karta“ za državljanina treće zemlje koji je visokokvalificirani radnik istodobno je odobrenje za privremeni boravak i rad na području Republike Hrvatske.

(4) Dozvola iz stavka 3. ovoga članka izdaje se s rokom važenja do dvije godine.

(5) Ako je ugovor o radu sklopljen za razdoblje manje od dvije godine, dozvola boravka i rada izdat će se za razdoblje trajanja ugovora o radu uvećano za dodatna tri mjeseca.

(6) Dozvola boravka i rada može se odobriti državljaninu treće zemlje koji uz ispunjavanje uvjeta iz članka 59. ovoga Zakona priloži:

1. ugovor o radu za obavljanje visokokvalificiranih poslova za drugu osobu i pod njezinim vodstvom, u trajanju od najmanje godinu dana, koji je zaključen s trgovačkim društvom, podružnicom, predstavništvom, obrtnikom, obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvom, zadrugom, udrugom ili ustanovom, registriranim u Republici Hrvatskoj

2. dokaz o visokom obrazovanju odnosno diplomu, potvrdu ili drugi dokaz o formalnoj kvalifikaciji koju je izdalo visoko učilište koje je priznato u matičnoj državi

3. dokaz da ispunjava uvjete u skladu s posebnim propisima o stručnim kvalifikacijama za obavljanje regulirane profesije navedene u ugovoru u radu.

(7) U priloženom ugovoru o radu mora biti naznačena i bruto godišnja plaća u iznosu koji ne smije biti manji od 1,5 prosječne bruto godišnje plaće prema službeno objavljenom podatku tijela državne uprave nadležnog za statistiku.

(8) Dokaze o registraciji trgovačkog društva, podružnice, predstavništva, obrta, obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva, zadruge, udruge ili ustanove registriranim u Republici Hrvatskoj policijska uprava odnosno policijska postaja pribavit će po službenoj dužnosti ili od poslodavca ili državljanina treće zemlje.

*Odbijanje zahtjeva za izdavanje „EU plave karte“***Članak 127.**

(1) Ministarstvo će, putem policijske uprave odnosno policijske postaje prema mjestu boravka državljanina treće zemlje, odbiti zahtjev za izdavanjem „EU plave karte“, ako državljanin

treće zemlje ne ispunjava uvjete iz članka 126. stavaka 6. i 7. ovoga Zakona ili ako se utvrdi da je priložena dokumentacija prijeverno stečena ili krivotvorena.

(2) Ministarstvo, putem policijske uprave odnosno policijske postaje, može odbiti zahtjev za izdavanje dozvole boravka i rada „EU plave karte“, ako poslodavac krši propise o radu ili ako državljanin treće zemlje krši odredbe ovoga Zakona koje se odnose na ulazak, boravak i rad državljana trećih zemalja.

(3) Protiv rješenja iz ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Rad na temelju „EU plave karte“

Članak 128.

(1) Državljanin treće zemlje kojem je izdana „EU plava karta“ (u daljnjem tekstu: nositelj „EU plave karte“) može raditi u Republici Hrvatskoj samo na onim poslovima za koje mu je izdana dozvola za boravak i rad i samo kod onog poslodavca za kojeg mu je izdana dozvola za boravak i rad i s kojim je zasnovao radni odnos.

(2) Nositelja „EU plave karte“ poslodavac može zaposliti samo na onim poslovima za koje mu je izdana dozvola za boravak i rad.

(3) U slučaju prestanka ugovora o radu te prestanka postojanja drugih uvjeta na temelju kojih je izdana dozvola boravka i rada, poslodavac i nositelj „EU plave karte“ dužni su o tome obavijestiti policijsku upravu odnosno policijsku postaju u roku od osam dana od dana nastanka okolnosti koje predstavljaju razlog za prestanak dozvole boravka i rada.

Produljenje „EU plave karte“

Članak 129.

(1) Zahtjev za produljenjem „EU plave karte“ podnosi se policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji prema mjestu boravišta nositelja „EU plave karte“ najkasnije 30 dana prije isteka roka važeće dozvole.

(2) Nositelj „EU plave karte“ koji je podnio zahtjev za produljenjem dozvole boravka i rada prije njezina isteka, može ostati u Republici Hrvatskoj do izvršnosti odluke o zahtjevu.

Promjena poslodavca nositelja „EU plave karte“

Članak 130.

(1) Nositelj „EU plave karte“ koji u prve dvije godine boravka u Republici Hrvatskoj promijeni poslodavca, dužan je u roku od osam dana od dana prestanka radnog odnosa kod prvog poslodavca nadležnoj policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji podnijeti zahtjev za izdavanjem dozvole za boravak i rad „EU plave karte“.

(2) Nakon proteka razdoblja od dvije godine nositelj „EU plave karte“ o promjeni zaposlenja dužan je obavijestiti nadležnu policijsku upravu odnosno policijsku postaju u roku od osam dana od dana promjene zaposlenja i dostaviti novi ugovor o radu s novim poslodavcem.

(3) „EU plava karta“ iz stavka 2. ovoga članka važi do njenog isteka.

Prava nositelja „EU plave karte“

Članak 131.

(1) Nositelju „EU plave karte“ u Republici Hrvatskoj jamče se prava sukladno članku 117. stavku 1. točki 3. i članku 159. stavku 1. točkama 2. do 7. i stavku 2. ovoga Zakona.

(2) Nositelj „EU plave karte“ ima pravo na priznavanje diplome i stručnih kvalifikacija sukladno propisima kojim se uređuje područje priznavanja inozemnih kvalifikacija.

Ukidanje „EU plave karte“

Članak 132.

(1) Ministarstvo, putem policijske uprave odnosno policijske postaje, ukinut će „EU plavu kartu“ državljaninu treće zemlje, ako:

1. nije obavijestio policijsku upravu odnosno policijsku postaju o promjeni poslodavca
2. radi kod poslodavca za kojeg mu nije izdana „EU plava karta“
3. obavlja poslove za koje mu nije izdana „EU plava karta“
4. obavlja druge poslove za koje nije mogao ishoditi „EU plavu kartu“
5. nema sredstva za uzdržavanje i prijavio se kao tražitelj socijalne pomoći
6. su prestali uvjeti na temelju kojih je „EU plava karta“ izdana
7. je za vrijeme važenja „EU plave karte“ duže od tri mjeseca neprekidno nezaposlen ili ako je ostao nezaposlen dva ili više puta
8. predstavlja opasnost za javni poredak, nacionalnu sigurnost ili javno zdravlje
9. ima zabranu ulaska i boravka u Republici Hrvatskoj ili izdano upozorenje u SIS-u u svrhu zabrane ulaska.

(2) Nositelju „EU plave karte“ koji za vrijeme njenog važenja postane nezaposlen najduže do tri mjeseca neprekidno neće prestati njezino važenje.

(3) U slučaju iz stavka 2. ovoga članka nositelj „EU plave karte“ može tražiti drugo zaposlenje o čemu je dužan obavijestiti policijsku upravu odnosno policijsku postaju.

(4) Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Dugotrajno boravište nositelja „EU plave karte“

Članak 133.

(1) Dugotrajno boravište može se odobriti nositelju „EU plave karte“ koji do dana podnošenja zahtjeva ima u Republici Hrvatskoj odobrenu „EU plavu kartu“ u neprekidnom trajanju od pet godina.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, dugotrajno boravište može se odobriti državljaninu treće zemlje koji je na području drugih država članica EGP-a boravio neprekidno pet godina

kao nositelj „EU plave karte“, a od čega najmanje dvije godine prije podnošenja zahtjeva kao nositelj „EU plave karte“ u Republici Hrvatskoj.

(3) Dugotrajno boravište može se odobriti nositelju „EU plave karte“ koji ispunjava uvjete iz stavka 1. ovoga članka i članka 153. stavak 1. ovoga Zakona.

(4) Na neprekidnost boravka iz stavaka 1. i 2. ovoga članka ne utječe izbivanje s područja EGP-a do 12 mjeseci uzastopno ili višekratno do 18 mjeseci.

(5) Zahtjev za odobrenje dugotrajnog boravišta državljanin treće zemlje podnosi u policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji prema mjestu boravišta, a o zahtjevu odlučuje Ministarstvo.

(6) Protiv rješenja iz stavka 5. ovoga članka, nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(7) U dozvolu dugotrajnog boravišta unijet će se napomena „bivši nositelj EU plave karte“.

Ukidanje dugotrajnog boravišta „bivšeg nositelja EU plave karte“

Članak 134.

(1) Državljaninu treće zemlje „bivšem nositelju EU plave karte“ dugotrajno boravište će se ukinuti ako:

1. ima zabranu ulaska i boravka u Republici Hrvatskoj ili izdano upozorenje u SIS-u u svrhu zabrane ulaska
2. se iselio ili neprekidno boravio izvan područja EGP-a duže od 24 mjeseca uzastopno
3. to zahtijevaju razlozi zaštite javnog poretka, nacionalne sigurnosti ili javnog zdravlja
4. je podnio prijedlog za ukidanje dugotrajnog boravišta
5. je stekao status dugotrajnog boravišta u drugoj državi članici EGP-a.

(2) Rješenje o ukidanju dugotrajnog boravišta iz stavka 1. ovoga članka donosi Ministarstvo na prijedlog policijske uprave odnosno policijske postaje prema mjestu prebivališta državljanina treće zemlje.

(3) Ministarstvo ne donosi rješenje o ukidanju dugotrajnog boravišta, ako je zabrana ulaska i boravka iz stavka 1. točke 1. ovoga članka izrečena rješenjem o protjerivanju.

(4) Protiv rješenja Ministarstva iz stavka 2. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(5) Iznimno od članka 155. stavka 1. točke 2. ovoga Zakona, u slučaju ukidanja dugotrajnog boravišta članu obitelji „bivšeg nositelja EU plave karte“ primijenit će se odredba stavka 1. točke 2. ovoga članka.

*Preseljenje nositelja „EU plave karte“***Članak 135.**

(1) Državljanin treće zemlje koji ima izdanu „EU plavu kartu“ u drugoj državi članici EGP-a, može nakon 18 mjeseci od dana njena izdavanja, preseliti i zatražiti „EU plavu kartu“ u policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji prema mjestu boravka u Republici Hrvatskoj.

(2) Zahtjev iz stavka 1. ovoga članka podnosi se sukladno članku 126. ovoga Zakona najkasnije mjesec dana od dana ulaska u Republiku Hrvatsku.

(3) Republika Hrvatska će dozvoliti ulazak i boravak nositelju „EU plave karte“ iz članka 126. stavka 3. ovoga Zakona i članu njegove obitelji ako im je druga država članica EGP-a odbila izdavanje „EU plave karte“ ili ako je prema njima primijenila mjere za napuštanje države.

(4) Odredba stavka 3. ovoga članka primijenit će se i ako je „EU plava karta“ iz članka 126. ovoga Zakona istekla ili prestala važiti.

(5) Nositelj „EU plave karte“ koji se zajedno sa članovima obitelji vraća u Republiku Hrvatsku sukladno stavcima 3. i 4. ovoga članka, ukoliko ima važeću „EU plavu kartu“ ima pravo raditi i o promjeni poslodavca dužan je izvijestiti policijsku upravu odnosno policijsku postaju sukladno članku 130. ovoga Zakona, a ako mu „EU plava karta“ više nije valjana, dužan je podnijeti novi zahtjev za njeno izdavanje sukladno članku 126. ovoga Zakona.

(6) Ministarstvo će imenovati kontaktnu točku odgovornu za primanje i prosljeđivanje informacija elektroničkim putem o izdanim dozvolama za boravak i rad iz stavka 1. ovoga članka, njihovom produljenju, odobrenju dugotrajnog boravišta i odlukama na temelju kojih su državljani treće zemlje dužni napustiti Republiku Hrvatsku.

(7) Ministarstvo dostavlja Europskoj komisiji statističke podatke o broju državljana trećih zemalja:

- kojima je prvi puta izdana „EU plava karta“ tijekom prethodne kalendarske godine uz naznaku njihova državljanstva i njihova zanimanja
- kojima je „EU plava karta“ produljena, ukinuta ili poništena tijekom prethodne kalendarske godine, uz naznaku njihova državljanstva i njihova zanimanja
- koji su članovi obitelji i kojima je prvi puta odobren privremeni boravak, kojima je privremeni boravak produljen, ukinut ili poništen tijekom prethodne kalendarske godine, uz naznaku njihova državljanstva
- kojima je prvi puta odobrena „EU plava karta“ sukladno stavku 1. ovoga članka, kojima je „EU plava karta“ produljena, ukinuta ili poništena tijekom prethodne kalendarske godine, uz naznaku njihova državljanstva i njihova zanimanja te podatak o državi članici EGP-a u kojoj je nositelj „EU plave karte“ prethodno boravio kao i članovima njihovih obitelji kojima je prvi puta odobren privremeni boravak, kojima je privremeni boravak produljen, ukinut ili poništen tijekom prethodne kalendarske godine, uz naznaku njihova državljanstva.

Privremeni boravak za člana obitelji nositelja „EU plave karte“

Članak 136.

- (1) Privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji može se odobriti članu obitelji nositelja „EU plave karte“ iz članka 126. stavka 6. ovoga Zakona pod uvjetima propisanim ovim Zakonom.
- (2) Zahtjev za spajanje obitelji može se podnijeti u diplomatskoj misiji odnosno konzularnom uredu Republike Hrvatske ili u policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji prema mjestu boravka.
- (3) Privremeni boravak članu obitelji odobrit će se na vrijeme na koje je izdana „EU plava karta“ državljaninu treće zemlje s kojim se traži spajanje u Republici Hrvatskoj.

Pridruživanje članova obitelji nositelju „EU plave karte“

Članak 137.

- (1) Članovi obitelji nositelja „EU plave karte“ iz članka 135. ovoga Zakona dužni su prije isteka roka od tri mjeseca od dana ulaska u Republiku Hrvatsku, u policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji prema mjestu boravka podnijeti zahtjev za privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji.
- (2) Privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji može se odobriti članu obitelji iz stavka 1. ovoga članka pod uvjetima propisanim ovim Zakonom, a uz zahtjev se prilaže:
1. valjana strana putna isprava, dozvola boravka izdana u drugoj državi članici EGP-a te viza, ako je potrebna
  2. dokaz da su kao članovi obitelji boravili na području države članice iz stavka 1. ovoga članka
  3. dokaz o zdravstvenom osiguranju
  4. dokaz o posjedovanju sredstava za uzdržavanje.
- (3) Protiv rješenja iz stavka 2. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.
- (4) U slučajevima kada dozvola boravka za članove obitelji iz stavka 2. točke 1. ovoga članka istekne tijekom postupka ili nositelju više ne omogućuje da zakonito boravi na državnom području druge države članice EGP-a, podnositelj zahtjeva može ostati u Republici Hrvatskoj do izvršnosti odluke o zahtjevu.

Prava državljanina treće zemlje kojem je izdana dozvola za boravak i rad

Članak 138.

- (1) Državljaninu treće zemlje kojem je izdana dozvola za boravak i rad na temelju ugovora o radu s hrvatskim poslodavcem, kao i državljaninu treće zemlje iz članka 89. stavka 1. točaka 1. do 6. te točaka 9. i 12. ovoga Zakona zajamčena su sljedeća prava:
1. radni uvjeti uključujući plaću i prestanak ugovora o radu, kao i sigurnosne zahtjeve za mjesto rada

2. opće i strukovno obrazovanje
3. priznavanja obrazovnih i stručnih kvalifikacija sukladno propisu kojim se uređuje priznavanje inozemnih stručnih kvalifikacija
4. grane socijalne sigurnosti kako je definirano Uredbom (EZ) broj 883/2004
5. porezne olakšice, u mjeri u kojoj se radnik smatra rezidentom u porezne svrhe u Republici Hrvatskoj
6. pristup robi i uslugama i opskrbi robom i uslugama koji su dani na raspolaganje javnosti, uključujući postupke za dobivanje subvencioniranih smještaja sukladno posebnim propisima koji uređuju navedena područja, ne dovodeći u pitanje slobodu ugovora u skladu s pravom Unije i Republike Hrvatske
7. slobodu udruživanja i povezivanja te članstva u organizacijama koje zastupaju radnike ili poslodavce ili organizacijama čiji članovi obavljaju posebno zanimanje, uključujući i naknade koje im takve organizacije daju
8. usluge savjetovanja koje pružaju javni zavodi za zapošljavanje.

(2) Prava iz stavka 1. ovoga članka ostvaruju se sukladno propisima Republike Hrvatske kojima se uređuju pojedina područja iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Prava iz stavka 1. ovoga članka ne primjenjuju se na sezonskog radnika i osobu premještenu unutar društva.

Potvrda o prijavi rada

Članak 139.

(1) Ministarstvo, putem policijske uprave odnosno policijske postaje, može državljaninu treće zemlje izdati potvrdu o prijavi rada radi izvršenja ugovorenih poslova čije izvršenje traje kraće vremensko razdoblje na području Republike Hrvatske.

(2) Potvrda o prijavi rada radi izvršenja ugovorenih poslova može se izdati do 90 ili 30 dana u kalendarskoj godini.

Potvrda o prijavi rada do 90 dana

Članak 140.

Na temelju potvrde o prijavi rada do 90 dana u kalendarskoj godini mogu raditi sljedeći državljani trećih zemalja:

1. turistički predstavnici odnosno animatori sukladno propisu kojim se uređuje pružanje usluga u turizmu
2. turistički predstavnici stranih turističkih agencija koji dolaze na temelju sklopljenog ugovora o pružanju usluga s turističkom agencijom u Republici Hrvatskoj
3. znanstvenici na znanstvenom i stručnom usavršavanju, znanstvenici – predstavnici međunarodnih organizacija te znanstvenici koji će sudjelovati u provedbi znanstvenih projekata važnih za Republiku Hrvatsku
4. upravno osoblje, stručnjaci, nastavnici i predavači stranih kulturnih, obrazovnih i znanstvenih institucija, koji u Republici Hrvatskoj obavljaju posao u okviru programa kulturne i obrazovne suradnje, kao i upravno osoblje, stručnjaci, nastavnici i predavači stranih kulturnih, obrazovnih i znanstvenih institucija koje u Republici Hrvatskoj imaju svoje podružnice, ako dolaze iz matične institucije
5. strani dopisnici akreditirani u Republici Hrvatskoj ili izvjestitelji stranih medija

6. osobe koje obavljaju poslove nadzora i inspekcije remonta i izgradnje brodova, odnosno poslove nadzora ili inspekcije proizvodnje, montaže opreme, strojeva i drugih postrojenja na temelju ugovora o izvozu ili narudžbi stranog naručitelja u području brodogradnje
7. radi obavljanja poslova na plovilima i koji je upisan u popis posade
8. predavači koji sudjeluju na organiziranim stručnim skupovima i seminarima
9. umjetnici i tehničko osoblje za operne, baletne, kazališne, koncertne, likovne i druge kulturne priredbe, odnosno autori i izvođači na području filmske i televizijske umjetnosti
10. stručnjaci na području zaštite kulturne baštine, knjižničarstva i arhivistike
11. umjetnici, autori, tehničko i ostalo osoblje koje sudjeluju na snimanju visokobudžetnih filmova
12. ostale neophodne osobe osim osoba koje su premještene unutar društva (ICT) te poslovni posjetitelji kako je definirano Protokolom o pristupanju Republike Hrvatske Marakeškom ugovoru o osnivanju Svjetske trgovinske organizacije
13. radi provođenja međunarodnog ugovora.

Potvrda o prijavi rada do 30 dana

Članak 141.

Na temelju potvrde o prijavi rada do 30 dana u kalendarskoj godini mogu raditi sljedeći državljani trećih zemalja:

1. koji provode stručnu izobrazbu, usavršavanje ili školovanje radnika zaposlenih kod pravnih i fizičkih osoba u Republici Hrvatskoj
2. koji su zaposlenici stranog poslodavca koji je proizvođač strojeva ili opreme i koji dolaze radi njihove isporuke, montaže ili servisa, a njihov rad je uvjet za ostvarivanje jamstvenih prava
3. fizičke osobe i djelatnici pravne osobe iz trećih zemalja registrirane za obavljanje pogrebničke djelatnosti sukladno propisu kojim se uređuje pogrebnička djelatnost
4. na sajamskim ili izložbenim priredbama na kojima izlaže njihov poslodavac
5. radnici u cirkusima ili zabavnim parkovima
6. na snimanju modnih editorijala ili reklamnih kampanja
7. prateće izvjestiteljsko, organizacijsko i tehničko osoblje na sportskim priredbama i natjecanjima
8. autori i izvođači na području glazbene, glazbeno-scenske i plesne umjetnosti kao i prateće izvjestiteljsko, organizacijsko i tehničko osoblje
9. koji se stručno usavršavaju kod trgovačkog društva koje je povezano s inozemnim poslodavcem
10. pružatelji revizorskih i konzultantskih usluga.

Nadležnost za izdavanje potvrde o prijavi rada

Članak 142.

Državljanin treće zemlje, pravna ili fizička osoba koja će se koristiti uslugama ili radom državljanina treće zemlje iz članka 140. i 141. ovoga Zakona dužni su, prije početka rada, nadležnoj policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji podnijeti zahtjev za izdavanjem potvrde o prijavi rada prema mjestu obavljanja poslova ili sjedištu pravne ili fizičke osobe.

*Izdavanje potvrde o prijavi rada***Članak 143.**

Državljanin treće zemlje ili pravna ili fizička osoba koja će se koristiti uslugama ili radom državljanina treće zemlje dužna je uz pisani zahtjev za izdavanje potvrde o prijavi rada priložiti:

1. zaključen odgovarajući ugovor
2. valjanu stranu putnu ispravu državljanina treće zemlje.

*Pravo rada na temelju izdane potvrde o prijavi rada***Članak 144.**

Na temelju izdane potvrde o prijavi rada državljanin treće zemlje, za istog poslodavca ili korisnika usluge, može raditi na cijelom području Republike Hrvatske i nije dužan ishoditi dozvolu za boravak i rad.

*Dostava potvrde o prijavi rada***Članak 145.**

(1) Potvrdu o prijavi rada policijska uprava odnosno policijska postaja dostavit će:

1. državljaninu treće zemlje
2. pravnoj ili fizičkoj osobi iz članka 142. ovoga Zakona

(2) Policijska uprava odnosno policijska postaja obavijest o izdanoj potvrdi o prijavi rada elektroničkim putem dostavit će:

1. područnom uredu Državnog inspektorata prema mjestu rada državljanina treće zemlje
2. područnom uredu ili ispostavi Porezne uprave nadležnoj prema mjestu u kojemu će se ugovoreni rad izvršiti.

*Postupanje nadležnih tijela***Članak 146.**

Nadležna tijela iz članka 145. stavka 2. točke 1. i 2. ovoga Zakona dužna su, o utvrđenim nepravilnostima ili kršenju pozitivnih propisa iz svoje nadležnosti rada koje se odnose na pravne ili fizičke osobe koje se koriste uslugama ili radom državljanina treće zemlje kojem je izdana potvrda o prijavi rada, bez odgode obavijestiti nadležnu policijsku upravu odnosno policijsku postaju.

*Odbijanje zahtjeva za izdavanje potvrde o prijavi rada***Članak 147.**

(1) Ministarstvo, putem policijske uprave odnosno policijske postaje, odbit će rješenjem zahtjev za izdavanje potvrde o prijavi rada, ako:

1. nisu ispunjeni uvjeti iz članka 143. ovoga Zakona
2. pravna ili fizička osoba ne ispunjava obveze u odnosu na socijalnu sigurnost, prava radnika, uvjete rad i zapošljavanja te porezne obveze odnosno kolektivni ugovor
3. je za pravnu ili fizičku osobu otvoren stečajni ili likvidacijski postupak sukladno propisu kojim se uređuje stečaj ili likvidaciju
4. je pravna ili fizička osoba pravomoćno osuđena za kaznena djela iz područja radnih odnosa i socijalnog osiguranja
5. pravna ili fizička osoba ili državljanin treće zemlje nije podmirila izrečenu novčanu kaznu
6. državljanin treće zemlje krši odredbe ovoga Zakona koje se odnose na ulazak, boravak ili rad.

(2) Protiv rješenja iz ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

*Ukidanje potvrde o prijavi rada***Članak 148.**

Ministarstvo, putem policijske uprave odnosno policijske postaje ukinut će rješenjem potvrdu o prijavi rada ako:

1. su prestali postojati uvjeti na temelju kojih je izdana
2. državljanin treće zemlje obavlja poslove za koje mu nije izdana potvrda o prijavi rada
3. državljanin treće zemlje obavlja poslove za pravnu ili fizičku osobu za kojeg mu nije izdana potvrda o prijavi rada
4. državljanin treće zemlje ili pravna ili fizička osoba ne poštuju propise u skladu s kojim se djelatnost mora obavljati
5. postoje nepravilnosti ili kršenje pozitivnih propisa na temelju obavijesti nadležnih tijela iz članka 146. ovoga Zakona.

*Pravni lijek na ukidanje potvrde o prijavi rada***Članak 149.**

(1) Ako se utvrdi postojanje okolnosti iz članka 148. ovoga Zakona, Ministarstvo, putem policijske uprave odnosno policijske postaje donijet će rješenje o ukidanju potvrde o prijavi rada.

(2) Protiv rješenja iz ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

VII. DUGOTRAJNO BORAVIŠTE I STALNI BORAVAK

Trajanje boravka za dugotrajno boravište

Članak 150.

(1) Dugotrajno boravište može se odobriti državljaninu treće zemlje koji do dana podnošenja zahtjeva u Republici Hrvatskoj ima neprekidno pet godina odobren privremeni boravak, azil ili supsidijarnu zaštitu.

(2) Smatra se da je državljanin treće zemlje neprekidno boravio u Republici Hrvatskoj i ako je u razdoblju od pet godina izbivao iz Republike Hrvatske višekratno do deset mjeseci ukupno ili jednokratno do šest mjeseci.

(3) U trenutku odlučivanja o zahtjevu za odobrenje dugotrajnog boravišta državljanin treće zemlje mora imati odobren privremeni boravak, azil ili supsidijarnu zaštitu u Republici Hrvatskoj.

(4) Državljaninu treće zemlje iz stavka 1. ovoga članka dugotrajno boravište neće se odobriti ako mu je poništen azil ili supsidijarna zaštita.

(5) Ministar, pravilnikom iz članka 6. stavka 6. ovoga Zakona, propisuje tehničke uvjete izdavanja dozvole boravka državljanima trećih zemalja iz stavka 1. ovoga članka i dokumentaciju koja se prilaže zahtjevu.

Vrijeme boravka koje se ne uračunava za dugotrajno boravište

Članak 151.

(1) U vrijeme potrebno za odobrenje dugotrajnog boravišta iz članka 150. stavka 1. ovoga Zakona, ne uračunava se boravak:

1. na temelju izdane dozvole za boravak i rad sezonskim radnicima
2. na temelju izdane dozvole za boravak i rad pružateljima usluga
3. privremeni boravak odobren upućenim radnicima
4. na temelju izdane dozvole za boravak i rad volonterima
5. na temelju izdane dozvole za boravak i rad pripravnicima
6. na temelju izdane dozvole za boravak i rad osobama premještenim unutar društva kao i članovima njihovih obitelji
7. na temelju izdane dozvole za boravak i rad ostalim neophodnim osobama kako je definirano Protokolom o pristupanju Republike Hrvatske Marakeškom ugovoru o osnivanju Svjetske trgovinske organizacije kao i članovima njihovih obitelji
8. na temelju izdane dozvole za boravak i rad pograničnim radnicima
9. odobren u druge svrhe
10. odobren u svrhu srednjoškolskog obrazovanja
11. vrijeme provedeno na izdržavanju kazne zatvora.

(2) Državljaninu treće zemlje kojem je odobren privremeni boravak u svrhu studiranja, u vrijeme potrebno za odobrenje dugotrajnog boravišta iz članka 150. stavka 1. ovoga Zakona,

računa se samo polovica vremena provedenog na temelju odobrenog privremenog boravka u svrhu studiranja.

(3) Za državljane trećih zemalja koji imaju status azilanta ili supsidijarnu zaštitu u vrijeme potrebno za odobrenje dugotrajnog boravišta iz članka 150. stavka 1. ovoga Zakona računa se polovica razdoblja od dana podnošenja zahtjeva za odobrenje međunarodne zaštite na temelju kojeg mu je odobren status pa do dana odobrenja međunarodne zaštite ili cjelokupno razdoblje ako je ono dulje od 18 mjeseci.

(4) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, državljaninu treće zemlje koji ima odobreno dugotrajno boravište u drugoj državi članici EGP-a, u vrijeme potrebno za odobrenje dugotrajnog boravišta uračunat će se vrijeme koje je proveo u Republici Hrvatskoj na temelju odobrenog privremenog boravka u druge svrhe.

Zahtjev za dugotrajno boravište

Članak 152.

(1) Zahtjev za odobrenje dugotrajnog boravišta državljanin treće zemlje podnosi u policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji prema mjestu boravišta.

(2) O zahtjevu za odobrenje dugotrajnog boravišta odlučuje Ministarstvo.

(3) Protiv rješenja iz stavka 2. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Uvjeti za odobrenje dugotrajnog boravišta

Članak 153.

(1) Dugotrajno boravište odobrit će se državljaninu treće zemlje koji uz uvjete iz članka 150. ovoga Zakona:

1. ima valjanu stranu putnu ispravu
2. ima sredstva za uzdržavanje
3. ima zdravstveno osiguranje
4. poznaje hrvatski jezik i latinično pismo
5. ne predstavlja opasnost za javni poredak ili nacionalnu sigurnost.

(2) Osobe bez državljanstva i državljani trećih zemalja koji imaju odobren azil ili supsidijarnu zaštitu sukladno propisu kojim se uređuje međunarodna zaštita, ne moraju ispunjavati uvjet iz stavka 1. točke 1. ovoga članka.

(3) Odbijanje zahtjeva za odobrenje dugotrajnog boravišta na temelju stavka 1. točke 5. ovoga članka ne smije se temeljiti na gospodarskim razlozima.

(4) Državljanin treće zemlje kojem je prestalo dugotrajno boravište sukladno članku 155. stavku 1. točkama 2. i 5. ovoga Zakona, može ponovno steći status dugotrajnog boravišta u Republici Hrvatskoj, ako ispunjava uvjete iz članka 150. ovoga Zakona i uvjete iz stavka 1. točaka 1. i 5. ovoga članka.

(5) Vlada uredbom propisuje način izračuna i visinu sredstava za uzdržavanje državljanina treće zemlje i članove njegove obitelji za odobrenje dugotrajnog boravišta.

Poznavanje hrvatskog jezika i latiničnog pisma

Članak 154.

(1) Ispit iz poznavanja hrvatskog jezika i latiničnog pisma mogu provoditi sveučilišta ili sastavnice sveučilišta koje izvode programe iz hrvatskoga jezika i provode ispite, a srednjoškolske ustanove, Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja i ustanove za obrazovanje odraslih, ako imaju suglasnost za provođenje ispita iz hrvatskog jezika i latiničnog pisma iz stavka 5. ovoga članka.

(2) Ispit iz poznavanja hrvatskog jezika i latiničnog pisma ne moraju položiti:

1. djeca predškolske dobi
2. polaznici, odnosno osobe koje su završile osnovno, srednje ili visoko obrazovanje u Republici Hrvatskoj
3. osobe starije od 65 godina ako nisu u radnom odnosu.

(3) Troškove ispita iz stavka 1. ovoga članka snosi državljanin treće zemlje.

(4) Ministar, uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za znanost i obrazovanje, donosi pravilnik o načinu polaganja ispita iz hrvatskog jezika i latiničnog pisma te o visini troškova koji su obvezni snositi polaznici.

(5) Ministarstvo nadležno za znanost i obrazovanje na svojim mrežnim stranicama objavljuje popis ustanova koje imaju suglasnost za provođenje ispita iz hrvatskog jezika i latiničnog pisma.

Ukidanje dugotrajnog boravišta

Članak 155.

(1) Dugotrajno boravište ukinut će se državljaninu treće zemlje ako:

1. ima zabranu ulaska i boravka u Republici Hrvatskoj ili izdano upozorenje u SIS-u u svrhu zabrane ulaska
2. je neprekidno boravio izvan područja EGP-a u razdoblju od 12 uzastopnih mjeseci
3. je izbivao iz Republike Hrvatske duže od 6 godina
4. to zahtijevaju razlozi zaštite javnog poretka, nacionalne sigurnosti ili javnog zdravlja
5. je stekao status dugotrajnog boravišta u drugoj državi članici EGP-a
6. mu je poništen azil ili supsidijarna zaštita
7. je podnio prijedlog za ukidanjem dugotrajnog boravišta.

(2) Rješenje o ukidanju dugotrajnog boravišta stavka 1. ovoga članka donosi Ministarstvo na prijedlog policijske uprave odnosno policijske postaje prema mjestu prebivališta državljanina treće zemlje.

(3) Ministarstvo ne donosi rješenje o ukidanju dugotrajnog boravišta boravka, ako je zabrana ulaska i boravka iz stavka 1. točke 1. ovoga članka izrečena rješenjem o protjerivanju.

(4) Protiv rješenja o ukidanju dugotrajnog boravišta iz stavka 2. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(5) Državljanin treće zemlje kojem je prestalo dugotrajno boravište iz stavka 1. točaka 2., 3., 5. i 7. ovoga članka može regulirati privremeni boravak sukladno članku 57. ovoga Zakona.

Stalni boravak

Članak 156.

(1) Stalni boravak može se odobriti državljaninu treće zemlje koji je:

1. član obitelji ili životni partner hrvatskog državljanina koji do dana podnošenja zahtjeva ima neprekidno četiri godine odobren privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji ili životnog partnerstva

2. pripadnik hrvatskog naroda sa stranim državljanstvom ili bez državljanstva koji svoj status dokazuje potvrdom tijela državne uprave nadležnog za odnose s Hrvatima izvan Republike Hrvatske i za kojeg je utvrđeno da se vratio s namjerom da trajno živi u Republici Hrvatskoj, a do dana podnošenja zahtjeva ima neprekidno tri godine odobren privremeni boravak

3. do dana podnošenja zahtjeva imao neprekidno tri godine odobren privremeni boravak, a u statusu izbjeglice je bio najmanje deset godina, što se dokazuje potvrdom tijela državne uprave nadležnog za stambeno zbrinjavanje

4. maloljetno dijete koje do dana podnošenja zahtjeva za stalni boravak ima neprekidno tri godine odobren privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji, a jedan od roditelja ima odobren stalni boravak ili dugotrajno boravište

5. imao prebivalište u Republici Hrvatskoj na dan 8. listopada 1991. te je korisnik programa povratka ili obnove ili stambenog zbrinjavanja, što se dokazuje potvrdom tijela državne uprave nadležnog za stambeno zbrinjavanje i za kojeg je utvrđeno da se vratio s namjerom da trajno živi u Republici Hrvatskoj, uz obvezu da priloži dokaz o nekažnjavanju iz matične države ili države u kojoj je boravio duže od godine dana neposredno prije dolaska u Republiku Hrvatsku

6. maloljetno dijete koje živi u Republici Hrvatskoj:

- čiji jedan od roditelja u trenutku rođenja djeteta ima odobren stalni boravak ili dugotrajno boravište uz suglasnost drugog roditelja

- čiji jedan roditelj, u trenutku rođenja djeteta, ima odobren stalni boravak ili dugotrajno boravište u Republici Hrvatskoj, a drugi je roditelj nepoznat, umro, proglašen umrlim, lišen roditeljske skrbi ili potpuno, odnosno djelomično lišen poslovne sposobnosti u odnosu na roditeljsku skrb

7. rođen u Republici Hrvatskoj i od rođenja živi na području Republike Hrvatske, ali zbog opravdanih razloga na koje nije mogao utjecati, nije imao reguliran boravak.

(2) Smatra se da je državljanin treće zemlje iz stavka 1. točke 1. do 4. ovoga članka neprekidno boravio Republici Hrvatskoj i ako je u razdoblju od četiri odnosno tri godine izbio iz Republike Hrvatske višekratno do šest mjeseci ukupno ili jednokratno do četiri mjeseca.

(3) U trenutku odlučivanja o zahtjevu za odobrenje stalnog boravka državljanin treće zemlje iz stavka 1. točke 1. do 4. ovoga članka mora imati odobren privremeni boravak, a državljanin treće zemlje iz stavka 1. točke 5. do 7. ovoga članka može ostati u Republici Hrvatskoj do dana izvršnosti odluke o zahtjevu.

(4) Ministar, pravilnikom iz članka 6. stavka 6. ovoga Zakona, propisuje tehničke uvjete izdavanja dozvole boravka državljanima trećih zemalja iz stavka 1. ovoga članka i dokumentaciju koja se prilaže zahtjevu.

Podnošenje zahtjeva i uvjeti za odobrenje stalnog boravka

Članak 157.

(1) Zahtjev za odobrenje stalnog boravka državljanin treće zemlje podnosi u policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji prema mjestu boravišta.

(2) O zahtjevu za odobrenje stalnog boravka odlučuje Ministarstvo.

(3) Protiv rješenja iz stavka 2. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(4) Stalni boravak odobrit će se državljaninu treće zemlje iz članka 156. stavka 1. ovoga Zakona ako ima valjanu stranu putnu ispravu i ne predstavlja opasnost za javni poredak, nacionalnu sigurnost ili javno zdravlje.

(5) Državljanin treće zemlje iz članka 156. stavka 1. ovoga Zakona u postupku odobravanja stalnog boravka ne mora imati valjanu stranu putnu ispravu kada je ne može pribaviti u diplomatsko-konzularnom predstavništvu strane države u Republici Hrvatskoj, a njegov identitet je moguće nedvojbeno utvrditi na drugi način.

Ukidanje stalnog boravka

Članak 158.

(1) Stalni boravak ukida se državljaninu treće zemlje ako:

1. ima zabranu ulaska i boravka u Republici Hrvatskoj ili izdano upozorenje u SIS-u u svrhu zabrane ulaska
2. se iselio iz Republike Hrvatske ili neprekidno boravio u inozemstvu duže od godinu dana
3. to zahtijevaju razlozi zaštite javnog poretka, nacionalne sigurnosti ili javnog zdravlja
4. je podnio prijedlog za ukidanjem stalnog boravka.

(2) Rješenje o ukidanju stalnog boravka donosi Ministarstvo na prijedlog policijske uprave odnosno policijske postaje prema mjestu prebivališta državljanina treće zemlje.

(3) Ministarstvo ne donosi rješenje o ukidanju stalnog boravka ako je zabrana ulaska i boravka iz stavka 1. točke 1. ovoga članka izrečena rješenjem o protjerivanju.

(4) Protiv rješenja iz stavka 2. ovoga članka o ukidanju stalnog boravka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

*Prava državljanina treće zemlje na
dugotrajnom boravištu i stalnom boravku*

Članak 159.

(1) Državljanin treće zemlje na dugotrajnom boravištu odnosno na stalnom boravku ima pravo na:

1. rad i samozapošljavanje
2. stručno usavršavanje
3. obrazovanje i studentske stipendije, osim državne stipendije
4. socijalnu skrb, doplatu za djecu
5. porezne olakšice
6. pristup tržištu roba i usluga
7. slobodu udruživanja i povezivanja te članstva u organizacijama koje zastupaju radnike ili poslodavce ili organizacijama čiji članovi obavljaju posebno zanimanje, uključujući i naknade koje im takve organizacije daju.

(2) Državljanin treće zemlje ostvaruje prava sukladno propisima Republike Hrvatske kojima se uređuju pojedina područja iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Državljanin treće zemlje na dugotrajnom boravištu, u odnosu na prava i obveze propisane zakonom kojim se propisuje obvezno zdravstveno osiguranje te zakonom kojim se propisuju roditeljske i roditeljske potpore, izjednačen je s državljaninom treće zemlje na stalnom boravku.

**VIII. BORAČAK I RAD DRŽAVLJANA TREĆIH DRŽAVA
KOJI IMAJU ODOBRENO DUGOTRAJNO BORAČIŠTE U DRUGOJ
DRŽAVI ČLANICI EGP-a I ČLANOVA NJIHOVIH OBITELJI**

*Ulazak i boravak državljanina treće zemlje koji ima odobreno
dugotrajno boravište u drugoj državi članici EGP-a*

Članak 160.

(1) Državljanin treće zemlje koji u drugoj državi članici EGP-a ima odobreno dugotrajno boravište može boraviti na području Republike Hrvatske do tri mjeseca od dana ulaska u Republiku Hrvatsku, odnosno do isteka roka na koji je izdana viza ili boravišna iskaznica koju je izdala druga država članica EGP-a, ako je rok važenja vize ili boravišne iskaznice koju je izdala druga država članica EGP-a kraći od tri mjeseca.

(2) Državljanin treće zemlje iz stavka 1. ovoga članka koji namjerava boraviti duže od tri mjeseca u Republici Hrvatskoj dužan je prije isteka roka valjanosti vize ili boravišne iskaznice koju je izdala druga država članica EGP-a, policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji podnijeti zahtjev za odobrenje privremenog boravka, o čemu se izdaje potvrda.

(3) Državljanin treće zemlje iz stavka 2. ovoga članka na temelju potvrde o podnesenom zahtjevu za privremeni boravak može boraviti u Republici Hrvatskoj do izvršnosti odluke o zahtjevu.

Uvjeti za odobrenje privremenog boravka državljaninu treće zemlje koji ima odobrenje dugotrajnog boravišta u drugoj državi članici EGP-a

Članak 161.

(1) Državljaninu treće zemlje iz članka 160. stavka 2. ovoga Zakona može se odobriti privremeni boravak u svrhu boravka osobe s dugotrajnim boravištem u drugoj državi članici EGP-a ako dolazi:

1. zbog rada ili samozapošljavanja
2. zbog studiranja ili strukovne izobrazbe ili
3. u druge svrhe, na koje se ne odnosi ograničenje iz članka 57. stavka 4. ovoga Zakona.

(2) Privremeni boravak iz stavka 1. ovoga članka može se odobriti državljaninu treće zemlje ako:

1. ima valjanu stranu putnu ispravu
2. ima boravišnu iskaznicu kojom dokazuje da ima dugotrajno boravište u drugoj državi članici EGP-a
3. ima sredstva za vlastito uzdržavanje i za uzdržavanje članova obitelji
4. ima zdravstveno osiguranje
5. ispunjava ostale uvjete za odobrenje privremenog boravka s obzirom na svrhu
6. nema zabranu ulaska i boravka u Republici Hrvatskoj ili izdano upozorenje u SIS-u u svrhu zabrane ulaska
7. ne predstavlja opasnost za javni poredak, nacionalnu sigurnost ili javno zdravlje.

(3) Rješenje iz stavka 2. točke 7. ovoga članka ne smije se temeljiti na gospodarskim razlozima.

(4) Protiv rješenja iz stavka 2. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(5) Državljaninu treće zemlje kojem je odobren privremeni boravak iz stavka 1. ovoga članka u dozvolu boravka u rubriku „napomena“ upisat će se riječ: „rad“, „samozapošljavanje“, „studiranje“, „strukovna izobrazba“ ili „druge svrhe“.

(6) Državljanin treće zemlje kojem je odobren privremeni boravak iz stavka 1. ovoga članka ima prava kako su navedena u članku 159. ovoga Zakona.

(7) Vlada uredbom propisuje način izračuna i visinu sredstava za uzdržavanje za odobrenje privremenog boravka za državljanina treće zemlje koji u drugoj državi članici EGP-a ima odobreno dugotrajno boravište i članove njegove obitelji.

Uvjeti za odobrenje privremenog boravka članu obitelji državljanina treće zemlje koji ima odobrenje dugotrajnog boravišta u drugoj državi članici EGP-a

Članak 162.

(1) Članovima obitelji državljanina treće zemlje koji ima odobrenje dugotrajnog boravišta u drugoj državi članici EGP-a smatraju se osobe iz članka 64. stavka 1. ovoga Zakona.

(2) Članu obitelji državljanina treće zemlje kojem je odobren privremeni boravak iz članka 161. ovoga Zakona, odobrit će se privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji ako:

1. ima valjanu stranu putnu ispravu
2. u drugoj državi članici EGP-a ima odobren boravak
3. je s državljaninom treće zemlje boravio u zajedničkom kućanstvu u drugoj državi članici EGP-a u kojoj državljanin treće zemlje ima dugotrajno boravište
4. ima sredstva za uzdržavanje
5. ima zdravstveno osiguranje
6. nema zabranu ulaska i boravka u Republici Hrvatskoj ili izdano upozorenje u SIS-u u svrhu zabrane ulaska
7. ne predstavlja opasnost za javni poredak, nacionalnu sigurnost ili javno zdravlje.

(3) Rješenje iz stavka 2. točke 7. ovoga članka ne smije se temeljiti na gospodarskim razlozima.

(4) Zahtjev iz stavka 2. ovoga članka podnosi se u policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji prema mjestu boravka člana obitelji.

(5) Protiv rješenja iz stavka 2. ovoga članka, nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(6) Član obitelji kojem je odobren privremeni boravak iz stavka 2. ovoga članka ima prava kako su navedena u članku 71. ovoga Zakona.

(7) Ako nije ispunjen uvjet iz stavka 2. točke 3. ovoga članka, član obitelji podnijet će zahtjev za odobrenje privremenog boravka sukladno članku 58. ovoga Zakona, a privremeni boravak može se odobriti ako su ispunjeni uvjeti iz članka 59. ovoga Zakona.

Izmjena napomene u dozvoli boravka za državljanina treće zemlje državljanina treće zemlje koji ima odobrenje dugotrajnog boravišta u drugoj državi članici EGP-a

Članak 163.

(1) Kada je dozvolu boravka državljaninu treće zemlje na dugotrajnom boravištu izdala druga država članica EGP-a u kojoj je unesena napomena da mu je odobrena međunarodna zaštita: „Međunarodnu zaštitu odobrila (država članica) (datum)“, a nadležnost za međunarodnu zaštitu prelazi u nadležnost Republike Hrvatske, policijska uprava odnosno policijska postaja izdat će dozvolu boravka s izmijenjenom napomenom najkasnije u roku od tri mjeseca od primitka zahtjeva nadležnog tijela druge države članice EGP-a na način da će unijeti riječi: "odgovornost za međunarodnu zaštitu prenesena na Republiku Hrvatsku (datum)".

(2) Kada je državljaninu treće zemlje koji ima status dugotrajnog boravišta u drugoj državi članici EGP-a odobrena međunarodna zaštita u Republici Hrvatskoj, prije nego policijska uprava odnosno policijska postaja izda dozvolu boravka, zatražit će se od druge države članice EGP-a da u dozvoli boravka unese izmijenjenu napomenu najkasnije u roku od tri mjeseca od primitka zahtjeva na način da upišu riječi: „Međunarodnu zaštitu odobrila Republika Hrvatska (datum)“.

*Donošenje rješenja o protjerivanju i obveza prihvata***Članak 164.**

(1) Ministarstvo, putem policijske uprave odnosno policijske postaje, može donijeti rješenje o protjerivanju s područja EGP-a državljanina treće zemlje koji ima dugotrajno boravište u drugoj državi članici EGP-a i člana njegove obitelji koji imaju reguliran privremeni boravak u Republici Hrvatskoj, ako predstavljaju ozbiljnu opasnost za javni poredak ili nacionalnu sigurnost.

(2) Kod donošenja rješenja iz stavka 1. ovoga članka, policijska uprava odnosno policijska postaja savjetovat će se s nadležnim tijelima države članice EGP-a koja je državljaninu treće zemlje odobrila dugotrajno boravište te će im osigurati podatke glede provođenja postupka protjerivanja.

(3) Državljanin treće zemlje iz članka 161. ovoga Zakona i član njegove obitelji ne može se protjerati, ako se bolest koja ugrožava javno zdravlje pojavila tri mjeseca nakon ulaska u Republiku Hrvatsku.

(4) Ako postoji ozbiljna sumnja da državljanin treće zemlje i član obitelji boluje od bolesti koja predstavlja opasnost za javno zdravlje, u roku od tri mjeseca od ulaska u Republiku Hrvatsku može se zatražiti da se podvrgnu besplatnom liječničkom pregledu, koji će se provesti na temelju individualne procjene u svakom pojedinačnom slučaju.

(5) Na zahtjev druge države članice EGP-a, bez odgađanja dopustit će se ponovni ulazak državljaninu treće zemlje kojem je u Republici Hrvatskoj odobreno dugotrajno boravište i članu njegove obitelji, ako mu je u drugoj državi članici EGP-a prestao boravak.

*Obavijest druge države članice EGP-a***Članak 165.**

Ministarstvo će imenovati kontaktnu točku odgovornu za primanje i prosljeđivanje informacija elektroničkim putem o izdanim privremenim boravcima iz članka 161. ovoga Zakona, njihovom produljenju, odobrenju dugotrajnog boravišta, odlukama na temelju kojih su državljani treće zemlje dužni napustiti Republiku Hrvatsku, kao i u slučajevima propisanim člankom 163. i člankom 168. stavcima 5., 6., 7. i 8. ovoga Zakona.

*Primjena ostalih odredbi ovoga Zakona***Članak 166.**

Na državljanina treće zemlje koji ima dugotrajno boravište u drugoj državi članici EGP-a i člana njegove obitelji, na odgovarajući se način primjenjuju i odredbe drugih glava ovoga Zakona koje nisu u suprotnosti i nisu propisane ovom glavom.

IX. ISPRAVE DRŽAVLJANINA TREĆE ZEMLJE

Dužnost nošenja valjanih isprava

Članak 167.

- (1) Državljanin treće zemlje dužan je nositi i na zahtjev službene osobe dati na uvid valjanu stranu putnu ispravu ili osobnu iskaznicu, dozvolu boravka ili drugu javnu ispravu koja sadrži fotografiju.
- (2) Državljanin treće zemlje dužan je na zahtjev službene osobe dati na uvid putnu ili drugu ispravu koja služi za prelazak državne granice.
- (3) Državljanin treće zemlje koji nema ispravu iz stavka 1. ovoga članka dužan je na zahtjev policijskog službenika dati svoje osobne podatke.
- (4) Državljanin treće zemlje ne smije svoje isprave dati drugome da se njima služi, odnosno ne smije se služiti nevažećom ili drugom nevaljanom ispravom ili tuđom ispravom kao svojim.

Rok važenja dozvole boravka i unos podataka u dozvolu boravka

Članak 168.

- (1) Dozvola boravka izdaje se državljaninu treće zemlje kojem je odobren privremeni boravak na rok važenja na koji mu je odobren privremeni boravak.
- (2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka dozvolu boravka nije dužan ishoditi državljanin treće zemlje kojem je izdana dozvola za boravak i rad za sezonski rad do 90 dana.
- (3) Dozvola boravka državljaninu treće zemlje kojemu je odobreno dugotrajno boravište ili stalni boravak izdaje se s rokom važenja od pet godina.
- (4) U dozvolu boravka državljanina treće zemlje iz članka 150. stavka 1. ovoga Zakona kojemu je odobreno dugotrajno boravište na temelju azila ili supsidijarne zaštite unijet će se napomena: „Međunarodnu zaštitu odobrila (država članica) (datum)“.
- (5) Državljaninu treće zemlje kojem je odobreno dugotrajno boravište na temelju članka 150. ovoga Zakona, a kojemu je druga država članica EGP-a izdala dozvolu boravka u koju je unesena napomena da mu je odobrena međunarodna zaštita, policijska uprava odnosno policijska postaja će u dozvolu boravka državljaninu treće zemlje unijeti napomenu iz stavka 4. ovoga članka.
- (6) Prije unošenja napomene iz stavka 5. ovoga članka u dozvolu boravka, od druge države članice EGP-a koja se navodi u napomeni dozvole boravka, zatražit će se informacija ima li državljanin treće zemlje još uvijek odobrenu međunarodnu zaštitu, a ako je međunarodna zaštita prestala, policijska uprava odnosno policijska postaja ne unosi napomenu iz stavka 5. ovoga članka.

(7) U slučaju da je nadležnost za međunarodnu zaštitu državljanina treće zemlje na dugotrajnom boravištu prešla u nadležnost Republike Hrvatske nakon što mu je izdana dozvola boravka iz stavka 5. ovoga članka, policijska uprava odnosno policijska postaja izmijenit će napomenu u dozvoli boravka u roku od tri mjeseca od dana prelaska nadležnosti na način da će unijeti riječi: "odgovornost za međunarodnu zaštitu prenesena na Republiku Hrvatsku (datum)".

(8) Ministarstvo će, na zahtjev druge države članice EGP-a, u roku od mjesec dana od zaprimanja zahtjeva, dostaviti podatak ima li državljanin treće zemlje odobrenu međunarodnu zaštitu u Republici Hrvatskoj.

(9) Ministar, pravilnikom iz članka 6. stavka 6. ovoga Zakona, propisuje cijenu dozvole boravka za državljane trećih zemalja iz ovoga članka.

Podnošenje zahtjeva za dozvolu boravka

Članak 169.

(1) Zahtjev za izdavanje dozvole boravka dužan je podnijeti državljanin treće zemlje na privremenom boravku, dugotrajnom boravištu ili stalnom boravku u roku od osam dana od dana odobrenja privremenog boravka, dugotrajnog boravišta ili stalnog boravka u Republici Hrvatskoj, a državljanin treće zemlje kojem je izdana dugotrajna viza zahtjev za izdavanjem dozvole boravka, može podnijeti u roku od 30 dana od dana izdavanja dugotrajne vize.

(2) Državljanin treće zemlje kojem je izdana dozvola za boravak i rad za sezonski rad do 90 dana, nije dužan podnositi zahtjev za dozvolu boravka.

Biometrijski podaci

Članak 170.

(1) Obrazac dozvole boravka sadrži elektronički nosač podataka (RFID čip) na koji se pohranjuju biometrijski podaci državljanina treće zemlje (otisci prstiju i fotografija državljanina treće zemlje).

(2) Državljaninu treće zemlje koji odbije dati biometrijske podatke iz stavka 1. ovoga članka odbit će se izdavanje dozvole boravka.

(3) Protiv rješenja Ministarstva iz stavka 2. ovoga članka, donesenog putem policijske uprave odnosno policijske postaje, nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Zamjena dozvole boravka

Članak 171.

(1) Dozvola boravka mora se zamijeniti:

1. u slučaju promjene podataka
2. kada je oštećena ili dotrajala tako da više ne služi svrsi
3. kada fotografija na dozvoli boravka više ne odgovara izgledu osobe

4. protekom roka važenja.

(2) Zahtjev za zamjenu dozvole boravka podnosi se policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji prema mjestu boravišta odnosno prebivališta u roku od osam dana od dana nastupa okolnosti iz stavka 1. ovoga članka.

Vraćanje dozvole boravka

Članak 172.

(1) Državljanin treće zemlje je dužan vratiti dozvolu boravka kad:

1. se iseljava
2. mu je prestao boravak
3. stekne hrvatsko državljanstvo.

(2) Državljanin treće zemlje dužan je vratiti dozvolu boravka policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji prema mjestu boravišta odnosno prebivališta u roku od osam dana od dana nastupa okolnosti iz stavka 1. ovoga članka.

Gubitak, nestanak ili krađa dozvole boravka ili putne isprave za državljanina treće zemlje

Članak 173.

(1) Državljanin treće zemlje je dužan u roku od osam dana od dana saznanja prijaviti gubitak, nestanak ili krađu putne isprave iz članka 6. stavka 1. ovoga Zakona ili dozvole boravka, policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji prema mjestu događaja ili saznanja, o čemu se izdaje potvrda.

(2) Državljanin treće zemlje koji u inozemstvu izgubi ili na drugi način ostane bez putne isprave za državljanina treće zemlje iz članka 6. stavka 1. ovoga Zakona ili dozvole boravka dužan je u roku od osam dana od dana saznanja prijaviti najbližoj diplomatskoj misiji odnosno konzularnom uredu Republike Hrvatske, koji je o tome dužan obavijestiti policijsku upravu odnosno policijsku postaju koja je istu izdala.

Status nevažeće dozvole boravka i putne isprave za državljanina treće zemlje

Članak 174.

Policijska uprava odnosno policijska postaja u Informacijskom sustavu Ministarstva evidentirat će status nevažeće dozvole boravka ili putne isprave za državljanina treće zemlje kojoj je istekao rok važenja ili je prestala važiti iz razloga iz članka 8. stavka 3., članka 9. stavka 4., članaka 172. i 173. ovoga Zakona.

*Zadržavanje strane putne isprave***Članak 175.**

(1) Policijska uprava odnosno policijska postaja će državljaninu treće zemlje privremeno zadržati stranu putnu ispravu ako:

1. postoji osnova sumnje da je počinio kazneno djelo za koje se progoni po službenoj dužnosti ili prekršaj
2. nije izvršio svoju dospjelu imovinsko-pravnu obvezu na zahtjev nadležnog suda ili drugog nadležnog tijela
3. to zahtijevaju razlozi zaštite javnog poretka, nacionalne sigurnosti ili javnog zdravlja.

(2) Isprava iz stavka 1. ovoga članka zadržava se na vrijeme dok postoje razlozi za njezino zadržavanje, o čemu se izdaje potvrda.

X. PRIJAVA BORAVKA*Boravište i prebivalište***Članak 176.**

(1) Boravište je mjesto u kojem boravi državljanin treće zemlje s odobrenim privremenim boravkom, dugotrajnim boravištem ili stalnim boravkom.

(2) Prebivalište je mjesto u kojem se državljanin treće zemlje s odobrenim dugotrajnim boravištem ili stalnim boravkom nastanio s namjerom da u njemu stalno živi.

(3) Državljanin treće zemlje s odobrenim dugotrajnim boravištem ili stalnim boravkom osim prebivališta može prijaviti i boravište, u mjestu gdje trajnije boravi bez namjere da se u njemu nastani, a boravište se može prijaviti najduže do godine dana.

(4) Ako državljanin treće zemlje iz stavka 3. ovoga članka namjerava boraviti i nakon isteka roka od godine dana u mjestu i na adresi prijavljenog boravišta, dužan je u roku od 15 dana od isteka toga roka produljiti prijavu boravišta, s time da boravište ne može trajati duže od dvije godine.

(5) Iznimno od stavka 4. ovoga članka, boravište državljanina trećih zemalja koji se obrazuju ili koji u mjestu boravišta obavljaju poslove koji nisu trajnog karaktera, kao i državljani trećih zemalja koji su smješteni u raznim ustanovama, vjerskim zajednicama i drugim pravnim osobama, udomiteljskim obiteljima i kod drugih fizičkih osoba može trajati koliko traje obrazovanje, zaposlenje ili smještaj u ustanovama, drugim pravnim osobama i kod fizičkih osoba o čemu državljani trećih zemalja moraju priložiti odgovarajuću dokumentaciju.

(6) Državljanin treće zemlje na kratkotrajnom boravku mora imati prijavljen smještaj sukladno članku 177. ovoga Zakona.

(7) Ministar, pravilnikom iz članka 6. stavka 6. ovoga Zakona, propisuje sadržaj obrazaca prijave i odjave boravišta i prebivališta i dokumentaciju koja se prilaže uz obrazac prijave

boravišta i prebivališta za državljanina treće zemlje s odobrenim privremenim boravkom, dugotrajnim boravištem ili stalnim boravkom.

Prijava smještaja državljanina treće zemlje na kratkotrajnom boravku

Članak 177.

(1) Smještaj državljanina treće zemlje na kratkotrajnom boravku dužna je prijaviti pravna i fizička osoba koja je državljaninu treće zemlje pružila smještaj u roku od jednog dana od dolaska državljanina treće zemlje na smještaj.

(2) Odredba stavka 1. ovoga članka na odgovarajući način primjenjuje se i na:

1. zdravstvene ustanove koje primaju državljanina treće zemlje na liječenje
2. osobe koje su zaprimile prijavu smještaja državljanina treće zemlje ili obavljaju prijavu smještaja državljanina treće zemlje na temelju ugovornog odnosa s obveznikom prijave iz stavka 1. ovoga članka
3. pružatelje usluge veza u luci kada je državljanin treće zemlje smješten na plovilu.

(3) Obveznici prijave iz stavka 2. točke 2. ovoga članka dužni su policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji dostaviti prijavu u roku od jednog dana od zaprimanja prijave o smještaju državljanina treće zemlje.

(4) Ako se obveznik prijave iz stavka 1. ovoga članka u trenutku dolaska državljanina treće zemlje na smještaj ne nalazi u Republici Hrvatskoj ili se prijava smještaja zbog drugog razloga ne može obaviti u skladu sa stavkom 1. ovoga članka, državljanin treće zemlje na kratkotrajnom boravku dužan je sam prijaviti svoj smještaj u roku od dva dana od ulaska u Republiku Hrvatsku odnosno od promjene smještaja.

(5) Prijava se podnosi policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji, a može se izvršiti i u elektroničkom obliku, putem web-servisa.

(6) Prijava državljanina treće zemlje koji će biti smješten na plovilu podnosi se policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji nadležnoj za kontrolu državne granice u luci u kojoj se obavlja granična kontrola, ako državljanin treće zemlje ulazi plovilom na kojem će biti smješten odnosno policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji prema mjestu ukrcanja državljanina treće zemlje.

(7) Obveznici prijave smještaja iz stavaka 1., 2. i 4. ovoga članka dužni su u obrascu prijave smještaja državljanina treće zemlje navesti i datum odjave smještaja, dati potpune i točne podatke te u roku od jednog dana dostaviti obavijest o svakoj promjeni podataka.

(8) Ako obveznik prijave smještaja iz stavka 7. ovoga članka nije naveo datum odjave, niti je prijavu smještaja naknadno odjavio, prijava smještaja vrijedi 90 dana, ako nije u suprotnosti s člankom 55. ovoga Zakona.

(9) Odredbe ovoga članka ne odnose se na članove posade teretnih i putničkih brodova koji su smješteni na brodu.

(10) Odredbe prijave smještaja državljanina treće zemlje na kratkotrajnom boravku na odgovarajući način primjenjuju se i na državljanina treće zemlje na privremenom boravku, dugotrajnom boravištu ili stalnom boravku ako prijavu obavlja osoba iz članka 180. ovoga Zakona.

(11) Ministar, pravilnikom iz članka 6. stavka 6. ovoga Zakona, propisuje sadržaj obrazaca prijave i odjave adrese smještaja državljanina treće zemlje na kratkotrajnom boravištu.

Prijava promjene boravišta i prebivališta

Članak 178.

(1) Državljanin treće zemlje na privremenom boravku dužan je prijaviti boravište i adresu stanovanja te promjenu boravišta i adrese stanovanja u roku od tri dana od ulaska u Republiku Hrvatsku, odnosno od dana promjene boravišta ili adrese stanovanja.

(2) Državljanin treće zemlje na dugotrajnom boravištu ili stalnom boravku dužan je prijaviti prebivalište, boravište i adresu stanovanja te promjenu prebivališta, boravišta i adrese stanovanja u roku od 15 dana od dana promjene.

(3) Državljanin treće zemlje koji je odlukom poslodavca upućen na rad izvan mjesta boravišta odnosno prebivališta u Republici Hrvatskoj, nije dužan izvršiti obvezu iz stavaka 1. i 2. ovoga članka ako njegov rad neće trajati duže od 90 dana.

(4) U slučaju da će rad iz stavka 3. ovoga članka trajati duže od 90 dana, poslodavac je dužan u roku od tri dana o tome izvijestiti nadležne policijske uprave odnosno policijske postaje.

(5) Poslodavac je dužan u roku od osam dana obavijestiti policijsku upravu odnosno policijsku postaju prema mjestu boravišta državljanina treće zemlje o njegovom upućivanju na rad u drugu državu članicu EGP-a.

Službena odjava boravišta i prebivališta

Članak 179.

(1) Državljaninu treće zemlje na privremenom boravku, dugotrajnom boravištu ili stalnom boravku koji mijenja boravište ili prebivalište policijska uprava odnosno policijska postaja će, po službenoj dužnosti, evidentirati odjavu prethodnog boravišta ili prebivališta.

(2) Podnositelj prijave boravišta i prebivališta iz članaka 177. i 178. ovoga Zakona dužan je dati točne i istinite podatke.

(3) Na adresu koja nije evidentirana u registru prostornih jedinica ne može se izvršiti prijava prebivališta ili boravišta.

*Evidencije smještaja državljana trećih zemalja***Članak 180.**

Pravna i fizička osoba koja pruža usluge smještaja vodi evidenciju o državljanima trećih zemalja sukladno posebnim propisima te je dužna službenoj osobi nadležnog tijela dati na uvid podatke o evidenciji smještaja državljana trećih zemalja.

XI. MJERE ZA OSIGURANJE POVRATKA*Vrste mjera za osiguranje povratka i način primjene***Članak 181.**

(1) U smislu ovoga Zakona, mjerama za osiguranje povratka smatraju se:

- ograničenje slobode kretanja, u smislu članaka 211. i 212. ovoga Zakona
- rok za dragovoljni odlazak, u smislu članka 184. ovoga Zakona
- zabrana ulaska i boravka, u smislu članka 192. ovoga Zakona
- obveze državljanina treće zemlje u postupku povratka, u smislu članka 213. stavka 1. ovoga Zakona
- prisilno udaljenje, u smislu članka 203. ovoga Zakona
- druge mjere propisane ovim Zakonom kojima je svrha odlazak državljanina treće zemlje u treću zemlju.

(2) Mjere za osiguranje povratka ne primjenjuju se prema državljanima trećih zemalja koji imaju pravo na slobodu kretanja u skladu s pravom Europske unije.

(3) Odredbe ovoga Zakona o mjerama za osiguranje povratka ne primjenjuju se na državljane treće zemlje koji su zatečeni na granici s trećom zemljom prilikom ili neposredno nakon nezakonitog ulaska, državljane treće zemlje kojima treba odbiti ulazak na graničnom prijelazu, državljane treće zemlje koje treba izručiti na temelju međunarodnog ugovora, osim ako ovim Zakonom nije drugačije propisano.

(4) Državljanima trećih zemalja iz stavka 3. ovoga članka ne može se isključiti od primjene odredbi ovoga Zakona o privremenoj odgodi prisilnog udaljenja, pravu na zdravstvenu zaštitu sukladno propisu kojim se uređuje zdravstvena zaštita stranaca, zaštiti ranjivih osoba, ograničenju slobode kretanja i zabrani prisilnog udaljenja.

(5) Za primjenu mjera za osiguranje povratka nadležno je Ministarstvo.

(6) Pravilnikom iz članka 50. stavka 5. ovoga Zakona ministar propisuje način primjene mjera za osiguranje povratka, izgled i sadržaj europske putne isprave za vraćanje državljana trećih zemalja koji nezakonito borave, te način postupanja prema državljanima trećih zemalja koji su zatečeni na granici s trećom zemljom prilikom ili neposredno nakon nezakonitog ulaska iz stavka 3. ovoga članka.

*Zaštita u postupku povratka***Članak 182.**

(1) Prilikom primjene mjera za osiguranje povratka uzet će se u obzir najbolji interes maloljetnika i potrebe drugih ranjivih osoba, obiteljski život i zdravstveno stanje državljanina treće zemlje prema kojem se poduzimaju mjere.

(2) U smislu stavka 1. ovoga članka ranjivim osobama smatraju se maloljetnici, osobe s invaliditetom, starije osobe, trudnice, članovi jednoroditeljskih obitelji s maloljetnom djecom, žrtve trgovanja ljudima, žrtve mučenja, silovanja ili drugog oblika psihičkog, fizičkog ili spolnog nasilja kao što su žrtve sakaćenja ženskih spolnih organa te osobe s duševnim smetnjama.

(3) Državljanin treće zemlje u postupku povratka ima pravo na zdravstvenu zaštitu sukladno propisu kojim se uređuje zdravstvena zaštita stranaca kao i pravo na školovanje sukladno propisima kojim se uređuje školovanje odnosno obrazovanje.

(4) Rješenja u vezi s povratkom iz članka 196. stavka 1. ovoga Zakona donose se na temelju individualne procjene u skladu s pravilom razmjernosti.

*Nezakoniti boravak***Članak 183.**

(1) Državljanin treće zemlje nezakonito boravi ako:

1. nije na kratkotrajnom boravku
2. nema valjano odobrenje za privremeni boravak, dugotrajno boravište ili stalni boravak
3. nema pravo na zakoniti boravak sukladno propisu kojim se uređuje međunarodna zaštita
4. nije državljanin treće zemlje iz članka 58. stavka 4., članka 62. stavka 2., članka 129. stavka 2. i članka 156. stavka 1. ovoga Zakona
5. se kreće izvan područja na kojem mu je ograničeno kretanje na temelju bilateralnog međunarodnog ugovora
6. nije obuhvaćen programom mobilnosti iz članka 73. stavka 5. ili članka 74. stavaka 3. i 12. ovoga Zakona.

(2) Državljanin treće zemlje koji nezakonito boravi dužan je bez odgađanja napustiti Republiku Hrvatsku.

(3) Državljanin treće zemlje iz stavka 1. ovoga članka kojemu je izdano rješenje o povratku dužan je napustiti EGP u roku koji mu je određen, te je dužan prijaviti se na graničnom prijelazu prilikom napuštanja Republike Hrvatske ili diplomatskoj misiji odnosno konzularnom uredu Republike Hrvatske nakon napuštanja EGP-a, kako je određeno rješenjem o povratku.

*Rješenje o povratku***Članak 184.**

(1) Državljaninu treće zemlje koji nezakonito boravi i državljaninu treće zemlje kojem rješenjem Ministarstva u sjedištu ili rješenjem Ministarstva donesenog putem policijske uprave odnosno policijske postaje prestaje zakoniti boravak donijet će se rješenje o povratku.

(2) Rješenjem iz stavka 1. ovoga članka utvrdit će se da državljanin treće zemlje nezakonito boravi u Republici Hrvatskoj ili da mu prestaje zakoniti boravak u Republici Hrvatskoj, odredit će se rok u kojem je dužan napustiti EGP (rok za dragovoljni odlazak), zaprijetiti prisilnim udaljenjem ako ne napusti EGP, te da je dužan prijaviti se na graničnom prijelazu prilikom napuštanja Republike Hrvatske ili diplomatskoj misiji odnosno konzularnom uredu Republike Hrvatske nakon napuštanja EGP-a.

(3) Prilikom određivanja roka za dragovoljni odlazak, osim okolnosti iz članka 182. ovoga Zakona, uzet će se u obzir osobne okolnosti te vrijeme u kojem to državljanin treće zemlje može učiniti, koje ne može biti kraće od sedam dana niti dulje od 30 dana.

(4) U slučajevima iz članka 185. stavka 1. točaka 1., 2. i 4. ovoga Zakona rok za dragovoljni odlazak može se odrediti u trajanju kraćem od sedam dana.

(5) U slučajevima iz članka 188. stavka 1. ovoga Zakona rok za dragovoljni odlazak može se odrediti u trajanju duljem od 30 dana.

(6) Rok za dragovoljni odlazak državljaninu treće zemlje koji nezakonito boravi i državljaninu treće zemlje na kratkotrajnom boravku počinje teći prvoga dana od dana dostave rješenja o povratku odnosno od puštanja državljanina treće zemlje na slobodu s izdržavanja kazne zatvora.

(7) Rješenjem o povratku mogu se odrediti obveze iz članka 213. stavka 1. ovoga Zakona ako postoji rizik od izbjegavanja iz članka 214. ovoga Zakona.

(8) Rok za dragovoljni odlazak iz stavka 2. ovoga članka odnosi se i na napuštanje Švicarske Konfederacije.

*Iznimke od obveze donošenja rješenja o povratku***Članak 185.**

(1) Državljaninu treće zemlje iz članka 184. stavka 1. ovoga Zakona ne mora se donijeti rješenje o povratku ako:

1. postoji rizik od izbjegavanja iz članka 214. ovoga Zakona
2. mu je zahtjev za odobrenje boravka odbijen kao očito neosnovan ili prijevaran
3. ga se može prisilno udaljiti u državu članicu EGP-a na temelju readmisijskog ugovora koji je stupio na snagu prije 13. siječnja 2009.
4. predstavlja opasnost za javni poredak ili nacionalnu sigurnost.

(2) Ako je državljanin treće zemlje koji nezakonito boravi podnio zahtjev za odobrenje privremenog boravka može se odrediti prekid postupka donošenja rješenja o povratku.

(3) Rješenje o povratku neće se donijeti ako se državljanin treće zemlje ne nalazi u Republici Hrvatskoj.

Donošenje rješenja o povratku

Članak 186.

(1) Ministarstvo, putem nadležne policijske uprave odnosno policijske postaje, donosi rješenje o povratku.

(2) Ako državljaninu treće zemlje, kojem se donosi rješenje o protjerivanju ili rješenje o ukidanju zakonitog boravka Ministarstva u sjedištu ili Ministarstva putem nadležne policijske uprave odnosno postaje, treba odrediti rok za dragovoljni odlazak, o dragovoljnom odlasku iz članka 184. stavka 2. ovoga Zakona će se odlučiti rješenjem o protjerivanju ili rješenjem Ministarstva u sjedištu ili Ministarstva putem nadležne policijske uprave odnosno postaje kojim državljaninu treće zemlje prestaje zakoniti boravak.

(3) Rješenje o povratku državljaninu treće zemlje koji nezakonito boravi ili nezakonito prijeđe ili pokuša prijeći državnu granicu može se donijeti i bez provođenja prekršajnog postupka.

(4) Ako je državljanin treće zemlje nezakonito ušao u Republiku Hrvatsku, rješenje o povratku može se donijeti na obrascu.

(5) Odredba stavka 4. ovoga članka ne odnosi se na državljanina treće zemlje koji je zatečen na granici s trećom zemljom prilikom ili neposredno nakon nezakonitog ulaska iz članka 181. stavka 3. ovoga Zakona.

(6) Pravilnikom iz članka 50. stavka 5. ovoga Zakona ministar propisuje izgled i sadržaj obrasca rješenja o povratku.

Pravni lijek protiv rješenja o povratku

Članak 187.

(1) U slučaju iz članka 186. stavka 2. ovoga Zakona, rok za dragovoljni odlazak može se pobijati pravnim lijekom protiv rješenja o protjerivanju ili protiv rješenja Ministarstva u sjedištu ili Ministarstva putem nadležne policijske uprave odnosno postaje kojim državljaninu treće zemlje prestaje zakoniti boravak.

(2) Ako se državljaninu treće zemlje koji nezakonito boravi i državljaninu treće zemlje na kratkotrajnom boravku izdaje samo rješenje o povratku, protiv rješenja nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(3) Ako je državljaninu treće zemlje naknadno odobren privremeni boravak, dugotrajno boravište, stalni boravak ili međunarodna zaštita, rješenje o povratku ukinut će se tim odobrenjem ili posebnim rješenjem.

(4) Ako je državljanin treće zemlje izrazio namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu, rješenje o povratku ostaje na snazi, ali se neće izvršiti do okončanja postupka rješavanja zahtjeva.

Produljenje roka za dragovoljni odlazak

Članak 188.

(1) U opravdanim slučajevima rok za dragovoljni odlazak može se produljiti rješenjem, s tim da ukupno trajanje roka za dragovoljni odlazak iz članka 184. ovoga Zakona i ovoga članka ne može biti dulje od jedne godine.

(2) Rješenje iz stavka 1. ovoga članka donosi Ministarstvo u sjedištu ili Ministarstvo putem nadležne policijske uprave odnosno policijske postaje.

(3) Rok iz stavka 1. ovoga članka počinje teći prvog sljedećeg dana od dana dostave rješenja o produljenju roka za dragovoljni odlazak.

(4) Rješenjem o produljenju roka za dragovoljni odlazak državljaninu treće zemlje mogu se odrediti obveze iz članka 213. stavka 1. ovoga Zakona, ako postoji rizik od izbjegavanja iz članka 214. ovoga Zakona.

(5) Protiv rješenja iz stavka 2. ovoga članka o produljenju roka za dragovoljni odlazak nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

*Protjerivanje zbog opasnosti za javni poredak,
nacionalnu sigurnost i javno zdravlje*

Članak 189.

(1) Državljanina treće zemlje može se protjerati ako predstavlja opasnost za javni poredak ili javno zdravlje ako:

- pomaže u nezakonitom ulasku, tranzitu ili boravku
- iz koristi sklopi brak ili životno partnerstvo
- počinj prekršaj iz propisa o zapošljavanju i radu državljanina trećih zemalja, propisa o sprječavanju nereda na sportskim natjecanjima, propisa o javnom redu i miru, oružju, zlouporabi droga te propisa iz područja carinskih i drugih poreznih davanja
- počinj prekršaj s elementima nasilja
- počinj kazneno djelo za koje se progoni po službenoj dužnosti ili
- ponavlja činjenje prekršaja.

(2) Državljanina treće zemlje protjerat će se ako:

- je zbog kaznenog djela počinjenog s namjerom pravomoćno osuđen na bezuvjetnu kaznu zatvora u trajanju duljem od jedne godine
- je zbog kaznenog djela počinjenog s namjerom u razdoblju od pet godina više puta pravomoćno osuđivan na kaznu zatvora u ukupnom trajanju od najmanje tri godine

- je zbog kaznenog djela za koje je propisana kazna zatvora u trajanju od najmanje osam godina osuđen na bezuvjetnu kaznu zatvora
- predstavlja opasnost za nacionalnu sigurnost.

Protjerivanje zbog nezakonitog boravka

Članak 190.

(1) Državljanina treće zemlje će se protjerati, ako:

- nije napustio EGP odnosno Republiku Hrvatsku u roku koji je određen rješenjem
- je došao u EGP odnosno Republiku Hrvatsku prije isteka zabrane ulaska i boravka
- se ne donosi rješenje o povratku sukladno članku 185. stavku 1. ovoga Zakona.

(2) Državljanina treće zemlje može se protjerati zbog nezakonitog boravka i nezakonitog prelaska ili pokušaja prelaska državne granice, različitih od razloga iz stavka 1. ovoga članka.

Zaštita od protjerivanja

Članak 191.

(1) Prilikom donošenja rješenja o protjerivanju, osim okolnosti iz članka 182. ovoga Zakona, uzet će se u obzir duljina boravka, starosna dob, zdravstveno stanje, obiteljske i gospodarske prilike, socijalna i kulturalna integracija u Republici Hrvatskoj i veze državljanina treće zemlje s državom podrijetla.

(2) Rješenje o protjerivanju državljanina treće zemlje na dugotrajnom boravištu, stalnom boravku u Republici Hrvatskoj, privremenom boravku u Republici Hrvatskoj neprekidno deset godina ili na privremenom boravku u Republici Hrvatskoj koji tri godine zakonito boravi u Republici Hrvatskoj i u braku je s hrvatskim državljaninom ili državljaninom treće zemlje na dugotrajnom boravištu ili stalnom boravku, može se donijeti samo ako postoji jedan od razloga iz članka 189. stavka 2. ovoga Zakona.

(3) Rješenje o protjerivanju ne može se donijeti tijekom odlučivanja o sudjelovanju u programu pomoći i zaštite iz članka 81. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona.

(4) Državljaninu treće zemlje kojemu je prestao privremeni boravak, a koji mu je odobren kao žrtvi trgovanja ljudima ili je državljanin treće zemlje bio potpomognut u nezakonitom prelasku državne granice i nezakonitom boravku, rješenje o protjerivanju može se donijeti samo ako državljanin treće zemlje nije napustio EGP u roku za dragovoljni odlazak koji je određen rješenjem o povratku.

(5) Rješenje o protjerivanju državljanina treće zemlje na dugotrajnom boravištu ne smije se temeljiti na gospodarskim razlozima.

*Zabrana ulaska i boravka***Članak 192.**

(1) Rješenjem o protjerivanju utvrdit će se da državljanin treće zemlje nezakonito boravi u Republici Hrvatskoj ili da mu prestaje zakoniti boravak u Republici Hrvatskoj, da je dužan napustiti EGP te će se odrediti vrijeme u kojem mu je zabranjen ulazak i boravak u EGP-u.

(2) Ako državljanin treće zemlje ima odobrenje boravka u drugoj državi članici EGP-a rješenjem o protjerivanju može se odrediti da zabrana ulaska i boravka vrijedi samo na području Republike Hrvatske.

(3) Ako državljanin treće zemlje ima odobrenje boravka u drugoj državi članici EGP-a, a doneseno je rješenje o protjerivanju iz stavka 1. ovoga članka, rješenjem se može ukinuti zabrana ulaska i boravka u EGP-u i odrediti zabrana ulaska i boravka u Republici Hrvatskoj.

(4) Rješenje o ukidanju zabrane ulaska i boravka i rješenje o određivanju zabrane ulaska i boravka iz stavka 3. ovoga članka donosi tijelo koje je donijelo rješenje o protjerivanju iz članka 193. stavka 1. ovoga Zakona, a protiv rješenja nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(5) Zabrana ulaska i boravka izrečena rješenjem o protjerivanju u slučaju iz članka 189. ovoga Zakona ne može biti kraća od tri mjeseca niti duža od 20 godina.

(6) Zabrana ulaska i boravka izrečena rješenjem o protjerivanju u slučaju iz članka 190. ovoga Zakona ne može biti kraća od tri mjeseca niti duža od pet godina.

(7) Zabrana ulaska i boravka računa se od dana:

1. napuštanja EGP-a odnosno Republike Hrvatske u roku koji je određen
2. prisilnog udaljenja
3. isteka zabrane ulaska i boravka koja je izrečena prethodnim rješenjem o protjerivanju.

(8) Zabrana ulaska i boravka u slučajevima koji nisu propisani u stavku 7. ovoga članka računa se od dana izvršnosti rješenja o protjerivanju.

(9) Zabrana ulaska i boravka iz stavka 1. ovoga članka odnosi se i na Švicarsku Konfederaciju.

*Donošenje rješenja o protjerivanju***Članak 193.**

(1) Rješenje o protjerivanju donosi Ministarstvo u sjedištu ili Ministarstvo putem policijske uprave odnosno policijske postaje, protiv kojeg nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(2) Državljaninu treće zemlje koji nezakonito boravi ili nezakonito prijeđe ili pokuša prijeći državnu granicu rješenje o protjerivanju može se donijeti i bez provođenja prekršajnog postupka.

(3) Ako se rješenjem o protjerivanju ne određuje rok za dragovoljni odlazak sukladno članku 185. stavku 1. ovoga Zakona, rješenjem o protjerivanju odredit će se prisilno udaljenje i država u koju će se državljanina treće zemlje prisilno udaljiti.

(4) Ako je državljanin treće zemlje nezakonito ušao u Republiku Hrvatsku rješenje o protjerivanju može se donijeti na obrascu.

(5) Odredba stavka 4. ovoga članka ne odnosi se na državljanina treće zemlje iz članka 181. stavka 3. podstavka 1. ovoga Zakona.

(6) Pravilnikom iz članka 50. stavka 5. ovoga Zakona ministar propisuje izgled i sadržaj obrasca rješenja o protjerivanju.

(7) Ako se uz rješenje o protjerivanju donosi i rješenje o smještaju u prihvatni centar za strance, za odlučivanje o rješenju u protjerivanju nadležan je upravni sud koji je nadležan za područje na kojem se nalazi centar.

Ukidanje i skraćivanje zabrane ulaska i boravka

Članak 194.

(1) Tijelo koje je donijelo rješenje o protjerivanju može ukinuti i skratiti zabranu ulaska i boravka ako su prestali razlozi iz članaka 189. i 190. ovoga Zakona, zbog humanitarnih razloga, razloga nacionalne sigurnosti ili ako je to u interesu Republike Hrvatske.

(2) Prijedlog za ukidanje i skraćivanje zabrane ulaska i boravka može se podnijeti kada protekne polovica vremena izrečene zabrane ulaska i boravka, a u svakom slučaju kada proteknu tri godine od početka računanja zabrane ulaska i boravka.

(3) Državljanin treće zemlje koji je protjeran isključivo zbog nezakonitog boravka u Republici Hrvatskoj, prijedlog iz stavka 2. ovoga članka može podnijeti kada napusti EGP u roku za dragovoljni odlazak kako je određeno rješenjem o povratku.

(4) Protiv rješenja o odbijanju zahtjeva iz stavaka 2. i 3. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(5) Ako je državljaninu treće zemlje naknadno odobren privremeni boravak, dugotrajno boravište, stalni boravak ili međunarodna zaštita, rješenje o protjerivanju ukinut će se tim odobrenjem ili posebnim rješenjem.

(6) Ako je državljanin treće zemlje izrazio namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu, rješenje o protjerivanju ostaje na snazi, ali se neće izvršiti do okončanja postupka rješavanja zahtjeva.

Odobrenje boravka državljaninu treće zemlje za kojeg je država članica EGP-a donijela odluku o protjerivanju

Članak 195.

Ako je država članica EGP-a za državljanina treće zemlje donijela odluku o protjerivanju, diplomatska misija odnosno konzularni ured Republike Hrvatske ili Ministarstvo u sjedištu ili Ministarstvo putem policijske uprave odnosno policijske postaje će, u postupku izdavanja vize ili odobrenja boravka u Republici Hrvatskoj voditi računa o interesima te države članice EGP-a.

Prevođenje na strani jezik

Članak 196.

(1) U postupku donošenja rješenja o protjerivanju, rješenja o povratku, rješenja o ukidanju i skraćivanju zabrane ulaska i boravka, rješenja o produljenju roka za dragovoljni odlazak, rješenja o prisilnom udaljenju iz članka 203. stavka 8. ovoga Zakona, rješenja o prisilnom udaljenju iz članka 205. stavka 6. ovoga Zakona, rješenja o primjeni blažih mjera, rješenja o smještaju u prihvatni centar za strance (u daljnjem tekstu: centar), rješenja o produljenju smještaja u centar, rješenja o određivanju strožeg policijskog nadzora, rješenja o privremenoj odgodi prisilnog udaljenja ili rješenja o ukidanju privremene odgode prisilnog udaljenja (u daljnjem tekstu: rješenja u vezi s povratkom) državljaninu treće zemlje koji nezakonito boravi i državljaninu treće zemlje na kratkotrajnom boravku koji ne razumije hrvatski jezik osigurat će se prevođenje na jezik koji razumije.

(2) Rješenja u vezi s povratkom donose se po službenoj dužnosti, a prevest će se na zahtjev državljanina treće zemlje.

Obavijest državljaninu treće zemlje koji je nezakonito boravio i radio

Članak 197.

(1) Prije donošenja rješenja o protjerivanju i rješenja o povratku državljanina treće zemlje koji je nezakonito boravio i radio obavijestit će se o mogućnosti naknade plaće, s pripadajućim doprinosima sukladno posebnim propisima te o mogućnosti izjavljivanja žalbe odnosno tužbe protiv poslodavca.

(2) Pravilnikom iz članka 50. stavka 5. ovoga Zakona ministar propisuje izgled i sadržaj obrasca obavijesti o mogućnosti naknade plaće.

Besplatna pravna pomoć

Članak 198.

(1) Besplatna pravna pomoć (u daljnjem tekstu: pravna pomoć) obuhvaća:

1. davanje pravnog savjeta
2. pomoć u sastavljanju tužbe i zastupanje pred upravnim sudom.

(2) Pravo na pravnu pomoć ima državljanin treće zemlje koji nezakonito boravi i državljanin treće zemlje na kratkotrajnom boravku za kojeg je pokrenut postupak donošenja rješenja u vezi s povratkom ili za kojeg je doneseno rješenje u vezi s povratkom, protiv koje se ne može izjaviti žalba nego pokrenuti upravni spor.

(3) Pravo na pravnu pomoć iz stavka 1. točke 2. ovoga članka ima državljanin treće zemlje ako:

- je rođen u Republici Hrvatskoj
- boravi u Republici Hrvatskoj neprekidno najmanje jednu godinu
- član njegove uže obitelji boravi u Republici Hrvatskoj na dugotrajnom boravištu, stalnom boravku ili je hrvatski državljanin
- je ranjiva osoba.

(4) Pravo na pravnu pomoć iz stavka 1. točke 2. ovoga članka nema državljanin treće zemlje:

- ako posjeduje dostatna novčana sredstva ili stvari veće vrijednosti
- ako je već ostvario pravo na pravnu pomoć iz stavka 1. točke 2. ovoga članka u vezi s drugom odlukom glede povratka
- u postupku pred Visokim upravnim sudom.

(5) Pravnu pomoć mogu pružati odvjetnici i pravnici iz udruga registriranih za pružanje pravne pomoći pri Ministarstvu pravosuđa i uprave.

(6) Popis pružatelja pravne pomoći sastavlja Ministarstvo.

(7) Državljanina treće zemlje će se bez odgode obavijestiti o mogućnosti podnošenja zahtjeva za pravnu pomoć.

(8) Pravna pomoć pruža se na zahtjev državljanina treće zemlje.

(9) O odbijanju zahtjeva za pravnu pomoć Ministarstvo donosi rješenje, protiv kojeg nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(10) Troškove pravne pomoći koja se pruža sukladno odredbama ovoga Zakona snosi Ministarstvo.

(11) Državljanin treće zemlje kojem je odobrena pravna pomoć oslobođen je snošenja troškova upravnog spora.

(12) Ministar pravilnikom propisuje pružanje pravne pomoći kao i obrazac obavijesti o pravnoj pomoći te obrazac izjave o imovinskom stanju.

*Postupak prema državljaninu treće zemlje koji
u drugoj državi članici EGP-a ima odobrenje boravka*

Članak 199.

(1) Državljaninu treće zemlje koji nezakonito boravi u Republici Hrvatskoj, a ima odobrenje boravka u državi članici EGP-a Ministarstvo će izdati upozorenje da je dužan bez odgađanja napustiti Republiku Hrvatsku i otići u državu članicu EGP-a u kojoj ima odobrenje boravka.

Upozorenjem će se odrediti rok u kojem je državljanin treće zemlje dužan napustiti Republiku Hrvatsku koji počinje teći prvoga dana od dana dostave upozorenja.

(2) Ako državljanin treće zemlje iz stavka 1. ovoga članka ne napusti Republiku Hrvatsku, donosi se rješenje o povratku.

(3) Državljaninu treće zemlje iz stavka 1. ovoga članka, za kojeg je doneseno rješenje o protjerivanju iz članka 189. ovoga Zakona, ne mora se izdati upozorenje iz stavka 1. ovoga članka.

(4) U slučaju iz stavka 3. ovoga članka primijenit će se mjere za osiguranje povratka.

*Postupak prema državljaninu treće zemlje kojem je
u drugoj državi članici EGP-a odobrena međunarodna zaštita*

Članak 200.

(1) Državljaninu treće zemlje kojem je prestalo dugotrajno boravište ili stalni boravak u Republici Hrvatskoj, a odobrena mu je međunarodna zaštita u državi članici EGP-a, rješenjem će se odrediti odlazak u državu članicu EGP-a u kojoj mu je odobrena međunarodna zaštita.

(2) Prije donošenja rješenja iz stavka 1. ovoga članka provjerit će se ima li državljanin treće zemlje još uvijek međunarodnu zaštitu u državi članici EGP-a.

(3) Ministarstvo će, na zahtjev druge države članice EGP-a, dostaviti podatke ima li državljanin treće zemlje odobrenu međunarodnu zaštitu u Republici Hrvatskoj, ako je to potrebno u svrhu ograničenja iz stavka 1. ovoga članka, a podaci će se dostaviti u roku od mjesec dana od zaprimanja zahtjeva.

(4) U postupku donošenja rješenja iz stavka 1. ovoga članka na odgovarajući način primjenjuju se odredbe ovoga Zakona o rješenju o povratku.

(5) Na zahtjev druge države članice EGP-a, bez odgađanja dopustit će se ponovni ulazak osobi s dugotrajnim boravištem koja ima odobrenu međunarodnu zaštitu u Republici Hrvatskoj u koju je unesena napomena iz članka 168. stavak 4. ovoga Zakona.

Obveze pravnih i fizičkih osoba

Članak 201.

(1) Državna tijela, pravne i fizičke osobe dužne su bez odgađanja obavijestiti policijsku upravu, odnosno policijsku postaju, ako imaju saznanja da državljanin treće zemlje nezakonito boravi ili radi u Republici Hrvatskoj.

(2) Tijelo koje je protiv državljanina treće zemlje pokrenulo prekršajni ili kazneni postupak za djela za koja se progoni po službenoj dužnosti, dužno je o pokretanju i ishodu postupka bez odgađanja obavijestiti nadležnu policijsku upravu odnosno policijsku postaju.

(3) Državno tijelo koje je donijelo odluku kojom se državljanina treće zemlje proglašava krivim zbog počinjenog kaznenog djela ili prekršaja za koji se progoni po službenoj dužnosti, dužno je bez odgađanja, nakon donošenja odluke, obavijestiti nadležnu policijsku upravu odnosno policijsku postaju.

(4) Državno tijelo koje je donijelo odluku o puštanju državljanina treće zemlje iz zatvorske ustanove na slobodu dužno je o tome, bez odgode, obavijestiti nadležnu policijsku upravu odnosno policijsku postaju.

Dragovoljni odlazak

Članak 202.

(1) Dragovoljni odlazak je odlazak državljanina treće zemlje u treću zemlju na temelju rješenja o povratku.

(2) Radi poticanja dragovoljnog odlaska iz stavka 1. ovoga članka Ministarstvo u sjedištu ili Ministarstvo putem policijske uprave odnosno policijske postaje može ukinuti rješenje o protjerivanju ili ukinuti i skratiti zabranu ulaska i boravka.

(3) Radi poticanja dragovoljnog odlaska Ministarstvo može sklapati sporazume s tijelima država članica EGP-a i tijelima trećih država te s drugim državnim tijelima, međunarodnim organizacijama i organizacijama civilnog društva.

(4) Radi poticanja dragovoljnog odlaska Ministarstvo može pribavljati putne isprave i putne karte i obavljati financijske isplate.

Prisilno udaljenje

Članak 203.

(1) Prisilno udaljenje je odlazak državljanina treće zemlje iz Republike Hrvatske pod pratnjom policije, bez obzira na privolu državljanina treće zemlje.

(2) Državljanina treće zemlje prisilno će se udaljiti iz EGP-a ako:

1. nije napustio EGP odnosno Republiku Hrvatsku u roku koji mu je određen rješenjem
2. se ne donosi rješenje o povratku sukladno članku 185. stavku 1. Zakona.

(3) Na temelju stavka 2. ovoga članka državljanina treće zemlje može se prisilno udaljiti u sljedeću treću zemlju:

- državu njegova podrijetla
- državu iz koje je došao u Republiku Hrvatsku ili
- uz njegov pristanak, u drugu treću zemlju.

(4) Državljanina treće zemlje prisilno će se udaljiti u državu članicu EGP-a ako su ispunjeni uvjeti za vraćanje na temelju readmisijskog ugovora koji je bio na snazi 13. 1. 2009. ili ako su ispunjeni uvjeti za transfer u dublinskom postupku.

(5) Državljanina treće zemlje iz članka 199. ovoga Zakona koji nije napustio Republiku Hrvatsku može se prisilno udaljiti u državu članicu EGP-a u skladu sa stavkom 4. ovoga članka ako je to za njega povoljnije od prisilnog udaljenja u treću zemlju.

(6) Ako je određen rok za dragovoljni odlazak, državljanina treće zemlje ne može se prisilno udaljiti prije isteka roka za dragovoljni odlazak, osim ako se utvrdi da je u vrijeme izvršnosti rješenja o povratku postojao rizik od izbjegavanja iz članka 214. ovoga Zakona ili se rizik od izbjegavanja pojavio nakon donošenja rješenja o povratku.

(7) Državljanina treće zemlje iz članka 200. ovoga Zakona koji nije napustio Republiku Hrvatsku prisilno će se udaljiti u državu članicu EGP-a u kojoj mu je odobrena međunarodna zaštita, a državljanina treće zemlje kojem je prestao stalni boravak ili dugotrajno boravište u Republici Hrvatskoj jer predstavlja opasnost za nacionalnu sigurnost ili je pravomoćno osuđen za kazneno djelo za koje je propisana kazna zatvora od najmanje pet godina te predstavlja opasnost za javni poredak, a odobrena mu je međunarodna zaštita u državi članici EGP-a, može se prisilno udaljiti i u drugu državu ako se time ne krši načelo iz članka 207. ovoga Zakona.

(8) O prisilnom udaljenju iz stavaka 6. i 7. ovoga članka Ministarstvo donosi rješenje protiv kojeg nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(9) U vezi s prisilnim udaljenjima Ministarstvo može pribavljati putne isprave i putne karte, obavljati financijske isplate i druga materijalna davanja, sklapati sporazume s drugim državnim tijelima, međunarodnim organizacijama i organizacijama civilnog društva.

(10) Državljanina treće zemlje koji je zatečen na granici s trećom zemljom prilikom ili neposredno nakon nezakonitog ulaska iz članka 181. stavka 3. ovoga Zakona vraća se u zemlju iz koje je došao u Republiku Hrvatsku.

(11) Državljanin treće zemlje ne smije silom ili prijevarom onemogućiti prepratu u državu u koju ga se prisilno udaljava.

Zaštita temeljnih ljudskih prava u postupku prisilnog udaljenja

Članak 204.

(1) Ministarstvo osigurava obavljanje promatranja prisilnih udaljenja u skladu sa zajedničkim standardima i postupanjima država članica u vezi s vraćanjem osoba trećih zemalja čiji je boravak nezakonit, o čemu može sklapati sporazume s drugim državnim tijelima, međunarodnim organizacijama i organizacijama civilnog društva.

(2) Radi osiguranja provođenja prisilnih udaljenja tako da se poštuju temeljna ljudska prava državljanina trećih zemalja koje se prisilno udaljava, ovo Ministarstvo može tehnički snimati prisilno udaljenje, a državljanina treće zemlje obavijestit će se o svrsi snimanja.

*Priznavanje odluke države članice EGP-a o protjerivanju i/ili povratku***Članak 205.**

(1) Prisilno će se udaljiti državljanina treće zemlje za kojega je država članica EGP-a donijela odluku o protjerivanju:

1. jer je osuđen zbog kaznenog djela na kaznu zatvora u trajanju od najmanje jedne godine
2. zbog ozbiljnih razloga za sumnju da je počinio ili zbog čvrstih dokaza da je namjeravao počiniti teško kazneno djelo
3. zbog kršenja propisa o ulasku i boravku državljanina trećih zemalja.

(2) U smislu stavka 1. ovoga članka, odlukom o protjerivanju smatra se odluka kojom se državljaninu treće zemlje utvrđuje obveza napuštanja EGP-a i zabrana ulaska u EGP i boravka u EGP-u, koja je važeća i čije izvršenje nije odgođeno.

(3) Ako je državljaninu treće zemlje iz stavaka 1. i 2. ovoga članka odobren boravak u Republici Hrvatskoj, provest će se savjetovanje s državom članicom EGP-a koja je donijela odluku o protjerivanju.

(4) Ako je državljaninu treće zemlje iz stavaka 1. i 2. ovoga članka odobren boravak u drugoj državi članici EGP-a, provest će se savjetovanje s državom članicom EGP-a koja je donijela odluku o protjerivanju i s državom članicom EGP-a u kojoj je državljaninu treće zemlje odobren boravak.

(5) Državljaninu treće zemlje iz stavka 3. ovoga članka može se ukinuti rješenje o privremenom boravku, dugotrajnom boravištu ili stalnom boravku u Republici Hrvatskoj.

(6) O prisilnom udaljenju iz stavka 1. ovoga članka Ministarstvo donosi rješenje protiv kojeg nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(7) Državljaninu treće zemlje za kojeg je država članica EGP-a ili Švicarska Konfederacija donijela odluku o povratku može se omogućiti tranzit kroz Republiku Hrvatsku kopnenim putem u svrhu dragovoljnog odlaska.

(8) U smislu stavka 7. ovoga članka, odlukom o povratku smatra se odluka kojom se državljaninu treće zemlje utvrđuje obveza napuštanja EGP-a i rok za dragovoljni odlazak iz EGP-a, koja je važeća.

*Naknada troškova u vezi s priznavanjem odluke
države članice EGP-a o protjerivanju i/ili povratku*

Članak 206.

(1) Za naknadu troškova sukladno ovom članku nadležno je Ministarstvo.

(2) Troškove prisilnog udaljenja u skladu s člankom 205. ovoga Zakona podmiruje država članica EGP-a koja je donijela odluku o protjerivanju i/ili povratku ako državljanin treće zemlje nema sredstava za podmirenje troškova prisilnog udaljenja.

(3) Ministarstvo će, na pisani zahtjev države članice EGP-a, koja je prisilno udaljila državljanina treće zemlje na temelju rješenja o protjerivanju i/ili povratku koje je donijelo Ministarstvo (u daljnjem tekstu: podnositelj zahtjeva), podnositelju zahtjeva nadoknaditi troškove prisilnog udaljenja, ako državljanin treće zemlje nema sredstava da podmiri troškove prisilnog udaljenja.

(4) Sukladno stavku 3. ovoga članka, nadoknadit će se sljedeći nužni troškovi prisilnog udaljenja:

- troškovi zrakoplovne karte do iznosa službene tarife Međunarodne udruge za zračni prijevoz (IATA) koji su nastali u vrijeme izvršenja odluke o protjerivanju i/ili povratku
- troškovi vozne karte drugog razreda za autobus, vlak ili brod koji su nastali u vrijeme izvršenja odluke o protjerivanju i/ili povratku
- troškovi pribavljanja vize i putne isprave
- troškovi za dnevnicu osoba u pratnji
- troškovi smještaja u trećoj zemlji tranzita za dvije osobe u pratnji po jednom državljaninu treće zemlje koji je prisilno udaljen
- troškovi smještaja državljanina treće zemlje u državi članici EGP-a za smještaj do najdulje tri mjeseca,
- troškovi hitne medicinske pomoći i osnovnog liječenja državljanina treće zemlje i osoba u pratnji.

(5) U dogovoru s podnositeljem zahtjeva mogu se nadoknaditi i drugi troškovi koji nisu navedeni u stavku 4. ovoga članka.

(6) Odbit će se zahtjev za naknadu troškova ako:

- je zahtjev podnesen godinu dana nakon dana prisilnog udaljenja
- je odluka o protjerivanju i/ili povratku donesena prije 28. veljače 2004.
- je od donošenja odluke o protjerivanju i/ili povratku do izvršenja prisilnog udaljenja proteklo više od četiri godine.

(7) Ministarstvo će, u roku od tri mjeseca od zaprimanja zahtjeva za naknadu troškova, dostaviti podnositelju zahtjeva obrazloženu pisanu obavijest o svojoj odluci.

(8) Ako je zahtjev za naknadu troškova prisilnog udaljenja odobren, Ministarstvo će podnositelju zahtjeva isplatiti troškove prisilnog udaljenja u roku od tri mjeseca od dostave pisane obavijesti iz stavka 7. ovoga članka.

Zabrana prisilnog udaljenja

Članak 207.

(1) Zabranjeno je prisilno udaljiti državljanina treće zemlje u državu gdje su njegov život ili sloboda ugroženi zbog njegove rasne, vjerske ili nacionalne pripadnosti, zbog pripadnosti posebnoj društvenoj skupini ili zbog političkog mišljenja ili gdje bi mogao biti podvrgnut mučenju ili neljudskom i ponižavajućem postupanju ili kažnjavanju ili bi nad njim mogla biti izvršena smrtna kazna te u državu u kojoj mu prijeti opasnost od prisilnog udaljenja u takvu državu.

(2) Prije prisilnog udaljenja maloljetnog državljanina treće zemlje bez pratnje utvrdit će se hoće li maloljetnik u državi povratka biti predan članu obitelji, imenovanom skrbniku ili odgovarajućoj ustanovi za prihvat.

Zajednički letovi država članica EGP-a

Članak 208.

Ministarstvo organizira i sudjeluje u zajedničkim letovima država članica EGP-a u svrhu prisilnog udaljenja zračnim putem.

Pružanje pomoći državi članici EGP-a kod prisilnog udaljenja

Članak 209.

(1) Pomoć kod prisilnog udaljenja podrazumijeva pomoć državi članici EGP-a kod prisilnog udaljenja zračnim putem, u pratnji i bez pratnje, prilikom tranzita u zračnoj luci.

(2) Osobe u pratnji su sve osobe koje prate državljanina treće zemlje kojeg se prisilno udaljava, uključujući osobe zadužene za liječničku njegu i prevoditelja za strani jezik.

(3) Za odlučivanje o pomoći kod prisilnog udaljenja nadležno je Ministarstvo.

(4) Pomoć kod prisilnog udaljenja pružit će se na zahtjev države članice EGP-a (u daljnjem tekstu: tražitelj pomoći).

(5) Zahtjev za pomoć će se odbiti:

1. ako je državljanin treće zemlje kojeg se prisilno udaljava u Republici Hrvatskoj optužen da je počinio kazneno djelo ili je izdan nalog za njegovo uhićenje radi izdržavanja kazne zatvora
2. ako tranzit preko drugih država ili prihvat u državi odredišta nije moguć
3. ako je u Republici Hrvatskoj potrebno promijeniti zračnu luku
4. ako prisilno udaljenje nije moguće zbog praktičnih razloga
5. ako državljanin treće zemlje kojeg se prisilno udaljava predstavlja opasnost za javni poredak, nacionalnu sigurnost, javno zdravlje ili bi to štetilo međunarodnim interesima Republike Hrvatske
6. u slučaju iz članka 207. ovoga Zakona.

(6) U posebno žurnim i opravdanim slučajevima iz stavka 5. točaka 1. i 2. ovoga članka zahtjev će se odobriti.

(7) Pružanje pomoći kod prisilnog udaljenja može se obustaviti ako se naknadno utvrde razlozi iz stavka 5. ovoga članka.

(8) Zahtjev za pomoć ne mora se odobriti ako:

1. se državljanina treće zemlje može prisilno udaljiti izravnim letom do države odredišta
2. zahtjev nije podnesen najkasnije dva dana prije tranzita
3. zahtjev nije podnesen na propisanom obrascu
4. je zahtjev nepotpun

5. će tranzit trajati dulje od 24 sata.

(9) O odbijanju zahtjeva za pomoć i o obustavi pružanja pomoći kod prisilnog udaljenja, tražitelju pomoći će se bez odgode dostaviti pisana obrazložena obavijest.

(10) Obavijest o odluci o zahtjevu za pomoć dostavit će se u roku od dva dana, a u opravdanim slučajevima rok se može produžiti za još dva dana.

(11) Ako tražitelju pomoći nije dostavljen odgovor u rokovima iz stavka 10. ovoga članka i tražitelj pomoći započne s prisilnim udaljenjem, pružit će se pomoć kod prisilnog udaljenja.

(12) Osobe u pratnji dužne su na zahtjev policijskog službenika predočiti identifikacijsku ispravu i odobrenje za pomoć kod prisilnog udaljenja.

(13) Osobe u pratnji nose građansku odjeću i ne smiju imati oružje.

(14) Osobe u pratnji mogu uporabiti sredstva prisile:

– u samoobrani

– u slučaju odsutnosti policijskog službenika ili kao pomoć policijskom službeniku ako se na drugi način ne može spriječiti bijeg, ozljeđivanje ili nastanak imovinske štete.

(15) Pomoć kod prisilnog udaljenja pružit će se ako tražitelj pomoći treba ponovno prihvatiti državljanina treće zemlje kojeg se prisilno udaljava jer je opozvano odobrenje za pomoć kod prisilnog udaljenja ili tranzit ili prisilno udaljenje nije uspjelo.

(16) Ako se zbog opravdanih praktičnih razloga prisilno udaljenje ne može izvršiti izravnim letom prema državi odredišta, može se podnijeti zahtjev za pomoć drugoj državi članici EGP-a (u daljnjem tekstu: pružatelj pomoći).

(17) Troškovi pružanja pomoći kod prisilnog udaljenja naplaćuju se od tražitelja pomoći.

(18) Tražitelju pomoći pružit će se informacije o troškovima.

Traženje pomoći od države članice EGP-a kod prisilnog udaljenja

Članak 210.

(1) Zahtjev za pomoć dostavlja se najkasnije dva dana prije tranzita.

(2) U posebno žurnim i opravdanim slučajevima zahtjev za pomoć može se dostaviti u roku koji je kasniji od roka iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Prisilno udaljenje će se izvršavati na način da tranzit u zračnoj luci pružatelja pomoći traje najdulje 24 sata.

(4) Državljanina treće zemlje u vezi s kojim je zatražena pomoć kod prisilnog udaljenja će se bez odgode ponovno prihvatiti, ako je opozvano odobrenje za pomoć kod prisilnog udaljenja ili ako tranzit ili prisilno udaljenje nije uspjelo.

(5) Ministarstvo će naknaditi pružatelju pomoći troškove iz članka 209. stavka 5. točaka 2. i 3. ovoga Zakona, a troškove iz članka 209. stavka 5. točke 1. te točaka 4. do 7. ovoga Zakona naknadit će se, ako se njihov iznos može utvrditi.

(6) Pravilnikom iz članka 50. stavka 5. ovoga Zakona ministar propisuje izgled i sadržaj obrasca zahtjeva za pružanje pomoći od države članice EGP-a kod prisilnog udaljenja.

Ograničenje slobode kretanja

Članak 211.

(1) Državljanina treće zemlje može se uhititi i zadržati najdulje 48 sati, ako je potrebno utvrditi njegov identitet ili je potrebno utvrditi okolnosti nezakonitog prelaska državne granice ili nezakonitog boravka, a postoji opasnost da će državljanin treće zemlje pobjeći.

(2) Ako se identitet ili okolnosti nezakonitog prelaska državne granice ili nezakonitog boravka ne mogu utvrditi u roku iz stavka 1. ovoga članka, a ograničavanje slobode kretanja državljaninu treće zemlje smještajem u prihvatni centar za strance zbog prostorne udaljenosti ne bi bilo svrsishodno, državljanina treće zemlje može se zadržati još najdulje 24 sata ako se opravdano očekuje da će se identitet ili okolnosti nezakonitog prelaska državne granice ili nezakonitog boravka moći utvrditi u tom roku.

(3) Prilikom uhićenja, državljanina treće zemlje će se obavijestiti o razlozima uhićenja, da može odrediti opunomoćenika za zastupanje, da može obavijestiti člana obitelji ili drugu osobu te da može zatražiti da se o uhićenju obavijesti diplomatska misija, odnosno konzularni ured države čiji je državljanin ako nije drugačije određeno međunarodnim ugovorom.

(4) Vrijeme zadržavanja državljanina treće zemlje iz stavaka 1. i 2. ovoga članka računa se od vremena njegovog uhićenja sukladno stavcima 1. i 3. ovoga članka.

(5) O zadržavanju maloljetnog državljanina treće zemlje bez pratnje obavijestit će se centar za socijalnu skrb, i diplomatska misija, odnosno konzularni ured države čiji je državljanin.

(6) Državljanina treće zemlje će se bez odgode pustiti na slobodu kada prestanu razlozi za uhićenje i zadržavanje, a najkasnije do isteka roka iz stavka 1. i 2. ovoga članka, osim ako je doneseno rješenje o smještaju u centar.

(7) Tehničke uvjete za zadržavanje državljanina trećih zemalja iz stavka 2. ovoga članka propisuje ministar pravilnikom.

Smještaj u centar

Članak 212.

(1) U svrhu ograničenja slobode kretanja radi osiguranja prisilnog udaljenja i povratka državljanina treće zemlje može se smjestiti u centar ako se prisilno udaljenje i povratak ne može osigurati blažim mjerama.

(2) Smještaj u centru može trajati samo najkraće vrijeme koje je potrebno za prisilno udaljenje i dok su u tijeku aktivnosti radi prisilnog udaljenja koje se izvršavaju s dužnom pažnjom.

(3) Državnim tijelima, međunarodnim organizacijama i organizacijama civilnog društva koje se bave zaštitom ljudskih prava osoba kojima je ograničena sloboda kretanja omogućit će se da posjete centar.

Blaže mjere

Članak 213.

(1) U smislu članka 212. stavka 1. ovoga Zakona, mjerama koje su blaže od smještaja u centar smatraju se:

1. polog putnih isprava, putnih dokumenata i putnih karata
2. polog određenih financijskih sredstava
3. zabrana napuštanja određene adrese smještaja
4. javljanje u policijsku postaju u određeno vrijeme.

(2) Rješenje o primjeni blažih mjera, donosi, po službenoj dužnosti, Ministarstvo, putem nadležne policijske uprave odnosno policijske postaje.

(3) Rješenjem iz stavka 2. ovoga članka odredit će se obveze iz stavka 1. ovoga članka koje su primjerene okolnostima konkretnog slučaja, na vrijeme do prisilnog udaljenja.

(4) Protiv rješenja iz stavka 2. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(5) U vezi s primjenom blažih mjera Ministarstvo može obavljati financijske isplate i druga materijalna davanja, sklapati sporazume s drugim državnim tijelima, međunarodnim organizacijama i organizacijama civilnog društva.

(6) U slučaju masovnog dolaska državljanina trećih zemalja koji nezakonito borave u Republici Hrvatskoj odluku o osnivanju kampova za smještaj stranaca prema kojima se primjenjuju blaže mjere donosi Vlada.

Razlozi za smještaj u centar

Članak 214.

(1) Državljanina treće zemlje može se smjestiti u centar do šest mjeseci ako postoji rizik od izbjegavanja obveze napuštanja EGP-a odnosno Republike Hrvatske sukladno članku 183. stavcima 2. i 3. ovoga Zakona (u daljnjem tekstu: rizik od izbjegavanja).

(2) Okolnosti koje mogu ukazivati na postojanje rizika od izbjegavanja iz stavka 1. ovoga članka su da:

- državljanin treće zemlje nema ispravu o identitetu ili putnu ispravu
- državljanin treće zemlje nema prijavljen boravak
- je državljanin treće zemlje izjavio da neće izvršavati ili da će onemogućavati izvršenje mjera za osiguranje povratka

- je državljanin treće zemlje u drugoj državi članici EGP-a pravomoćno osuđen za kazneno djelo
- je protiv državljanina treće zemlje u tijeku kriminalističko istraživanje ili kazneni postupak ili je pravomoćno osuđen za kazneno djelo u Republici Hrvatskoj
- državljanin treće zemlje ne izvršava ili nije izvršio rješenje o povratku
- državljanin treće zemlje ne izvršava ili nije izvršio obvezu odlaska u drugu državu članicu
- je državljanin treće zemlje nezakonito ušao u EGP odnosno Republiku Hrvatsku
- prethodno ponašanje državljanina treće zemlje ukazuje da bi mogao izbjegavati izvršenje obveze napuštanja EGP-a odnosno Republike Hrvatske.

(3) Smatra se da postoji rizik od izbjegavanja obveze napuštanja EGP-a odnosno Republike Hrvatske iz stavka 1. ovoga članka ako se utvrdi da:

- je državljanin treće zemlje odbio dati osobne ili druge podatke i dokumente ili je dao lažne podatke
- se državljanin treće zemlje poslužio krivotvorenom ili tuđom ispravom
- je državljanin treće zemlje odbacio ili uništio ispravu o identitetu
- je državljanin treće zemlje odbio dati otiske prstiju
- je državljanin treće zemlje silom ili prijevaram onemogućio prepratu u svrhu prisilnog udaljenja u zemlju u koju ga se prisilno udaljava
- se državljanin treće zemlje nije pridržavao obveza iz članka 213. stavka 1. ovoga Zakona,
- je državljanin treće zemlje ušao u EGP odnosno Republiku Hrvatsku prije isteka zabrane ulaska i boravka
- je državljanin treće zemlje boravio u drugoj državi članici EGP-a iz koje je nezakonito ušao u Republiku Hrvatsku izravno ili tranzitom kroz treću zemlju (nedopušteno sekundarno kretanje).

Produljenje smještaja u centru

Članak 215.

Državljaninu treće zemlje se smještaj u centru može produljiti za još najviše 12 mjeseci ako:

1. je državljanin treće zemlje odbio dati osobne ili druge podatke i dokumente koji su potrebni za prisilno udaljenje ili je dao lažne podatke,
2. je državljanin treće zemlje na drugi način sprječavao ili odugovlačio prisilno udaljenje
3. se opravdano očekuje dostava putnih i drugih dokumenata potrebnih za prisilno udaljenje koji su zatraženi od nadležnih tijela druge države.

Donošenje rješenja o smještaju u centar i pravni lijek

Članak 216.

(1) Rješenje o smještaju u centar donosi, po službenoj dužnosti, Ministarstvo, putem nadležne policijske uprave odnosno policijske postaje.

(2) Ministarstvo u sjedištu, po službenoj dužnosti, donosi rješenje o produljenju smještaja iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Protiv rješenja iz stavaka 1. i 2. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor, a prilikom dostave rješenja iz stavaka 1. i 2. ovoga članka državljanina treće zemlje će se obavijestiti o radnjama iz stavka 4. ovoga članka.

(4) Odmah po donošenju rješenja iz stavaka 1. i 2. ovoga članka upravnom sudu će se dostaviti spisi predmeta o smještaju u centar, a upravni sud će u roku od pet dana od dana dostave spisa predmeta donijeti odluku kojom se rješenje o smještaju ukida ili potvrđuje.

(5) Ministarstvo će, najkasnije deset dana prije proteka tri mjeseca od dana smještaja državljanina treće zemlje u centar, dostaviti upravnom sudu spise predmeta o smještaju državljanina treće zemlje u centru, a upravni sud će u roku od deset dana od dana dostave spisa predmeta odlučiti treba li državljanina treće zemlje otpustiti iz centra.

(6) Ministarstvo će, odmah po donošenju rješenja iz stavka 2. ovoga članka, dostaviti upravnom sudu spise predmeta o produljenju smještaja, a upravni sud će u roku od pet dana od dana dostave spisa predmeta donijeti odluku kojom se rješenje o produljenju smještaja ukida ili potvrđuje.

(7) Prije donošenja odluke iz stavaka 4. i 6. ovoga članka upravni sud mora provesti usmenu raspravu, ako je državljanin treće zemlje maloljetnik.

(8) Ministarstvo će, najkasnije deset dana prije proteka svaka tri mjeseca od dana produljenja smještaja u centru, dostaviti upravnom sudu spise predmeta o smještaju državljanina treće zemlje u centru, a upravni sud će u roku od deset dana od dana dostave spisa predmeta odlučiti treba li državljanina treće zemlje otpustiti iz centra.

(9) Za odlučivanje o rješenjima iz stavaka 1. i 2. ovoga članka nadležan je upravni sud koji je nadležan za područje na kojem se nalazi centar.

(10) O premještaju državljanina treće zemlje iz jednog centra u drugi centar donosi se rješenje protiv kojeg se ne može podnijeti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(11) Stavci od 1. do 9. ovoga članka ne primjenjuju se u slučaju donošenja rješenja o premještaju iz stavka 10. ovoga članka.

Ovlast pretrage i uzimanja biometrijskih podataka i procjena starosne dobi

Članak 217.

(1) U postupku prisilnog udaljenja ili smještaja u centar policijski službenici ovlaštteni su bez sudske naloga izvršiti pretragu državljanina treće zemlje i predmeta koje državljanin treće zemlje nosi u svrhu pronalaska i oduzimanja sredstava pogodnih za napad, samoozljeđivanje ili bijeg, a o oduzetim predmetima izdat će se potvrda.

(2) Državljaninu treće zemlje koji nezakonito boravi, a nema ispravu o identitetu ili postoji sumnja u njegov identitet te državljaninu treće zemlje u postupku prisilnog udaljenja mogu se uzeti otisci prstiju, karakteristike šarenice oka i može ga se fotografirati, bez njegove privole, za potrebe utvrđivanja identiteta te sprječavanja, otkrivanja i istraga kaznenih djela terorizma ili drugih teških kaznenih djela.

(3) Državljanina treće zemlje iz stavka 2. ovoga članka obavijestit će se o svrsi uzimanja otisaka prstiju, karakteristika šarenice oka i fotografiranju.

(4) Ako se u postupku donošenja rješenja u vezi s povratkom sumnja u starosnu dob državljanina treće zemlje maloljetnika bez pratnje, pristupit će se postupku procjene starosne dobi.

(5) Procjena starosne dobi provodi se prikupljanjem dostupnih podataka o maloljetniku i donošenjem stručnog mišljenja, a ako dostupni podaci nisu dovoljni, može se provesti medicinsko ispitivanje uz prethodnu pisanu suglasnost maloljetnika i posebnog skrbnika.

(6) Medicinsko ispitivanje provode liječnici liječničkim pregledom, rendgenom zuba, i/ili šake, uz puno poštivanje dostojanstva maloljetnika bez pratnje.

(7) Maloljetnik bez pratnje i njegov posebni skrbnik moraju biti pismeno obaviješteni na jeziku za koji se opravdano pretpostavlja da ga razumiju i na kojem mogu komunicirati, o načinu pregleda i njegovim eventualnim posljedicama na zdravlje, mogućim posljedicama rezultata medicinskog ispitivanja na postupak povratka kao i posljedicama uskraćivanja suglasnosti iz stavka 5. ovoga članka.

(8) U slučaju neopravdanog uskraćivanja suglasnosti iz stavka 5. ovoga članka maloljetnik bez pratnje smatrat će se punoljetnim.

(9) Ako je potrebno, tijekom medicinskog ispitivanja maloljetniku bez pratnje osigurat će se prevoditelj za jezik za koji se opravdano pretpostavlja da ga razumije i na kojem može komunicirati.

(10) Troškove medicinskog ispitivanja snosi Ministarstvo.

(11) Ako se nakon nalaza i mišljenja o provedenom medicinskom ispitivanju i dalje sumnja u starosnu dob, smatrat će se da je državljanin treće zemlje maloljetnik.

Pravila boravka državljanina treće zemlje

Članak 218.

(1) Državljanin treće zemlje ne smije napustiti centar bez odobrenja i dužan je pridržavati se pravila boravka u centru.

(2) Ministar pravilnikom propisuje pravila boravka državljanina treće zemlje u prihvatnim centrima za strance.

Stroži policijski nadzor

Članak 219.

(1) Stroži policijski nadzor obuhvaća ograničenje slobode kretanja državljanina treće zemlje u centru.

(2) Stroži policijski nadzor može se odrediti ako državljanin treće zemlje:

1. bez odobrenja napusti centar ili ako postoji opravdana sumnja da će pokušati napustiti centar
2. fizički napadne druge državljane trećih zemalja, ovlaštene službenike ili ostale zaposlenike
3. pokuša samoozljeđivanje
4. se nedolično ponaša, grubo vrijeđa i omalovažava druge državljane trećih zemalja ovlaštene službenike ili ostale zaposlenike po bilo kojoj osnovi
5. priprema ili izrađuje predmete za napad, samoozljeđivanje ili za bijeg iz centra
6. se bavi pripremanjem opojnih tvari i sredstava u centru
7. namjerno počinu oštećenje odjevnih i drugih predmeta i sredstava koje je dobio na korištenje u centru
8. namjerno počinu oštećenje tehničke i druge opreme u centru
9. namjerno ometa rad tehničke opreme (audio-vizualne i svjetlosne) koja je postavljena u prostorije radi osiguravanja fizičke i tehničke zaštite
10. uporno odbija zapovijedi policijskih službenika i ne poštuje važeće pravne propise
11. na drugi način grubo krši odredbe pravila boravka u centru.

(3) Stroži policijski nadzor može se odrediti najdulje na vrijeme do sedam dana.

(4) O određivanju strožeg policijskog nadzora Ministarstvo donosi rješenje, a rješenje se može donijeti bez saslušanja ako to nije moguće zbog razloga na strani državljanina treće zemlje.

(5) Centar će, odmah po donošenju rješenja iz stavka 4. ovoga članka, istoga dana ili, ako je rješenje doneseno u neradni dan upravnog suda, prvog sljedećeg dana koji je radni dan upravnog suda, dostaviti upravnom sudu spise predmeta o strožem policijskom nadzoru, a upravni sud će najkasnije prvog sljedećeg radnog dana upravnog suda donijeti odluku o ukidanju ili potrebi nastavka provođenja strožeg policijskog nadzora.

(6) Centar će odmah prestati s provođenjem strožeg policijskog nadzora, kada prestanu razlozi iz stavka 2. ovoga članka ili kada to naloži upravni sud.

(7) Ako upravni sud odluči da je potrebno nastaviti s provođenjem strožeg policijskog nadzora, a centar ne postupi sukladno stavku 6. ovoga članka, nakon proteka svakih sedam dana provođenja strožeg policijskog nadzora postupit će se na način kako je propisano stavkom 5. ovoga članka.

Otpust iz centra

Članak 220.

Državljanina treće zemlje, bez odgode, će se otpustiti iz centra, ako:

- uvjeti za smještaj u centar iz članaka 212., 214. i 215. ovoga Zakona više nisu ispunjeni
- se opravdano očekuje da se državljanina treće zemlje neće moći prisilno udaljiti u roku iz članaka 214. i 215. ovoga Zakona.

Smještaj maloljetnika i obitelji u centru

Članak 221.

(1) Maloljetni državljanin treće zemlje bez pratnje u pravilu će se smjestiti u objekte ministarstva nadležnog za poslove socijalne skrbi.

- (2) Maloljetni državljanin treće zemlje bez pratnje i maloljetni državljanin treće zemlje u pratnji članova njegove obitelji mogu se smjestiti u centar samo ako prisilno udaljenje nije moguće osigurati na drugi način i na najkraće potrebno vrijeme.
- (3) Državljanina treće zemlje iz stavka 2. ovoga članka smjestit će se u centru odvojeno od ostalih državljanina trećih zemalja.
- (4) Članovima obitelji u centru osigurat će se odvojeni smještaj koji jamči odgovarajuću privatnost.
- (5) Stroži policijski nadzor ne može se odrediti maloljetniku.
- (6) Maloljetniku u centru osigurava se mogućnost bavljenja slobodnim aktivnostima, uključujući igru i rekreaciju u skladu s njegovom dobi.
- (7) Ako zbog velikog broja državljanina trećih zemalja u duljem razdoblju nije moguće osigurati zasebne prostorije, članove iste obitelji smjestit će se u centru bez obzira na uvjete iz stavka 4. ovoga članka.
- (8) O početku primjene te prestanku uvjeta za primjenu mjere iz stavka 7. ovoga članka bez odgode će se obavijestiti Europska komisija.

Naknada troškova prisilnog udaljenja od državljanina treće zemlje

Članak 222.

- (1) Državljanin treće zemlje dužan je snositi troškove smještaja u centru i druge troškove koji nastanu prilikom njegova prisilnog udaljenja.
- (2) Radi naplate troškova prisilnog udaljenja državljaninu treće zemlje oduzet će se novčana sredstva, o čemu se izdaje potvrda.
- (3) Novčana sredstva koja su oduzeta državljaninu treće zemlje koriste se za podmirenje troškova njegova prisilnog udaljenja.
- (4) Radi osiguranja prisilnog udaljenja državljaninu treće zemlje mogu se privremeno zadržati putne i druge isprave te putne karte, o čemu se izdaje potvrda.
- (5) Pravilnikom iz članka 218. stavka 2. ovoga Zakona ministar propisuje obrazac potvrde o troškovima prisilnog udaljenja, obrazac potvrde o oduzetim novčanim sredstvima te način izračuna troškova prisilnog udaljenja.

Naknada troškova prisilnog udaljenja od drugih osoba

Članak 223.

- (1) Ako državljanin treće zemlje nema sredstva za troškove iz članka 222. stavka 1. ovoga Zakona, troškove snosi:

1. fizička ili pravna osoba koja je državljanina treće zemlje protuzakonito prebacila ili pokušala prebaciti preko državne granice odnosno koja je državljaninu treće zemlje pomogla ili pokušala pomoći da nezakonito prijeđe državnu granicu, tranzitira ili boravi
2. fizička ili pravna osoba koja se obvezala da će snositi troškove državljanina treće zemlje za vrijeme njegova boravka
3. prijevoznik koji nije odveo državljanina treće zemlje u skladu s člankom 52. ovoga Zakona
4. poslodavac koji je zaposlio državljanina treće zemlje suprotno odredbama ovoga Zakona.

(2) Obveza podmirenja troškova postoji i u slučaju kada državljanin treće zemlje nije prisilno udaljen, osim ako je ukinuto rješenje o protjerivanju.

(3) Ministarstvo će donijeti rješenje o visini troškova prisilnog udaljenja iz stavka 1. ovoga članka, a protiv rješenja o visini troškova prisilnog udaljenja nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(4) Zastara izvršenja naplate troškova prisilnog udaljenja nastupa nakon pet godina računajući od dana izdavanja potvrde o troškovima prisilnog udaljenja državljaninu treće zemlje, odnosno od dana izvršnosti rješenja iz stavka 3. ovoga članka.

Privremena odgoda prisilnog udaljenja

Članak 224.

(1) Prisilno udaljenje privremeno će se odgoditi, ako postoje razlozi za zabranu prisilnog udaljenja iz članka 207. ovoga Zakona ili ako je sud odgodio izvršenje rješenja o protjerivanju i/ili rješenja o povratku.

(2) Prisilno udaljenje može se privremeno odgoditi ako državljaninu treće zemlje nije utvrđen identitet, zbog nemogućnosti prijevoza, ako bi prilikom izvršenja nastupile ozbiljne teškoće zbog zdravstvenog stanja državljanina treće zemlje ili postoje drugi razlozi zbog kojih državljanina treće zemlje nije moguće prisilno udaljiti.

(3) Rješenjem o privremenoj odgodi prisilnog udaljenja odredit će se vrijeme privremene odgode, koje ne može biti dulje od jedne godine.

(4) Rješenjem o privremenoj odgodi prisilnog udaljenja državljaninu treće zemlje mogu se odrediti obveze iz članka 213. stavka 1. ovoga Zakona.

(5) Državljaninu treće zemlje na privremenoj odgodi prisilnog udaljenja ne prestaje obveza napuštanja EGP-a, odnosno Republike Hrvatske.

(6) Privremena odgoda prisilnog udaljenja ukinut će se, ako su prestali razlozi za privremenu odgodu prisilnog udaljenja iz stavaka 1. i 2. ovoga članka ili se državljanin treće zemlje ne pridržava obveza iz stavka 4. ovoga članka, a za donošenje rješenja o ukidanju privremene odgode prisilnog udaljenja nije potrebno provesti saslušavanje državljanina treće zemlje.

*Donošenje rješenja o privremenoj
odgodi prisilnog udaljenja i pravni lijek*

Članak 225.

(1) Rješenje o privremenoj odgodi prisilnog udaljenja i rješenje o ukidanju privremene odgode prisilnog udaljenja donosi Ministarstvo putem nadležne policijske uprave odnosno policijske postaje, po službenoj dužnosti.

(2) Protiv rješenja o privremenoj odgodi prisilnog udaljenja i rješenja o ukidanju privremene odgode prisilnog udaljenja iz stavka 1. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Prestanak privremene odgode prisilnog udaljenja

Članak 226.

(1) Privremena odgoda prisilnog udaljenja prestaje:

1. protekom vremena na koje je državljaninu treće zemlje određena privremena odgoda prisilnog udaljenja
2. ukidanjem rješenja o privremenoj odgodi prisilnog udaljenja
3. ako je državljaninu treće zemlje boravak postao zakonit.

(2) Državljanina treće zemlje iz stavka 1. točaka 1. i 2. ovoga članka prisilno će se udaljiti odnosno smjestiti u centar.

Dostava podataka

Članak 227.

Osobni podaci državljanina trećih zemalja o mjerama za osiguranje povratka mogu se dostaviti državi u koju državljanina treće zemlje treba prisilno udaljiti ili na drugi način vratiti i državi kroz koju državljanin treće zemlje treba tranzitirati tijekom prisilnog udaljenja i vraćanja.

XII. KRETANJE DRŽAVLJANA TREĆIH ZEMALJA U ODORI

Kretanje državljanina trećih zemalja u stranoj vojnoj odori

Članak 228.

Za vrijeme boravka u Republici Hrvatskoj državljani trećih zemalja mogu se kretati u stranoj vojnoj odori:

1. ako borave kao članovi diplomatske misije odnosno konzularnog ureda strane države ili druge strane misije koja u Republici Hrvatskoj ima diplomatski status u svojstvu vojnih predstavnika dok misija traje

2. ako su članovi stranih vojnih misija ili stranih vojnih izaslanstava i borave u službenom posjetu
3. ako se nalaze na školovanju u vojnim školama
4. ako su članovi stranih vojnih misija ili stranih vojnih izaslanstava s diplomatskom ili službenom putovnicom i prelaze preko područja Republike Hrvatske
5. ako su sudionici u vojnim vježbama i obuci.

Kretanje državljana trećih zemalja u stranoj policijskoj ili carinskoj odori

Članak 229.

Za vrijeme boravka u Republici Hrvatskoj državljanin trećih zemalja mogu se kretati u stranoj policijskoj ili carinskoj odori ako:

1. kao članovi izaslanstava stranih policijskih ili carinskih tijela borave u službenom posjetu
2. obavljaju aktivnosti na temelju međunarodnog ugovora
3. se nalaze na školovanju u policijskim školama
4. kao članovi stranih policijskih ili stranih carinskih izaslanstava, s diplomatskom ili službenom putovnicom, prelaze preko područja Republike Hrvatske.

XIII. OBVEZE POSLODAVCA PREMA DRŽAVLJANINU TREĆE ZEMLJE KOJEG JE NEZAKONITO ZAPOŠLJAVAO

Obveza plaćanja javnog davanja za zapošljavanje državljanina treće zemlje koji nezakonito boravi u Republici Hrvatskoj

Članak 230.

(1) Poslodavac koji zapošljava ili se koristi radom državljanina treće zemlje koji nezakonito boravi na području Republike Hrvatske obveznik je javnog davanja te plaćanja zatezne kamate i odgovarajuće novčane kazne.

(2) Pod obvezom za javno davanje se, u smislu stavka 1. ovoga članka, smatra novčani iznos u kunama te sadrži sve poreze i doprinose za obvezna socijalna osiguranja koje bi poslodavac platio da je državljanin treće zemlje bio zakonito zaposlen.

(3) Državljanin treće zemlje iz stavka 1. ovog članka ne ostvaruje u Republici Hrvatskoj prava iz rada i po osnovi rada.

Utvrđivanje trajanja rada državljanina treće zemlje

Članak 231.

Razdobljem u kojemu je državljanin treće zemlje radio smatra se razdoblje unatrag najmanje tri mjeseca od dana kada je državljanin treće zemlje zatečen na radu osim ako je tako utvrđeno razdoblje u suprotnosti s dokazima koje isključivo dostavljaju poslodavac ili državljanin treće zemlje.

*Obračun iznosa obveze za javno davanje***Članak 232.**

(1) Iznos obveze za javno davanje iz članka 230. ovoga Zakona obračunava se prema utvrđenoj osnovici za obračun polazeći od iznosa izravno ili neizravno isplaćenog iznosa primitka u kunama, odnosno iznosa tržišne vrijednosti primitka u naravi.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, kada nema podataka niti dokaza o izravno ili neizravno isplaćenom iznosu primitka u kunama niti podataka i dokaza o vrsti i tržišnoj vrijednosti primitka u naravi, iznos obveze za javno davanje obračunava se prema utvrđenoj osnovici za obračun polazeći od vrijednosti što je ekvivalent vrijednosti primitka koji bi državljaninu treće zemlje bio dodijeljen u slučaju radnog odnosa, a to mogu biti iznos uobičajene plaće za isti ili sličan posao i isto trajanje rada koji bi radniku kod istog poslodavca proizašao kao pravo prema kolektivnom ugovoru ili Zakonu o minimalnoj plaći.

(3) Pod primitkom u naravi iz stavka 1. ovoga članka smatra se predaja, od strane poslodavca, državljaninu treće zemlje materijalnog dobra ili davanje prava korištenja dobara i/ili usluga, a vrijednost davanja u naravi utvrđuje se prema tržišnoj vrijednosti, na način kako je uređeno propisima o porezu na dohodak.

*Osnovica za obračun iznosa obveze za javno davanje***Članak 233.**

(1) Osnovica za obračun javnog davanja utvrđena prema članku 232. stavku 1. ovoga Zakona smatra se neto primitkom.

(2) Osnovica za obračun javnog davanja utvrđena prema članku 232. stavku 2. ovoga Zakona smatra se bruto primitkom te sadrži iznos obveze za javno davanje i neto primitak radnika.

(3) Osnovica za obračun javnog davanja prema stavcima 1. i 2. ovoga članka utvrđuje se u jedinstvenom iznosu, bez obzira na trajanje rada.

*Obračun obveze za javno davanje***Članak 234.**

(1) Obveza za javno davanje, prema osnovici – neto primitku iz članka 233. stavak 1. ovoga Zakona obračunava se primjenom stopa na osnovicu i to:

- na dio osnovice do iznosa 3.168,00 kuna po stopi od 66,48 %
- na dio osnovice iznad 3.168,00 do 8.568,00 kuna (sljedećih 5.400,00 kuna) po stopi od 95,33 % i
- na dio osnovice iznad 8.568,00 kuna, po stopi od 144,17 %.

(2) Obveza za javno davanje, prema osnovici – bruto primitku iz članka 233. stavak 2. ovoga Zakona obračunava se primjenom stopa na osnovicu i to:

- na dio osnovice do iznosa 4.500,00 kuna, po stopi od 46,80 %

- na dio osnovice iznad 4.500,00 do 13.500,00 kuna (sljedećih 9.000,00 kuna) po stopi od 57,20 % i
- na dio osnovice iznad 13.500,00 kuna, po stopi od 69,20 %.

Dospijeće obveze za javno davanje

Članak 235.

(1) Obveza za javno davanje dospijeva na naplatu u roku od 15 dana od dana dostave rješenja te je opći prihod državnog proračuna i uplaćuje se u korist računa državnog proračuna, pozivom na brojčanu oznaku vrste prihoda propisanu Naredbom o načinu uplaćivanja prihoda proračuna, obveznih doprinosa te prihoda za financiranje drugih javnih potreba, Ministarstva financija.

(2) Na iznos obveze za javno davanje koja nije plaćena u roku obračunava se i plaća kamata, za razdoblje od dana dospijeća do dana plaćanja, sukladno s odredbama propisa koji uređuju obvezu obračuna i plaćanja kamata na javna davanja koja nisu plaćena u roku.

*Obveza dostave obavijesti Poreznoj upravi o nezakonitom zapošljavanju
i vođenje evidencije o naplati obveze za javno davanje*

Članak 236.

(1) Tijela iz članka 239. stavka 1. ovoga Zakona koja u provođenju inspekcijskog nadzora utvrde poslodavca koji zapošljava državljanina treće zemlje koji nezakonito boravi u Republici Hrvatskoj, dužna su o tome obavijestiti Poreznu upravu koja će rješenjem utvrditi poslodavca – obveznika javnog davanja te osnovicu za obračun javnog davanja, razdoblje rada državljanina treće zemlje i iznos obveze.

(2) Evidenciju o naplati obveze za javno davanje vodi Porezna uprava, a u slučaju kada se obveza ne uplati u roku pristupit će se naplati prisilnim putem.

Prisilna naplata

Članak 237.

(1) Postupak prisilne naplate prema članku 236. stavku 2. ovoga Zakona i postupke: povrata više uplaćene obveze i obveze plaćene bez pravne osnove, otpisa nenaplative obveze, prodaje duga, zastare, odgode naplate i jamstva te postupke u vezi s ostalim pitanjima koja nisu uređena ovim Zakonom provodi Porezna uprava prema odredbama Općega poreznog zakona.

(2) Iznos naknade državljaninu treće zemlje koji nezakonito boravi u Republici Hrvatskoj te iznos utvrđene i uplaćene obveze za javno davanje prema toj naknadi ne smatraju se porezno priznatim izdatkom poslodavcu.

XIV. UPRAVNI I INSPEKCIJSKI NADZOR NAD PROVEDBOM ZAKONA

Obavljanje upravnog nadzora

Članak 238.

Poslove upravnog nadzora nad provedbom ovog Zakona obavlja Ministarstvo.

Obavljanje inspeksijskog nadzora

Članak 239.

(1) Inspeksijski nadzor nad provedbom odredbi ovoga Zakona koje se odnose na rad državljana trećih zemalja, uvjete rada i prava upućenih radnika te smještaj sezonskih radnika obavljaju inspektori i državni službenici nadležnih tijela državne uprave, svaki u okviru svoje nadležnosti, sukladno posebnim propisima.

(2) Inspeksijski nadzor u dijelu koji se odnosi na obvezu prijave boravka državljana trećih zemalja provode policijski službenici Ministarstva.

(3) Kada se inspeksijskim nadzorom utvrdi da je rad državljana trećih zemalja protivan odredbama ovoga Zakona, protiv državljanina treće zemlje, pravne ili fizičke osobe koja je s državljaninom treće zemlje zasnovala radni odnos ili koristi njegov rad, odgovorne osobe u pravnoj osobi, odnosno državljanina treće zemlje koji pruža usluge u ime inozemnog poslodavca podnijet će se optužni prijedlog sudu koji sudi u prekršajnom postupku, donijeti prekršajni nalog ili obavezni prekršajni nalog odnosno izreći kazna na mjestu počinjenja prekršaja.

(4) Iznimno od stavka 3. ovoga članka, protiv državljanina treće zemlje odnosno poslodavca neće se podnijeti optužni prijedlog ako Ministarstvo putem policijske uprave odnosno policijske postaje u propisanom roku ne odluči o zahtjevu iz članka 62. stavka 3., članka 92. stavka 2., članka 106. stavka 4., članka 115. stavka 2. i članka 129. stavka 2. ovoga Zakona.

Mjere nadležnih tijela nadzora

Članak 240.

(1) U provedbi inspeksijskog nadzora nadležni inspektor tijela iz članka 239. stavka 1. ovoga Zakona će usmenim rješenjem u zapisniku, u trajanju od 30 dana, zabraniti poslodavcu – pravnoj osobi ili poslodavcu – fizičkoj osobi obavljanje djelatnosti odnosno državljaninu treće zemlje pružanje usluga za inozemnog poslodavca u nadziranom poslovnom objektu odnosno prostoru, ako utvrdi da je tijekom nadzora za poslodavca radio državljanin treće zemlje protivno odredbama ovoga Zakona kojima je utvrđena obveza ishođenja dozvole za boravak i rad ili potvrde o prijavi rada.

(2) Rješenje iz stavka 1. ovoga članka izvršava se pečaćenjem poslovnih prostorija, postrojenja, uređaja i druge opreme za rad ili na drugi pogodan način bez donošenja posebnog akta o dozvoli izvršenja rješenja, u roku od tri dana od dana izricanja usmenog rješenja na zapisnik.

(3) Mjera zabrane obavljanja djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka neće se izvršiti, a usmeno izrečeno rješenje će se ukinuti ako poslodavac – pravna osoba ili fizička osoba odnosno državljanin treće zemlje pružatelj usluga za inozemnog poslodavca kojem je mjera izrečena u roku od tri dana od dana izricanja mjere, nadležnom inspektor iz stavka 1. ovoga članka dostavi dokaz da je izvršila uplatu novčanog iznosa u iznosu od 30000,00 kuna, za svakog državljanina treće zemlje, u korist Državnog proračuna.

(4) Ako policijski službenik Ministarstva u okviru svog djelokruga rada, utvrdi postojanje okolnosti iz stavka 1. ovoga članka, podnijet će optužni prijedlog ili donijeti prekršajni nalog i o tome bez odgode obavijestiti nadležno tijelo iz članka 239. stavka 1. ovoga Zakona.

(5) Mjera zabrane obavljanja djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka neće se izreći protiv državljanina treće zemlje odnosno poslodavca ako policijska uprava odnosno policijska postaja u propisanom roku ne odluči o zahtjevu iz članka 62. stavka 3., članka 92. stavka 2., članka 106. stavka 4., članka 115. stavka 2. i članka 129. stavka 2. ovoga Zakona.

Pravni lijek na usmeno rješenje

Članak 241.

(1) Žalba izjavljena protiv rješenja donesenog na temelju odredbe članka 240. ovoga Zakona ne odgađa izvršenje rješenja.

(2) Pravna ili fizička osoba na koju se odnosi usmeno rješenje iz članka 240. stavka 1. ovoga Zakona može pisanim putem za vrijeme trajanja mjere pečaćenja poslovnih prostorija zatražiti da se zapečaćene prostorije privremeno otpečate i u prisutnosti inspektora odmah izuzeti pokvarljive namirnice i poduzeti druge sigurnosne mjere radi sprječavanja štete.

Dužnost pružanja podataka i pristupa radi provođenja inspekcijskog nadzora

Članak 242.

Radi provođenja inspekcijskog nadzora pravne i fizičke osobe dužne su pružiti sve podatke i omogućiti pristup u zatvorene ili ograđene prostorije i poslovne prostore.

XV. ZBIRKE PODATAKA

Sadržaj zbirke podataka

Članak 243.

(1) Radi učinkovite kontrole provođenja postupaka propisanih ovim Zakonom Ministarstvo vodi zbirke podataka u kojima se pohranjuju osobni podaci o:

1. državljanima trećih zemalja kojima su izdane ili oduzete putne isprave za državljane trećih zemalja
2. državljanima trećih zemalja kojima je odbijen ulazak i izlazak iz Republike Hrvatske

3. državljanima trećih zemalja na kratkotrajnom, privremenom boravku, dugotrajnom boravištu i stalnom boravku
4. državljanima trećih zemalja kojima su izdane dozvole za boravak i rad
5. državljanima trećih zemalja kojima je prestao boravak u Republici Hrvatskoj
6. državljanima trećih zemalja prema kojima je primijenjena mjera za ograničenje ulaska i boravka
7. državljanima trećih zemalja kojima su izdane biometrijske dozvole boravka
8. državljanima trećih zemalja kojima su privremeno zadržane strane putne isprave
9. državljanima trećih zemalja koji su prijavili i odjavili smještaj na kratkotrajnom boravku odnosno boravište, prebivalište i adresu stanovanja
10. uzetim otiscima prstiju, šarenice oka i fotografiranju državljana trećih zemalja prema kojima su poduzete mjere za ograničenje ulaska i boravka.

(2) U zbirkama podataka iz stavka 1. ovoga članka mogu se prikupljati, pohranjivati, obrađivati i koristiti sljedeći osobni podaci:

1. ime i prezime, prijašnja prezimena, spol, datum i mjesto rođenja, državljanstvo, osobni identifikacijski broj, fotografija
2. adresa prebivališta i boravišta, vrsta i broj isprave o identitetu, kao i datum, mjesto izdavanja i rok valjanosti isprave o identitetu
3. ime i prezime oca, ime i prezime i rođeno prezime majke
4. ime i prezime i datum rođenja djece
5. jezici koje govori, podatke vezane uz zaposlenje
6. otisci prstiju.

(3) Ministar, pravilnikom iz članka 6. stavka 6. ovoga Zakona, propisuje način prikupljanja podataka, sadržaj i korisnike zbirke podataka te rokove čuvanja podataka u tim zbirkama.

*Sadržaj zbirke podataka koje vodi ministarstvo
nadležno za vanjske poslove*

Članak 244.

(1) Ministarstvo nadležno za vanjske poslove vodi zbirku podataka o zahtjevima za izdavanje vize, produljenim vizama, izdanim, odbijenim, poništenim i ukinutim vizama.

(2) Zbirka podataka iz stavka 1. ovoga članka vodi se u HVIS sustavu sukladno članku 21. i članku 39. ovoga Zakona.

(3) Ministarstvo nadležno za vanjske poslove vodi zbirku podataka o zahtjevima za izdavanje putnih isprava za državljane trećih zemalja, putnim ispravama za državljane trećih zemalja i odobrenim boravcima za državljane trećih zemalja, podnesenim i izdanim u diplomatskim misijama odnosno konzularnim uredima Republike Hrvatske.

(4) Ministarstvo nadležno za vanjske poslove vodi zbirku podataka o zaprimljenim zahtjevima i izdanim posebnim osobnim iskaznicama članovima diplomatskih misija, odnosno konzularnih ureda, članovima misija organizacija Ujedinjenih naroda i drugih specijaliziranih ustanova Ujedinjenih naroda, članovima misija međunarodnih organizacija akreditiranih u Republici Hrvatskoj te članovima njihovih obitelji odnosno zajedničkog kućanstva i osoblja iz članka 1. stavka 2. ovoga Zakona.

*Uvjeti za prikupljanje, pohranu i obradu osobnih podataka***Članak 245.**

Osobni podaci sadržani u zbirkama podataka iz članka 243. i 244. ovoga Zakona prikupljaju se, pohranjuju i obrađuju sukladno propisu kojim se uređuje područje zaštite osobnih podataka.

XVI. IMIGRACIJSKA POLITIKA*Donošenje imigracijske politike***Članak 246.**

(1) Hrvatski sabor će, na prijedlog Vlade, utvrditi načela za provedbu sveobuhvatne imigracijske politike za razdoblje od najmanje pet godina.

(2) Vlada će, na temelju načela iz stavka 1. ovoga članka i aktualnog demografskog, gospodarskog i socijalnog stanja, donijeti odluku o broju, mjerilima i uvjetima za useljavanje državljanina trećih zemalja za svaku kalendarsku godinu.

XVII. PREKRŠAJNE ODREDBE**Članak 247.**

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 70.000,00 do 150.000,00 kuna za svakog državljanina treće zemlje kaznit će se poslodavac – pravna osoba koja zapošljava ili se koristi radom državljanina treće zemlje koji nezakonito boravi u Republici Hrvatskoj (članak 88. stavak 5.).

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 50.000,00 do 100.000,00 kuna za svakog državljanina treće zemlje kaznit će se poslodavac – pravna osoba koja je s državljaninom treće zemlje zasnovala radni odnos ili koristi njegov rad:

1. ako zapošljava ili koristi rad državljanina treće zemlje koji nema dozvolu za boravak i rad ili potvrdu o prijavi rada (članak 88. stavak 1.)

2. ako zaposli državljanina treće zemlje na poslovima za koje mu je nije izdana dozvola za boravak i rad odnosno potvrda o prijavi rada (članak 88. stavak 4.).

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 50.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se poslodavac – pravna osoba ako ne pruži sve podatke ili ne omogući pristup u zatvorene ili ograđene prostorije i poslovne prostore (članak 242.).

(4) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 70.000,00 kuna kaznit će se odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(5) Za prekršaje iz stavaka 2. i 3. ovoga članka novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(6) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 30.000,00 kuna za svakog državljanina treće zemlje kaznit će se poslodavac – fizička osoba koja zapošljava ili se koristi radom državljanina treće zemlje koji nezakonito boravi u Republici Hrvatskoj (članak 88. stavak 5.).

(7) Za prekršaje iz stavka 2. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 15.000,00 kuna za svakog državljanina treće zemlje poslodavac – fizička osoba.

(8) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se poslodavac – fizička osoba ako ne pruži sve podatke ili ne omogući pristup u zatvorene ili ograđene prostorije i poslovne prostore (članak 242.).

Članak 248.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 50.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se poslodavac-pravna osoba za svakog državljanina treće zemlje nositelja „EU plave karte“ kojeg zapošljava rad suprotno članku 128. stavku 2. ovoga Zakona.

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 30.000,00 kuna kaznit će se odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se poslodavac-fizička osoba za svakog državljanina treće zemlje nositelja „EU plave karte“ kojeg zapošljava suprotno članku 128. stavku 2. ovoga Zakona.

Članak 249.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 50.000,00 kuna za svakog prevezenog državljanina treće zemlje, kaznit će se prijevoznik – pravna osoba koji je dovezao državljanina treće zemlje koji nema valjanu putnu ispravu ili drugu ispravu koja služi za prelazak državne granice, valjanu vizu ili odobrenje boravka (članak 52. stavak 1.).

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 50.000,00 kuna, za svakog prevezenog državljanina treće zemlje, kaznit će se prijevoznik – pravna osoba koja na svoj trošak nije odvezla državljanina treće zemlje s graničnog prijelaza ili iz Republike Hrvatske (članak 52. stavci 2. i 3.).

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 50.000,00 kuna, za svakog prevezenog državljanina treće zemlje, kaznit će se prijevoznik – pravna osoba koja nije preuzela troškove povratka državljanina treće zemlje (članak 52. stavci 2. i 3.).

(4) Za prekršaje iz stavaka 1. i 2. ovoga članka novčanom kaznom u iznosu od 23.000,00 kuna kaznit će se odgovorna osoba u pravnoj osobi, za svakog prevezenog, odnosno potpomognutog državljanina treće zemlje.

(5) Novčanom kaznom u iznosu od 23.000,00 kuna za svakog prevezenog državljanina treće zemlje, kaznit će se prijevoznik – fizička osoba koji je dovezao državljanina treće zemlje koji nema valjanu putnu ispravu ili drugu ispravu koja služi za prelazak državne granice, valjanu vizu ili odobrenje boravka (članak 52. stavak 1.).

(6) Novčanom kaznom u iznosu od 23.000,00 kuna, za svakog prevezenog državljanina treće zemlje, kaznit će se prijevoznik – fizička osoba koja na svoj trošak nije odvezla državljanina treće zemlje s graničnog prijelaza ili iz Republike Hrvatske (članak 52. stavci 2., 3. i 4.).

(7) Novčanom kaznom u iznosu od 23.000,00 kuna, za svakog prevezenog državljanina treće zemlje, kaznit će se prijevoznik – fizička osoba koja nije preuzela troškove povratka državljanina treće zemlje (članak 52. stavci 2., 3. i 4.).

(8) Kaznom zatvora do 60 dana ili novčanom kaznom u iznosu od 23.000,00 kuna, za svakog potpomognutog državljanina treće zemlje, kaznit će se fizička osoba koja pomaže ili pokušava pomoći državljaninu treće zemlje u nezakonitom prelasku, tranzitu i nezakonitom boravku u Republici Hrvatskoj (članak 53.).

(9) Za prekršaje iz stavka 8. ovoga članka obvezno će se izreći oduzimanje predmeta i sredstava, ako je prijevoznik vlasnik prijevoznog sredstva.

Članak 250.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 7.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj državljanin treće zemlje koji radi bez dozvole za boravak i rad ili potvrde o prijavi rada (članak 88. stavak 1.).

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 7.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj državljanin treće zemlje koji radi na onim poslovima za koje mu nije izdana dozvola za boravak i rad ili potvrda o prijavi rada ili kod onog poslodavca za kojeg mu nije izdana dozvola za boravak i rad ili potvrda o prijavi rada i s kojim nije zasnovao radni odnos (članak 88. stavak 3.).

Članak 251.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 7.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj poslodavac – pravna osoba koja:

1. nije u propisanom roku obavijestila policijsku upravu odnosno policijsku postaju o prestanku ugovora o radu ili o prestanku postojanja drugih uvjeta na temelju kojih je izdana dozvola za boravak i rad (članak 95. stavak 1.)
2. u propisanom roku ne obavijesti policijsku upravu odnosno policijsku postaju o promjeni smještaja (članak 104. stavak 9.)
3. nije u propisanom roku obavijestila policijsku upravu odnosno policijsku postaju o prestanku postojanja uvjeta na temelju kojih je izdana dozvola za boravak i rad za premještaj unutar društva (članak 117. stavak 2.)
4. nije u propisanom roku obavijestila policijsku upravu odnosno policijsku postaju o prestanku postojanja uvjeta na temelju kojih je izdana dozvola za boravak i rad za dugoročnu mobilnost (članak 120. stavak 6.)
5. nije u propisanom roku obavijestila policijsku upravu odnosno policijsku postaju o prestanku ugovora o radu te prestanku postojanja uvjeta na temelju kojih je izdana dozvola za boravak i rad „EU plava karta“ (članak 128. stavak 3.)
6. nije u propisanom roku obavijestila policijsku upravu odnosno policijsku postaju o upućivanju radnika na rad izvan mjesta boravišta odnosno prebivališta u Republici Hrvatskoj u trajanju dužem od 90 dana (članak 178. stavak 4.)

7. nije u propisanom roku obavijestila policijsku upravu odnosno policijsku postaju o upućivanju radnika na rad u drugu državu članicu EGP-a (članak 178. stavak 5.).

(2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 3.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 3.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj poslodavac – fizička osoba koja:

1. nije u propisanom roku obavijestila policijsku upravu odnosno policijsku postaju o prestanku ugovora o radu ili o prestanku postojanja drugih uvjeta na temelju kojih je izdana dozvola za boravak i rad (članak 95. stavak 1.)

2. u propisanom roku ne obavijesti policijsku upravu odnosno policijsku postaju o promjeni smještaja (članak 104. stavak 9.)

3. nije u propisanom roku obavijestila policijsku upravu odnosno policijsku postaju o prestanku postojanja uvjeta na temelju kojih je izdana dozvola za boravak i rad za premještaj unutar društva (članak 117. stavak 2.)

4. nije u propisanom roku obavijestila policijsku upravu odnosno policijsku postaju o prestanku postojanja uvjeta na temelju kojih je izdana dozvola za boravak i rad za dugoročnu mobilnost (članak 120. stavak 6.)

5. nije u propisanom roku obavijestila policijsku upravu odnosno policijsku postaju o prestanku ugovora o radu te prestanku postojanja uvjeta na temelju kojih je izdana dozvola za boravak i rad „EU plava karta“ (članak 128. stavak 3.)

6. nije u propisanom roku obavijestila policijsku upravu odnosno policijsku postaju o upućivanju radnika na rad izvan mjesta boravišta odnosno prebivališta u Republici Hrvatskoj u trajanju dužem od 90 dana (članak 178. stavak 4.)

7. nije u propisanom roku obavijestila policijsku upravu odnosno policijsku postaju o upućivanju radnika na rad u drugu državu članicu EGP-a (članak 178. stavak 5.).

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj državljanin treće zemlje koji:

1. ima višestruko državljanstvo, a služi se putnom ispravom s kojom nije ušao u Republiku Hrvatsku ili nije izašao s putnom ispravom s kojom je ušao u Republiku Hrvatsku (članak 4. stavak 1.)

2. nije vratio posebnu putnu ispravu u roku od 30 dana od ishoda valjane strane putne isprave ili primitka u hrvatsko državljanstvo ili prestanka supsidijarne zaštite ili prestanka boravka iz članka 8. stavka 2. ovoga Zakona (članak 8. stavak 3.)

3. nije vratio putnu ispravu za osobe bez državljanstva u roku od 30 dana od ishoda valjane strane putne isprave ili primitka u hrvatsko državljanstvo ili prestanka boravka iz članka 9. stavka 1. ovoga Zakona (članak 9. stavak 4.)

4. nije podnio zahtjev za produljenje privremenog boravka u propisanom roku prije isteka roka važećeg odobrenja za privremeni boravak (članak 62. stavak 1.)

5. kao roditelj ili skrbnik djeteta rođenog na području Republike Hrvatske ne podnese zahtjev za odobrenje privremenog boravka do navršanih tri mjeseca života djeteta (članak 67. stavak 1.)

6. kao istraživač i student nije obavijestio policijsku upravu odnosno policijsku postaju o prestanku postojanja uvjeta pod kojima je mobilnost dopuštena u roku od osam dana od nastupa tih okolnosti (članak 77. stavak 3.)

7. boravi u Republici Hrvatskoj suprotno svrsi zbog koje mu je odobren privremeni boravak (članak 87. stavak 1. točka 7.)

8. nije u propisanom roku obavijestio policijsku upravu odnosno policijsku postaju o prestanku ugovora o radu ili o prestanku postojanja drugih uvjeta na temelju kojih je izdana dozvola za boravak i rad (članak 95. stavak 1.)
9. u propisanom roku ne obavijesti policijsku upravu odnosno policijsku postaju o promjeni smještaja (članak 104. stavak 9.)
10. nije u propisanom roku obavijestio policijsku upravu odnosno policijsku postaju o prestanku postojanja uvjeta na temelju kojih je izdana dozvola za boravak i rad za premještaj unutar društva (članak 117. stavak 2.)
11. nije u propisanom roku obavijestio policijsku upravu odnosno policijsku postaju o prestanku postojanja uvjeta na temelju kojih je izdana dozvola za boravak i rad za dugoročnu mobilnost (članak 120. stavak 6.)
12. nije u propisanom roku obavijestio policijsku upravu odnosno policijsku postaju o prestanku ugovora o radu te prestanku postojanja uvjeta na temelju kojih je izdana dozvola za boravak i rad „EU plava karta“ (članak 128. stavak 3.)
13. nije podnio zahtjev za produljenje dozvole za boravak i rad „EU plave karte“ u roku od 30 dana prije isteka roka važeće dozvole boravka i rada (članak 129. stavak 1.)
14. nije podnio zahtjev za izdavanje dozvole boravka i rada „EU plave karte“ u roku od osam dana od dana prestanka radnog odnosa kod prvog poslodavca u prve dvije godine boravka u Republici Hrvatskoj (članak 130. stavak 1.)
15. kao nositelj „EU plave karte“ nakon proteka razdoblja od dvije godine, u propisanom roku, ne obavijesti policijsku upravu odnosno policijsku postaju o promjeni zaposlenja i ne dostavi novi ugovor o radu s novim poslodavcem (članak 130. stavak 2.)
16. ne nosi ili na zahtjev službene osobe ne da na uvid valjanu stranu putnu ispravu ili osobnu iskaznicu, dozvolu boravka ili drugu javnu ispravu koja sadrži fotografiju (članak 167. stavak 1.)
17. zahtjev za izdavanje dozvole boravka ne podnese u roku od osam dana od dana odobrenja privremenog boravka, dugotrajnog boravišta ili stalnog boravka odnosno u roku od 30 dana od dana izdavanja dugotrajne vize (članak 169. stavak 1.)
18. u propisanom roku ne podnese zahtjev za zamjenu dozvole boravka nakon nastupa okolnosti iz članka 171. stavka 1. ovoga Zakona (članak 171. stavak 2.)
19. ne vrati dozvolu boravka u propisanom roku nakon nastupa okolnosti iz članka 172. stavka 1. ovoga Zakona (članak 172. stavak 2.)
20. ne prijavi gubitak, nestanak ili krađu putne isprave iz članka 6. stavka 1. ovoga Zakona ili dozvole boravka, u roku od osam dana od dana saznanja, policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji prema mjestu događaja ili saznanja (članak 173. stavak 1.)
21. ne prijavi izgublenu ili na drugi način nestalu putnu ispravu iz članka 6. stavka 1. ovoga Zakona ili dozvolu boravka, u roku od osam dana od dana saznanja, najbližoj diplomatskoj misiji odnosno konzularnom uredu Republike Hrvatske (članak 173. stavak 2.)
22. namjerava boraviti u mjestu i na adresi prijavljenog boravišta nakon isteka roka od godine dana, ne produlji prijavu boravišta u roku od 15 dana od isteka toga roka (članak 176. stavak 4.)
23. ne prijavi smještaj u roku od dva dana od ulaska u Republiku Hrvatsku odnosno od promjene smještaja ako se obveznik prijave u trenutku dolaska državljanina treće zemlje ne nalazi u Republici Hrvatskoj ili se prijava smještaja zbog drugog razloga ne može obaviti u skladu s člankom 177. stavka 1. ovoga Zakona (članak 177. stavak 4.)
24. na obrascu prijave ne navede potpune i točne podatke (članak 177. stavak 7.)
25. u propisanom roku ne dostavi obavijest o svakoj promjeni podataka (članak 177. stavak 7.)

26. u propisanom roku ne prijavi boravište i adresu stanovanja te promjenu boravišta i adresu stanovanja od ulaska u Republiku Hrvatsku odnosno od dana promjene boravišta ili adrese stanovanja (članak 178. stavak 1.)

27. u propisanom roku ne prijavi prebivalište, boravište i adresu stanovanja te promjenu prebivališta, boravišta i adresu stanovanja (članak 178. stavak 2.)

28. se nije prijavio na graničnom prijelazu prilikom napuštanja Republike Hrvatske ili diplomatskoj misiji odnosno konzularnom uredu Republike Hrvatske nakon napuštanja EGP-a, kako je određeno rješenjem o povratku (članak 183. stavak 3.)

29. za vrijeme boravka u Republici Hrvatskoj nosi stranu vojnu odoru suprotno odredbi članka 228. ovoga Zakona

30. za vrijeme boravka u Republici Hrvatskoj nosi stranu policijsku ili carinsku odoru suprotno odredbi članka 229. ovoga Zakona.

Članak 252.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 7.000,00 kuna kaznit će se pravna osoba ako:

1. u roku od jednog dana od dolaska državljanina treće zemlje na smještaj ne prijavi smještaj državljanina treće zemlje na kratkotrajnom boravku (članak 177. stavci 1. i 2.)

2. u obrascu prijave ne navede datum odjave smještaja (članak 177. stavak 7.)

3. u obrascu prijave smještaja državljanina treće zemlje ne navede potpune i točne podatke (članak 177. stavak 7.)

4. u roku od jednog dana ne dostavi obavijest o promijeni podataka (članak 177. stavak 7.)

5. službenoj osobi nadležnog tijela ne da na uvid podatke iz evidencije o državljanima trećih zemalja kojima pruža usluge smještaja (članak 180.).

(2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 3.000,00 kuna kaznit će se odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(3) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 300,00 do 2.000,00 kuna fizička osoba.

Članak 253.

(1) Kaznom zatvora do 30 dana ili novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 do 7.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj državljanin treće zemlje koji:

1. se kreće izvan određenog područja ili se zadržava dulje od predviđenog vremena na pograničnom području kako je određeno bilateralnim međunarodnim ugovorom (članak 5. stavak 4.)

2. na zahtjev službene osobe ne da na uvid putnu ili drugu ispravu koja služi za prelazak državne granice (članak 167. stavak 2.)

3. nema valjanu stranu putnu ispravu ili osobnu iskaznicu, dozvolu boravka ili drugu javnu ispravu i na zahtjev policijskog službenika ne da svoje osobne podatke (članak 167. stavak 3.)

4. svoje isprave da drugome da se njima služi, odnosno služi se nevažećom ili drugom nevaljanom ispravom ili tuđom ispravom kao svojom (članak 167. stavak 4.)

5. ne položi putnu ispravu, putne dokumente i putne karte, ne položi određena financijska sredstva, napusti određenu adresu smještaja ili se ne javi u policijsku postaju u određeno vrijeme, kako je određeno rješenjem o povratku (članak 184. stavka 7.)

6. ne položi putnu ispravu, putne dokumente i putne karte, ne položi određena financijska sredstva, napusti određenu adresu smještaja ili se ne javi u policijsku postaju u određeno vrijeme, kako je određeno rješenjem o primjeni blažih mjera (članak 213. stavak 3)
7. ne položi putnu ispravu, putne dokumente i putne karte, ne položi određena financijska sredstva, napusti određenu adresu smještaja ili se ne javi u policijsku postaju u određeno vrijeme, kako je određeno rješenjem o privremenoj odgodi prisilnog udaljenja (članak 224. stavak 4.)
8. silom ili prijevarom onemogućiti prepratu u državu u koju ga se prisilno udaljava (članak 203. stavak 11.)
9. je napustio centar bez odobrenja ili se nije pridržavao pravila boravka u centru (članak 218. stavak 1.).

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 7.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj državljani treće zemlje koji u Republici Hrvatskoj nezakonito boravi (članak 183. stavak 1.).

Članak 254.

Novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 do 7.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj državljani treće zemlje nositelj „EU plave karte“ koji radi na poslovima za koje mu nije izdana dozvola za boravak i rad ili kod onog poslodavca za kojeg mu nije izdana dozvola za boravak i rad i s kojim nije zasnovao radni odnos (članak 128. stavak 1.).

XVIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Važenje odobrenih boravka i računanje roka za napuštanje Republike Hrvatske

Članak 255.

(1) Odobreni privremeni boravci, izdane dozvole za boravak i rad i potvrde o prijavi rada izdane sukladno Zakonu o strancima (Narodne novine, br. 130/11, 74/13, 69/17, 46/18 i 53/20) ostaju važiti do isteka roka.

(2) Rokovi za napuštanje Republike Hrvatske određeni rješenjima koja su donesena do stupanja na snagu ovoga Zakona važe i računaju se na temelju odredbi Zakona o strancima (Narodne novine, br. 130/11, 74/13, 69/17, 46/18 i 53/20).

*Primjena određenih odredbi nakon stupanja na snagu
Schengenskog provedbenog sporazuma*

Članak 256.

(1) Odredbe članaka 47. i 48. ovoga Zakona neće se primjenjivati na unutarnjoj granici Republike Hrvatske nakon stupanja na snagu Schengenskog provedbenog sporazuma u Republici Hrvatskoj.

(2) Unutarnja granica iz stavka 1. ovoga članka je unutarnja granica određena odredbama Uredbe (EU) 2016/399 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. ožujka 2016. o Zakoniku Unije o pravilima kojima se uređuje kretanje osoba preko granica (Zakonik o schengenskim granicama).

*Nadležnost za donošenje akata***Članak 257.**

(1) Ministar će donijeti pravilnike iz članka 6. stavka 6., članka 50 stavka 5., članka 57. stavka 6., članka 154. stavka 4., članka 198. stavka 12. i članka 218. stavka 2. ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Ministar nadležan za vanjske poslove donijet će pravilnik iz članka 4. stavka 3. i članka 16. stavka 1. ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(3) Ministar nadležan za znanost i obrazovanje donijet će pravilnike iz članka 72. stavka 6. i članka 74. stavka 18. ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(4) Ministar nadležan za rad donijet će pravilnik iz članka 98. stavak 6. i članka 99. stavak 9. u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(5) Vlada, na prijedlog ministarstva nadležnog za unutarnje poslove, donijet će uredbe iz članka 59. stavka 5., članka 72. stavka 7., članka 73. stavka 9., članka 153. stavka 5. i članka 161. stavka 7. ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(6) Vlada na prijedlog ministarstva nadležnog za vanjske poslove, donijet će uredbu o hrvatskom viznom sustavu iz članka 12. stavka 3. ovoga Zakona i uredbu o HVIS sustavu iz članka 21. ovoga Zakona, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(7) Ministarstvo će, u roku od 6 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, imenovati kontaktnu točku iz članka 165. ovoga Zakona.

(8) Odluku o zanimanjima za koje poslodavac nije dužan zatražiti provedbu testa tržišta rada iz članka 101. stavka 1. ovoga Zakona, Upravno vijeće Hrvatskog zavoda za zapošljavanje dužno je donijeti u roku od 8 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(9) Hrvatski sabor će utvrditi načela za provedbu sveobuhvatne imigracijske politike za razdoblje od najmanje pet godina iz članka 246. stavka 1. ovoga Zakona, u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(10) Vlada će donijeti odluku o broju, mjerilima i uvjetima za useljavanje državljana trećih zemalja iz članka 246. stavka 2. u roku od šest mjeseci od dana donošenja načela Hrvatskoga sabora iz članka 246. stavka 1. ovoga Zakona.

*Rok važenja provedbenih propisa***Članak 258.**

Provedbeni propisi doneseni na temelju Zakona o strancima (Narodne novine, br. 130/11, 74/13, 69/17, 46/18 i 53/20) kojima se uređuje ulazak, boravak i rad državljana trećih zemalja ostaju na snazi do stupanja na snagu provedbenih propisa donesenih na temelju ovlasti iz ovoga Zakona.

Okončanje započelih postupaka

Članak 259.

Postupci započeti do stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se prema odredbama Zakona o strancima (Narodne novine, br. 130/11, 74/13, 69/17, 46/18 i 53/20).

Prestanak važećeg Zakona o strancima

Članak 260.

Stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakona o strancima (Narodne novine, br. 130/11, 74/13, 69/17, 46/18 i 53/20).

Stupanje na snagu

Članak 261.

Ovaj Zakon objavit će se u Narodnim novinama, a stupa na snagu 1. siječnja 2021., osim odredbi članka 22., 38. stavka 1. točke 7., 77., 124. i 251. stavka 4. točke 6. ovoga Zakona, koje stupaju na snagu danom stupanja na snagu Schengenskog provedbenog sporazuma u Republici Hrvatskoj.

O B R A Z L O Ź E N J E

I. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE ZAKON DONOSI

Područje ulaska, boravka i rada stranaca u Republici Hrvatskoj sada je uređeno važećim Zakonom o strancima (Narodne novine, br. 130/11, 74/13, 69/17, 46/18 i 53/20) koji se primjenjuje od 1. siječnja 2012.

Zakon o strancima sadrži odredbe vezane za ulazak stranaca, vize, reguliranje radno-pravnog statusa, odredbe vezane za spajanje obitelji, srednjoškolsko obrazovanje i studiranje, istraživanje, odobrenje EU plave karte visokokvalificiranih stranaca te reguliranje statusa stranaca koji imaju odobreno dugotrajno boravište u drugoj državi članici Europskog gospodarskog prostora.

Važeći Zakon usklađen je s ukupno 21 direktivom, preporukom, odlukom i rezolucijom europske pravne stečevine. Dakle, velik broj odredaba važećeg Zakona usklađen je s pravnom stečevinom Europske unije. Konačni prijedlog zakona više ne sadrži odredbe koje se odnose na državljane Europskog gospodarskog prostora i članove njihovih obitelji čiji status je sada reguliran Zakonom o državljanima država članica Europskog gospodarskog prostora i članovima njihovih obitelji (Narodne novine, br. 66/19 i 53/20).

Sukladno važećem Zakonu o strancima, Vlada je donosila Odluku o utvrđivanju godišnje kvote dozvola za zapošljavanje državljana trećih zemalja.

Konačnim prijedlogom zakona na jasniji način propisuju se odredbe vezane za ulazak, boravak i rad stranaca te, u odnosu na važeći Zakon o strancima, na drugačiji način se regulira njihovo zapošljavanje u Republici Hrvatskoj.

Novi model zapošljavanja obuhvaća obvezu poslodavaca da se za pronalaženje radne snage prvo moraju obratiti Hrvatskom zavodu za zapošljavanje radi provođenja testa tržišta rada. U slučaju da u Republici Hrvatskoj nema raspoložive radne snage, poslodavac može podnijeti zahtjev za izdavanje dozvole za boravak i rad za državljanina treće zemlje nadležnoj policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji, koja će službenim putem zatražiti mišljenje Hrvatskog zavoda za zapošljavanje. Hrvatski zavod za zapošljavanje će, prije izdavanja mišljenja, provjeriti uvjete propisane Zakonom, koje poslodavac mora ispuniti da bi nadležna policijska uprava odnosno postaja mogla izdati dozvolu za boravak i rad za državljanina treće zemlje.

II. PITANJA KOJA SE ZAKONOM RJEŠAVAJU

U cilju daljnjeg usklađivanja sa zakonodavstvom Europske unije potrebno je propisati:

- institut dugotrajne vize (D) koja se izdaje državljaninu treće zemlje kojemu je za uzlazak potrebna kratkotrajna viza, a ima odobrenje privremenog boravka odnosno izdanu dozvolu za boravak i rad u Republici Hrvatskoj
  - jasnije odredbe za ulazak i boravak državljana trećih zemalja
  - novu svrhu privremenog boravka koji se odnosi na boravak digitalnih nomada
  - jasnije odredbe u dijelu odobravanja privremenog boravka u humanitarne svrhe

- nove odredbe u dijelu zapošljavanja državljana trećih zemalja
- uvjete koje mora ispunjavati poslodavac radi dobivanja mišljenja Hrvatskog zavoda za zapošljavanje
  - povoljnije uvjete za stjecanje stalnog boravka za članove obitelji hrvatskog državljanina ili životnog partnera, na način da ne trebaju ispunjavati uvjet od pet godina zakonitog boravka, već samo četiri godine, te ne trebaju dokazivati sredstva za uzdržavanje niti polagati ispit iz poznavanja hrvatskog jezika i latiničnog pisma
  - povoljnije uvjete za stjecanje stalnog boravka za pripadnike hrvatskog naroda na način da ne trebaju ispunjavati uvjet od pet godina zakonitog boravka, već samo tri godine, te ne trebaju dokazivati sredstva za uzdržavanje niti polagati ispit iz poznavanja hrvatskog jezika i latiničnog pisma
  - povoljnije uvjete za stjecanje stalnog boravka za maloljetno dijete koje do dana podnošenja zahtjeva za stalni boravak ima neprekidno tri godine odobren privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji, a jedan od roditelja ima odobren stalni boravak ili dugotrajno boravište
    - dodatno usklađivanje odredbi za stjecanje dugotrajnog boravišta
    - uvjete za ponovno stjecanje dugotrajnog boravišta.

III. OBRAZLOŽENJE ODREDBI PREDLOŽENOG ZAKONA

Člankom 1. propisane su opće odredbe Zakona kojima se uređuje sadržaj Zakona, propisuje se iznimka da se Zakon ne odnosi na članove diplomatskih misija, konzularnih ureda i drugih međunarodnih organizacija akreditiranih u Republici Hrvatskoj, kao ni na članove posade broda u međunarodnoj plovidbi. Odredbom se, također, propisuje da se Hrvati sa stranim državljanstvom ili bez državljanstva ne smatraju strancima u smislu ovoga Zakona.

Člankom 2. navedeni su akti europske pravne stečevine s kojima se Zakon usklađuje, kao i uredbe čija se provedba uređuje odredbama ovoga Zakona.

Članak 3. sadrži definicije pojmova koji se koriste u Zakonu, primjerice tko se smatra državljaninom treće zemlje, osobom bez državljanstva, što obuhvaća pojam putne isprave, što je dozvola boravka, tko se smatra poslodavcem, tko se smatra sezonskim radnikom itd.

Člankom 4. je određeno da je državljanin treće zemlje s višestrukim državljanstvom dužan služiti se i izaći iz Republike Hrvatske s putnom ispravom s kojom je ušao u Republiku Hrvatsku, te da je s istom dužan služiti se u pravnom prometu. Nadalje, propisana je nadležnost ministarstva nadležnog za vanjske poslove za izdavanje posebne osobne iskaznice članovima diplomatskih misija odnosno konzularnih ureda te članovima misija međunarodnih organizacija.

Člankom 5. propisuje se tijelo za provođenje sigurnosne provjere za državljane treće zemlje kao i sadržaj odluka koje se donose sukladno odredbama ovoga Zakona, a na temelju sigurnosne provjere u svrhu utvrđivanja razloga nacionalne sigurnosti. Propisana je općenita odredba da su se državljani trećih država dužni za vrijeme boravka u Republici Hrvatskoj pridržavati zakona i propisa te odluka državnih tijela Republike Hrvatske. Također, osobe kojima je bilateralnim međunarodnim ugovorom ograničeno kretanje na određenom području u određenom vremenu, smiju se kretati samo na području i u vremenu koje je određeno (npr. na temelju Sporazuma između Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine o pograničnom prometu).

Člankom 6. navedene su vrste putnih isprava koje se izdaju državljanima trećih država u Republici Hrvatskoj: putni list za državljanina treće zemlje, posebna putna isprava za državljanina treće zemlje, putna isprava za osobe bez državljanstva i isprave koje se izdaju na temelju međunarodnih sporazuma (npr. na temelju Sporazuma između Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine o pograničnom prometu).

Člankom 7. taksativno su navedeni slučajevi u kojima se izdaje putni list za državljane trećih zemalja te se navode slučajevi kada ga izdaje Ministarstvo putem policijske uprave odnosno policijske postaje, a kada diplomatska misija odnosno konzularni ured Republike Hrvatske. Odredbom se omogućuje izdavanje navedenog putnog lista za tri situacije: jedan izlazak iz Republike Hrvatske, jedan ulazak u Republiku Hrvatsku te jedan ulazak i izlazak u Republiku Hrvatsku.

Člankom 8. navedene su kategorije državljanina trećih država kojoj se može izdati posebna putna isprava za državljane trećih zemalja. Osim državljanina treće zemlje kojem je odobrena supsidijarna zaštita, određeno je da se može izdati i državljaninu treće zemlje koji ima odobren privremeni ili stalni boravak ili dugotrajno boravište radi odlaska u inozemstvo u diplomatsku misiju odnosno konzularni ured matične države u cilju ishođenja nove strane putovnice. Propisuje se obveza vraćanja navedene putne isprave ako je državljanin treće zemlje ishodio stranu putovnicu, ako je primljen u hrvatsko državljanstvo ili mu je prestao boravak u Republici Hrvatskoj.

Člankom 9. navedene su kategorije osoba kojima se može izdati putna isprava za osobe bez državljanstva (državljaninu treće zemlje koji ima odobren privremeni ili stalni boravak ili dugotrajno boravište), kao i nadležno tijelo za izdavanje. Propisuje se obveza vraćanja navedene putne isprave ako je državljanin treće zemlje ishodio stranu putovnicu, ako je primljen u hrvatsko državljanstvo ili mu je prestao boravak u Republici Hrvatskoj.

Članci 10. i 11. sadrže odredbe o odbijanju zahtjeva za izdavanje putne isprave te o oduzimanju putne isprave za državljanina treće zemlje, s naglaskom na razloge zaštite javnog poretka, nacionalne sigurnosti i javnog zdravlja. Propisano je i pravo pokretanja upravnog spora na odluke Ministarstva donesene putem policijske uprave odnosno policijske postaje o odbijanju zahtjeva za izdavanje putne isprave te o oduzimanju putne isprave.

Člankom 12. utvrđuje se da je ministarstvo nadležno za vanjske poslove središnje tijelo državne uprave za pitanja viza. Također, daje se ovlast Vladi Republike Hrvatske da na prijedlog ministarstva nadležnog za vanjske poslove uredbom propisuje vizni sustav Republike Hrvatske u skladu sa člankom 4. Uredbe Vijeća (EU) br. 2018/1806 od 14.11.2018. u kojoj se nabrajaju treće zemlje čiji državljani moraju imati vize za prelazak vanjskih granica i one čiji su državljani oslobođeni od tog zahtjeva.

Člankom 13. propisuju se vrste viza za kratkotrajni boravak i to zrakoplovno-tranzitna (viza A) i kratkotrajna viza (viza C).

Člancima 14. i 15. propisano je u kojim slučajevima se izdaje zrakoplovno-tranzitna viza (viza A) ili kratkotrajna viza (viza C), kao i rok važenja istih. Definirana je kratkotrajna viza i njezine značajke (svrha izdavanja, moguć broj ulazaka, rok valjanosti) koje su usklađene s člancima 2. i 24. Zakonika o vizama koji, između ostalog, predviđa postojanje tzv. dodatnog razdoblja od 15 dana.

Člankom 16. propisana je mogućnost da komercijalni posrednik i/ili vanjski pružatelj usluga može sudjelovati u prikupljanju zahtjeva za izdavanje vize, a vanjski pružatelj usluga može prikupljati i biometrijske podatke od podnositelja zahtjeva.

Člankom 17. propisano je da vizu izdaje diplomatska misija odnosno konzularni ured Republike Hrvatske. Omogućeno je da vizu za Republiku Hrvatsku izdaje i neka druga država (misli se ponajprije na države članice EU), s kojom je Republika Hrvatska sklopila ugovor o zastupanju. Navedeno je u skladu s člankom 8. Zakonika o vizama, a potrebno je stoga što Republika Hrvatska nema diplomatsku misiju/konzularni ured u svim zemljama. Stoga stranci iz država gdje nema hrvatskog veleposlanstva imaju objektivne teškoće pri ishođenju hrvatske vize. Također, propisuje se da iznimno vizu može izdati i policijska postaja nadležna za kontrolu prelaska državne granice.

Člankom 18. utvrđuje se podnošenje zahtjeva za izdavanje vize na propisanom obrascu i obveza prilaganja isprava ovisno o svrsi i uvjetima tranzita ili boravka. Propisan je institut jamstvenoga pisma, radi osiguranja naplate troškova boravka stranca u Republici Hrvatskoj te troškove napuštanja Republike Hrvatske, a stavkom 6. je propisana nadležnost za naplatu troškova napuštanja. Način naplate troškova propisan je člancima 222. i 223. Zakona.

Člankom 19. propisuje da se viza unosi u obliku naljepnice u putnu ispravu, a iznimno se može unijeti i u obrazac za unošenje vize.

Člankom 20. propisuje se da se uz zahtjev za izdavanje kratkotrajne vize prilaže dokaz o valjanom putnom zdravstvenom osiguranju te su propisane iznimke kad se isto ne prilaže npr. nositelj diplomatske vize, pomorci i druge profesionalne skupine koji već imaju putno zdravstveno osiguranje zbog svoje profesionalne djelatnosti.

Člankom 21. propisuje da se zahtjevi za vizu i podaci prikupljeni od stranca i fizičke ili pravne osobe pohranjuju i obrađuju u Hrvatskom viznom informacijskom sustavu (HVIS), u skladu s uredbom koja uređuje HVIS i propisima kojima se uređuje zaštita osobnih podataka.

Člankom 22. propisuje se pravna osnova za prikupljanje biometrijskih podataka od podnositelja zahtjeva za izdavanje vize, što predstavlja usklađivanje s člankom 13. Zakonika o vizama i Uredbom o VIS-u.

Člankom 23. propisani su uvjeti za dopuštenost podnošenja zahtjeva za izdavanje kratkotrajne vize, te postupak vraćanja isprava državljanina treće zemlje čiji je zahtjev nedopušten odnosno minimalni uvjeti koji moraju biti ispunjeni da bi se zahtjev za izdavanje vize mogao zaprimiti, prema članku 19. Zakonika o vizama.

Člankom 24. utvrđuje se rok u kojem se mora odlučiti o zahtjevu za izdavanje vize (15 dana od dana podnošenja zahtjeva, a može se produžiti do najviše 45), a koji je usklađen s člankom 23. Zakonika o vizama.

Člankom 25. propisuju se uvjeti koje mora ispunjavati putna isprava da bi se u nju unijela naljepnica vize, tj. da vrijedi najmanje tri mjeseca, da sadrži najmanje dvije prazne stranice i da je izdana u posljednjih deset godina. Kao opravdani razlozi smatraju se humanitarni razlozi, razlozi više sile, dolazak na poziv suda, putovanje nositelja putnoga lista koji se vraća u zemlju državljanstva, što će se detaljnije razraditi podzakonskim aktom.

Člankom 26. propisuje se da se na graničnim prijelazima može izdati kratkotrajna viza za boravak do 15 dana, u svrhu tranzita ili pomorcu u svrhu tranzita.

Člankom 27. propisuju se uvjeti za izdavanje kratkotrajne vize na graničnom prijelazu.

Člankom 28. propisuje se da se kratkotrajna viza na graničnom prijelazu može izdati ako državljanin treće zemlje nije bio u mogućnosti unaprijed podnijeti zahtjev u diplomatskoj misiji odnosno konzularnom uredu Republike Hrvatske te je priložio isprave kojim se dokazuju nepredviđeni i neodložni razlozi za ulazak u Republiku Hrvatsku.

Člankom 29. propisuje se izdavanje kratkotrajne vize u svrhu tranzita na graničnom prijelazu pomorcu.

Člankom 30. propisani su uvjeti za odbijanje kratkotrajne vize na graničnom prijelazu.

Člankom 31. izvršeno je usklađivanje s člankom 33. Zakonika o vizama, kojim je propisano da se iznimno, pod uvjetom da postoji viša sila, humanitarni ili ozbiljni osobni razlozi, može produljiti rok valjanosti i/ili trajanje boravka odobreno izdanom vizom. Također je navedeno gdje se podnosi zahtjev za produljenje vize, te obvezu nadležnog tijela da zatraži mišljenje ministarstva nadležnog za vanjske poslove i Sigurnosno-obavještajne agencije.

Člankom 32. propisuje se iz kojih razloga će se odbiti zahtjev za izdavanje vize za kratkotrajni boravak kao i mogućnost podnošenja pravnog lijeka protiv odluke diplomatske misije odnosno konzularnog ureda.

Člankom 33. propisuje se da se svi unosi na naljepnicu vize tiskaju i ne smiju se unositi ručni ispravci osim u slučaju tehničkih teškoća uslijed više sile.

Člankom 34. propisuje se postupak i nadležnost poništenja i ukidanja vize za kratkotrajni boravak, te se propisuje pravni lijek.

Člankom 35. uvodi se novi institut vize za dugotrajni boravak (viza D) sukladno Uredbi (EU) br. 265/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. ožujka 2010. o izmjeni Konvencije o provedbi Schengenskog sporazuma i Uredbe (EZ) br. 562/2006 u vezi s kretanjem osoba s vizom za dugotrajni boravak, koja se izdaje državljaninu treće zemlje kojem je za uzlazak potrebna kratkotrajna viza, a ima odobrenje privremenog boravka u svrhe iz članka 57. ovoga Zakona odnosno izdanu dozvolu za boravak i rad u Republici Hrvatskoj. Dugotrajna viza izdaje se državljaninu treće zemlje za jedan ili više ulazaka, a početak valjanosti dugotrajne vize ne može biti raniji od početka roka valjanosti odobrenog privremenog boravka odnosno izdane dozvole za boravak i rad u Republici Hrvatskoj. Propisano je da se dugotrajna viza unosi u valjanu putnu ispravu u obliku naljepnice.

Člankom 36. propisuje se nadležnost za izdavanje dugotrajne vize odnosno da je izdaje diplomatska misija odnosno konzularni ured Republike Hrvatske, na temelju suglasnosti ministarstva nadležnog za vanjske poslove, koje, prije davanja suglasnosti, mora zatražiti mišljenje Ministarstva unutarnjih poslova i Sigurnosno-obavještajne agencije.

Člankom 37. propisuje se podnošenje zahtjeva za izdavanje dugotrajne vize na propisanom obrascu, te uzimanje biometrijskih podataka kako je utvrđeno člankom 22. Prijedloga zakona,

da se zahtjev za izdavanjem dugotrajne vize podnosi najranije dva mjeseca prije, a najkasnije dva mjeseca nakon početka valjanosti privremenog boravka odnosno izdane dozvole za boravak i rad.

Člankom 38. propisuju se uvjeti dopuštenosti podnošenja zahtjeva za izdavanje dugotrajne vize, te postupak vraćanja isprava dokumentacije, upravne pristojbe i uništavanja biometrijskih podataka u slučaju kada državljanin treće zemlje ne ispunjava uvjete za podnošenje zahtjeva za izdavanjem dugotrajne vize.

Člankom 39. propisuje se da se zahtjev za izdavanjem dugotrajne vize i prikupljeni podaci pohranjuju u skladu s uredbom kojom se uređuje HVIS i propisima kojima se uređuje zaštita osobnih podataka.

Člankom 40. propisani su uvjeti koje mora ispunjavati državljanin treće zemlje za izdavanje dugotrajne vize; da mora imati odobrenje privremenog boravka odnosno izdanu dozvolu za boravak i rad u Republici Hrvatskoj, odgovarajuće putno zdravstveno osiguranje, nema zabranu ulaska i boravka u Republici Hrvatskoj ili izdano upozorenje u SIS-u, ne predstavlja opasnost za javni poredak, nacionalnu sigurnost ili javno zdravlje.

Člankom 41. propisuje se da će diplomatska misija odnosno konzularni ured odbiti izdavanje dugotrajne vize kada nisu ispunjeni uvjeti iz članka 40. ovoga Zakona te ako je priložena dokumentacija prijevarno stečena ili krivotvorena te se propisuje da se navedena odluka dostavlja državljaninu treće zemlje na obrascu propisanom pravilnikom kojim se uređuju izdavanje viza.

Člankom 42. propisano je u kojim slučajevima će diplomatska misija odnosno konzularni ured Republike Hrvatske ili policijska uprava odnosno policijska postaja poništiti ili ukinuti dugotrajnu vizu.

Člankom 43. propisani su pravni lijekovi u slučaju kada se državljaninu treće zemlje donosi odluka o odbijanju, poništenju ili ukidanju dugotrajne vize.

Člankom 44. propisuje se ulazak državljanina treće zemlje u Republiku Hrvatsku.

Člankom 45. propisuje što se smatra nezakonitim ulaskom u Republiku Hrvatsku.

Člankom 46. propisuje se da državljanin treće zemlje koji je upisan u putnu ispravu druge osobe može ulaziti i izlaziti iz Republike Hrvatske samo s osobom u čiju je putnu ispravu upisan.

Člankom 47. propisuje se da će se ulazak u Republiku Hrvatsku odobriti državljaninu treće zemlje koji ispunjava uvjete za ulazak propisane Zakonikom o schengenskim granicama.

Člankom 48. propisuje se da se državljaninu treće zemlje koji ne ispunjava uvjete za ulazak u Republiku Hrvatsku, ulazak se može odobriti ako to zahtijevaju ozbiljni humanitarni razlozi, međunarodne obveze ili interes Republike Hrvatske. Zakonikom o schengenskim granicama je člankom 6. propisano da državljanima trećih zemalja koji ne ispunjavaju za ulazak, iznimno može dopustiti ulazak na svoje državno područje iz humanitarnih razloga, zbog nacionalnog interesa ili zbog međunarodnih obveza.

Člankom 49. daje se ovlast Vladi Republike Hrvatske da odlukom odredi da državljani pojedinih država mogu ulaziti i izlaziti iz Republike Hrvatske i s valjanom osobnom iskaznicom odnosno drugom ispravom kojom se dokazuje identitet i državljanstvo.

Člankom 50. propisuje se da se o odbitku ulaska državljanina treće zemlje u Republiku Hrvatsku donosi rješenje, protiv kojeg nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor. Daje se ovlast ministru nadležnom za unutarnje poslove za donošenje pravilnika kojim će se propisati način postupanja prema državljanima trećih zemalja te izgled i sadržaj obrasca rješenja o odbijanju ulaska.

Člankom 51. propisano je da državljanin treće zemlje može slobodno izaći iz Republike Hrvatske te u kojim slučajevima će mu se odbiti izlazak iz Republike Hrvatske.

Člankom 52. propisuje se pod kojim uvjetom prijevoznik može dovesti državljanina treće zemlje na granični prijelaz te njegovu obvezu da ga na svoj trošak odvede s graničnog prijelaza ako je državljaninu treće zemlje odbijen ulazak.

Člankom 53. propisuje se zabrana pomaganja državljaninu treće zemlje u nezakonitom prelasku državne granice, tranzitu i boravku, u skladu s Direktivom 2002/90/EZ od 28.11.2002. kojom se definira pomaganje neovlaštenog ulaska, tranzita i boravka. Propisana je iznimka da se ne smatra pomaganjem, ako je isto počinjeno radi spašavanja života, sprječavanja ozljeđivanja ili pružanja hitne medicinske pomoći.

Člankom 54. propisuju se vrste boravka na temelju kojih državljanin treće zemlje može boraviti u Republici Hrvatskoj: kratkotrajni boravak (boravak do 90 dana u bilo kojem razdoblju od 180 dana), privremeni boravak (odobrava se u pravilu do godine dana u određenu svrhu, npr. spajanje obitelji, rad), dugotrajno boravište (neograničen boravak odobren na temelju 5 godina zakonitog boravka i dodatnih uvjeta-sredstva za uzdržavanje, zdravstveno osiguranje, poznavanje hrvatskog jezika i latiničnog pisma itd.) te stalni boravak (npr. povratnicima, izbjeglicama, maloljetnoj djeci, članovima obitelji hrvatskog državljanina, itd., bez prilaganja dokaza o sredstva za uzdržavanje, zdravstvenog osiguranja, poznavanja hrvatskog jezika i latiničnog pisma).

Člankom 55. definira se kratkotrajni boravak, u skladu s člankom 6. Zakonika o schengenskim granicama, te u kojim slučajevima državljanin treće zemlje nije na kratkotrajnom boravku.

Člankom 56. propisuju se uvjeti za otkaz kratkotrajnog boravka, zabranu ulaska i boravka državljaninu treće zemlje kojem je otkazan kratkotrajni boravak, nadležno tijelo za donošenje rješenja o otkazu kratkotrajnog boravka i pravni lijek protiv rješenja.

Člankom 57. definira se privremeni boravak, te se taksativno navode svrhe u koje se, u Republici Hrvatskoj, može regulirati privremeni boravak.

Člankom 58. propisano je da se zahtjev za odobrenje privremenog boravka podnosi u diplomatskoj misiji odnosno konzularnom uredu Republike Hrvatske, te su navedene kategorije državljanina trećih zemalja koji mogu podnijeti zahtjev u policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji iako im treba viza za ulazak u Republiku Hrvatsku (npr. članovi obitelji hrvatskih državljanina, životni ili neformalni životni partneri hrvatskih državljanina, studenti). Propisuje se da državljanin treće zemlje koji podnese zahtjev za odobrenje privremenog

boravka prije isteka kratkotrajnog boravka, može ostati u Republici Hrvatskoj do izvršnosti odluke o zahtjevu.

Člankom 59. propisani su uvjeti koje moraju ispunjavati državljani trećih zemalja za odobrenje privremenog boravka u Republici Hrvatskoj (dokazana svrha, valjana strana putna isprava, osigurana sredstva za uzdržavanje, zdravstveno osiguranje, da nema zabrane ulaska i boravka odnosno da državljani trećih zemalja ne predstavljaju opasnost za javni poredak, nacionalnu sigurnost ili javno zdravlje). Također je propisano da uz prvi zahtjev za odobrenje privremenog boravka državljanin treće zemlje mora priložiti dokaz da nije pravomoćno osuđen za kaznena djela u matičnoj državi ili državi gdje je boravio duže od godine dana neposredno prije dolaska u Republiku Hrvatsku.

Člankom 60. propisano je nadležno tijelo za odlučivanje o zahtjevu za odobrenje privremenog boravka, kao i pravni lijek protiv odluke nadležnog tijela.

Članak 61. propisuje rok važenja odobrenja za privremeni boravak. Također se propisuje rok važenja strane putne isprave državljaninu treće zemlje kojemu se odobrava privremeni boravak, kao i mogućnost da mu se odobri privremeni boravak i u slučaju da nema valjanu stranu putnu ispravu, uz obvezu da je uz zahtjev za produljenje privremenog dužan priložiti dokaz o stranoj putnoj ispravi. Propisano je da se članu obitelji hrvatskoga državljanina odnosno njegovom životnom ili neformalnom životnom partneru odobrenje privremenog boravka može odobriti s rokom važenja do dvije godine.

Člankom 62. propisan je rok u kojem je državljanin treće zemlje dužan podnijeti zahtjev za produljenje privremenog boravka, te mu se u slučaju pravovremenog podnošenja zahtjeva omogućava da ostane u Republici Hrvatskoj do izvršnosti odluke o zahtjevu.

Člankom 63. taksativno su navedene kategorije osoba na temelju kojih njihovi članovi obitelji mogu tražiti odobrenje privremenog boravka u svrhu spajanja obitelji.

Člankom 64. u skladu s Direktivom Vijeća 2003/86/EC od 22.09.2003. o pravu na spajanje obitelji, taksativno su navedeni članovi uže obitelji. Određeno je da se privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji neće odobriti ako braćni drugovi ili izvanbraćni partneri ne žive u stvarnom braćnom ili izvanbraćnom odnosu, čime je izvršeno usklađivanje s člankom 16. stavkom 1. točkama b) i c) navedene Direktive kojim je propisano da države članice mogu odbiti zahtjev za ulazak i boravište u svrhu okupljanja obitelji ili, ako je primjereno, povući ili odbiti obnavljanje boravišne dozvole članova obitelji u sljedećim okolnostima: b) kada sponzor i njegovi/njezini član(ovi) obitelji ne žive ili više ne žive u stvarnom braćnom ili obiteljskom odnosu i c) kada je nađeno da je sponzor ili nevjenčani partner u braku ili u stabilnom dugoročnom odnosu s drugom osobom. Također, podzakonskim aktom će se razraditi posebni osobni ili ozbiljni humanitarni razlozi za spajanje obitelji za druge srodnike državljanina treće zemlje.

Člankom 65. propisuje se iznimka od ispunjavanja općih uvjeta za odobrenje privremenog boravka u svrhu spajanja obitelji s hrvatskim državljaninom na način da se ne mora priložiti dokaz o sredstvima za uzdržavanje. Također, je određeno da se privremeni boravak može odobriti bez valjane strane putne isprave ako je član obitelji ne može pribaviti u diplomatsko-konzularnom predstavništvu strane države u Republici Hrvatskoj, a njegov identitet je moguće utvrditi na drugi način.

Člankom 66. propisuju se uvjeti za odobrenje privremenog boravka u svrhu spajanja obitelji s državljaninom treće zemlje kojem je odobrena međunarodna zaštita sukladno propisu kojim se uređuje međunarodna zaštita kao i iznimka od ispunjavanja općih uvjeta za odobrenje privremenog boravka (ne mora se priložiti dokaz o valjanoj stranoj putnoj ispravi niti dokaz o sredstvima za uzdržavanje), te se u skladu s Direktivom Vijeća 2003/86/EC od 22.09.2003. o pravu na spajanje obitelji uzima u obzir slučaj da član obitelji iz matične države ne može pribaviti dokumentaciju kojom dokazuje obiteljski odnos.

Člankom 67. propisuje se reguliranje privremenog boravka djece rođene u Republici Hrvatskoj, kao i iznimka od ispunjavanja općih uvjeta za odobrenje privremenog boravka (ne mora se priložiti dokaz o valjanoj stranoj putnoj ispravi niti dokaz o zdravstvenom osiguranju).

Člankom 68. u skladu s Rezolucijom Vijeća 97/C 382/01 od 04.12.1997. o mjerama koje se trebaju prihvatiti kako bi se suzbili brakovi iz koristi, dana je definicija braka iz koristi. Odredbe ovoga članka na odgovarajući način primjenjuju se i na izvanbračne zajednice, životno ili neformalno životno partnerstvo te u postupku odobrenja dugotrajnog boravišta, stalnog boravka i autonomnog boravka.

Člankom 69. propisano je reguliranje autonomnog boravka (odobrenje privremenog boravka bez određene svrhe), zbog usklađivanja s Direktivom Vijeća 2003/86/EC od 22.09.2003. o pravu na spajanje obitelji. Ovom zakonskom odredbom određenim kategorijama državljana trećih država se omogućava da nakon 3 godine privremenog boravka u svrhu spajanja obitelji u Republici Hrvatskoj, ima mogućnost samostalnog boravka, neovisno o članu obitelji na temelju kojeg je do sada imao odobren boravak u Republici Hrvatskoj. Također, navedene su i iznimke, ako je osoba na temelju koje je državljanin treće zemlje imao privremeni boravak umrla.

Člankom 70. propisuje se reguliranje privremenog boravka u svrhu životnog partnerstva, imajući u vidu Zakon o životnom partnerstvu osoba istog spola, te se propisuje iznimka od ispunjavanja općih uvjeta za odobrenje privremenog boravka na način da se ne mora priložiti dokaz o sredstvima za uzdržavanje. Određeno je da se privremeni boravak u svrhu životnog partnerstva neće odobriti ako životni ili neformalni životni partneri ne žive u stvarnom životnom partnerstvu, čime je na odgovarajući način izvršeno usklađivanje s člankom 16. stavkom 1. točkama b) i c) Direktive Vijeća 2003/86/EC od 22.09.2003. o pravu na spajanje obitelji kojim je propisano da države članice mogu odbiti zahtjev za ulazak i boravište u svrhu okupljanja obitelji ili, ako je primjereno, povući ili odbiti obnavljanje boravišne dozvole članova obitelji u sljedećim okolnostima: b) kada sponzor i njegovi/njezini član(ovi) obitelji ne žive ili više ne žive u stvarnom bračnom ili obiteljskom odnosu i c) kada je nađeno da je sponzor ili nevjenčani partner u braku ili u stabilnom dugoročnom odnosu s drugom osobom.

Člankom 71. propisuju se prava koje ima državljanin treće zemlje kojem je odobren privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji ili autonomni boravak.

Članak 72. sadrži odredbe o odobrenju privremenog boravka u svrhu srednjoškolskog obrazovanja koje su usklađene s Direktivom EU 2016/801 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o uvjetima ulaska i boravka državljana trećih zemalja u svrhu istraživanja, studija, osposobljavanja, volonterstva, razmjene učenika ili obrazovnih projekata i obavljanja poslova au pair. Određuje se u kojim programima državljanin treće zemlje mora sudjelovati kako bi mu se odobrio privremeni boravak, nadalje određeno je da obrazovna ustanova ili

organizacija koja provodi program razmjene učenika mora prihvatiti odgovornost za učenika, naročito u pogledu troškova školovanja, te je određeno kakav smještaj mora biti osiguran učeniku za vrijeme boravka u Republici Hrvatskoj, u cilju usklađivanja s navedenom Direktivom. Također, omogućeno je da se privremeni boravak u svrhu srednjoškolskog obrazovanja odobri i državljaninu treće zemlje koji ima suglasnost nadležnog ministarstva za poslove obrazovanja radi pohađanja srednjoškolske ustanove u Republici Hrvatskoj.

Člankom 73. propisani su uvjeti pod kojima se državljaninu treće zemlje može odobriti privremeni boravak u svrhu studiranja. Određen je rok na koji se odobrava privremeni boravak u svrhu studiranja, kao i mogućnost obavljanja prakse do 90 dana, odnosno duže od 90 dana. Također, određeno je da student koji ima odobrenje boravka u drugoj državi članici i obuhvaćen je programom Unije ili multilateralnim programom može u Republici Hrvatskoj provesti dio studija, a najduže do 360 dana bez obveze reguliranja privremenog boravka, uz uvjet da ne predstavlja opasnost za javni poredak, nacionalnu sigurnost i javno zdravlje. Student koji nije obuhvaćen navedenim programom može provesti dio studija u Republici Hrvatskoj uz uvjet da regulira privremeni boravak. Također je propisana obveza Republike Hrvatske da prihvati studenta ako mu je u drugoj državi članici u kojoj je boravio na temelju mobilnosti prestao boravak odnosno ako mu je prestao boravak u Republici Hrvatskoj, a student boravi u drugoj državi članici EGP-a.

Člankom 74. propisani su uvjeti za odobrenje privremenog boravka u svrhu istraživanja na temelju ugovora o gostovanju iz članka 10. Direktive 2016/801 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o uvjetima ulaska i boravka državljana trećih zemalja u svrhu istraživanja, studija, osposobljavanja, volonterstva, razmjene učenika ili obrazovnih projekata i obavljanja poslova au pair. Propisan je rok na koji se može odobriti privremeni boravak u svrhu istraživanja, kao i mogućnost državljanima trećih zemalja da obave istraživanje u Republici Hrvatskoj na temelju kratkoročne mobilnosti do 180 dana u bilo kojem razdoblju od 360 dana bez odobrenja privremenog boravka, odnosno dulje od 180 dana na temelju dugoročne mobilnosti, u kojem slučaju su dužni regulirati privremeni boravak. Istraživaču kojem je odobren privremeni boravak omogućeno je podučavanje na istraživačkoj ustanovi koja ga ugošćuje. Propisani su uvjeti pod kojima članovi obitelji istraživača mogu boraviti u Republici Hrvatskoj. Također je propisana obveza Republike Hrvatske da prihvati istraživača i člana njegove obitelji ako mu je u drugoj državi članici u kojoj je boravio na temelju mobilnosti prestao boravak odnosno ako mu je prestao boravak u Republici Hrvatskoj, a istraživač boravi u drugoj državi članici EGP-a.

Člankom 75. propisana su prava istraživača, studenata, pripravnika, volontera i učenika sukladno članku 22. Direktive 2016/801 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o uvjetima ulaska i boravka državljana trećih zemalja u svrhu istraživanja, studija, osposobljavanja, volonterstva, razmjene učenika ili obrazovnih projekata i obavljanja poslova au pair.

Člankom 76. propisuje se da se istraživaču nakon završenih istraživačkih aktivnosti kao i studentu nakon završenog studija da reguliraju privremeni boravak u druge svrhe u Republici Hrvatskoj radi pronalaska zaposlenja ili osnivanja trgovačkog društva ili registracije obrta.

Člankom 77. propisani su uvjeti ulaska i boravka istraživača i studenta koji imaju valjanu dozvolu boravka koju je izdala država članica EGP-a koja ne primjenjuje u potpunosti schengensku pravnu stečevinu. Navedeno je propisano radi usklađivanja s Direktivom EU

2016/801, a članak se primjenjuje danom stupanja na snagu Schengenskog provedbenog sporazuma u Republici Hrvatskoj.

Člankom 78. propisana je obveza Ministarstva unutarnjih poslova da imenuje kontaktnu točku, kao i da dostavlja statističke podatke Europskoj komisiji.

Člankom 79. propisane su odredbe o privremenom boravku iz humanitarnih razloga (na koje kategorije državljana trećih država se odnosi, iznimke od ispunjavanja općih uvjeta za odobrenje privremenog boravka - ne mora se priložiti dokaz o sredstvima za uzdržavanje niti dokaz o zdravstvenom osiguranju, propisan je rok na koji se odobrava privremeni boravak). Omogućeno je odobrenje privremenog boravka žrtvama trgovanja ljudima u skladu s Direktivom Vijeća 2004/81/EZ od 29.04.2004. o odobrenju boravka izdanome državljanima trećih država koji su žrtve trgovine ljudima ili im je pružena pomoć da ilegalno imigriraju, a surađuju s nadležnim tijelima, kao i državljanima trećih zemalja koji surađuju s nadležnim tijelima i čije je sudjelovanje neophodno u kaznenom postupku protiv poslodavca koji ga je nezakonito zapošljavao sukladno Direktivi 2009/52/EZ kojom se utvrđuju minimalni standardi za sankcije i mjere protiv poslodavaca državljana trećih država koji nezakonito borave. Pravilnikom iz članka 6. stavka 6. ovoga Zakona će se razraditi što se smatra dokazom o postojanju ozbiljnih opravdanih razloga humanitarne prirode u postupku odobrenja privremenog boravka.

Člancima 80. do 85. u skladu s Direktivom Vijeća 2004/81/EZ od 29.04.2004. o odobrenju privremenog boravka državljanima trećih država koji su žrtve trgovine ljudima ili im je pružena pomoć da ilegalno imigriraju, a surađuju s nadležnim tijelima, omogućava se navedenoj kategoriji reguliranje boravka, budući je riječ o izrazito ranjivoj kategoriji državljana trećih zemalja. Utvrđuje se nadležno tijelo koje sudjeluje u odlučivanju o statusu žrtve (status žrtve stječe se sudjelovanjem u programu pomoći i zaštite, a žrtva kojoj je odobren privremeni boravak ima pravo na siguran smještaj, zdravstvenu zaštitu, novčanu pomoć, obrazovanje i rad). Također je propisano pod kojim uvjetima se osigurava siguran povratak žrtve, te pod kojim uvjetima se žrtvi može ukinuti privremeni boravak.

Člankom 86. taksativno su navedena prava koje imaju državljani trećih zemalja kojima je odobren privremeni boravak iz humanitarnih razloga.

Člankom 87. taksativno su navedeni razlozi iz kojih se može ukinuti privremeni boravak državljaninu treće zemlje. Navedene su iznimke u slučaju studenata i istraživača koji borave u drugim državama članicama EGP-a kako je omogućeno Direktivom 2016/801 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o uvjetima ulaska i boravka državljana trećih zemalja u svrhu istraživanja, studija, osposobljavanja, volonterstva, razmjene učenika ili obrazovnih projekata i obavljanja poslova au pair odnosno koji borave u drugoj državi članici EGP-a kao upućeni radnici kako je omogućeno Direktivom 96/71/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 1996. o raspoređivanju radnika u okviru pružanja usluga. Stavkom 1. točkom 8. navedenoga članka na odgovarajući način izvršeno je usklađivanje s člankom 16. stavkom 1. točkama b) i c) Direktive Vijeća 2003/86/EC od 22.09.2003. o pravu na spajanje obitelji kojim je propisano da države članice mogu odbiti zahtjev za ulazak i boravište u svrhu okupljanja obitelji ili, ako je primjereno, povući ili odbiti obnavljanje boravišne dozvole članova obitelji u sljedećim okolnostima: b) kada sponzor i njegovi/njezini član(ovi) obitelji ne žive ili više ne žive u stvarnom bračnom ili obiteljskom odnosu i c) kada je nađeno da je sponzor ili nevjenčani partner u braku ili u stabilnom dugoročnom odnosu s drugom osobom.

Članak 88. sadrži općenite odredbe o radu državljanina trećih zemalja. Propisani su opći uvjeti rada državljanina trećih zemalja u Republici Hrvatskoj odnosno da državljanin treće zemlje može raditi samo na onim poslovima za koje mu je izdana dozvola za boravak i rad i samo kod onog poslodavca za kojeg mu je izdana dozvola za boravak i rad ili potvrda o prijavi rada i s kojim je zasnovao radni odnos, a poslodavac može zapošljavati državljanina treće zemlje samo na onim poslovima za koje mu je izdana dozvola za boravak i rad odnosno potvrda o prijavi rada, te ne smije zapošljavati državljanina treće zemlje koji nezakonito boravi u Republici Hrvatskoj niti se koristiti njegovim radom.

Člankom 89. navedene su kategorije državljanina trećih zemalja koji mogu raditi bez dozvole za boravak i rad ili potvrde o prijavi rada.

Člankom 90. propisuje se podnošenje zahtjeva za izdavanje dozvole za boravak i rad, te se navodi da agencija za privremeno zapošljavanje uz zahtjev za izdavanje dozvole za boravak i rad prilaže i ugovor o ustupanju radnika krajnjem korisniku.

Člankom 91. propisano je nadležno tijelo za izdavanje dozvole za boravak i rad (Ministarstvo putem policijske uprave odnosno policijske postaje) te rok na koji se izdaje dozvola za boravak i rad. Određeno je da o zahtjevu za izdavanje dozvole za boravak i rad na temelju mišljenja Hrvatskog zavoda za zapošljavanje nadležno tijelo odlučuje u roku od 15 dana. Propisano je da će se u slučaju odustanka od zahtjeva za izdavanje dozvole za boravak i rad postupak obustaviti u obliku zabilješke u spisu.

Člankom 92. propisan je rok za podnošenje zahtjeva za produljenje dozvole za boravak i rad te nadležno tijelo kojem se zahtjev podnosi. Propisano je da će se u slučaju odustanka od zahtjeva za produljenje dozvole za boravak i rad postupak obustaviti u obliku zabilješke u spisu. Propisano je da se pod zahtjevom za produljenje smatra samo zahtjev koji je podnesen za istog poslodavca i istog državljanina treće zemlje.

Člankom 93. propisuje se u kojim slučajevima Ministarstvo putem policijske uprave odnosno policijske postaje može odbiti izdavanje dozvole za boravak i rad, a odnosi se prvenstveno na nepridržavanje propisa od strane poslodavca i državljanina treće zemlje npr. poslodavac ne ispunjava obveze u odnosu na socijalnu sigurnost, prava radnika, pravomoćno je osuđen zbog počinjenja kaznenog djela neisplate plaće odnosno pravomoćno osuđen za najteže prekršaje ili kaznena djela iz područja radnih odnosa, poslodavac sankcioniran zbog neprijavljenog rada i/ili nezakonitog zapošljavanja, a državljanin treće zemlje krši odredbe Zakona koje se odnose na ulazak, boravak ili rad, te kod produženja dozvole za boravak i rad za osobe premještene unutar društva ako je utvrđeno da državljanin treće zemlje boravi suprotno odobroj dozvoli.

Člankom 94. propisani su uvjeti pod kojima se može ukinuti izdana dozvola za boravak i rad, između ostaloga, ako su prestali postojati uvjeti na temelju kojih je izdana (raskid ugovora o radu), državljanin treće zemlje obavlja poslove za koje mu nije izdana dozvola za boravak i rad, a kao nova točka propisano je da će se dozvola za boravak i rad ukinuti ako se provjerom u poreznoj upravi ili Središnjem registru osiguranika (REGOS) utvrdi da poslodavac ne isplaćuje plaću i/ili doprinose državljaninu treće zemlje, te ako je poslodavac sankcioniran zbog neprijavljenog rada i/ili nezakonitog zapošljavanja. Također, propisano je da će se postupak ukidanja dozvole za boravak i rad dovršiti u obliku zabilješke u spisu, ako postoji suglasnost stranaka.

Člankom 95. propisana je obveza poslodavcu i državljaninu treće zemlje da u roku od 15 dana obavijeste nadležnu policijsku upravu odnosno policijsku postaju o prestanku ugovora o radu ili prestanka postojanja drugih uvjeta pod kojima je dozvola za boravak i rad izdana.

Člankom 96. propisuje se kome će policijska uprava odnosno policijska postaja dostaviti dozvolu za boravak i rad, te je kao novina propisano da će se dozvola dostaviti Hrvatskom zavodu za zapošljavanje, Poreznoj upravi, Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje, Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje, Državnom inspektoratu. Propisuje se obveza navedenih tijela da obavijeste nadležnu policijsku upravu odnosno policijsku postaju o uočenim kršenjima pozitivnih propisa od strane poslodavca ili državljanina treće zemlje.

Člankom 97. propisuje se novi model zapošljavanja državljanina trećih zemalja. Važećim Zakonom je propisano da Vlada Republike Hrvatske donosi Odluku o utvrđivanju godišnje kvote za zapošljavanje državljanina trećih zemalja, na temelju prijedloga Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike te mišljenja Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, Hrvatske gospodarske komore, Hrvatske obrtničke komore i predstavnika socijalnih partnera.

Novina je da se dozvola za boravak i rad može izdati na temelju mišljenja Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, koje Ministarstvo unutarnjih poslova nakon podnošenja zahtjeva za njeno izdavanje traži službenim putem od Hrvatskog zavoda za zapošljavanje. Nadalje, propisuje se slučajevi kada se dozvola za boravak i rad može se izdati bez provođenja testa tržišta rada za poslodavce i bezi traženja mišljenja Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, te se radi o zanimanjima koja su taksativno navedena u članku 92., članku 110., članku 101. i članku 104. stavka 2. ovoga Zakona. Ovim člankom propisuje se da Ministarstvo unutarnjih poslova putem policijske uprave odnosno policijske postaje može izdati dozvolu za boravak i rad ako državljanin treće zemlje ispunjava opće uvjete za odobrenje privremenog boravka (ima ugovor o radu, valjanu stranu putnu ispravu, sredstva za uzdržavanje, zdravstveno osiguranje - ne treba ako se sklapa ugovor o radu s hrvatskim poslodavcem, dokaz da nije pravomoćno osuđen za kaznena djela iz matične države ili države u kojoj je boravio duže od godine dana neposredno prije dolaska u Republiku Hrvatsku za odobrenje prvog privremenog boravka, nema zabranu ulaska i boravka u Republici Hrvatskoj ili izdano upozorenje u SIS-u u svrhu zabrane ulaska i ne predstavlja opasnost za javni poredak, nacionalnu sigurnost ili javno zdravlje) te ako Hrvatski zavod za zapošljavanje povratno dostavi Ministarstvu pozitivno mišljenje za zapošljavanje državljanina treće zemlje. U slučaju da se radi o zapošljavanju državljanina treće zemlje koji će obavljati reguliranu profesiju u Republici Hrvatskoj, poslodavac je dužan dostaviti i rješenje o priznavanju inozemne stručne kvalifikacije. Iznimno, navedeno mišljenje ne treba se priložiti ako se traži dozvola za boravak i rad za sezonskog radnika u poljoprivredi, šumarstvu, ugostiteljstvu i turizmu do 90 dana tijekom kalendarske godine te ako se radi o produljenju dozvole za boravak i rad.

Člankom 98. propisano je da je prije podnošenja zahtjeva za izdavanje odnosno produljenje dozvole za boravak i rad u nadležnoj policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji poslodavac dužan kod područne službe odnosno ureda Hrvatskog zavoda za zapošljavanje zatražiti provedbu testa tržišta rada, koji obuhvaća provjeru stanja u evidenciji nezaposlenih osoba i postupak posredovanja u cilju zapošljavanja radnika s nacionalnog tržišta rada. Ako je test tržišta rada pokazao da u evidenciji nezaposlenih osoba nema raspoloživih osoba koje ispunjavaju zahtjeve poslodavca za zapošljavanje ili se oni ne mogu ispuniti migracijama nezaposlenih osoba u zemlji, poslodavac može zatražiti dozvolu za boravak i rad, u roku od 90 dana od dana zaprimanja obavijesti o rezultatu testa tržišta rada. Također, propisuje se da

će ministar nadležan za rad, mirovinski sustav, obitelj i socijalnu politiku donijeti pravilnik o načinu, sadržaju i postupku izdavanja obavijesti o rezultatu testa tržišta rada.

Člankom 99. propisuje se da će Hrvatski zavod za zapošljavanje izdati pozitivno mišljenje ako poslodavac obavlja gospodarsku aktivnost u djelatnosti registriranoj u Republici Hrvatskoj te dokaže da ispunjava taksativno navedene uvjete, između ostaloga, da ima podmirene obveze po osnovi javnih davanja, da u zadnjih šest mjeseci ima zaposlenog najmanje jednog radnika Republike Hrvatske odnosno državljanina države članice EGP-a ili Švicarske Konfederacije, nije pravomoćno osuđen za kaznena djela iz područja radnih odnosa i socijalnog osiguranja, te da su ispunjeni uvjeti iz članka 97. stavka 3. ovoga Zakona (ugovor o radu i dokaz o ispunjavanju zahtjeva poslodavaca traženih u testu tržišta rada koji se odnose na razinu obrazovanja, obrazovnu kvalifikaciju, radno iskustvo i sve druge uvjete koje zahtijeva poslodavac. Broj zaposlenih radnika državljana Republike Hrvatske odnosno državljana država članica Europskoga gospodarskog prostora i Švicarske Konfederacije kod poslodavca ne smije biti manji od 1/4 ukupno zaposlenih. Također, propisuje se da će ministar nadležan za rad donijeti pravilnik o načinu, sadržaju i postupku izdavanja mišljenja.

Člankom 100. propisuje se mogućnost da agencija za privremeno zapošljavanje kao poslodavac zapošljava i ustupa korisnicima državljanine trećih zemalja. Pri tome, agencija i korisnik moraju ispunjavati jednake propisane uvjete kao i drugi poslodavci.

Člankom 101. propisana je iznimka od obveze provedbe testa tržišta rada, a sukladno odluci Upravnog vijeća Hrvatskog zavoda za zapošljavanje koja se donosi na temelju stanja na nacionalnom, regionalnom i lokalnom tržištu rada u pogledu broja i strukture nezaposlenih osoba te potreba pojedinih gospodarskih djelatnosti. Također, propisuje se obveza Upravnog vijeća da je dužno pratiti stanje i potrebe tržišta rada te u skladu s navedenim izvršiti izmjene i dopune odluke o zanimanjima za koje poslodavac nije dužan zatražiti provedbu testa tržišta rada.

Člankom 102. propisuju se okolnosti o kojima je Hrvatski zavod za zapošljavanje dužan obavijestiti nadležnu policijsku upravu odnosno policijsku postaju koja je izdala dozvolu za boravak i rad.

Člankom 103. propisuje se da se okolnosti iz članka 102. mogu utvrditi u inspekcijskom nadzoru tijela državne uprave nadležnog za poslove inspekcije ili u okviru redovnih aktivnosti Hrvatskog zavoda za zapošljavanje odnosno na drugi odgovarajući način.

Člankom 104. detaljno je razrađeno izdavanje dozvole za boravak i rad sezonskom radniku, njezino ukidanje, prava sezonskog radnika i sudska zaštita sukladno odredbama Direktive 2014/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u svrhu zapošljavanja u statusu sezonskih radnika.

Člankom 104. propisano je da sezonski radnik mora ispunjavati opće uvjete za izdavanje dozvole za boravak i rad te imati pozitivno mišljenje područne službe odnosno ureda Hrvatskog zavoda za zapošljavanje (osim sezonskih radnika u poljoprivredi, šumarstvu, ugostiteljstvu i turizmu do 90 dana kako je određeno člankom 97. stavkom 5. Zakona). Državljaninu treće zemlje može izdati dozvola za boravak i rad za sezonski rad do 90 dana ili do 6 mjeseci. U cilju olakšavanja uvjeta poslovanja te boravka sezonskih radnika, određeno je da sezonski radnik koji dolazi do 90 dana nije dužan ishoditi biometrijsku dozvolu boravka. Navedenim člankom su propisani i uvjeti o primjerenom smještaju sezonskog radnika.

Člankom 105. propisano je u kojim slučajevima će se odbiti zahtjev za odobrenje dozvole za boravak i rad sezonskom radniku kao i slučajevi u kojima se navedeni zahtjev može odbiti.

Članak 106. propisuje produljenje dozvole za boravak i rad sezonskom radniku – najdulje šest mjeseci godišnje nakon čega je dužan napustiti Republiku Hrvatsku te je propisana mogućnost produljenja dozvole za boravak i rad unutar tog vremenskog okvira. Također, propisuje se da sezonski radnik koji ima važeću dozvolu za boravak i rad i za kojeg je u nadležnoj policijskoj upravi/postaji podnesen zahtjev za produženjem dozvole za rad kod istog poslodavca, može nastaviti raditi do okončanja postupka. Nadalje, propisuje se i da sezonski radnik koji ima važeću dozvolu za boravak i rad za kojeg je novi poslodavac u nadležnoj policijskoj upravi/postaji podnio zahtjev za izdavanjem dozvole za boravak i rad, može nastaviti boraviti i raditi za novog poslodavca do okončanja postupka.

Člankom 107. propisano je pod kojim uvjetima će se ukinuti dozvola za boravak i rad sezonskom radniku odnosno propisuje se i mogućnost ukidanja navedene dozvole u propisanim slučajevima. Također, propisuje se pravni lijek protiv rješenja Ministarstva unutarnjih poslova donesenog putem policijske uprave odnosno policijske postaje.

Člankom 108. propisana su prava koje ima sezonski radnik, a koja se odnose, između ostaloga, na uvjete zapošljavanja, pravo na sudjelovanje u štrajku i industrijskoj akciji, na slobodu sindikalnog organiziranja i članstva u sindikatu ili u bilo kojoj strukovnoj organizaciji, kao i na prava i povlastice koje pružaju te organizacije, uključujući pravo na kolektivno pregovaranje i sklapanje kolektivnog ugovora, zaostale isplate od poslodavaca, u vezi s eventualnim nepodmirenim primicima od rada, prema državljaninu treće zemlje, usluge savjetovanja o sezonskom radu koje pruža nadležna javna služba zapošljavanja, obrazovanje i strukovno osposobljavanje.

Člankom 109. propisana je sudska zaštita sezonskog radnika ako smatra da mu je povrijeđeno neko pravo zajamčeno ovim Zakonom.

Člankom 110. taksativno su navedene kategorije državljana trećih zemalja kojima Ministarstvo putem policijske uprave odnosno policijske postaje može izdati dozvolu za boravak i rad bez testa tržišta rada i mišljenja Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, između ostaloga, ključnom osoblju u trgovačkim društvima, podružnicama i predstavništvima, državljanima trećih zemalja koji se samozapošljavaju u trgovačkim društvima u kojim imaju više od 51% vlasništva ili u obrtu u kojem su jedini vlasnici, državljanima trećih zemalja koji se premještaju unutar društva, investitorima, volonterima, predstavnicima vjerskih zajednica itd.

Člankom 111. propisani su uvjeti za izdavanje dozvole za boravak i rad naprijed navedenim državljanima trećih zemalja iz članka 110. bez testa tržišta rada i mišljenja područne službe odnosno ureda Hrvatskog zavoda za zapošljavanje.

Člankom 112. detaljno je propisano tko se može smatrati ključnim osobljem u trgovačkom društvu, podružnici ili predstavništvu.

Člankom 113. propisani su uvjeti za izdavanje dozvole za boravak i rad ključnom osoblju i državljanima trećih zemalja koji se samozapošljavaju. Dozvola za boravak i rad može se izdati državljaninu treće zemlje ako dokaže propisanu vrijednost temeljnog kapitala odnosno

sredstava uloženi u obrt, kao i da ima zaposlene hrvatske državljane te je propisan iznos bruto plaće koju moraju imati.

Člankom 114. propisani su uvjeti za izdavanje dozvole za boravak i rad pružateljima usluga u ime ili za inozemnog poslodavca koji nema pravo poslovnog nastana u državi članici EGP-a, na način da se mora raditi o specifičnom pružanju usluga na području visoke tehnologije te da državljanin treće zemlje ima odgovarajuće kvalifikacije.

Člankom 115. propisani su uvjeti za izdavanje dozvole za boravak i rad državljanina treće zemlje koji dolazi radi provođenja strateških investicijskih projekata ili je nositelj poticajnih mjera.

Člancima 116. do 124. propisuje se izdavanje dozvole za boravak i rad osobama premještenim unutar društva, odbijanje zahtjeva, kratkoročna i dugoročna mobilnost, prava osoba premještenih unutar društva, ukidanje i poništenje dozvole za boravak i rad te ulazak državljanina treće zemlje koji ima boravak u drugoj državi članici EGP-a sukladno Direktivi 2014/66/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o uvjetima za ulazak i boravak državljanina trećih zemalja u okviru premještaja unutar društva.

Člankom 116. definirane su kategorije osoba koje se mogu premjestiti unutar društva-rukovoditelji, stručnjaci i pripravnici.

Člankom 117. propisani su uvjeti na temelju kojih se može izdati dozvola za boravak i rad državljaninu treće zemlje koji se premješta unutar društva te uvjeti za reguliranje privremenog boravka članova obitelji osoba premještenih unutar društva.

Člankom 118. propisano je u kojim slučajevima će se odbiti zahtjev za izdavanje dozvole za boravak i rad osobama premještenim unutar društava.

Člankom 119. propisno je pod kojim uvjetima se može ostvariti kratkoročna mobilnost osoba premještenih unutar društva-državljanin treće zemlje mora imati valjanu dozvolu izdanu u svrhu premještaja unutar društva u drugoj državi članici EGP-a, na temelju čega može raditi u subjektu s poslovnim nastanom u Republici Hrvatskoj koji pripada istom trgovačkom društvu ili povezanim društvima u razdoblju do 90 dana u bilo kojem razdoblju od 180 dana, bez obveze ishoda dozvole za boravak i rad ili potvrde o prijavi rada.

Člankom 120. propisano je izdavanje dozvole za boravak i rad za premještaj unutra društva za dugoročnu mobilnost (boravak i rad duži od 90 dana), bez mišljenja regionalnog odnosno područnog ureda Hrvatskog zavoda za zapošljavanje. Propisuje se obveza Ministarstva unutarnjih poslova da imenuje kontaktnu točku, kao i da dostavlja statističke podatke Europskoj komisiji.

Člankom 121. propisuje se u kojim slučajevima se može odbiti izdati dozvolu za boravak i rad za dugoročnu mobilnost.

Člankom 122. navedena su prava osoba premještenih unutar društva, između ostaloga, pravo na sudjelovanje u štrajku i industrijskoj akciji, na slobodu sindikalnog organiziranja i članstva u sindikatu ili u bilo kojoj strukovnoj organizaciji, kao i na prava i povlastice koje pružaju te organizacije, uključujući pravo na kolektivno pregovaranje i sklapanje kolektivnog ugovora, ne dovodeći u pitanje odredbe o javnom poretku i javnoj sigurnosti, priznavanje diploma, potvrda i drugih stručnih kvalifikacija, grane socijalne sigurnosti određene u članku 3. Uredbe (EZ) br. 883/2004 itd.

Člankom 123. propisani su slučajevi u kojima se dozvola za boravak i rad izdana osobi premještenoj unutar društva može ukinuti ili poništiti.

Člankom 124. propisani su uvjeti ulaska i boravka osoba premještenih unutar društva koji imaju valjanu dozvolu boravka koju je izdala država članica EGP-a koja ne primjenjuje u potpunosti schengensku pravnu stečevinu. Navedeno je propisano radi usklađivanja s

Direktivom EU 2016/801, a članak se primjenjuje danom stupanja na snagu Schengenskog provedbenog sporazuma u Republici Hrvatskoj.

Člankom 125. regulirano je izdavanje dozvole za boravak i rad volonterima odnosno pripravnicima sukladno Direktivi EU 2016/801 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o uvjetima ulaska i boravka državljana trećih zemalja u svrhu istraživanja, studija, osposobljavanja, volonterstva, razmjene učenika ili obrazovnih projekata i obavljanja poslova au pair.

Člancima 126. do 137. propisano je izdavanje "EU plave karte" visokokvalificiranom državljaninu treće zemlje sukladno Direktivi Vijeća 2009/50/EZ od 25. svibnja 2009. o uvjetima ulaska i boravka državljana trećih država u svrhu zapošljavanja visokokvalificirane radne snage.

Člankom 126. definiraju se nadležna tijela za zaprimanje zahtjeva za izdavanje dozvole za boravak i rad "EU plave karte" te uvjeti koji se moraju ispuniti (opći uvjeti za odobrenje privremenog boravka, ugovor o radu, dokaz o visokom obrazovanju, bruto plaća), bez obveze prilaganja mišljenja područne službe odnosno ureda Hrvatskog zavoda za zapošljavanje.

Člankom 127. određeno je u kojim slučajevima se može odbiti izdavanje "EU plave karte".

Člankom 128. propisano je da nositelj "EU plave karte" može raditi samo na onim poslovima za koje mu je izdana dozvola, odnosno samo kod onog poslodavca za kojeg mu je izdana dozvola za boravak i rad i s kojim je zasnovao radni odnos. Poslodavac i državljanin treće zemlje dužni su obavijestiti policijsku upravu odnosno policijsku postaju o svakoj promjeni koja utječe na važenje "EU plave karte".

Člankom 129. određeno je nadležno tijelo za zaprimanje zahtjeva i rok podnošenja zahtjeva za produljenje "EU plave karte".

Člankom 130. omogućeno je nositelju "EU plave karte" da mijenja poslodavce pod određenim uvjetima.

Člankom 131. propisana su prava nositelja "EU plave karte".

Člankom 132. propisano je pod kojim uvjetima će se ukinuti "EU plava karta".

Člankom 133. propisano je pod kojim uvjetima nositelj "EU plave karte" može steći dugotrajno boravište u Republici Hrvatskoj.

Člankom 134. određeno je pod kojim uvjetima se može ukinuti dugotrajno boravište bivšem nositelju "EU plave karte".

Člankom 135. omogućeno je nositelju "EU plave karte" da se nakon određenog vremena preseli u drugu državu članicu EGP-a. Propisuje se obveza Ministarstva unutarnjih poslova da imenuje kontaktnu točku, kao i da dostavlja statističke podatke Europskoj komisiji.

Člancima 136. i 137. propisuje se pod kojim uvjetima članovi obitelji nositelja "EU plave karte" mogu regulirati privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji.

Člankom 138. navedena su prava državljana trećih zemalja kojima je izdana dozvola za boravak i rad na temelju ugovora o radu s hrvatskim poslodavcem osim sezonskog radnika i osobe premještenu unutar društva kao i državljana trećih zemalja kojima na temelju odobrenog statusa nije potrebna dozvola za boravak i rad ili potvrda o prijavi rada.

Članak 139. propisuje da se državljaninu treće zemlje za izvršenje ugovorenih poslova koji traju kraće vremensko razdoblje do 90 odnosno 30 dana u kalendarskoj godini može izdati potvrda o prijavi od strane nadležne policijske uprave odnosno policijske postaje.

Člankom 140. propisane su kategorije državljana trećih zemalja kojima se može izdati potvrda o prijavi rada do 90 dana u kalendarskoj godini.

Člankom 141. propisane su kategorije državljana trećih zemalja kojima se može izdati potvrda o prijavi rada do 30 dana u kalendarskoj godini.

Člankom 142. propisuje se podnošenje zahtjeva za izdavanje potvrde o prijavi rada nadležnom tijelu od strane državljanina treće zemlje, pravne ili fizičke osobe.

Člankom 143. propisuje se dokumentacija koja se prilaže zahtjevu za izdavanje potvrde o prijavi rada.

Člankom 144. propisuje se da pravo rada na temelju izdane potvrde o prijavi rada.

Člankom 145. propisano je da će policijska uprava odnosno policijska postaja potvrdu o prijavi rada, osim poslodavcu i državljaninu treće zemlje, dostaviti i područnom uredu Državnog inspektorata prema mjestu rada državljanina treće zemlje te područnom uredu ili ispostavi Porezne uprave nadležnoj prema mjestu u kojemu će se ugovoreni rad izvršiti.

Člancima 146. propisuje se da su nadležna tijela iz članka 145. dužna o kršenjima pozitivnih propisa iz svoje nadležnosti bez odgode obavijestiti nadležnu policijsku upravu odnosno policijsku postaju.

Člancima 147. do 149. propisuje se u kojim slučajevima će se odbiti zahtjev za izdavanjem potvrde o prijavi rada, slučajevi u kojima će se ukinuti potvrda o prijavi rada kao i pravi lijek.

Člancima 150. do 155. regulira se dugotrajno boravište sukladno Direktivi Vijeća 2003/109/EZ od 25. studenog 2003. o statusu državljana trećih država s dugotrajnim boravištem i Direktivi 2011/51/EZ od 11. svibnja 2011. kojom se dopunjuje Direktiva 2003/109/EZ i proširuje primjena i na korisnike međunarodne zaštite.

Člankom 150. propisano je da će se dugotrajno boravište odobriti državljaninu treće zemlje koji ima neprekidno pet godina odobren privremeni boravak ili međunarodnu zaštitu.

Člankom 151. propisuje se u kojim slučajevima se vrijeme boravka u Republici Hrvatskoj ne uračunava u vrijeme potrebno za odobrenje dugotrajnog boravišta.

Člancima 152. i 153. određena su nadležna tijela za zaprimanje i rješavanje zahtjeva, te uvjeti koje mora ispunjavati državljanin treće zemlje za odobrenje dugotrajnog boravišta (1. ima valjanu stranu putnu ispravu, 2. ima sredstva za uzdržavanje, 3. ima zdravstveno osiguranje, 4. poznaje hrvatski jezik i latinično pismo i 5. ne predstavlja opasnost za javni poredak, nacionalnu sigurnost ili javno zdravlje).

Člankom 154. određeno je koje kategorije državljana trećih zemalja ne moraju polagati ispit iz poznavanja hrvatskog jezika i latiničnog pisma u svrhu odobrenja dugotrajnog boravišta.

Člankom 155. propisano je pod kojim uvjetima se može ukinuti dugotrajno boravište.

Člancima 156. do 158. regulira se odobrenje stalnog boravka na povoljniji način od Direktiva Vijeća 2003/109/EZ od 25. studenog 2003. o statusu državljana trećih država s dugotrajnim boravištem i Direktiva 2011/51/EZ od 11. svibnja 2011. kojom se dopunjuje Direktiva 2003/109/EZ i proširuje primjena i na korisnike međunarodne zaštite.

Člankom 157. propisano je da će se stalni boravak odobriti državljaninu treće zemlje koji ima valjanu stranu putnu ispravu i ne predstavlja opasnost za javni poredak, nacionalnu sigurnost ili javno zdravlje.

Člankom 158. propisano je pod kojim uvjetima se može ukinuti stalni boravak.

Člankom 159. propisana su prava državljana trećih zemalja kojima je odobreno dugotrajno boravište ili stalni boravak u Republici Hrvatskoj.

Člancima 160. do 166. propisane su odredbe koje se primjenjuju na reguliranje statusa državljana trećih zemalja koji imaju odobreno dugotrajno boravište u drugoj državi članici EGP-a i članova njihovih obitelji (npr. državljanin Turske koji ima dugotrajno boravište u SR Njemačkoj i dolazi u Republiku Hrvatsku na boravak duži od 3 mjeseca), koje su usklađene s poglavljem III. Direktive Vijeća 2003/109/EZ od 25. studenog 2003. o statusu državljana trećih država s dugotrajnim boravištem i Direktive 2011/51/EZ od 11. svibnja 2011. kojom se dopunjuje Direktiva 2003/109/EZ i proširuje primjena i na korisnike međunarodne zaštite.

Člankom 160. uređuje se ulazak i izlazak iz Republike Hrvatske državljana trećih zemalja koji imaju odobreno dugotrajno boravište u drugoj državi članici EGP-a.

Člankom 161. propisano je u koje svrhe može regulirati privremeni boravak državljanin treće zemlje koji ima odobreno dugotrajno boravište u drugoj državi članici EGP-a, te koje uvjete mora ispunjavati. Propisuje se ovlast za donošenje uredbe kojom će Vlada propisati način izračuna i visinu sredstava za uzdržavanje za odobrenje privremenog boravka za strane državljanke iz ovoga članka.

Članak 162. propisuje uvjete pod kojima se može odobriti privremeni boravak članovima obitelji državljanina treće zemlje koji ima odobreno dugotrajno boravište u drugoj državi članici EGP-a.

Člankom 163. propisano je na koji način se mijenja napomena u dozvoli boravka državljanina treće zemlje koji ima odobreno dugotrajno boravište u drugoj državi članici EGP-a i odobrenu međunarodnu zaštitu, a nadležnost za međunarodnu zaštitu prijeđe na Republiku Hrvatsku ili na drugu državu članicu EGP-a.

Člankom 164. propisana je nadležnost za donošenje rješenja o protjerivanju sa područja EGP-a državljanina treće zemlje koji ima odobreno dugotrajno boravište u drugoj državi članici EGP-a i odobren privremeni boravak u Republici Hrvatskoj. Također je propisana obveza Republike Hrvatske da prihvati državljanina treće zemlje kojem je odobreno dugotrajno boravište u Republici Hrvatskoj a u drugoj državi članici EGP-a mu je prestao boravak.

Člankom 165. propisana se obveza da Ministarstvo imenuje kontaktnu točku odgovornu za primanje i prosljeđivanje informacija elektroničkim putem drugoj državi članici EGP-a u kojoj državljanin treće zemlje ima odobreno dugotrajno boravište o odobrenju privremenog boravka, stalnog boravka ili dugotrajnog boravišta, produljenju privremenog boravka ili odluci na temelju koje je dužan napustiti Republiku Hrvatsku.

Člankom 166. propisano je da se na državljanina treće zemlje koji ima dugotrajno boravište u drugoj državi članici EGP-a i člana njegove obitelji, na odgovarajući se način primjenjuju i odredbe drugih glava ovoga Zakona koje nisu u suprotnosti i nisu propisane ovom glavom.

Člancima 167. do 175. regulirano je pitanje nošenja isprava, rok važenja dozvola boravka, podnošenje zahtjeva za izdavanje dozvole boravka, biometrijskim podacima, zamjeni i vraćanju dozvola boravka, gubitku, nestanku i krađi dozvole boravka te zadržavanju strane putne isprave.

Člankom 167. propisano je da je državljanin treće zemlje dužan nositi i na zahtjev službene osobe dati na uvid stranu putnu ispravu ili osobnu iskaznicu, dozvolu boravka ili drugu javnu isprava koja sadrži fotografiju.

Člankom 168. propisano je kome se izdaje dozvola boravak i s kojim rokom važenja. Propisana je napomena koja se upisuje u dozvolu boravka državljanina treće zemlje koji ima odobreno dugotrajno boravište i odobrenu međunarodnu zaštitu, te postupanje u slučaju prelaska nadležnosti za međunarodnu zaštitu.

Člankom 169. propisano je koje kategorije državljana trećih zemalja i u kojem roku moraju podnijeti zahtjev za izdavanje dozvole boravka.

Člankom 170. određeno je da obrazac dozvole boravka sadrži elektronički nosač podataka, te da će se državljaninu treće zemlje koji odbije dati biometrijske podatke (otisci prstiju i fotografija) odbiti izdavanje dozvole boravka.

Člancima 171. i 172. određeno je u kojim slučajevima je državljanin treće zemlje dužan zamijeniti dozvolu boravka, odnosno vratiti dozvolu boravka, te rok u kojima je to dužan učiniti.

Člankom 173. propisano je postupanje državljanina treće zemlje u slučaju gubitka, nestanka ili krađe dozvole boravka u Republici Hrvatskoj ili inozemstvu.

Člankom 174. propisano je u kojim slučajevima će policijska uprava odnosno policijska postaja u informacijskom sustavu Ministarstva evidentirati status nevažećih dozvola boravka ili putnih isprava za državljane trećih zemalja.

Člankom 175. propisano je u kojim slučajevima će se zadržati strana putna isprava. Tako se omogućava njegova prisutnost u Republici Hrvatskoj, kada za to postoje posebno opravdani razlozi (postoje osnove sumnje da je počinio kazneno djelo za koje se progoni po službenoj dužnosti ili prekršaj, nije izvršio svoju dospjelu imovinsko-pravnu obvezu na zahtjev nadležnog suda ili drugog nadležnog tijela, to zahtijevaju razlozi zaštite javnog poretka, nacionalne sigurnosti ili javnog zdravlja).

Člankom 176. definirano je boravište za državljanina treće zemlje na privremenom boravku te boravište i prebivalište za državljanina treće zemlje na dugotrajnom boravištu ili stalnom boravku.

Člankom 177. određeni su rokovi i podnositelji prijave adrese smještaja državljanina treće zemlje na kratkotrajnom boravku.

Člankom 178. propisani su rokovi u kojima je potrebno izvršiti prijavu promjene boravišta i adrese stanovanja za državljane treće zemlje koji su na privremenom boravku, kao i prijavu promjene prebivališta, boravišta i adrese stanovanja za državljane trećih zemalja koji imaju dugotrajno boravište ili stalni boravak. Određuje se obveza poslodavca da prijavi slanje radnika na rad izvan mjesta boravišta u republici Hrvatskoj, odnosno obveza da prijavi slanje državljanina treće zemlje kao upućenog radnika u drugu državu članicu EGP-a.

Člankom 179. omogućeno je da policijska uprava odnosno policijska postaja po službenoj dužnosti evidentira odjavu prethodnog boravišta ili prebivališta.

Člankom 180. određeno je da pravna ili fizička osoba koja pruža usluge smještaja vodi evidenciju o državljanima trećih zemalja te je dužna službenoj osobi dati na uvid navedene podatke o državljanima trećih zemalja.

Člankom 181. određeno je što se smatra mjerama za osiguranje povratka, koje se primjenjuju prema državljanima trećih zemalja koji nemaju pravo na slobodu kretanja u skladu s pravom Europske unije, sukladno Direktivi 2008/115/EZ (članak 2. stavak 1.). Propisuju se kategorije državljana trećih zemalja na koje se mjere za osiguranje povratka ne primjenjuju (državljanin treće zemlje koji su zatečeni na granici s trećom zemljom prilikom ili neposredno nakon nezakonitog ulaska, državljani treće zemlje kojima treba odbiti ulazak na graničnom prijelazu i državljani treće zemlje koje treba izručiti na temelju međunarodnog ugovora) sukladno Direktivi 2008/115/EZ (članak 2.), te da ih se ne može isključiti iz primjene određenih

odredbi o mjerama za osiguranje povratka, sukladno Direktivi 2008/115/EZ (članak 4. stavak 4.).

Člankom 182. propisuje se da će se prilikom primjene mjera za osiguranje povratka uzeti u obzir najbolji interes maloljetnika i potrebe drugih ranjivih osoba, obiteljski život i zdravstveno stanje državljanina treće zemlje prema kojem se poduzimaju mjere, te što se smatraju ranjivim osobama, sukladno Direktivi 2008/115/EZ (članak 1. točka 9. i članak 5.).

Člankom 183. propisuje se što se smatra nezakonitim boravkom državljanina treće zemlje, što je u skladu s člankom 3. stavkom 2. Direktive o povratku, te dužnosti državljanina treće zemlje kojemu je izdano rješenje o povratku, sukladno Direktivi 2008/115/EZ (članak 3. stavak 4.).

Člankom 184. propisuje se obveza donošenja rješenja o povratku sukladno Direktivi 2008/115/EZ (članak 6. stavak 1.).

Člankom 185. propisuju se slučajevi kada se državljaninu treće zemlje ne mora donijeti rješenje o povratku odnosno dopustiti dragovoljni povratak sukladno Direktivi 2008/115/EZ (članak 7.).

Člankom 186. propisuje se nadležno tijelo za donošenje rješenja o povratku.

Člankom 187. propisuje se pravni lijek protiv rješenja o povratku.

Člankom 188. regulirano je pitanje produljenja roka za dragovoljni odlazak, sukladno Direktivi 2008/115/EZ (članak 7. stavak 2.).

Člankom 189. propisuje se u kojim slučajevima se državljanina treće zemlje može protjerati ako predstavlja opasnost za javni poredak ili javno zdravlje (npr. pomaže u nezakonitom ulasku, tranzitu ili boravku), a u kojim slučajevima će se državljanina treće zemlje protjerati (predstavlja opasnost za nacionalnu sigurnost).

Člankom 190. propisano je da će se državljanina treće zemlje protjerati zbog nezakonitog boravka i nezakonitog prelaska državne granice, sukladno Direktivi 2008/115/EZ (članak 11. stavak 1.).

Člankom 191. propisuje se da će se prilikom donošenja rješenja o protjerivanju uzeti u obzir duljina boravka, gospodarske veze i stupanj socijalne i kulturne integracije državljanina treće zemlje u Republici Hrvatskoj, te njegove veze s državom podrijetla, te druge okolnosti koje se moraju uzeti u obzir. Pri utvrđivanju veze državljanina treće zemlje s državom porijeklom uzima se u obzir svaka povezanost, primjerice: rođenje, vrijeme boravka u državi podrijetla, posjedovanja imovine, rodbinske veze itd.

Propisuje se da se državljanina treće zemlje tijekom odlučivanja o sudjelovanju u programu pomoći i zaštite razdoblja ne može protjerati, u skladu s Direktivom 2004/81/EZ (čl. 6. st. 2.). Propisuje se da se može protjerati državljanina treće zemlje koji je žrtva trgovanja ljudima i koji je potpomognut u nezakonitom prelasku i nezakonitom boravku, ako nije napustio EGP u roku za dragovoljni odlazak, sukladno Direktivi 2008/115/EZ (članak 11. stavak 3.).

Člankom 192. propisuje se zabrana ulaska i boravka koja se određuje rješenjem o protjerivanju, sukladno Direktivi 2008/115/EZ (članak 11.).

Člankom 193. propisuje se nadležno tijelo za donošenje rješenja o protjerivanju te da se u određenim slučajevima rješenje o protjerivanju može donijeti na obrascu.

Člankom 194. propisuju se uvjeti i postupak ukidanja i skraćivanja zabrane ulaska i boravka i uvjeti kada se može podnijeti zahtjev za ukidanje ili skraćivanja zabrane ulaska i boravka, sukladno Direktivi 2008/115/EZ (članak 11. stavak 3.).

Člankom 195. propisuje se obveza da diplomatska misija odnosno konzularni ured Republike Hrvatske odnosno Ministarstvo putem policijske uprave odnosno policijske postaje u postupku izdavanja vize ili odobrenja boravka u Republici Hrvatskoj vodi računa o interesima druge države članice EGP-a koja je za državljanina treće zemlje donijela odluku od protjerivanju, sukladno Direktivi 2008/115/EZ (članak 11. stavak 4.).

Člankom 196. određuje se u kojim postupcima se osigurava prevođenje na jezik koji državljanin treće zemlje razumije sukladno Direktivi 2008/115/EZ (članak. 12. stavak 2.).

Članak 197. propisuje obvezu obavješćivanja državljanina treće zemlje koji je nezakonito boravio i radio o mogućnosti naknade plaće sukladno Direktivi 2009/52/EZ.

Članak 198. propisuje besplatnu pravnu pomoć državljaninu treće zemlje u postupku protjerivanja i povratka sukladno Direktivi 2008/115/EZ (članak. 13. stavak 4.).

Članak 199. propisuje postupanje prema državljaninu treće zemlje koji u Republici Hrvatskoj nezakonito boravi, a u drugoj državi članici EGP-a ima odobrenje boravka, sukladno Direktivi 2008/115/EZ (članak 6. stavak 2.).

Članak 200. propisuje postupak prema državljaninu treće zemlje kojem je u Republici Hrvatskoj prestao dugotrajno boravište ili stalni boravak, a u drugoj državi članici EGP-a mu je odobrena međunarodna zaštita.

Člankom 201. propisuju se obveze pravnih i fizičkih osoba u vezi dostave obavijesti o državljanima trećih država koji nezakonito borave i rade.

Članak 202. propisuje definiciju dragovoljnog odlazak sukladno Direktivi 2008/115/EZ (članak 3. točka 8.) i ovlasti Ministarstva u cilju poticanja dragovoljnog odlazak.

Članak 203. propisuje definiciju i osnovne odredbe o prisilnom udaljenju sukladno Direktivi 2008/115/EZ (članak 3. točke 3. i 5., članak 8. stavak 1.).

Članak 204. propisuje obvezu osiguranja promatranja prisilnih udaljenja sukladno članku 8. stavku 6. Direktive 2008/115/EZ, te mogućnost tehničkog snimanja postupka prisilnog udaljenja.

Članak 205. propisuje priznavanje odluka o protjerivanju i/ili povratku donesenih od strane druge države članice EGP-a sukladno Direktivi 2001/40/EZ.

Članak 206. propisuje naknadu troškova u vezi s priznavanjem odluke druge države članice EGP-a o protjerivanju i/ili povratku.

Članak 207. propisuje razloge za zabranu prisilnog udaljenja, kao i uvjete za prisilno udaljenje maloljetnika bez pratnje, u skladu s člankom 10. stavak 2. Direktive 2008/115/EZ.

Članak 208. propisuje nadležnost za organizaciju zajedničkih letova radi usklađivanja s Odlukom Vijeća 2004/573/EZ od 29.4.2004. o organizaciji zajedničkih letova za udaljavanje državljana trećih država za koje postoji nalog o udaljenju, s državnog područja dviju ili više država članica, koja u članku 3. propisuje da će svaka država članica EGP-a odrediti tijelo koje je odgovorno za organizaciju i sudjelovanje u zajedničkim letovima u svrhu prisilnog udaljenja zračnim putem.

Člancima 209. i 210. propisuje se pomoć države članice EGP-a u slučajevima tranzita u svrhe udaljavanja zračnim putem sukladno Direktivi 2003/110/EZ.

Članak 211. propisuje pod kojim uvjetima se državljanina treće zemlje može uhititi, privesti i zadržati ako je potrebno donijeti rješenje o odbitku ulaska, rješenje u vezi s povratkom ili izvršiti prisilno udaljenje.

Članak 212. propisuje opće uvjete za smještaj državljanina treće zemlje u centar sukladno Direktivi 2008/115/EZ (čl. 16. st. 1., čl. 15. st. 1.).

Članak 213. propisuje mjere koje su blaže od smještaja u centar (alternativa detenciji) sukladno Direktivi 2008/115/EZ (čl. 15. st. 1.).

Članak 214. propisuje uvjete za smještaj državljanina treće zemlje u centru sukladno Direktivi 2008/115/EZ (čl. 15. st. 1.) i najdulje trajanje smještaja.

Članak 215. propisuje uvjete za produljenje smještaja u centru sukladno Direktivi 2008/115/EZ (čl. 15. st. 6.) i najdulje trajanje produljenja smještaja.

Članak 216. propisuje nadležnost za donošenja rješenja o smještaju u centar, te periodično sudsko razmatranje rješenja o smještaju sukladno Direktivi 2008/115/EZ (čl. 15.).

Članak 217. propisuje ovlast za obavljanje pretrage državljanina treće zemlje u postupku prisilnog udaljenja i smještaja u centar, te uzimanje biometrijskih podataka radi utvrđivanja identiteta.

Članak 218. propisuje da državljanin treće zemlje ne smije napustiti centar bez odobrenja te se je dužan pridržavati pravila boravka u centru.

Članak 219. propisuje postupak strožeg policijskog nadzora unutar centra.

Članak 220. propisuje obvezu otpusta iz centra sukladno Direktivi 2008/115/EZ (čl. 15. st. 4.)

Člankom 221. propisuje se zaštita maloljetnika bez pratnje i u pratnji članova obitelji koji su smješteni u prihvatni centar za strance sukladno Direktivi 2008/115/EZ (čl. 17.). Direktiva propisuje da se maloljetnici mogu smjestiti u centar samo ako prisilno udaljenje nije moguće osigurati na drugi način i na najkraće potrebno vrijeme.

Člankom 222. propisuje se naknada troškova prisilnog udaljenja državljanina treće zemlje.

Članak 223. propisuje naknadu troškova prisilnog udaljenja od drugih osoba sukladno Direktivi 2001/40/EZ.

Članak 224. propisuje se privremena odgoda prisilnog udaljenja sukladno Direktivi 2008/115/EZ (čl. 9.).

Članak 225. propisuje se nadležno tijelo za donošenje rješenja o privremenoj odgodi prisilnog udaljenja i rješenja o ukidanju privremene odgode prisilnog udaljenja, kao i pravni lijek.

Članak 226. propisuje u kojim slučajevima prestaje privremena odgoda prisilnog udaljenja.

Članak 227. propisuje dostavu osobnih podataka o mjerama za osiguranje povratka.

Člancima 228. i 229. se regulira u kojim se slučajevima državljani trećih zemalja mogu kretati u Republici Hrvatskoj u stranim vojnim odorama, odnosno u stranim policijskim i carinskim odorama.

Člancima 230. do 237. propisane su obveze poslodavca prema državljaninu treće zemlje kojeg je nezakonito zapošljavao, sukladno Direktivi 2009/52/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 18. lipnja 2009. kojom se utvrđuju minimalni standardi za sankcije i mjere protiv poslodavaca koji zapošljavaju državljane trećih država koji nezakonito borave. Člancima je razrađena obveza plaćanja javnog davanja za zapošljavanje državljanina treće zemlje koji nezakonito boravi u Republici Hrvatskoj, utvrđivanje trajanja rada državljanina treće zemlje, obračun iznosa obveze za javno davanje, osnovica za obračun iznosa obveze za javno davanje, obračun obveze za javno davanje, dospijeće obveze za javno davanje, obveza dostave obavijesti Poreznoj upravi o nezakonitom zapošljavanju i vođenje evidencije o naplati obveze za javno davanje te prisilna naplata.

Člancima 238. do 242. regulira se pitanje upravnog i inspekcijskog nadzora nad provedbom ovoga Zakona.

Člankom 238. propisuje se da poslove upravnog nadzora nad provedbom ovog Zakona obavlja Ministarstvo, da upravni nadzor nad primjenom odredbi ovoga Zakona koje se odnose na uvjete rada i prava upućenih radnika obavlja Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike ako drugim zakonom nije drukčije određeno.

Člankom 239. propisana je ovlast inspekcijskog nadzora nad provedbom ovoga Zakona u dijelu koji se odnosi na rad državljanina trećih zemalja, rad i prava upućenih radnika te smještaj sezonskih radnika na način da nadzor provode inspektori i državni službenici tijela državne uprave u okviru svoje nadležnosti, a u dijelu koji se odnosi na obvezu prijave boravka stranaca provodi Ministarstvo.

Člankom 240. propisan je način postupanja nadležnog inspektora da u slučaju kada se inspekcijskim nadzorom utvrdi da je rad državljanina trećih zemalja u Republici Hrvatskoj nezakonit, može usmenim rješenjem u zapisnik, u trajanju od 30 dana zabraniti poslodavcu – pravnoj osobi ili poslodavcu - fizičkoj osobi obavljanje djelatnosti odnosno pružanje usluga za inozemnog poslodavca u nadziranom poslovnom objektu ili prostoru ako se utvrdi da je za poslodavca radio državljanin treće zemlje protivno odredbama ovoga Zakona. Iznimno, mjera zabrane obavljanja djelatnosti neće se izvršiti, a usmeno rješenje ukinuti ako poslodavac – pravna ili poslodavac - fizička osoba u roku od 3 dana od dana izricanja nadležnom tijelu dostavi dokaz o izvršenoj uplati novčane kazne u iznosu od 30000,00 kuna za svakog državljanina treće zemlje u korist Državnog proračuna. Također, propisano je da policijski

službenik Ministarstva u okviru svog djelokruga rada može podnijeti optužni prijedlog ili donijeti prekršaji nalog ukoliko utvrdi postojanje okolnosti iz ovoga članka.

Člankom 241. propisuje se da žalba donesena protiv gore navedenog rješenja ne odgađa izvršenje rješenja. Također, propisuje se da se može pravnoj ili fizičkoj osobi na koju se odnosi usmeno rješenje iz članka 239. stavak 1. može dopustiti da se zapečaćene prostorije privremeno otpečate radi izuzimanja pokvarljivih namirnica i poduzimanja ostalih sigurnosnih mjera radi sprječavanja štete.

Člankom 242. propisano je da su radi provođenja inspekcijskog nadzora pravne i fizičke osobe dužne pružiti sve podatke i omogućiti pristup u zatvorene ili ograđene prostorije i poslovne prostore.

Člankom 243. propisuje se koje zbirke podataka je dužno voditi Ministarstvo.

Člankom 244. propisuje se da je ministarstvo nadležno za vanjske poslove nadležno za vođenje zbirke podataka o zahtjevima za izdavanje vize, produljenim vizama, izdanim, odbijenim, poništenim i ukinutim vizama, koje se vode u Hrvatskom viznom informacijskom sustavu. Ministarstvo nadležno za vanjske poslove vodi i zbirke podataka o zahtjevima za izdavanje putnih isprava za državljane trećih zemalja, putnim ispravama za državljane trećih zemalja i odobrenim boravcima za državljane trećih zemalja, podnesenim i izdanim u diplomatskim misijama odnosno konzularnim uredima Republike Hrvatske. Nastavno, ministarstvo nadležno za vanjske poslove vodi zbirku podataka o zaprimljenim zahtjevima i izdanim posebnim osobnim iskaznicama članovima diplomatskih misija, odnosno konzularnih ureda, članovima misija organizacija Ujedinjenih naroda i drugih specijaliziranih ustanova Ujedinjenih naroda, članovima misija međunarodnih organizacija akreditiranih u Republici Hrvatskoj te članovima njihovih obitelji odnosno zajedničkog kućanstva i osoblja iz članka 1. stavka 2. ovoga Prijedloga.

Člankom 245. određuje se da se osobni podaci prikupljaju, pohranjuju i obrađuju sukladno posebnom propisu o zaštiti osobnih podataka.

Člankom 246. propisuje se da će Hrvatski sabor na prijedlog Vlade, donijeti načela za provođenje imigracijske politike za razdoblje od najmanje pet godina te se daje ovlast Vladi da na temelju načela Hrvatskoga sabora, donese Odluku o broju, mjerilima i uvjetima za useljavanje državljana trećih zemalja za svaku kalendarsku godinu uvažavajući aktualno, demografsko, gospodarsko i socijalno stanje u Republici Hrvatskoj.

Člancima 247. do 254. propisane su prekršajne odredbe u slučaju nepoštivanja određenih odredbi Zakona.

Člankom 255. utvrđuje se prijelazna odredba kojom se propisuje da odobreni privremeni boravci, dozvole za boravak i rad te potvrde o prijavi rada izdane sukladno Zakonu o strancima (Narodne novine, br. 130/11, 74/13, 69/17, 46/18 i 53/20) ostaju važiti do isteka roka. Rokovi za napuštanje Republike Hrvatske određeni rješenjima o napuštanju Republike Hrvatske koji su doneseni do stupanja na snagu ovoga Zakona važe i računaju se na temelju odredbi Zakona o strancima (Narodne novine, br. 130/11, 74/13, 69/17, 46/18 i 53/20).

Člankom 256. propisuje se prestanak važenja članaka 47. i 48. Zakona o strancima nakon stupanja na snagu Schengenskog provedbenog sporazuma u Republici Hrvatskoj.

Člankom 257. utvrđuju se rokovi za donošenje provedbenih propisa iz ovoga Zakona. Dana je

ovlast Vladi za donošenje propisa o Hrvatskom viznom informacijskom sustavu. Također, dana je ovlast Vladi da donese Uredbu kojom će propisati način izračuna i visinu sredstva za održavanje potrebnih za odobrenje privremenog boravka te dugotrajnog boravišta državljana trećih zemalja u Republici Hrvatskoj. Također, propisuje se da će Hrvatski sabor utvrditi načela za provedbu sveobuhvatne imigracijske politike za razdoblje od najmanje pet godina, u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, a Vlada će donijeti odluku o broju, mjerilima i uvjetima za useljavanje državljana trećih zemalja u roku od šest mjeseci od dana donošenja načela Hrvatskoga sabora.

Člankom 258. propisuje se važenje provedbenih propisa donesenih na temelju Zakona o strancima (Narodne novine, br. 130/11, 74/13, 69/17, 46/18 i 53/20) do stupanja na snagu provedbenih propisa donesenih na temeljem ovoga Zakona.

Člankom 259. propisuje se da će se postupci započeti do stupanja na snagu ovoga Zakona dovršiti po odredbama Zakona o strancima (Narodne novine, br. 130/11, 74/13, 69/17, 46/18 i 53/20).

Člankom 260. se određuje da stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o strancima (Narodne novine, br. 130/11, 74/13, 69/17, 46/18 i 53/20).

Člankom 261. propisuje se stupanje na snagu ovoga Zakona.

IV. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

V. RAZLIKE IZMEĐU RJEŠENJA KOJA SE PREDLAŽU KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA U ODNOSU NA RJEŠENJA IZ PRIJEDLOGA ZAKONA I RAZLOZI ZBOG KOJIH SU TE RAZLIKE NASTALE

Na 2. izvanrednoj sjednici Hrvatskoga sabora održanoj 11. rujna 2020. donesen je Zaključak kojim se prihvaća Prijedlog zakona o strancima te se sve primjedbe, prijedlozi i mišljenja izneseni u raspravi upućuju predlagatelju radi pripreme Konačnog prijedloga zakona.

U odnosu na tekst Prijedloga zakona, u tekstu Konačnog prijedloga zakona o strancima napravljene su slijedeće izmjene:

Konačni prijedlog zakona doraden je u nomotehničkom smislu radi preciziranja izričaja pojedinih odredbi, u skladu s primjedbama Odbora za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora. Odbor za rad, mirovinski sustav i socijalno partnerstvo kao i Odbor za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost Hrvatskoga sabora nisu imali primjedbe na konkretne članke Zakona, već načelne primjedbe i mišljenja, posebice u dijelu koji se odnosi na novi model zapošljavanja.

Odbor za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora iznio je primjedbe sadržajnog i nomotehničkog karaktera u odnosu na članke 7., 8., 9., 10., 11., 12., 20., 22., 32., 43., 49., 56., 69., 74., 79., 85., 87., 92., 93., 94., 99., 104., 105., 106., 107., 110., 117., 118., 121., 123., 127., 132., 133., 137., 138., 147., 152., 155., 157., 158., 161., 162., 188., 210., 213., 225., 240., 244. i 256. (sada članak 257.) Prijedloga zakona, koje su prihvaćene.

Sukladno sjednici Gospodarsko-socijalnog vijeća, održanoj 10. rujna 2020. te raspravi sa socijalnim partnerima, na predstavljanju novog modela zapošljavanja, iznesena je načelna primjedba da Republika Hrvatska nema imigracijsku politiku kojom bi mogla temeljem demografske i socijalne platforme predložiti konkretne mjere koje bi se u tom slučaju odnosile na dolazak državljana trećih zemalja u Republiku Hrvatsku. U cilju premošćivanja pravne praznine, Konačnim prijedlogom zakona, člankom 246. propisuje se da će Hrvatski sabor utvrditi načela za provedbu sveobuhvatne imigracijske politike za razdoblje od najmanje pet godina te je dana ovlast Vladi da za svaku kalendarsku godinu donese odluku o broju, mjerilima i uvjetima za useljavanje državljana trećih zemalja.

Također, nastavno na raspravu u prvom čitanju Prijedloga zakona, kao i zaključka Gospodarsko-socijalnog vijeća, održani su u Ministarstvu rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike sastanci s predstavnicima socijalnih partnera, na kojima se ponovno raspravljalo o odredbama koje se isključivo odnose na novi model zapošljavanja. Usuglašeni su neki od iznesenih stavova i prijedloga socijalnih partnera te su u članku 97. stavku 3. Konačnog prijedloga zakona izmijenjene točke 1. i 2. na način da se, u postupku izdavanja dozvole za boravak i rad, umjesto prilaganja ugovora o radu odnosno pisane potvrde o sklopljenom ugovoru o radu ili drugog odgovarajućeg dokaza o radu, propisuje isključivo prilaganje ugovora o radu sukladno odredbama Zakona o radu, koji se primjenjuje kako na radne odnose hrvatskih državljana tako i na zapošljavanje državljana trećih zemalja u Republici Hrvatskoj.

Također, postignut je dogovor kojim je u članku 97. stavku 3. Konačnog prijedloga zakona izmijenjena točka 2. na način, da poslodavac mora priložiti dokaz da državljanin treće zemlje ispunjava sve uvjete za koje se tražio test tržišta rada, koji se odnose na razinu obrazovanja, obrazovnu kvalifikaciju, radno iskustvo i sve druge uvjete koje zahtjeva poslodavac. Nadalje, postignut je dogovor da se postupak provedbe tržišta rada iz članka 97. koji se odnose na dokazivanje o ispunjavanju zahtjeva poslodavca traženih u testu tržišta rada koji se odnose na razinu obrazovanja, obrazovnu kvalifikaciju, radno iskustvo i sve druge uvjete koje zahtjeva poslodavac kao i provođenje postupka testa tržišta rada iz članka 98., detaljnije uredi podzakonskim propisom.

Nadalje, u članku 98. Konačnog prijedloga zakona izmijenjen je stavak 5. na način da je propisan rok od 90 dana od dana zaprimanja obavijesti o rezultatu testa tržišta rada Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, kada poslodavac može zatražiti dozvolu za boravak i rad za stranog radnika, ako je test tržišta rada pokazao da u evidenciji nezaposlenih osoba nema raspoloživih osoba koje ispunjavaju zahtjeve poslodavca za zapošljavanje ili se oni ne mogu ispuniti migracijama nezaposlenih osoba u zemlji.

Također, u članku 98. Konačnog prijedloga zakona dodan je novi stavak 6. kojim je propisano da će ministar nadležan za rad donijeti pravilnik o načinu, sadržaju i postupku izdavanja obavijesti o rezultatu testa tržišta rada.

Ujedno, postignut je dogovor u odnosu na odredbu članka 99. stavka 1. točke 1. Prijedloga zakona te je Konačnim prijedlogom zakona propisano da poslodavac u postupku traženja mišljenja mora obavljati gospodarsku aktivnost u djelatnosti registriranoj u Republici Hrvatskoj.

U odnosu na ispunjavanje uvjeta koji se odnose na javna davanja, postignu je dogovor da se u članku 99. Konačnog prijedloga zakona doda novi stavak 2. kojim se propisuje da se smatra kako poslodavac ispunjava uvjet podmirene obveze po osnovi javnih davanja, ako nema evidentiranog dugovanja po osnovi poreza na dohodak i doprinosa za obvezna osiguranja. Također, postignut je dogovor oko uvjeta u postupku izdavanja mišljenja Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, na način da se u članku 99. stavku 1. točki 4. Konačnog prijedloga zakona propisuje kao uvjet da poslodavac nije pravomoćno osuđen za kaznena djela iz područja radnih odnosa i socijalnog osiguranja. Nadalje, u članku 99. Konačnog prijedloga zakona dodan je novi stavak 9. kojim se propisuje da će ministar nadležan za rad, mirovinski sustav, obitelj i socijalnu politiku donijeti pravilnik o načinu, sadržaju i postupku izdavanja mišljenja područne službe odnosno ureda Hrvatskog zavoda za zapošljavanje.

Putem Odbora za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost Hrvatskoga sabora ponovno su iznesene primjedbe Pučke pravobraniteljice od 18. veljače 2020. na Prijedlog zakona o strancima. U Konačnom prijedlogu zakona je prihvaćena primjedba koja se odnosi na rad sezonskih radnika, odnosno nemogućnost njihovog nastavka rada kod istog poslodavca ili nastavka rada kod novog poslodavca. S tim u svezi, u članku 106. dodani su novi stavci 3. i 4. kojima se propisuje da sezonski radnik koji ima važeću dozvolu za boravak i rad, za vrijeme vođenja postupka izdavanja nove dozvole za boravak i rad kod istog ili novog poslodavca, može nastaviti boraviti i raditi do okončanja postupka u Republici Hrvatskoj. Identičnu primjedbu je iznio i član Odbora za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost koja je na gore navedeni način prihvaćena.

Odbor za rad, mirovinski sustav i socijalno partnerstvo je podržao donošenje novog Zakona te nije imao primjedbe na konkretne članke Prijedloga zakona. U svezi propisivanja novog modela zapošljavanja državljana trećih zemalja, izneseno je mišljenje da strani radnici neće ugroziti radna mjesta domicilnog stanovništava. Također, zatraženo je da se održi sastanak sa socijalnim partnerima u svezi odredbi koje propisuju zapošljavanje državljana trećih zemalja te su u Ministarstvu rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike održana dva sastanka, na kojima je postignuto suglasje za pojedine odredbe koje se odnose na postupak provođenja testa tržišta rada kao i uvjeta koje poslodavac mora ispuniti u postupku dobivanja pozitivnog mišljenja Hrvatskog zavoda za zapošljavanje. Slijedom navedenog, doručene su odredbe članka 98. i 99. Konačnog prijedloga zakona.

VI. PRIJEDLOZI, PRIMJEDBE I MIŠLJENJA DANI NA PRIJEDLOG ZAKONA KOJE PREDLAGATELJ NIJE PRIHVATIO TE RAZLOZI NEPRIHVAĆANJA

Odbor za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost Hrvatskoga sabora, nije imao primjedbe na konkretne članke Prijedloga zakona, ali je u raspravi istaknuto da je sadržaj Prijedloga zakona kompleksan kao i da je moguć utjecaj i na demografsku sliku u Republici Hrvatskoj, odnosno da bi udio državljana trećih zemalja te ukidanja godišnje kvote mogao potaknuti spuštanje cijene rada u Republici Hrvatskoj. Nadalje, ukazano je da su dosadašnje Odluke o godišnjoj kvoti za zapošljavanje državljana trećih zemalja bile velike, što je između

ostalog, utjecalo na odljev domaćeg, stručnog kadra iz Republike Hrvatske na rad u druge države članice EGP-a.

U svezi ovih navoda, ukazuje se da su s predstavnicima socijalnih partnera kao i predstavnicima Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike i Hrvatskog zavoda za zapošljavanje održani sastanci po pitanju odredbi koje propisuju novi model zapošljavanja i koje su sada unesene u Konačni prijedlog zakona.

Također, ističe se kako se Odlukom o godišnjoj kvoti o zapošljavanju stranaca (sada državljana trećih zemalja) utvrđivao broj dozvola za kalendarsku godinu, za djelatnosti i za zanimanja u kojima su se stranci mogli zapošljavati. Navedenu Odluku je na prijedlog Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike donosila Vlada, sukladno stanju na tržištu rada, dok je Ministarstvo unutarnjih poslova u okviru navedene Odluke izdavalo dozvole za boravak i rad.

Nadalje, predstavnici ovoga Odbora iznijeli su mišljenje da Prijedlogom zakona nije dovoljno uređena zaštita pojedinih kategorija osoba, posebice žrtve trgovanja ljudima. U dijelu odredbi koje se odnose na reguliranje privremenog boravka žrtava trgovine ljudima, ukazujemo da se navedene odredbe nisu mijenjale, te da su sastavni dio važećeg Zakona o strancima iz 2007., koje su u potpunosti usklađene s Direktivom Vijeća 2004/81/EZ od 29. travnja 2004. o odobrenju boravka državljanima trećih zemalja koji su žrtve trgovine ljudima ili im je pružena pomoć da ilegalno imigriraju, a surađuju s nadležnim tijelima. Nadalje, na snazi je i Protokol za identifikaciju, pomoć i zaštitu žrtava trgovanja ljudima, Protokol o postupanju pri dobrovoljnom i sigurnom povratku žrtava trgovanja ljudima kao i Protokol o integraciji/reintegraciji žrtava trgovanja ljudima.

U dijelu primjedbe koja se odnosi na odredbe kojima je regulirano odobravanje privremenog boravka u svrhu spajanja obitelji te utvrđivanja termina „braka iz koristi“, ukazujemo da se radi o terminu preuzetom iz Rezolucije Vijeća 97/C 382/01 od 4. prosinca 1997. o mjerama koje se trebaju prihvatiti kako bi se suzbili brakovi iz računa koja je već od ranije implementirana u Zakon o strancima te se ne radi o novini, niti novom postupanju, već o mjerama koje nadležne policijske uprave/postaje već primjenjuju u dijelu odobravanja privremenog boravka u svrhu spajanja obitelji, kao i tijekom odobravanja stalnog ili dugotrajnog boravišta.

U svezi primjedbe da bi se za državljane trećih zemalja koji zatraže boravak u Republici Hrvatskoj trebala propisati obveza polaganja ispita iz područja ustavnopravnog poretka i suvremene povijesti Republike Hrvatske te poznavanja Deklaracije o Domovinskom ratu te Deklaraciji Hrvatskoga sabora o osudi zločina počinjenih tijekom totalitarnog komunističkog poretka u Hrvatskoj 1945. -1990., mišljenja smo da prijedlog nije opravdan za reguliranje statusa državljanina treće zemlje koji privremeno boravi u Republici Hrvatskoj u nekoj od svrha propisanih Konačnim prijedlogom zakona. Međutim, ukazujemo da obvezu polaganja hrvatskog jezika i poznavanja latiničnog pisama imaju osobe koje podnose zahtjev za odobrenje dugotrajnog boravišta u Republici Hrvatskoj.

U odnosu na primjedbu člana Odbora koja se odnosi na sezonske radnike u poljoprivredi, koji svakodnevno migriraju, ukazujemo da za rad do 90 dana poslodavac ne prolazi test tržišta rada i nije mu potrebno mišljenje Hrvatskog zavoda za zapošljavanje te da za rad sezonskog radnika do 90 dana nije potrebno ishodenje biometrijske dozvole boravka. Jednako tako, ukazujemo da, ako se radi o državljanima trećih zemalja koji svakodnevno

ulaze i nakon završetka radnog vremena napuštaju područje Republike Hrvatske, kao mjesto njihovog boravka evidentira se sjedište poslodavca sukladno važećem Zakonu.

U svezi primjedbe koja se odnosi na reguliranje privremenog boravka vlasnicima velikih jahti, ukazujemo da Konačni prijedlog zakona, kao i važeći Zakon o strancima, navedenoj kategoriji omogućuje reguliranje privremenog boravaka u druge svrhe, ako ostaju u Republici Hrvatskoj duže od 90 dana, a ako borave kraće od 90 dana, mogu boraviti na kratkotrajnom boravku.

Odbor za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost ponovno je zatražio očitovanje u svezi mišljenja Pučke pravobraniteljice od 13. veljače 2020. te se daje sljedeće očitovanje:

U svezi primjedbe Pučke pravobraniteljice, na članak 57. stavak 4. Prijedloga zakona kako se zahtjev za produženje privremenog boravka u drugu svrhu ne može podnijeti prije isteka 6 mjeseci od isteka važenja na koji je boravak bio odobren, primjedba nije prihvaćena. Naime, privremeni boravak u druge svrhe državljaninu treće zemlje odobrava se, ako državljanin treće zemlje ne želi boraviti u neke od ostalih propisanih svrha privremenog boravka, ali želi boraviti duže od 90 dana u Republici Hrvatskoj. Primjerice, kategorija osoba koja dolazi na ljetovanje, liječenje, pohađanje tečaja itd. Navedena kategorija osoba kao dokaz o svrsi boravka prilaže npr: ugovor o boravku u kampovima, dokaz o uplaćenom liječenju u Republici Hrvatskoj ili plaćenom tečaju učenja hrvatskog jezika. Posebno se ukazuje da svaka država članica ima pravo, sukladno nacionalnom zakonodavstvu, propisivati svrhe boravka. Ograničenje u pogledu produženja takvog boravka propisuje se radi onemogućavanja zlouporabe instituta privremenog boravka odobrenog u druge svrhe. Dakle, izričito je propisano da se zahtjev za produženjem podnosi nakon 6 mjeseci od isteka važenja privremenog boravka koji je bio odobren u druge svrhe.

U svezi primjedbe Pučke pravobraniteljice na članak 59. Prijedloga zakona kako je potrebno brisati uvjet prilaganja dokaza o nekažnjavanju kod reguliranja privremenog boravka, primjedba nije prihvaćena. Naime, navedeni uvjet propisuje se samo kod prvog reguliranja statusa državljanina treće zemlje u Republici Hrvatskoj. Kako je dosadašnja praksa reguliranja boravka ukazala na potrebnu dodatnu provjeru osoba koje namjeravaju regulirati status u Republici Hrvatskoj, a navedeno je osigurano i pravnom stečevinom Europske unije, odnosno propisano je kako države članice mogu sukladno nacionalnom zakonodavstvu, zatražiti od državljanina treće zemlje dokaz o nekažnjavanju, Konačnim prijedlogom zakona se kod prvog reguliranja privremenog boravka traži dokaz o nekažnjavanju iz matične države ili države u kojoj je boravio duže od godine dana neposredno prije dolaska u Republiku Hrvatsku.

Nadalje, u svezi primjedbi Pučke pravobraniteljice koje se odnose na članke 60., 62. i 91. Prijedloga zakona da protiv rješenja o odobravanju, produženju privremenog boravaka odnosno izdavanju dozvole za boravak i rad sezonskim radnicima, više nije dopušteno ulaganje žalbe, već se sad propisuje pokretanje upravnog spora, te da će se isto odraziti na dugotrajnost vođenja upravnog spora, kao i da osobe moraju napustiti područje Republike Hrvatske, primjedbu nije moguće prihvatiti. Tijekom prethodnih izmjena Zakona o strancima u 2017. i 2018. radi daljnjeg usklađivanja s tri direktive (o internom transferu, o sezonskim radnicima i o istraživačima, volonterima, studentima te srednjoškolskom obrazovanju), Ministarstvo uprave upozorilo je da protiv rješenja policijskih uprava odnosno policijskih postaja kao ustrojstvenih jedinica Ministarstva unutarnjih poslova, žalbu ne može rješavati Ministarstvo u sjedištu. Nastavno na prethodno, Ministarstvo uprave je također upozorilo da

se Povjerenstvo za žalbe ne može smatrati javnopravnim tijelom u smislu odredbe članka 1. Zakona o općem upravnom postupku (Narodne novine, broj 47/09). Slijedom navedenog, Povjerenstvo za žalbe ne može zamijeniti drugostupanjsko tijelo nadležno za rješavanje žalbi te je navedene odredbe bilo potrebno uskladiti s odredbom članka 12. Zakona o općem upravnom postupku, kojom je propisano pravo stranke na pravni lijek, na način da stranka može pokrenuti upravni spor sukladno Zakonu o upravnim sporovima.

Također, napominje se kako stranke koje su pokrenule upravni spor, imaju pravo (osim ako imaju izrečenu zabranu ulaska i boravka) sudjelovati u svim pa tako i sudskim postupcima koje se vode pred sudovima u Republici Hrvatskoj te mogu izvršiti prijavu kratkotrajnog boravka u Republici Hrvatskoj za vrijeme koje je potrebno za sudjelovanje u sudskom procesu.

Nadalje, stranke koje su pokrenule upravni spor imaju zakonsku mogućnost sukladno odredbi članka 26. stavka 2. Zakona o upravnim sporovima zatražiti odgodni učinak tužbe, ako bi se izvršenjem pojedinačne odluke ili upravnog ugovora tužitelju nanijela šteta koja bi se teško mogla popraviti, a odgoda nije protivna javnom interesu. Slijedom navedenog, Konačnim prijedlogom zakona se kao pravni lijek propisuje podnošenje tužbe upravnom sudu, ali i nadalje kako je gore navedeno, postoji zakonska mogućnost da stranke ostanu na području Republike Hrvatske.

Ukazujemo da je i Zakonom o državljanima država članica Europskog gospodarskog prostora i članovima njihovih obitelji također propisano da nije dozvoljeno podnošenje žalbe, već pokretanje upravnog spora te bi se prihvatanjem ove primjedbe državljanima država članica EGP-a kao i članovima njegove obitelji stavili u nepovoljniji položaj u odnosu na državljane trećih zemalja. Tijekom procedure donošenja Zakona kao i za vrijeme njegovog objavljivanja na e-savjetovanju nije bilo primjedbi na ovako predloženi pravni lijek.

U svezi primjedbe Pučke pravobraniteljice na članak 61. stavak 6. Prijedloga zakona koja se odnosi na rok važenja odobrenja privremenog boravka u svrhu spajanja obitelji s hrvatskim državljaninom ili životnog partnerstva s hrvatskim državljaninom, odnosno da se na te osobe primjenjuje članak 23. stavak 6. Zakona o državljanima država članica Europskog gospodarskog prostora kao i članovima njihovih obitelji, primjedba nije prihvaćena.

Donošenjem novog Zakona o državljanima država članica Europskog gospodarskog prostora i članovima njihovih obitelji, više se ne primjenjuje Glava X. Zakona o strancima. Konačnim prijedlogom zakona propisano je da se odobrenje za privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji izdaje s rokom važenja do godine dana odnosno do isteka roka važenja odobrenja privremenog boravka državljanina treće zemlje s kojim se traži spajanje obitelji. Također, ukazuje se kako je propisana i iznimka koja se isključivo odnosi na odobrenje privremenog boravka u svrhu spajanja obitelji s hrvatskim državljaninom ili odobrenja privremenog boravka u svrhu životnog partnerstva s hrvatskim državljaninom, koje se izdaje s rokom važenja do dvije godine.

U svezi navoda da se na taj način u nepovoljniji položaj stavljaju članovi obitelji – državljani trećih zemalja hrvatskog državljanina u odnosu na članove obitelji državljanina EGP-a, ukazuje se da je Zakon o državljanima država članica Europskog gospodarskog prostora i članovima njihovih obitelji usklađen s Direktivom 38/2004 Direktiva 2004/38/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o pravu građana Unije i članova njihovih obitelji na slobodno kretanje i boravište na području države članice koja je donesena na razini Europske

unije i primjenjuje se na mobilnost državljana država članica i članova njihovih obitelji, dok se na reguliranje statusa članova obitelji vlastitih državljana (koji nisu koristili mobilnost) isključivo nalazi u domeni svake države članice (nacionalni propisi) - i obično su drugačiji/stroži od uvjeta propisanih gore navedenom Direktivom. Posebno želimo istaknuti da su tijekom primjene navedene Direktive na članove obitelji hrvatskih državljana uočene zloporabe instituta mobilnosti, poteškoće u postupku povratka državljana trećih zemalja – članova obitelji hrvatskih državljana, jer se sukladno odredbama navedene Direktive, članove obitelji treba vraćati u područje druge države članice EGP-a, a ne na područje treće zemlje, budući da te osobe do li Republike Hrvatske nisu nikada bili na području neke države članice EGP-a.

Također, ukazuje se da i druge države imaju opisan tretman prema članovima obitelji vlastitih državljana, što je razvidno iz slučajeva zaprimljenih putem SOLVIT-a. Nadalje, naglašava se, da je Zakonom o državljanima država članica Europskog gospodarskog prostora i članovima njihovih obitelji propisana mogućnost izdavanja boravišne iskaznice do pet godina, što u praksi ne znači automatski izdavanje na to vremensko razdoblje, već ono može, ovisno o svrsi boravka kao i prilaganjem dokaza o istom, biti kraće.

Primjedba Pučke pravobraniteljice na članak 158. Prijedloga zakona kojim se propisuju uvjeti za ukidanje stalnog boravka, a koja se odnosi na potrebu da bi se na tu kategoriju osoba u svezi ukidanja stalnog boravka trebali propisati uvjeti kao i za ukidanje dugotrajnog boravišta, sukladno Direktivi Vijeća 2003/109/EZ od 25. studenoga 2003. o statusu državljana trećih zemalja s dugotrajnim boravištem, nije prihvaćena.

Direktiva 2003/109 regulira postupak stjecanja statusa "osobe s dugotrajnim boravištem" kao i uvjete pod kojima se taj status može ukinuti. Tako se pod „osobom s dugotrajnim boravištem” smatra državljanin treće zemlje koji je taj status stekao ispunjenjem uvjeta kako je predviđeno člancima 4. do 7. navedene Direktive (zakoniti i neprekinuti boravak na njezinu državnom području 5 godina, dokaz da imaju za sebe i članove obitelji koji o njima ovise, sigurne i redovite izvore sredstava za uzdržavanje, kao i zdravstveno osiguranje, da ne predstavljaju opasnost za javni poredak i nacionalnu sigurnost, te da podnesu zahtjev za stjecanje statusa osobe s dugotrajnim boravištem kojem moraju priložiti naprijed navedene dokaze). Državljanima trećih država koji su stekli dugotrajno boravište sukladno Direktivi 2003/109 u iskaznice dozvola boravka upisuju se riječi: „osoba s dugotrajnim boravištem – EU”.

Člankom 13. Direktiva dozvoljava državama članicama da mogu izdati dozvole boravka sa stalnim ili neograničenim rokom važenja pod uvjetima koji su povoljniji od onih utvrđenih tom Direktivom. Međutim, dozvole boravka koje se izdaju državljanima trećih zemalja koji su stekli odobrenje stalnog boravka po nacionalnim propisima (povoljniji uvjeti od uvjeta koje propisuje Direktiva 2003/109) ne daju pravo slobode kretanja u drugim državama članica Europske unije.

Naime, člankom 156. Konačnog prijedloga zakona propisani su povoljniji - nacionalni uvjeti (ne traži se zakoniti boravak od 5 godina, ni sredstva za uzdržavanje ni zdravstveno osiguranje) pod kojima određene kategorija državljana trećih zemalja mogu steći stalni boravak, međutim, to nisu „osobe s dugotrajnim boravištem“ kako je određeno Direktivom 2003/109, kojima se isključivo upisuju riječi: „osoba s dugotrajnim boravištem – EU”. Slijedom navedenog, na kategoriju osoba navedenih u članku 156. ne primjenjuju se odredbe

o ukidanju statusa „osobe s dugotrajnim boravištem“ kako je određeno Direktivom, već odredbe nacionalnog prava.

Stoga, nije moguće prihvatiti primjedbu da se i na državljane trećih zemalja koji su stekli stalni boravak po nacionalnim propisima moraju primjenjivati uvjeti za ukidanje stalnog boravka iz Direktive 2003/109. Iz navedenog je vidljivo da su navedeni uvjeti ukidanja dugotrajnog boravišta direktno povezani s pravom "osoba s dugotrajnim boravištem" da borave na području druge države članice, na što državljani trećih zemalja iz članka 156. Konačnog prijedloga zakona nemaju pravo. Na državljane trećih zemalja koji su stekli stalni boravak po nacionalnim propisima i nadalje će se primjenjivati odredba članka 158. Konačnog prijedloga zakona.

Odbor za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost Hrvatskoga sabora zatražio je podatke o „zlouporabi“ dozvola za boravak i rad, te se očitujemo kako slijedi:

Sukladno članku 72. i 90. važećeg Zakona o strancima policijske uprave odnosno policijske postaje su tijekom 2019. donijele 20.572 rješenja o prestanku važenja dozvola za boravak i rad.

Od navedenog broja u 102 rješenja o prestanku važenja dozvole za boravak i rad utvrđeno je da je državljanin treće zemlje obavljao poslove za koje mu nije izdana dozvola za boravak i rad ili je radio za poslodavca za kojeg mu nije izdana dozvola za boravak i rad, odnosno da je tijekom važenja dozvole za boravak i rad utvrđeno, da državljanin treće zemlje ili poslodavac nisu poštivali propise o radu, zdravstvenom i mirovinskom osiguranju te druge propise u skladu s kojima se djelatnost mora obavljati.

U razdoblju od 1.siječnja 2020. do 30. rujna 2020. nadležne policijske uprave odnosno policijske postaje donijele su 4.253 rješenja o prestanku važenja dozvola za boravak i rad od čega je 19 rješenja o prestanku važenja dozvole za boravak i rad doneseno iz gore navedenih razloga. Jednako tako ukazuje se na činjenicu da je u 2020. uslijed nastanka epidemije bolesti COVID-19 izdan manji broj dozvola za boravak i rad te posljedično, donesen je i manji broj rješenja o prestanku važenja dozvola za boravak i rad.

Nadalje, u dijelu upita Odbora koji se odnosi na stavljanje izvan snage Zakona o dopuni Zakona o strancima (Narodne novine, broj 53/20) ukazujemo na odredbu članka 260. Konačnog prijedloga zakona prema kojoj se stupanjem na snagu ovog Zakona stavlja izvan snage ranije važeći Zakon o strancima, uključujući i njegove dopune na koje se odnosi upit ovog Odbora. Naime, navedenim dopunama propisano je da državljanin treće zemlje kojem je izdana dozvola boravka iz članka 140. Zakona o strancima, za vrijeme trajanja epidemije bolesti COVID-19 ne mora podnijeti zahtjev za izdavanjem nove, a najdulju 30 dana od dana proglašenja prestanka epidemije, kao da i radnje u upravnom postupku koje su dužni poduzeti, a čiji je krajnji rok poduzimanja počeo teći 11. ožujka 2020., državljani trećih zemalja mogu poduzeti najkasnije u roku od 30 dana od dana proglašenja prestanka epidemije. Još za vrijeme trajanja epidemije u potpunosti je omogućeno da državljani trećih zemalja mogu elektronskim putem podnijeti zahtjev za reguliranjem svog statusa nadležnim policijskim upravama odnosno policijskim postajama. Budući da je utvrđeno da državljani trećih zemalja uredno i na vrijeme podnose zahtjeve za reguliranjem svog statusa, te pristupaju izradi biometrijske dozvole boravka, predlaže se staviti izvan snage Zakon o dopuni Zakona o strancima.

Odbor za rad, mirovinski sustav i socijalno partnerstvo Hrvatskoga sabora zatražio je ponovno razmatranje odredbi koje se odnose na zaštitu javnog zdravlja. U svezi tih navoda, mišljenja smo da je nepotrebno dodavanje posebnih provjera u dijelu zaštite javnog zdravlja, budući da je Konačnim prijedloga zakona i za postupak odobrenja privremenog boravka odnosno dozvola za boravak i rad kao i odobrenja dugotrajnog boravišta odnosno stalnog boravka propisano da osoba ne smije predstavljati opasnost za javni poredak, nacionalnu sigurnost ili javno zdravlje. Također, ukazujemo da je člankom 3. stavkom 1. točkom 23. Konačnog prijedloga zakona propisano da je opasnost za javno zdravlje svaka zarazna bolest s epidemijom potencijalom koja, sukladno propisima Republike Hrvatske i mjerodavnim dokumentima Svjetske zdravstvene organizacije, zahtijeva poduzimanje određenih protuepidemijskih mjera i aktivnosti u svrhu njezina sprječavanja i suzbijanja među stanovništvom Republike Hrvatske. Iz citirane odredbe proizlazi da se u slučaju pojave zaraznih bolesti poduzimaju mjere sukladno propisima Republike Hrvatske.

Na sjednici Hrvatskoga sabora na kojoj je raspravljen Prijedloga zakona o strancima u prvom čitanju, pojedini saborski zastupnici iznijeli su načelne primjedbe na njegov tekst, bez navođenja primjedbe/prijedloga na konkretni članak.

Saborski zastupnici su najviše komentara i primjedbi imali na odredbe kojima se propisuje novi model zapošljavanja državljana trećih zemalja, budući da Vlada više neće donositi Odluku o utvrđivanju godišnje kvote dozvola za zapošljavanje stranaca za kalendarsku godinu.

Saborski zastupnik Miro Bulj, iznio je mišljenje da se radi o bitnom zakonu koji sada umjesto kvotnog sustava dozvola, propisuje liberalizaciju uvoza strane radne snage bez ikakvog kriterija te da se s navedenim modelom narušava ionako loša demografska slika zemlje, uključujući da su neka područja Republike Hrvatske pusta, uslijed masovnog iseljavanja mahom radne populacije. U svezi navedene primjedbe, ukazujemo da se Konačnim prijedlogom zakona propisuju i posebni uvjeti koje poslodavci moraju ispuniti da bi mogli dobiti pozitivno mišljenje u postupku izdavanja dozvole za boravak i rad državljana trećih zemalja, a također propisane su odredbe koje upućuju poslodavca, da se i prije angažiranja strane radne snage mora obratiti Hrvatskom zavodu za zapošljavanje radi provođenja testa tržišta rada, kojim će se pokušati u evidenciji nezaposlenih osoba u Republici Hrvatskoj pronaći osoba za zapošljavanje, a prije podnošenja zahtjeva za izdavanjem dozvole za boravak i rad. Također, kao zaštitni mehanizam je propisano da nakon podnošenja zahtjeva za izdavanje dozvole za boravak i rad nadležna policijska uprava/postaja za istog poslodavca službenim putem će zatražiti i mišljenje o zapošljavanju konkretnog državljanina treće zemlje. Slijedom navedenoga, mišljenja smo da su predloženim odredbama koje reguliraju novi model zapošljavanja, na određeni način i pooštreni uvjeti koje poslodavac mora ispunjavati da bi mogao angažirati stranu radnu snagu.

Primjedbe sličnog sadržaja na odredbe Prijedloga zakona kojim se propisuje novi model zapošljavanja iznijeli su i drugi saborski zastupnici: Dario Zurovec, Miroslav Škoro, Marijana Puljak. Nadalje, saborska zastupnica Katarina Peović je iznijela primjedbu da se liberalizacijom tržišta rada, znatno utječe na cijenu rada domaće radne snage, te da tekst zakona ne štiti radnička prava. U odnosu na te navode, ističemo da su odredbe koje propisuju novi model zapošljavanja izrađivane i usuglašavane sa socijalnim partnerima. Također, ukazujemo da su nakon rasprave u prvom čitanju Prijedloga zakona isključivo zbog odredbi o zapošljavanju državljana trećih zemalja održana dva sastanka sa socijalnim partnerima te sjednica Gospodarsko-socijalnog vijeća, na kojima su ponovo bili razmotreni prijedlozi

predstavnik sindikata i poslodavaca te su navedene odredbe Konačnog prijedloga zakona o strancima u najvećoj mogućoj mjeri usuglašene.

Saborski zastupnik Davorko Vidović podržao je tekst i novi model zapošljavanja te je u svezi primjedbe zastupnice Peović o niskoj cijeni rada naglasio da se, zapravo, radi o niskoj plaći, koja jednako pogađa i hrvatske državljane i državljane trećih zemalja. Cijena rada uključuje sva davanja poreze, doprinose, a radnik dobiva iznos plaće. Naglasio je da već od ranije u Republici Hrvatskoj postoji manjak kadra u nekim djelatnostima, primjerice u turizmu i ugostiteljstvu, poljoprivredi, graditeljstvu te da se radi o djelatnostima i zanimanjima gdje se domaćom radnom snagom ne mogu pokriti potrebe poslodavaca te da kvotni sustav nije adekvatno odgovorio na potrebu tržišta rada u Republici Hrvatskoj.

Saborski zastupnik Erik Fabijanić podržao je donošenje novog zakona, ali je ukazao na potrebu suradnje sa socijalnim partnerima pri čemu ponovno ukazujemo na suradnju nadležnih tijela i socijalnih partnera radi usuglašavanja stavova oko odredbi koje sada propisuju postupak provođenja testa tržišta rada kao i uvjete koje poslodavac mora ispuniti radi dobivanja pozitivnog mišljenja HZZ-a za zapošljavanje državljanina treće zemlje.

Saborski zastupnik Zvonimir Troskot mišljenja je da će novi model zapošljavanja narušiti postojeću plaću, da dio hrvatskih državljana ne želi prihvatiti ponuđeni posao već primaju socijalnu pomoć, odnosno da ne postoji analiza prekvalifikacije osoba za tražena zaposlenja. S tim u vezi, naglašavamo da navedeno nije tematika Konačnog prijedloga Zakona o strancima, već način reguliranja izdavanja dozvola za boravak i rad.

Saborska zastupnica Marijana Puljak, naglasila je da prepoznaje pozitivne stvari u Prijedlogu zakona, prvenstveno u dijelu koji se odnosi na reguliranje privremenog boravka digitalnih nomada, međutim ukazala je da bi trebalo inicirati i smanjenje poreza, radi omogućavanja boljih uvjeta rada ne samo strancima već i hrvatskim državljanima koji se bave istim poslom. Ujedno je dala opasku za „studentske vize“, da je jako puno slobodnih neupisanih mjesta na raznim studijama, te da bi se uvođenjem studentskih viza brže okončao postupak reguliranja studentskog boravka. Ukazujemo da su odredbe Konačnog prijedloga zakona u potpunosti usklađene s Direktivom EU 2016/801 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o uvjetima ulaska i boravka državljana trećih zemalja u svrhu istraživanja, studija, osposobljavanja, volonterstva, razmjene učenika ili obrazovnih projekata i obavljanja poslova *au pair*, te da navedena kategorija osoba koja želi regulirati privremeni boravak u svrhu studiranja, zahtjev mogu, bez obzira da li im je za ulazak na područje Republike Hrvatske potrebna viza, podnijeti u nadležnoj policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji te tako ne stoje navodi saborske zastupnice o birokratiziranju postupka za državljane trećih zemalja koji žele studirati u Republici Hrvatskoj.

Saborski zastupnik Dario Hrebak podržao je Prijedlog zakona kao i novine u dijelu zapošljavanja državljana trećih zemalja, dok navodi da vidi prostora za daljnju digitalizaciju državnog aparata, koji bi na brži i adekvatniji način odgovorio na potrebe pružanja usluga građanima, pa i tako poslodavcima koji podnose zahtjev za izdavanjem dozvole za boravak i rad. Naglasio je kao dobru novinu i reguliranje privremenog odnosno stalnog boravka pod povoljnijim uvjetima pripadnicima hrvatskog naroda sa stranim državljanstvom ili bez državljanstva kao i reguliranje boravka digitalnim nomadima. S tim u vezi, ističe se kako policijske uprave i policijske postaje zaprimaju elektronskim putem zahtjeve za reguliranje privremenog boravka državljana trećih zemalja u Republici Hrvatskoj, a od travnja 2019.

godine poslodavci, također, mogu elektronskim putem podnositi zahtjeve za izdavanje dozvole za boravak i rad.

Saborska zastupnica Vesna Vučemilović naglasila je da uvođenjem novog modela zapošljavanja Vlada udovoljava zahtjevima poslodavaca te da se olako odustalo od kvotnog sustava. U svezi tog navoda ističe se da je tijekom primjene kvotnog sustava uočeno kako su neke djelatnosti ovisno o tržištu rada bile iskorištene već početkom godine, dok su neke djelatnosti kao i zanimanja ostajala neiskorištena. Osim toga, kako se Odluka o godišnjoj kvoti donosila krajem godine, a odnosila se na slijedeću kalendarsku godinu, ministarstvo nadležno za rad nije moglo unaprijed predvidjeti sve potrebe na tržištu rada. Jednako tako, nije postojala obveza poslodavaca da se prvo moraju obratiti Hrvatskom zavodu za zapošljavanje da pronađu domaću radnu snagu, što je ovim Konačnim prijedlogom propisano.

Saborski zastupnik Franko Vidović pozdravio je donošenje novog zakona, ali je ukazao na problem sezonskih radnika, fluktuaciju dnevne migracije iz Bosne i Hercegovine, koji kao sezonski radnici u poljoprivredi svakodnevno ulaze na područje Republike Hrvatske, a završetkom posla, vraćaju se u matičnu zemlju. Nadalje, iznesena je problematika autoprijevoznika, vezano za novčane sankcije prijevoznika koji je dužan putnika bez valjanih dokumenata vratiti o svom trošku, a radi se o osobi koja je zatražila međunarodnu zaštitu.

U dijelu primjedbe za sezonske radnike koji svakodnevno migriraju, ukazujemo da za rad do 90 dana poslodavac ne prolazi test tržišta rada i nije mu potrebno mišljenja Hrvatskog zavoda za zapošljavanje te da za rad sezonskog radnika do 90 dana nije potrebno ishođenje biometrijske dozvole boravka. Jednako tako, ukazujemo da ako se radi o državljanima trećih zemalja koji svakodnevno ulaze i nakon završetka radnog vremena napuštaju područje Republike Hrvatske, kao mjesto njihovog boravka evidentira se sjedište poslodavca.

Uvažena je primjedba koja se odnosi na mogućnost da sezonski radnik može promijeniti poslodavca, te je slijedom navedene primjedbe dopunjena odredba članka 106. Konačnog prijedloga zakona novim stavcima 3. i 4. na način da je omogućeno da državljanin treće zemlje može, za vrijeme vođenja postupka odobrenja nove dozvole za boravak i rad kod istog ili novog poslodavca, nastaviti boraviti i raditi do okončanja postupka u Republici Hrvatskoj.

Međutim, u svezi primjedbe koja se odnosi na prijevoznike ukazujemo da je iznesena primjedba u kontekstu Direktive 2001/40/EZ o uzajamnom priznavanju odluka o protjerivanju državljanina trećih zemalja, međutim, mišljenja smo da se radi o pogrešci, jer se navedena direktiva ne odnosi na problematiku prijevoznika. Naime, Direktiva koja se odnosi na problematiku prijevoznika je Direktiva Vijeća 2001/51/EZ od 28. lipnja 2001. kojom se dopunjuju odredbe članka 26. Konvencije o primjeni Sporazuma iz Schengena od 14. lipnja 1985. (SL L 187, 10. 7. 2001.). U članku 4. stavku 2. navedene Direktive, navodi se da odredbe o načinu određivanja visine novčane kazne za prijevoznika iz članka 4. stavka 1. ne utječu na obveze država članica u slučajevima u kojima državljanin treće države zahtijeva međunarodnu zaštitu. Slijedom navedenog, način na koji će novčana kazna prijevozniku biti propisana u nacionalnom zakonodavstvu (minimum, maksimum, paušalni iznos) ni na koji način ne utječe na obvezu države da mora poštovati načelo zabrane vraćanja državljanina treće zemlje iz Konvencije o statusu izbjeglica iz 1951. Međutim, sukladno važećem Zakonu o strancima kao i prema tekstu Konačnog prijedloga zakona o strancima, prijevoznik koji na granični prijelaz radi ulaska u Republiku Hrvatsku doveze državljanina treće zemlje koji ne

ispunjava uvjete za ulazak, neće radi toga biti novčano kažnjen, ako je državljanin treće zemlje na graničnom prijelazu izrazio namjeru za međunarodnu zaštitu.

Naime, odredba o obvezi prijevoznika iz važećeg Zakona o strancima kao i Konačnog prijedloga zakona primjenjuje se samo, ako je državljaninu treće zemlje doneseno rješenje o odbijanju ulaska u Republiku Hrvatsku, a državljaninu treće zemlje koji na graničnom prijelazu izrazi namjeru za međunarodnu zaštitu ne odbija se ulazak, nego odobrava ulazak u Republiku Hrvatsku.

Saborska zastupnica Sandra Benčić naglasila je da je predloženi tekst zakona u biti imigracijska politika te da su sada otežani uvjeti za stjecanje privremenog boravka odnosno stalnog boravka kao i azila. Kao primjer, navodi se uvođenje dokaza o nekažnjavanju. S tim u vezi, dosadašnja praksa reguliranja boravka ukazala je na dodatnu provjeru osoba koje namjeravaju regulirati status u Republici Hrvatskoj, a isto je osigurano i pravnom stečevinom Europske unije. Države članice mogu sukladno nacionalnom zakonodavstvu, zatražiti od državljanina treće zemlje dokaz o nekažnjavanju, stoga se Konačnim prijedlogom zakona kod prvog reguliranja privremenog boravka traži dokaz o nekažnjavanju iz matične države ili države u kojoj je boravio duže od godine dana neposredno prije dolaska u Republiku Hrvatsku. Ujedno ukazujemo da se pitanje azila (međunarodne zaštite) ne regulira odredbama ovog Zakona, već se na navedenu kategoriju osoba primjenjuje Zakon o međunarodnoj i privremenoj zaštiti.

Također, u svezi navoda zastupnice Benčić, da se ukida Povjerenstvo za žalbe, navodimo da je tijekom provođenja procedure donošenja važećeg Zakona o strancima, Ministarstvo uprave upozorilo da o žalbama protiv rješenja policijskih uprava odnosno policijskih postaja kao ustrojstvenih jedinica Ministarstva unutarnjih poslova, ne može rješavati Ministarstvo u sjedištu. Nadalje, Povjerenstvo za žalbe nije javnopravno tijelo u smislu odredbe članka 1. Zakona o općem upravnom postupku pa stoga ne može zamijeniti drugostupanjsko tijelo nadležno za rješavanje žalbi, te je bilo potrebno odredbu uskladiti s odredbom članka 12. Zakona o općem upravnom postupku, kojom je propisano pravo stranke na pravni lijek, na način da stranka može pokrenuti upravni spor sukladno Zakonu o upravnim sporovima.

Nadalje, zastupnica Benčić je iznijela primjedbu da Prijedlogom zakona u definiciji članova uže obitelji nisu uvršteni životni partneri, što predstavlja indirektnu diskriminaciju. S tim u vezi, želimo ukazati da se Konačnim prijedlogom zakona propisuje odobravanje privremenog boravka u svrhu životnog partnerstva, koji se odobrava državljaninu treće zemlje koji je u životnom ili neformalnom životnom partnerstvu s hrvatskim državljaninom, državljaninom treće zemlje koji ima odobreno dugotrajno boravište, stalni ili privremeni boravak ili kojem je odobren azil ili supsidijarna zaštita sukladno propisu kojim se uređuje međunarodna zaštita, uz ispunjenja uvjeta za boravak (osim potrebe dokazivanja raspolaganja sredstvima za uzdržavanje). Jednako tako, ukazujemo da državljani trećih zemalja kojima se odobri privremeni boravak u svrhu životnog partnerstva ostvaruju sva prava propisana člancima 69. i 71. Konačnog prijedloga zakona; odnosno da imaju pravo na autonomni boravak, pravo na rad i samozapošljavanje bez potrebe ishoda dozvole za boravak i rad odnosno potvrde o prijavi rada, na obrazovanje, usavršavanje. Nadalje, člankom 156. Konačnog prijedloga zakona propisuje se i stjecanje stalnog boravka pod povoljnijim uvjetima državljanina treće zemlje koji je član obitelji ili životni partner hrvatskog državljanina, a do dana podnošenja zahtjeva ima neprekidno četiri godine odobren privremeni boravak.

Identičnu primjedbu u dijelu životnog partnerstva iznio je i saborski zastupnik Vilim Matula, koja se, također, ne prihvaća iz gore navedenih razloga.

Saborski zastupnik Nino Raspudić iznio je primjedbu koja se odnosi na manjkavost Zakona u dijelu odredbi koje se odnose na zapošljavanje, nepoznati razlog ukidanja kvotnog sustava dozvola za boravak i rad državljana trećih zemalja te nejasnoća zakonskog teksta o pitanju koja kategorija osoba se želi privući na rad u Republiku Hrvatsku. U svezi navedene primjedbe, ponovno ukazujemo da kvote nisu ispunjavale stvarnu potrebu poslodavaca za popunjavanjem radnih mjesta te nije postojala obveza poslodavaca da se prije zapošljavanja stranih radnika obrate Hrvatskom zavodu za zapošljavanje radi popunjavanja radnih mjesta domaćom radnom snagom. Ovim Konačnim prijedlogom je propisano da su poslodavci dužni zatražiti test tržišta rada, pa tek onda mogu zatražiti dozvolu za boravak i rad za državljana treće zemlje, pod točno utvrđenim kriterijima. Napominjemo, da u dijelu postupka izdavanja dozvole, Ministarstvo će po službenoj dužnosti elektronskim putem zatražiti mišljenje Hrvatskog zavoda za zapošljavanje.

U dijelu primjedbe koja se odnosi na integraciju državljana trećih zemalja odnosno da bi trebali poznavati hrvatski jezik i latinično pismo, ukazujemo da je obveza polaganja ispita poznavanja hrvatskog jezika i latiničnog pisma propisana člankom 153. Konačnog prijedloga zakona, kao jedan od uvjeta za stjecanje dugotrajnog boravišta, što je usklađeno s Direktivom Vijeća 2003/109/EZ od 25. studenog 2003. o statusu državljana trećih država s dugotrajnim boravištem. U dijelu primjedbe koja se odnosi na okolnost da se dio državljana trećih zemalja oslobađa uvjeta polaganja hrvatskog jezika i latiničnog pisma, napominjemo da su člankom 156. Konačnog prijedloga zakona, sukladno nacionalnom pravu taksativno utvrđene kategorije državljana trećih zemalja, kojima se može odobriti stalni boravak pod povoljnijim uvjetima, a ne dugotrajno boravište sukladno gore navedenoj Direktivi. S tim u vezi, ukazujemo da se tako stalni boravak odobrava primjerice državljaninu treće zemlje koji je član obitelji ili životni partner hrvatskog državljanina, koji do dana podnošenja zahtjeva ima neprekidno četiri godine odobren privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji ili životnog partnerstva ili da se radi o pripadniku hrvatskog naroda sa stranim državljanstvom ili bez državljanstva, koji svoj status dokazuje potvrdom tijela državne uprave nadležnog za odnose s Hrvatima izvan Republike Hrvatske i za kojeg je utvrđeno da se vratio s namjerom da trajno živi u Republici Hrvatskoj, a do dana podnošenja zahtjeva ima neprekidno tri godine odobren privremeni boravak ili primjerice državljaninu treće zemlje koji je rođen u Republici Hrvatskoj i od rođenja živi na području Republike Hrvatske, ali zbog opravdanih razloga na koje nije mogao utjecati, nije imao reguliran boravak. Slijedom navedenog, mišljenja smo da se predloženim člankom 156. isključivo radi o kategoriji državljana trećih zemalja koji već imaju poveznicu s Republikom Hrvatskom, te im se pod povoljnijim uvjetima omogućava stjecanje stalnog boravka u Republici Hrvatskoj.

**PRILOG - Izjava o uskladenosti predloga propisa s pravnomočnim
Evropske unije**

IZJAVA O USKLAĐENOSTI PRIJEDLOGA PROPISA S PRAVNOM STEČEVINOM EUROPSKE UNIJE

1. Naziv prijedloga propisa

Zakon o strancima (II. čitanje)

2. Stručni nositelj izrade prijedloga propisa

MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA

3. Veza s Programom Vlade Republike Hrvatske za preuzimanje i provedbu pravne stečevine Europske unije

Predviđeno Programom Vlade Republike Hrvatske za preuzimanje i provedbu pravne stečevine Europske unije za 2020. godinu.

Rok: IV. kvartal 2020.

4. Preuzimanje odnosno provedba pravne stečevine Europske unije

a) Odredbe primarnih izvora prava Europske unije

Ugovor o funkcioniranju Europske unije

članak/članci 4. stavak 2. točka (j), članci 45.-62., 67.-73., 78.-80.

Ugovor o Europskoj uniji

članak/članci 2.

b) Sekundarni izvori prava Europske unije

Direktiva 2014/66/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u okviru premještaja unutar društva (SL L 157, 27.5.2014.)

32014L0066

- Članak 3. preuzeto: Zakon o reguliranim profesijama i priznavanjem inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19)
- Članci 7., 8. i 15. preuzeto: Zakon o općem upravnom postupku (NN 47/09)
- Članak 10. bit će preuzeto: Pravilnik o boravku državljana trećih zemalja u Republici Hrvatskoj (31.03.2021.)
- Članak 16. preuzeto: Uredba o tarifi upravnih pristojbi. (NN 8/17, 37/17, 129/17)

Direktiva 2014/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u svrhu zapošljavanja u statusu sezonskih radnika (SL L 94, 28.3.2014.)

32014L0036

- Članak 19. preuzeto: Uredba o tarifi upravnih pristojbi (NN 8/17, 37/17, 129/17, 18/19, 97/19)

Direktiva (EU) 2016/801 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o uvjetima ulaska i boravka državljanima trećih zemalja u svrhu istraživanja, studija, osposobljavanja, volonterstva, razmjena učenika ili obrazovnih projekata, i obavljanja poslova au pair (SL L 132, 21.5.2016.)

32016L0801

- Članak 2. preuzeto: Zakon o državljanima država članica Europskog gospodarskog prostora i članovima njihovih obitelji (NN 66/19 i 53/20)
- Članak 2. preuzeto: Zakon o međunarodnoj i privremenoj zaštiti (NN 70/15 i 127/17)
- Članci 20., 21., 25., 29., 30. i 34. preuzeto: Zakon o općem upravnom postupku (NN 47/09)
- Članci 29., 30. i 35. bit će preuzeto: Pravilnik o boravku državljanima trećih zemalja u Republici Hrvatskoj (31.03.2021.)
- Članak 36. preuzeto: Uredba o tarifi upravnih pristojbi. (NN 8/17, 37/17, 129/17)

Direktiva 2011/95/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o standardima za kvalifikaciju državljanima trećih zemalja ili osoba bez državljanstva za ostvarivanje međunarodne zaštite, za jedinstveni statusa izbjeglica ili osoba koje ispunjavaju uvjete za supsidijarnu zaštitu te sadržaj odobrene zaštite (SL L 337, 20.12.2011.)

32011L0095

- Članci 1., 2., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13., 14., 15., 16., 17., 18., 19., 21., 22., 23., 24., 25., 26., 27., 28., 29., 30., 31., 32., 34. i 37. preuzeto: Zakon o međunarodnoj i privremenoj zaštiti (NN 70/15, 127/17)
- Članak 33. preuzeto: USTAV RH (NN 56/90, 135/97, 08/98, 113/00, 124/00, 28/01, 41/01, 55/01, 76/10, 85/10, 05/14)
- Članak 37. preuzeto: Zakon o državnim službenicima (NN 92/05, 142/06, 77/07, 107/07, 27/08, 34/11, 49/11, 150/11, 34/12, 49/12, 37/13, 38/13, 01/15, 138/15, 61/17)
- Članak 36. bit će preuzeto: Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti (15.11.2021.)

Direktiva Vijeća 2001/51/EZ od 28. lipnja 2001. o dopuni odredaba članka 26. Konvencije o primjeni Sporazuma iz Schengena od 14. lipnja 1985. (SL L 187, 10.7.2001.)

32001L0051

- Članak 6. preuzeto: Prekršajni zakon (NN 107/07, 39/13, 157/13, 110/15, 70/17)

Direktiva Vijeća 2002/90/EZ od 28. studenoga 2002. o definiranju olakšavanja neovlaštenog ulaska, tranzita i boravka (SL L 328, 5.12.2002.)

32002L0090

- Članak 2. preuzeto: Prekršajni zakon (NN 107/07, 39/13, 157/13, 110/15, 70/17)

2002/946/PUP: Okvirna odluka Vijeća od 28. studenoga 2002. o jačanju kaznenopravnog okvira za sprečavanje pomaganja neovlaštenog ulaska, tranzita i boravka (SL L 328, 5.12.2002.)

32002F0946

- Članak 1. preuzeto: Prekršajni zakon (NN 107/07, 39/13, 157/13, 110/15, 70/17)
- Članci 1., 4. i 5. preuzeto: Kazneni zakon (NN 125/11, 144/12, 56/15, 61/15, 101/17)
- Članci 2. i 3. preuzeto: Zakon o odgovornosti pravnih osoba za kaznena djela (NN 151/03 110/07 45/11 143/12)
- Članak 4. preuzeto: Zakon o sudovima (NN 28/13, 33/15, 82/15,82/16)
- Članak 7. preuzeto: Zakon o pojednostavljenju razmjene podataka između tijela država članica Europske unije nadležnih za provedbu zakona (NN 56/15)
- Članak 5. preuzeto: Zakon o pravosudnoj suradnji u kaznenim stvarima s državama članicama Europske unije (NN 91/10, 81/13, 124/13, 26/15, 102/17)

Direktiva Vijeća 2003/86/EZ od 22. rujna 2003. o pravu na spajanje obitelji (SL L 251, 3.10.2003.)

32003L0086

- Članak 2. bit će preuzeto: Pravilnik o boravku državljana trećih zemalja u Republici Hrvatskoj (31.03.2021.)
- Članci 5., 6., 11., 17. i 18. preuzeto: Zakon o općem upravnom postupku (NN 47/09)
- Članak 3. preuzeto: Zakon o državljanima država članica EGP-a i članovima njihovih obitelji (NN 66/19 i 53/20)

Direktiva Vijeća 2009/50/EZ od 25. svibnja 2009. o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja radi visokokvalificiranog zapošljavanja (SL L 155, 18.6.2009.)

32009L0050

- Članak 3. preuzeto: Zakon o državljanima država članica Europskog gospodarskog prostora i članovima njihovih obitelji (NN 66/19 i 53/20)
- Članak 11. preuzeto: Zakon o općem upravnom postupku (NN 47/09)
- Članci 7. i 17. bit će preuzeto: Pravilnik o boravku državljana trećih zemalja u Republici Hrvatskoj (31.03.2021.)

Direktiva Vijeća 2001/40/EZ od 28. svibnja 2001. o uzajamnom priznavanju odluka o izgonu državljana trećih zemalja (SL L 149, 2.6.2001.)

32001L0040

- Članak 5. preuzeto: Zakon o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka (NN 42/18)
- Članci 5. 6. bit će preuzeto: Pravilnik o postupanju prema državljanima trećih zemalja (31.03.2021.)

Direktiva 2009/52/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 18. lipnja 2009. o minimalnim standardima za sankcije i mjere za poslodavce državljana trećih zemalja s nezakonitim boravkom (SL L 168, 30.6.2009)

32009L0052

- Članak 2. preuzeto: Kazneni zakon (NN 125/11, 144/12, 56/15, 61/15, 101/17, 118/18) (NN 125/11, 144/12, 56/15, 61/15, 101/17, 118/18)
- Članci 6. i 13. preuzeto: Zakon o radu (NN 93/14, 127/17)
- Članak 6. preuzeto: Zakon o minimalnoj plaći (NN 118/18)

- Članci 6., 9., 10. i 11. preuzeto: Kazneni zakon (NN 125/11, 144/12, 56/15, 61/15, 101/17)
- Članak 7. preuzeto: Zakon o javnoj nabavi (NN 120/16)

Direktiva 2011/51/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2011. o izmjeni Direktive Vijeća 2003/109/EZ za proširenje njezinog područja djelovanja na korisnike međunarodne zaštite (SL L 132, 19.5.2011.)

32011L0051

Direktiva 2011/98/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o jedinstvenom postupku obrade zahtjeva za izdavanje jedinstvene dozvole za boravak i rad državljanima trećih zemalja na državnom području države članice te o zajedničkom skupu prava za radnike iz trećih zemalja koji zakonito borave u državi članici (SL L 343, 23.12.2011.)

32011L0098

- Članak 2. preuzeto: Zakon o radu (NN 93/14, 127/17)
- Članak 3. preuzeto: Zakon o državljanima država članica EGP-a i članovima njihovih obitelji (NN 66/19 i 53/20)
- Članak 5. preuzeto: Zakon o općem upravnom postupku (NN 47/09)
- Članak 6., 9. i 14. bit će preuzeto: Pravilnik o boravku državljanina trećih zemalja u Republici Hrvatskoj (31.03.2021.)
- Članak 10. preuzeto: Uredba o tarifi upravnih pristojbi. (NN 8/17, 37/17, 129/17)
- Članak 3. preuzeto: Zakon o međunarodnoj i privremenoj zaštiti (NN 70/15 i 127/17)

Direktiva Vijeća 2003/110/EZ od 25. studenoga 2003. o pomoći u slučajevima tranzita u svrhe udaljavanja zračnim putem (SL L 321, 6. 12. 2003.)

32003L0110

- Članak 5. bit će preuzeto: Pravilnik o postupanju prema državljanima trećih zemalja (31.03.2021.)

Odluka Vijeća 2004/191/EZ od 23. veljače 2004. kojom se utvrđuju kriteriji i praktični dogovori za naknade zbog financijskih neravnoteža nastalih primjenom Direktive 2001/40/EZ o uzajamnome priznavanju odluka o protjerivanju državljanina trećih država (SL L 60, 27. 2. 2004.)

32004D0191

- Članci 2. i 3. bit će preuzeto: Pravilnik o postupanju prema državljanima trećih zemalja (31.03.2021.)

Direktiva Vijeća 2004/81/EZ od 29. travnja 2004. o odobrenju boravka državljanima trećih zemalja koji su žrtve trgovine ljudima ili im je pružena pomoć da ilegalno imigriraju, a surađuju s nadležnim tijelima (SL L 261, 6.8.2004.)

32004L0081

- Članak 2. preuzeto: Kazneni zakon (NN 125/11, 144/12, 56/15, 61/15, 101/17)
- Članak 11. preuzeto: Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (NN 87/08, 86/09, 92/10, 105/10, 90/11, 05/12, 16/12, 86/12, 126/12, 94/13, 152/14, 07/17, 68/18)

Odluka Vijeća 2004/573/EZ od 29. travnja 2004. o organizaciji zajedničkih letova za udaljevanje državljana trećih zemalja za koje postoji nalog o udaljenju, sa državnog područja dviju ili više država članica (SL L 261, 6.8.2004.)

32004D0573

- Članak 2. bit će preuzeto: Pravilnik o postupanju prema državljanima trećih zemalja (31.03.2021.)

Direktiva 2008/115/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o zajedničkim standardima i postupanjima država članica u vezi s vraćanjem osoba trećih zemalja čiji je boravak nezakonit (SL L 348, 24.12. 2008.)

32008L0115

- Članci 1., 9., 11. i 12. preuzeto: Pravilnik o postupanju prema državljanima trećih zemalja (NN 68/18)
- Članak 4. preuzeto: USTAV RH (NN 56/90, 135/97, 08/98, 113/00, 124/00, 28/01, 41/01, 55/01, 76/10, 85/10, 05/14)
- Članci 4. i 8. preuzeto: Zakon o policijskim poslovima i ovlastima (NN 76/09, 92/14)
- Članak 10. preuzeto: Obiteljski zakon (NN 103/15)
- Članci 12. i 15. preuzeto: Zakon o općem upravnom postupku (NN 47/09)
- Članak 13. preuzeto: Zakon o upravnim sporovima (NN 20/10)
- Članak 14. preuzeto: Zakon o obveznom zdravstvenom osiguranju i zdravstvenoj zaštiti stranaca u Republici Hrvatskoj (NN 80/13, 15/18)
- Članak 14. preuzeto: Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (NN 87/08, 86/09, 92/10, 105/10, 90/11, 05/12, 16/12, 86/12, 126/12, 94/13, 152/14, 07/17, 68/18)
- Članci 15., 16. i 17. preuzeto: Pravilnik o boravku u prihvatnom centru za strance (NN 101/18)

Uredba (EU) 2016/399 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. ožujka 2016. o Zakoniku Unije o pravilima kojima se uređuje kretanje osoba preko granica (Zakonik o schengenskim granicama) (SL L 77, 23.3.2016.)

32016R0399

Uredba (EU) 2016/1953 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. listopada 2016. o uspostavi europske putne isprave za vraćanje državljana trećih zemalja s nezakonitim boravkom i stavljanju izvan snage Preporuke Vijeća od 30. studenoga 1994. (SL L 311, 17.11.2016.)

32016R1953

Uredba (EU) 2019/818 Europskog parlamenta i vijeća od 20. svibnja 2019. o uspostavi okvira za interoperabilnost informacijskih sustava EU-a u području policijske i pravosudne suradnje, azila i migracija i izmjeni uredaba (EU) 2018/1726, (EU) 2018/1862 i (EU) 2019/816 (SL L 135, 22.5.2019.)

32019R0818

Direktiva Vijeća 2003/109/EZ od 25. studenoga 2003. o statusu državljana trećih zemalja s dugotrajnim boravištem (SL L 16, 23.1.2004.)

32003L0109

- Članci 6., 7., 9., 17., 19., 20. i 23. preuzeto: Zakon o općem upravnom postupku (NN 47/09)
- Članak 12. preuzeto: Zakon o besplatnoj pravnoj pomoći (NN 143/13, 98/19)

Uredba Vijeća (EZ) br. 1683/95 od 29. svibnja 1995. o utvrđivanju jedinstvenog obrasca za vize (SL L 164, 14.7.1995.)

31995R1683

Uredba Vijeća (EZ) br. 333/2002 od 18. veljače 2002. o jedinstvenom obliku obrazaca za unošenje vize koju države članice izdaju nositeljima putnih isprava koje država članica koja sastavlja obrazac ne priznaje (SL L 53, 23.2.2002.)

32002R0333

Uredba (EZ) br. 810/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o uspostavi Zakonika Zajednice o vizama (Zakonik o vizama) (SL L 243, 15.9.2009.)

32009R0810

Uredba (EU) br. 265/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. ožujka 2010. o izmjeni Konvencije o provedbi Schengenskog sporazuma i Uredbe (EZ) br. 562/2006 u vezi s kretanjem osoba s vizom za dugotrajni boravak (SL L 85, 31.3.2010.)

32010R0265

Uredba (EU) 2018/1806 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. studenoga 2018. o popisu trećih zemalja čiji državljani moraju imati vizu pri prelasku vanjskih granica i zemalja čiji su državljani izuzeti od tog zahtjeva (SL L 303, 28.11.2018.)

32018R1806

Preporuka Vijeća od 27. rujna 1996. glede borbe protiv ilegalnog zapošljavanja državljana trećih zemalja (SL C 304, 14/10/1996)

31996H1014

Rezolucija Vijeća 97/C 382/01 od 4. prosinca 1997. o mjerama koje se trebaju prihvatiti kako bi se suzbili brakovi iz računa (SL C 382, 16.12.1997.)

31997Y1216

c) Ostali izvori prava Europske unije

-

5. Prilog: tablice usporednih prikaza za propise kojima se preuzimaju odredbe sekundarnih izvora prava Europske unije u zakonodavstvo Republike Hrvatske

Da.

Potpis EU koordinatora stručnog nositelja izrade prijedloga propisa, datum i pečat

Terezija Gras

Državna tajnica za europske i međunarodne poslove i fondove Europske unije

(potpis)

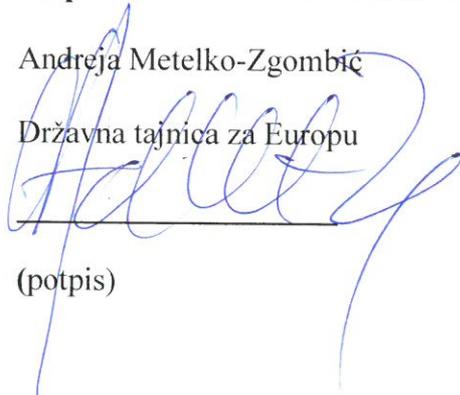

(datum i pečat)

Potpis EU koordinatora Ministarstva vanjskih i europskih poslova, datum i pečat

Andreja Metelko-Zgombić

Državna tajnica za Europu

(potpis)

(datum i pečat)

